

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slægtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slægtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Examina

i

AALBORG KATHEDRALSKOLE

i JULI 1858.

AALBORG.

Trykt hos Karl Bech.

INDBYDELSESSKRIFT

til

de offentlige Examina

i

AALBORG KATHEDRALSKELE

i Juli 1858.

Indhold:

1. Fortegnelse over Skolens Bogsamling.
  2. Skoleefterretninger.
-

AALBORG.

Trykt hos Karl Bech.

—
1858.

Fortegnelse

over

AALBORG KATHEDRALSKOLES

Bogsamling.

AALBORG 1858.

I. Theologi.

A. Hele Bibler, Theologi i Almindelighed.

- Biblia V. et N. T. Basileæ 1564. Fol.
Biblia. Paa Danse efter K. Christian den III. Besalning. Kbh. 1647. 4.
Biblia pentapla, das ist die Bücher der H. S. nach Fünf-sacher Deutscher Verdolmetschung. 1711—12. 4.
Biblia, det er den gantze H. S. s Bøger ved K. Frederik den Ærjedes Christelige Omsorg. Opt. 2. Kbh. 1718. (Def. i 4 Bd.)
Biblia sacra ex S. Castellionis interpretatione, ed. J. L. Bünnemann. T. I—II. Lips. 1738.
Biblia, das ist die ganze H. S. Nach Luthers Uebers. Basel 1741.
Bibelen eller den hell. Skrift, paany oversat, udg. af C. H. Kalifar. D. 1—2. Kbh. 1847.
Biblia, det er: den gantze H. S. frists Bøger. Opt. 21. Kbh. 1855.
Balle, N. E. Theses theolog. cum observationibus et corollariis. Havn. 1776.
Bartholin, J. Elementa theologica. Ed. 5. Lips. 1739.
Clausen, H. N. Tidsskrift for udenl. theolog. Literatur. Aarg. 14—20. Kbh. 1846—52.
—, Nyt Tidsskrift for udenl. theolog. Literatur. Aarg. 1—5. Kbh. 1853—57.
Fischer, J. F. Prolusiones quinque in quibus variis loci librorum divinorum utriusque testamenti explicantur. Lips. 1779.
Gattaker, T. Cinnus s. Adversaria miscellanea. Londin. 1651. 4.
Glassius, S. Philologia sacra, Ed. J. A. Dathius. T. I. Lips. 1776.
Henke, H. v. C. Magazin für Religionssphilosophie, Eregese u. Kirchengeschichte. Bd. 1—10. Helmst. 1794—1800.
Lightfoot, J. Opera omnia. Rec. J. Leusden. Ed. 2. Vol. I—II. Ultraj. 1699. Fol.

- Mursinna, S. Primae lineae encyclopaediae theol. Halae Magd. 1761.
- Møller, J. Tidsskrift for Kirke og Theologie. Bd. 1—4. Kbh. 1832—34.
- Planck, G. J. Einleitung in die theolog. Wissenschaften. Th. 1—2. Leipz. 1794—95.
- Ravious, S. Exercitationes philol. ad C. F. Hubigantii proleg. in scripturam sacr. Lugd. Bat. 1785. 4.
- Scharling, C. G. og Engelsstoft, C. L. Nyt theol. Tidsskrift. Bd. 1—8. Kbh. 1850—57.
- Scherer, J. L. W. Histor. Einleitung zum richtigen Verstehen der Bibel. Halle 1802.
- Seiler, G. F. Biblische Hermeneutik. Erlangen 1800.
- Suhr, J. S. B. Nogle Bemærkninger om den theol. Pragmatisk Studium. Haderslev 1836.
- Berf. der Gesch. Jesu. Ueber die beste Art, die göttliche Schriften zu studieren. Zürich 1774.
- Vitrunga, C. Sacrarum observ. libri I—VI. Franeq. 1700—8.

B. Det G. T. Text, Oversættelser, oplysende Skrifter. Hebraisk Sproglære og Ordbøger.

- Biblia Hebraica ed R. Stephanus. 1544—46. Vol. 1—7. (Hebr. Titel.)
- V. T. juxta LXX ex auctorit. Sixti V. P. M. editum. Romæ 1586. Fol.
- Biblia Hebr. cum interlineari interpr. Latina Xantis Pagnini. T. I—IV. Rapheleng. 1613—15.
- V. T. ex versione LXX interpretum ed. J. J. Breitingerus. T. I—IV. Tig. Helv. 1730. 4.
- Alteste Urkunde des Menschengeschlechts. Th. I. Riga 1774. 4.
- Gastholm, C. Udvælgte Stykker af det G. T. oversatte og oplyste. Kbh. 1792.
- Bauer, G. L. Entwurf einer historisch-kritischen Einleitung in die Schriften des A. T. Ausg. 2. Nürnberg u. Altdorf 1801.
- Beck, F. De capite LIII libri Jesajani. Haun. 1840.
- Biel, J. C. Novus thesaurus philologicus s. lexicon in LXX et alios interpretes et scriptores apocryphos V. T. P. 1—3. Hag. Com. 1779—80.
- Brabrand, J. L. Hagiographia, overs. Kbh. 1778.
- , Proph. Esaias, Jeremias og Ezechiel overs. Kbh. 1780.
- Brückner, G. Praktisches Hülfsbuch zur methodischen Einübung der hebr. Gramm. Leipz. 1842.
- Buddeus, J. F. Historia ecclesiastica V. T. Ed. II. T. I—II. Halae Magd. 1719—21. 4.
- Buxtorfius, J. Epitome radicum Hebr. et Chaldaicarum. (Def., Titelbl. mgl.)
- , Lexicon Chaldaicum, Talmudicum et Rabbinicum. Ed. J. Buxtorfius. Basil. 1640. Fol.

- Cocceius, J. Lexicon et commentarius sermonis Hebr. et Chald. Ed. noviss. Opera atque studio J. H. Maji. Francof. et Lips. 1714. Fol.
- Dahl, J. C. W. Amos neu übers. und erläutert. Gött. 1795.
- Danzius, J. A. Compendium gramm. Hebr. opera et studio J. H. Zoppii. Ed. 3 labore et studio J. C. Mylii. Jenae 1748.
- Ewald, G. H. A. Kritische Grammatik der hebr. Sprache. Leipzig. 1827.
- Ewald, H. Hebr. Sprachlehre für Anfänger. Leipzig. 1842.
- Fischer, J. F. Prolusiones de versionibus Graecis librorum V. T. Lips. 1772.
- Frost, P. N. De carmine Hebr. erotico, quod vulgo inscribitur Canticum Canticorum. Havn. 1805.
- Gesenius, G. Lexicon manuale Hebr. et Chaldaicum in V. T. libros. Post ed. Germ. tertiam Latine elabor. Lips. 1833.
- Heise, F. L. De natura et mutua ratione sonorum vocalium linguae Hebraeorum. Haun. 1849.
- Hohlenberg, M. H. Comment. de capite decimo libri Geneseos. P. I. Hafn. 1828.
- Horneman, C. F. Observationes ad nonnulla V. T. loca. Accessit spec. Hoseæ perp. annot. ill. Haun. 1779. 4.
- Hornsylt, J. Nonnulla de principiis legum Mosaicarum. Haun. 1791.
- Hufnagel, W. F. Hiob neu übers. mit Ann. Erlangen 1781.
- Serusalem's Breve over de Mosaiske Skrifter og Philos. Af det Hydiske overs. ved H. W. Riber. Kbh. 1779.
- Kalkar, C. A. H. Lamentationes critice et exegetice ill. Hafn. 1836.
- , Eregetist Haandbog til det Gr. E. Bd. 1—2. Kbh. 1836—38.
- Lindberg, J. C. Analytisk hebraisk-dansk Haandlexicon til Brug for de lærde Skoler. Kbh. 1835.
- Lund, G. C. Grammaticalst Analyse af første Mosebog. Kbh. 1819. (2 Expl.)
- Maurer, F. J. V. D. Comm. grammaticus criticus in V. T. Vol. I—III. Lips. 1835—38.
- Michaelis, J. D. Überiorum adnotationum philologico-exegeticarum in hagiographos V. T. libros Vol. I—III. Halae. 1720. 4.
- , Deutsche Uebersetzung des A. E. mit Ann. für Ungelehrte. Th. 1—13. Göttingen u. Gotha 1773—83. 4.
- , Deutsche Uebers. des ersten Buchs der Maccabäer, mit Ann. Göttingen u. Leipzig. 1778. 4.
- , Supplementa ad lexica Hebr. Pars 1—6. Gotting. 1792. 4.
- , Observationes philol. et criticæ in Jeremiae vaticinia et Threnos. Ed. J. F. Schleusner. Gott. 1793. 4.
- Monrad, D. G. De formis quiescentibus linguarum Semiticarum comment. pars prior. Haun. 1838.
- Møller, C. Eregetist Haandbog til det Gr. E. D. 1—3. Kbh. 1841—43.

- Möller, J. U. De authentia oraculorum Esaiae capp. 40—66. Havn. 1825.
- Noldius, C. Concordantiae particularum. Ebraeo-Chaldaicarum. Fd. J. G. Tympius. Jenae 1734. 4.
- Observationes miscellaneæ in librum Job. Amstelæd. 1758.
- Opiti, H. Lexicon Hebr. linguae. (Titelbl. mgl.) 4.
- Otho, J. H. Lexicon rabbinico - philol. Ed. J. F. Zachariae. Altonae et Kiloniae 1757.
- Paulus, H. G. G. Philol. Clavis über das A. L. für Schulen und Akademien. Die Psalmen. Genæ 1791.
- Pfeiffer, A. Dubia vexata script. sacræ sive loca difficiliora V. T. Lips. et Francof. 1692. 4.
- Rossi. J. B. de. Variae lectiones V T. Vol. I—IV. Parmae 1784—88 4.
- Rothe, G. Ad psychologiam libro.rum V. T. canonicorum symbularum series. Hafn. 1829.
- Schrøder, J. F. Nova scriptorum V. T. sacrorum Janua. T. I—3. Lips. 1834—35.
- Schroeder, N. J., Commentarius philologico - criticus de vestitu mulierum. Hebr. Lugd. Bat. 1745. 4.
- Schultensius, A. Commentarius in librum Jobi. Ed. G. J. L. Vogel. T. I—II. Halae Magd. 1793—94.
- Thiersch, H. W. J. Grammatisches Lehrbuch für den ersten Unterricht in der Hebr. Sprache. Erlangen 1842.
- Ursin, G. Forflæringer over Jobs, Psalmernes, Ordsprogerne, Prædiferens og Høylængens Bøger, udg. af J. Ursin. L. 1—2. Kbh. 1741. 4.
- Bater, G. S. Hebr. Sprachlehre. Leipzig. 1797.
- , Grammatik der Hebr. Sprache. Zweiter Curs. Aufl. 2. Leipzig. 1807.
- Werlin, C. De laudibus Judæ Gen. C. XLIX, V. 8—12 celebratis. Haun. 1838.
- Whitte, H. R. Hebraisk Sproglære til Skolebrug, Udg. 2. Kbh. 1857.

C. Det N. T. Text, Oversættelser, oplysende Skrifter.

- N. T. Ex bibl. regia. T. I—II. Lutet. 1549. 16.
- N. T. ed. J. Leusden. Amstelæd. 1698.
- N. T. una cum scholiis Gr. Opera et studio J. Gregorii.. Oxon. 1703. Fol.
- N. T. Graecum. Ed. C. Schoettgenius. Lips. et Goerlicii 1744. Ed. nova. Vratisl. 1782.
- Domini nostri Jesu Christi N. T. Ed. L. Sahl. P. I—II. Havn. 1780.

- Bastholm, C. Det N. T. overs. og oplyst med Ann. D. 1—2. Kbh. 1780.
- , Svar paa den over hans N. T. udkomne Recension. Kbh. 1781.
- Das neue T. oder die neuesten Befehlungen Gottes durch Jesum und seine Apostel. Verdeutscht durch C. F. Bahrdt. Ausg. 3. Abth. 1—2. Berlin 1783.*
- Quatuor evangelia Graece. Ed. A. Birch. Haun. 1788. (12 Bd.)
- Guldberg, D. H. Det N. T. overs. med tilføiede Ann. D. 1—2. Kbh. 1794.
- Alberti, J. Observationes philol. in sacros novi foederis libros. Lugd. Bat. 1725.
- Billroths Kommentar til Pauli første Brev til Korintherne. Overs. af W. F. G. Voethe. Kbh. 1840.
- Birch, A. Variae lectiones ad textum IV evangeliorum. Haun. 1801.
- , Var. lect. ad textum act. app. epp. cathol. et Pauli. Haun. 1798.
- Bloch, E. St. Pauli fjorten apostoliske Rescripter efter Zids-orden. Bd. 1—2. Odense 1801—2.
- Bos, L. Exercitationes philol., in quibus N. F. loca nonnulla illustr. etc. Ed. 2. Franconia 1713.
- Bretschneider, C. G. Lexicon manuale Graeco-Lat. in libros N. T. Ed. 3. Lips. 1840. 4.
- Bucher, S. F. Antiquitates bibliicae ex N. T. selectae. Vitemb. et Lips. 1729. 4.
- Carpzovius, J. B. Sacrae exercitationes in S. Paulli epist. ad Hebr. ex Philone Alexandrino. Helmstad. 1750.
- Clausen, H. N. Fortolkning af de synoptiske Evangelier. D. 1—2. Kbh. 1850.
- , Johannes-Evangeliet, fortolket. Kbh. 1855.
- Ernesti, J. A. Institutio interpretis N. T. ad usus lectionum. Lips. 1761.
- Ewald, G. H. A. Commentarius in Apocalypsin Johannis exeg. et crit. Lips. 1828.
- Hviid, A. C. Libellus crit. de indeole codicis ms. Gr. N. T. bibliotheeæ Cæsareo-Windob. Haun. 1785.
- Sachmann, K. H. Kommentar til Judæ Brev og Peters andet Brev. Overs. af W. F. G. Voethe. Kbh. 1846.
- Jung, J. H. Christna religionens seger. Historiskt afhandlad i en allmän-nyttig Förförklaring över Johannis uppenbarelse. Övers. H. 1—4. Bd. 1—2. Götheborg 1809.
- Kern, F. H. Jakobs Brev, undersøgt og fortolket. Overs. af W. F. G. Voethe. Kbh. 1842.
- Koecher, J. C. Analecta philol. et exeg. in quatuor S. S. evangelia. Altenb. 1768. 4.
- Krebs, J. T. Observations in N. T. e Flavio Josepho. Lips. 1755.

- Kypke, G. D. *Observationes sacrae in N. F. libros ex aucto-
ribus potissimum Gr. et antiquitatibus.* T. I—II. Wratisl.
1755.
- , *Vocabularium Gr. in N. F. libros.* Regiom. 1758.
- Leusden, J. *De dialectis N. T.* Iterum ed. a J. F. Fischer. Lips. 1792.
- Lüdtke, F. *Commentar über die Schriften des Evangelisten Jo-
hannes.* Th. 1—3. Ausl. 2. Bonn 1836—43.
- Matthiess's *Commentar til Pauli Brev til Menigheden i Ephes-
süs.* Overs. af W. F. F. Boethe. Kbh. 1840.
- Matthiess, C. S. *Pastoralbrevene med specielt Hensyn til dis-
ses Authenti og Aftattelses-Did og Sted.* Overs. af W. F. F.
Boethe. Kbh. 1841.
- Michaels, F. D. *Einleitung in die göttlichen Schriften des N.
Bundes.* Ausl. 2. Th. 1—2. Götting. 1765—66.
- Morus, S. F. N. *Super Hermeneutica N. T. aeroases academ.*
Ed. H. C. A. Eichstädt. Vol. I—II. Lips. 1797—1802.
- Olshausen, H. *Brevet til Rømerne, fertolket.* Overs. af W.
F. F. Boethe. Kbh. 1843.
- , *Kommentar til andet Korintherbrev.* Overs. af W. F.
F. Boethe. Kbh. 1844.
- , *Kommentar til Brevene til Thessalonicerne.* Overs. af W.
F. F. Boethe. Kbh. 1844.
- Rheinwald, F. H. *Kommentar over Brevet til Philippenserne.*
Overs. af W. F. F. Boethe. Kbh. 1841.
- Rhenferdius, J. *Dissertationum philologico-theologicarum
de stylo N. T. syntagma.* Leovard. 1702.
- Rørdam, J. C. *Commentationis de authentia epistolæ Bar-
nahæ part. prior.* Haun. 1828.
- Schmidius, E. *Notae et animadversiones in N. T. cum ver-
sione nova.* Norimb. 1658. Fol.
- Schoettgenius, C. *Novum lexicon Graeco-Latinum in N. T.*
Ed. J. T. Krebsius. Lips. 1765.
- Steiger, W. *Kommentar over Pauli Brev til Kolosserne.*
Overs. af W. F. F. Boethe. Kbh. 1842.
- , *Kommentar til Apostelen Peters første Brev.* Overs. af W.
F. F. Boethe. Kbh. 1845.
- Götz, F. F. *Erläuterungen zum neuen T. für geübte und ge-
bildete Leser.* Ausg. 2—3. Heft 1—6. Hannov. 1801—7.
- Studsgaard, C. B. *De N. T. stylo non pure Græco.* Aal-
burgi 1779. 4.
- Thestrup, G. F. *Annotationes in S. S. Matthaci evang. Græ-
cum.* Aalburgi 1770. 4.
- Tholuck, A. *Kommentar til Brevet til Hebræerne.* Overs. af
W. F. F. Boethe. Kbh. 1843.
- Tidsbestemmelse for det N. T. s. Bøger. Kbh. 1785.
- Treschow, H. *Tentamen descriptionis codicum veterum ali-*

- quot Græcorum N. F. misptorum, qui in bibl. cæsarea Vindob.
asservantur. Haun. 1773.
- Usteri, Kommentar til Pauli Brev til de galatiske Menigheder.
Øvers. af W. G. G. Boethe. Kbh. 1840.
- Vorstius, G. Philologia sacra Hebraismorum N. T. Lugd.
Bat. 1658. 4.
- Wesselung, P. Probabilium liber singu., in quo insunt vin-
diciae verborum Joannis Et deus erat verbum. Franeq.
1731.
- Wette, W. M. L. de, Kurze Erklärung der Apostelgeschichte.
Auff. 3. Leipz. 1848.
- Witcke, W. F. Tradition und Mythe. Ein Beitrag zur hi-
storischen Kritik der kanonischen Evangelien. Leipz. 1837.
- Wolfius, J. C. Curæ philol. et crit. in IV S. S. evang.
et actus apostolicos. Ed. 2. Hamb. 1733. 4.
- , Curæ ph. et crit. in IV priores Pauli epistolas. Hamb.
1732. 4.
- , Curæ ph. et cr. in X post. S. Pauli epp. Hamb. 1734. 4.
- , Curæ ph. et cr. in S. S. apostolorum epistolas et apoca-
lypsin. Hamb. 1735. 4.

D. Bibelhistorie.

- Bastholm, C. Den jødiske Historie, fra Verdens Skabelse til
Jerusalems sidste Ødelæggelse. Bd. 1—2. Kbh. 1777. (Bd. 1
in duplo.)
- , De fire Evangelisters Efterretninger om Christo, ordnede ef-
ter Tidsfølgen. Kbh. 1786.
- Bloch, G. C. Tentamen *Ποινικολογίας* sacræ. Hasn. 1767.
- Bloch, G. V. De vera biblica adscensus Jesu Christi in coe-
lum notionē. Havn. 1835.
- Boisen, N. N. Israels Historie i første Mosebog. Kbh. 1847.
- , Israels Historie i de fire sidste Mosebøger. Kbh. 1850.
- , Israels Hist. i det G. X. D. 3. Kbh. 1855.
- Brinck, P. G. Det G. X.s 4000 Aars Chronologie og Israeli-
tiske Historie. Kbh. 1701.
- Brockner, H. Om det jødiske Folks Tilstand i den persiske Pe-
riode. Kbh. 1845.
- Chandler, S. Kritische Lebensgeschichte Davids. Aus dem
Engl. v. J. C. W. Diederichs, Th. 1—2. Bremen u. Leipz.
1777—80.
- Ditmar, L. J. Geschichte der Israëlitene bis auf den Cyrus.
Berlin 1788.
- Engelstoft, C. T. Historia populi Judaici biblica ad rela-
tiones peregrinas examinata et digesta. Havn. 1832.
- Faber, J. E. Jesus ex natalium opportunitate Messias. Jenae
1772.

- Feddersen, G. En Lærers Vandring med sine Disciple gjen-
nem det hellige Land. Jordanstet af H. C. Jessen. Fredericia 1849.
- Feddersen, G. F. Das Leben Jesu für Kinder. Halle 1787.
- Francke, A. Jesu Liv. Overs. v. J. Magnussen. Kbh. 1846. 4.
- Hamelveld, N. v. Biblische Geographie. Aus dem Holl. v.
N. Fänisch. Eb. 1—3. Hamb. 1793—96.
- Helweg, F. Spaadommene eller Gud i Historien. Første Bog.
Kbh. 1855.
- Herder, J. G. Von der Gabe der Sprachen am ersten christlichen Pfingstfest. Riga 1794.
- . Vom Erlöser der Menschen. Nach unsern drei ersten Evangelien. Riga 1796.
- (Hess, J. S.) Vor Kressers Jesu Christi Levnets-Historie.
Overs. D. 1. Opl. 2. Kbh. 1774. D. 2—6. Kbh. 1773—81.
- (—) Geschichte der letzten Lebensjahre Jesu. Bd. 1—3. Gü-
strow 1774.
- Johannsen, J. C. G. Veterum Hebræorum notiones de re-
bus post mortem futuris ex fontibus collatae. Haun. 1826.
- Kalffar, C. H. Bibelhistorie. Odense 1843.
- Kalthoff, J. H. Handbuch der Hebr. Alterthümer. Münster
1840.
- Kolthoff, E. W. Vita Jesu Christi, a Paulo apostolo adum-
brata. Haun. 1852.
- Krebs, J. T. Decreta Romanorum pro Judaeis facta e Josepho
collecta. Lips. 1768.
- Kurk, J. H. Den hellige Historie. Udg. af C. Ebeling. Kbh.
1852.
- Müller, C. C. Den Bibelske Historie. Bd. 1—2. Aalborg
1848—51.
- Müller, C. C. Den Hellige Skrift i Udtog. Kbh. 1852.
- Nielsen, E. De speculativa historiæ sacræ tractandæ methodo.
Haun. 1840.
- Nielsen, R. Den speculative Methodes Anwendung paa den
hellige Historie. Paa Dansk udg. af B. C. Bøggild. Kbh.
1842.
- Relandus, H. Antiquitates sacræ veterum Hebræorum. Lips.
1724.
- Scharling, C. E. De Paulo apostolo eiusque adversariis.
Haun. 1836.
- Scherer, J. L. W. Religions-Geschichte für die Jugend. Eb.
1—2. Ausg. 3. Giesen 1803.
- Strauß, D. W. Jesu Levnet. Overs. af F. Schaldemose. Bd.
1—2. Kbh. 1842—43.
- Thestrup, M. De Simeone dissert. chronologico-critica. Hafn.
1709.
- Weismann, C. E. Introductio in memorabilia ecclesiastica
historiae sacrae N. T. P. I—II. Halae Magd. 1745. 4.

E. Kirkehistorie. Patristik.

- Balle, N. E. De methodo historiæ dogmatum theologorum scriptorum. Hafn. 1771. 4.
Balle, N. E. Magazin for den nyere Danske Kirkehistorie. Bd. 1—2. Kbh. 1792—96.
Bingham, J. Origines s. antiquitates eccles. Ex I. Angl. in Lat. vertit J. H. Grischovius. Vol. I—X. Halae 1724—29. 4.
—, Quatuor dissertationes. Ex I. Angl. in Lat. convertit J. H. Grischovius. Halae 1738.
Bjørnonis, S. Rymbegla s. Rudimentum computi eccles. et annalis veterum Islandorum. Havn. 1780. 4.
Bornemann, J. A. Anselmus et Abaelardus s. initia scholasticismi. Haun. 1840.
Brammer, G. P. De Christianis S. Johannis baptistæ comment. part. prior. Hafn. 1829.
Clausen, H. N. Aurelius Augustinus Hippo. Sacrae Scripturæ Interpres. Pars 1—2. Havn. 1826—27.
Clausen, Å. T. De Synesio philosopho. Hafn. 1831.
Clemens Romanus, Breve til Menigheden i Korinth, overs. og oplyste af C. H. Minus. Kbh. 1835.
Eld, F. Consilium et judicium episcopi licitum, det er, den Evangeliske Heiligheds underdanne og fierlige Dieneste i verds, lire Sager, befalet af Gud osv. Kbh. 1729. 4.
Damkier, J. E. De pericopis ad usum eccles. fixis. Havn. 1840.
Engelstoft, C. T. Reformantes et Catholici tempore quo sacra emendata sunt in Dania concertantes. Haun. 1836.
Eusebii Pamphili eccles. historiæ libri decem. Ed. H. Valesius. Paris. 1659. Fol.
Eusebii Kirchen-Geschichte aus dem griech., übers. u. erläutert v. F. A. Stroth. Bd. 1—2. Quedlinb. 1777.
Fenger, J. F. De Celso, Christianorum adversario, Epicureo. Havn. 1828.
Gad, P. C. S. De Lutheri principiorum rei liturgicæ aestimatore et arbitro. Hafn. 1840.
Hagen, J. et Listov, A. Fragmenta selecta ex scriptis patrum ecclesiæ Latinæ. Havn. 1850.
Hagerup, H. H. De catechumenis eccles. Africanæ ineunte sæculo quinto. Havn. 1844.
Hald, P. T. Donatio Caroli Magni ex codice Carolino illustrata. Havn. 1836.
Hammerich, P. F. A. De Remberto, archiepiscopo Hamburg-Bremensi. Hafn. 1834.
Hansen, M. M. Popular Fremstilling af Kirkens Historie. Kbh. 1848.
Henke, P. C. H. Allgemeine Geschichte der christl. Kirche. Th.

1. Aufl. 3. Braunschv. 1795. Th. 2. Aufl. 2. 1794. Th.
3. Aufl. 3. 1799. Th. 4—5. 1795—1802.
- Johannæus, F. Historia eccles. Islandæ. T. I—III. Havn,
1772—75. 4.
- Justinus Martyrs Apologier. Overs. af C. H. Muus. Kbh.
1836.
- Kalkar, C. H. Stemmer fra den danske Kirkes Reformations
Tid. Odense 1836. 4.
- Lactantius de mortibus persecutorum. Ed. P. Bauldri. Traj.
ad Rhen. 1693.
- Lactantii Opera omnia emend. et ill. a. C. A. Heumanno.
Gott. 1736.
- Levinse[n], C. Almeenfattelig Fremstilling af den christelige Kir-
kes Historie. Kbh. 1848.
- Littelund, E. Danmarks Kirke-Historie tilligemed alle Katol-
iske Bisopper indtil Reformationen, og siden alle Bisopperne
baade i Danmark og Norge. Viborg 1773.
- Lind, P. E. De coelibatu Christianorum per tria priora se-
cula. Havn. 1839.
- Lübkert, J. H. B. De haeresi Priseillianistarum. Haun. 1840.
(Lynar), Efterretning om Brødre-Unitetets Oprindelse og Frem-
gang. Overs. Alsborg 1782.
- Meiners, C. Grundriß der Geschichte aller Religionen. Aufl.
2. Lemgo 1787.
- Moshemius, J L. De rebus Christianorum ante Constanti-
num Magnum. Helmstad. 1753. 4.
- , Institutionum hist. eccles. antiquae et recentioris libri qua-
tuor. Helmstad. 1755.
- Mülertz, A. F. De causis propagalæ celeriter in Dania re-
formationis. Haun. 1817.
- Müller, C. L. De resurrectione Jesu Christi, vita eam exci-
piente et ascensu in coelum sententiae, quæ in eccles. Chris-
tiana ad finem usque seculi sexti viguerunt. Haun. 1836.
- Müller, P. E. De hierarchia et studio vitae asceticæ in sacris
et mysteriis Græcorum Romanorumque latentibus. Haun.
1803.
- , Vita Lagonis Urne episcopi Roskildensis. P. 1—2. Hafn.
1831—33. 4.
- , Symbola ad historiam conciliorum ex Saxone Grammatico.
Havn. 1834. 4.
- Münster, B. Symbolæ ad illustrandam Bugenhagii in Dania
commorationem. Haun. 1836.
- Münster, F. Magazin für Kirchengeschichte u. Kirchenrecht des
Nordens. Bd. 1—2. Altona 1792—96.
- Münster, F. Haandbog i den ældste christelige Kirkes Dog-
mehistorie. D. 1—2. Kbh. 1801—4.
- Muus, C. H. Brevet til Diognetus om Christendominens For-
trin, overs. Kbh. 1836.

- Mønster, P. J. *De Dionysii Alex. circa apocalypsin Johanneam sententia.* Hafn. 1826.
- Nielsen, F. *De vi et effectibus, baptismo ab ecclesiae patriarchis tributis comment. part. prior.* Haun. 1836.
- Olaus, J. *Syntagma historico-eccles. de baptismo sociisque sacris ritibus.* Hafn. 1770. 4.
- Pagi, A. *Critica historico-chronol. in universos annales eccles. C. Baronii.* T. I—IV studio et cura F. Pagi. Antverp. 1705. Fol.
- Pauli, S. H. Dr. Niels Hemmingens Pastoratheologie. Kbh. 1851.
- Pétursson, P. *Symbolæ ad fidem et studia Tyrannii Rufini presbyteri Aquileiensis illustranda.* Haun. 1840.
- , *Historia eccles. Islandæ.* Haun. 1841. 4.
- , *Commentatio de jure eccles. in Islandia ante et post reformationem.* Havn. 1844.
- Plancke, G. J. *Geschichte der Entstehung, der Veränderungen und der Bildung unseres protest. Lehrbegriffes.* Bd. I—6. Leipz. 1781—1800.
- Polykarp's Brev til Philippenerne. Overs. af C. H. Muus. Kbh. 1836.
- Riegelsen, Huldständig Kirkehistorie. D. I—2. Kbh. 1781—84.
- Rocca, F. A. *Thesaurus pontificiarum sacrarumque antiquitatum.* T. I—II. Romæ 1745. Fol.
- Rothe, P. C. *De vita et gestis Anselmi.* Haun. 1840.
- Rothe, E. *Om Hierarfiet og Pave-Magten.* D. 1—2. Kbh. 1778—79.
- Rothe, V. *De pericoparum, quæ hodie in eccles. Danorum usurpantur. origine.* Havn. 1839.
- Ryan, E. *Geschichte der Wirkungen der verschiedenen Religionen auf die Sittlichkeit und Glückseligkeit des Menschengeschlechts.* Aus dem Engl. v. C. W. Kindervater. Leipz. 1793.
- Rørdam, J. C. *De side patrum eccles. Christianæ antiquissimæ in iis, quæ de origine evangeliorum canon., maxime Matthæi, tradiderunt.* Hafn. 1839.
- Schmidius, F. *Historia Paulicianorum Orientalium.* Hafn. 1827.
- Schmid, G. J. F. *Abriss der Geschichte der christl. Religion u. Kirche.* Nürnb. 1806.
- Schröckh, G. M. *Christliche Kirchengeschichte.* Th. 1—3. Ausg. 2. Th. 4—35. Leipz. 1772—1803.
- Silfverberg, A. F. *Historia monasterii Lerinensis usque ad annum 731 enarrata.* Havn. 1834.
- Socratis Scholastici et Hermiæ Sozomeni historia eccles. Ed. H. Valesius. Mogunt. 1677. Fol.
- Spittler, L. E. *Grundriss der Geschichte der christl. Kirche.* Aufl. 3. Gött. 1791.

- Ständlin, C. F. Universalgeschichte der christlichen Kirche.
Hannover 1806.
- Steenberg, G. Om Synspunktet for Opsattelsen af Philos
Gudsverfjendelse. Kbh. 1849.
- Stockmann, P. Elucidarius s. lexicon Hæresium, Schisma-
tum etc. Lips. 1719.
- Tertulliani liber de pallio. Ed. Cl. Salmasius. Lut. Par. 1622.
- Theodoriti et Euagrii hist. eccles. Latine vertit et ill. H.
Valesius. Mogunt. 1679. Fol.
- Waage, G. H. De ætate articuli, quo in symbolo apostolico
traditur Jesu Christi ad inferos descensus. Haun. 1836.

F. Religionslære. Dogmatik. Moral.

- Ammön, C. F. Entwurf einer wissenschaftlich-praktischen The-
ologie nach den Grundsätzen des Christenthums und der Ver-
nunft. Gött. 1797.
- , Biblische Theologie. Bd. 1—2. Ausg. 2. Erlangen 1801.
- Bauer, G. L. Breviarium theologiae biblicae. Lips. 1803.
- Baur, F. C. Der Gegensatz des Katholizismus und Protestant-
ismus. Ausg. 2. Tübing. 1836.
- Bohr, P. G. Ledetraad ved Religionsundervisningerne i de lærde
Skolers nederste Klasser. Kønne 1842.
- (Brastberger). Versuche über Religion u. Dogmatik zur Be-
förderung einer rechtmäßigen christl. Freyheit. Bd. 1—2. Halle
1783—84.
- Cannabich, G. C. Vollständiger christlicher Religionsunterricht
für die tähigere Jugend. Ausl. 2. Erfurt 1803.
- Clausen, H. N. Den Augsburgske Confession, overs. og be-
lyst ved historisk-dogmatisk Udvikling. Kbh. 1851.
- , Christelig Troeslære. Kbh. 1853.
- Daugaard, J. B. Lærebog i den evangelist-christelige Religion.
Odense 1855.
- Faber, N. De recta methodo fidem religiosam construendi.
Othin. 1826.
- Fleischer, E. Jesu Christi Religions Sandhed, og hvori den
bestaaer. Bd. 1—2. Kbh. 1798—99.
- Fogtmann, N. De Jesu Christi adseensu in coelum. Havn.
1826.
- Gad, O. C. L. De argumentis pro existentia Dei. Haun. 1840.
- Griesbach, J. S. Anleitung zum Studium der populären Dog-
matik. Ausg. 2. Zena 1786.
- Hald, P. T. De summa animi perfectione. Hafn. 1828.
- Herder, J. G. Die Auferstehung, als Glauben Geschichte und
Lehre. Riga 1794.
- Herder, J. G. Von Religion, Lehrmeinungen und Gebräuchen.
Leipz. 1798.

- Kierkegaard, P. C. *De theologia vere christiana, præcipue autem philosophica ejus parte, rite construenda.* Havn. 1836.
Krag, F. C. *En Troesbekjendelse for den, der befjender sig til den christelige Religion, grundet paa den H. S. efter den augsburgiske Confession og Luthers Lærdom.* Aalborg 1767.
Marheineke, P. *Udkast af den praktiske Theologie.* Overs. af J. F. Hagen. Lykjob. v. F. 1841.
Martensen, J. *De autonomia conscientiae sui humanæ, in theologiam dogmaticam nostri temporis introducta.* Haun. 1837.
—. *Den christelige Dogmatik.* Kbh. 1849.
Miller, J. P. *Lærebog over den hele christl. Moral til alm. Brug.* Overs. ved H. G. Clementin. Kbh. 1774.
Möhler, J. A. *Symbolik, oder Darstellung der dogmatischen Gegensäße der Katholiken und Protestanten.* Aufl. 6. Mainz 1843.
Neonrad, F. *De fem Parter af D. Morten Luthers liden Catæchismus,* oversatte paa Dansk og oplyste ved en eenvoldig Forklärung. Kbh. 1756.
Morus, G. F. N. *Akademische Vorlesungen über die theolog. Moral.* Herausg. v. C. F. L. Voigt. Bd. 1—3. Leipz. 1794—95.
Nielsen, R. *Evangelietroen og den moderne Bevidsthed.* D. I. Kbh. 1849.
Niemeier, A. H. *Lærebog for de høiere Religionsklasser i de lærde Skoler.* Overs. ved K. L. Rahbek. Kbh. 1802.
—. *Erläuternde Anmerkung und Zusäze zu dem Lehrbuch für die oberen Religionsklassen gelehrter Schulen.* Ausg. 2. Halle 1803.
—. *Populäre und praktische Theologie oder Methodik u. Materialien des christl. Volksunterrichts.* Aufl. 5. Halle 1805.
Reimarus, H. S. *Abhandlungen von den vornehmsten Wahrheiten der natürlichen Religion.* Aufl. 6. Durchgesehen v. F. A. H. Reimarus. Hamb. 1791.
Reinhard, Forsøg over Jesu Plan til Besordringen af det menneskelige Kjøns Lykselighed. Overs. Kbh. 1793.
Reinhard, F. W. *System der christl. Moral.* Bd. 1. Aufl. 4. Wittenberg u. Berlin 1802. Bd. 2. Aufl. 2. 1792. Bd. 3. Aufl. 3. 1804.
Rothe, V. H. *De trinitate et reconciliatione.* Haun. 1836.
Snell, F. L. *Moralische Lehrsäße durch Beispiele aus der heiligen Schrift, erläutert zum Gebrauch in deutschen Schulen.* Nürnberg 1800.
Sporon, B. G. *Den christl. Religions Hovedlærdomme til Skolernes Brug.* Kbh. 1780.
Stäudlin, C. F. *Lehrbuch der Dogmatik u. Dogmengeschichte.* Gött. 1801.
Strauß, D. F. *Fremstilling af den christelige Troeslære.* Overs. af H. Brochner. Bd. 1—2. Kbh. 1842—43.

Wagner, L. H. Lehrbuch der Religion u. Moral für die mittleren Klassen der Schulen. Hof 1803.

Walch, J. G. Theol. dogmaticae epitome tabulis analyticis expressa cura et studio C. V. F. Walchii. Jenae 1757.

Woeldike, M. Compendium theor. theticae in usum scholarum. Ed. 2. Haun. et Lips. 1756.

G. Prædikener. Opbyggelseskritter.

Adler, J. G. C. Schleswig-Holsteinsche Kirchen-Algende. Schleswig 1797.

Balle, N. F. En Evangelist Lærers Egenstaber og Pligter. Præfen. Aalborg 1771.

—, Bibelsk Son- og Helligdags-Læsning. D. 1—2. Åbh. 1797—1800.

Bang, H. L. Hvorsor tale Menneskene saa lidet og sjeldent om Gud i deres Omgang og Selvstaber, da dog deres Samtale ei funde have nyttigere Indhold. Åbh. 1791.

Washolm, C. Den geistlige Talekonst. Åbh. 1775.

Bech, J. Moralske Breve til Hjertets Dannelse. Af det Hydste. D. 1—2. Åbh. 1773—74.

Blicher, P. Liigprædiken over D. Blicher. Åbh. 1721. 4.

Brorson, B. Liig-Prædiken over Bisrop J. K. Bloch. Haderslev 1773. 4.

Brockner, P. Den høffelige Frihed Jesu Lære anviser for sine Befiendere. Præd. Aarhus 1794.

(Bugenhagen, H.) Den rette Ordinants, huorledis Kirketjenisten skal holdis. Åbh. 1640.

Clausen, L. U. En Præd. over Godhedens og Ketsfærdighedens Overensstemmelse i Gud. Aalborg 1779.

Christiani, C. J. R. Bisbeden om vor evige Bedvarelse. Overs. v. H. L. Michelsen. Åbh. 1810.

Christlyke Kercken Ordeninge. De yn den Fürstendömen, Schleswig, Holsten, ic. schal geholden werden. Magdeb. 1542. 4.

Dauw, J. Det andet og større evangeliske Jubel i Norden. Åbh. 1717. 4.

En Christens daglige Betragtninger. Af det Hydste overs. Aalborg 1776.

Hammerich, M. Hundrede Psalmer til Brug ved Undervisning. Åbh. 1857.

Hemmingius, N. Pastor sive pastoris optimus vivendi modus. Hafn. 1562. 12.

Herder, J. G. Vom Geist des Christenthums. Leipz. 1798.

(Jerusalem) Betrachtungen über die vornehmsten Wahrheiten der Religion. Th. 1. Ausl. 5. Braunschweig 1776. Th. 2.

Bd. 1—2. 1776—79.

- Kingo, L. Aandeligt Sjunge-Chor. Udg. af M. Hammerich og G. Rode. Kbh. 1856.
- Lavater, J. C. Forbryderen uden Lige og hans Skiebne. Præd. Overs. af J. C. Heilmann. Odense 1777.
- Lisco, F. G. Jesu Parabler. eregetist.-homiletisk bearb. Overs. af H. Møller. Afd. I. Kbh. 1850.
- Masius, H. G. Traur-Nede bey Ch. Guldenleus Leichbegängnis. Kopenh. 1709. Fol.
- Meden, A. P. Filtrædelses-Prædiken. Aalborg 1802.
- Michaelis, J. D. Gedanken über die Lehre der heiligen Schrift von Sünde und Genuethnung, als eine der Vernunft gemäße Lehre. Neue Ausg. Gött. u. Brem. 1779.
- Mursinna, S. Homiletica s. de recta eloquentiae eccl. ratione. Hal. Magd. 1766.
- (Nicolai) Catechismuslehren von dem nothankerischen Schulmeister ein Opus posthumum. Büchel I. Berlin 1780.
- Ny Jubel-Glæde far alle sande evangeliske Christne. Kbh. 1717. 4.
- Pontoppidan, J. C. L. Ved Stiftsprovst Ryndes Begravelse. Aalborg 1789.
- Psalmebog eller en Samling af gamle og nye Psalmer. Kbh. 1783.
- Santa Clara, A. a. Huy! und Pfui! der Welt. Würzburg 1707. Fol.
- Schönheyder, J. C. Indhold af Høimesse-Prækener. Kbh. 1775.
- Semler, J. S. Beantwortung der Fragmente eines Ungenannten insbesondere vom Zwecke Jesu u. seiner Jünger. Halle 1779.
- Stenvinkel, P. C. Til Kierlighed for Kristendommen hos Kristen. Odense 1790.
- Sturm, C. C. Betragtninger over Guds Gierninger i Naturens Rige paa hver Dag i Året; samt Betragtninger og Bonner af J. A. Cramers Andagts-Dvelser, overs. af H. J. Birch. D. 1—2. Kbh. 1780.
- En sand Christens daglige Omgang med Gud, indeh. gudelige Betragtninger paa hver Dags Morgen. Tilligemed en Deel opbyggelige Betragtninger af G. F. Seilers fornuftige Christendoms Aand og Sindelav. Overs. af H. J. Birch. D. 1—2. Opt. 2. Kbh. 1784.
- Thestrup, F. Lügprædiken over H. Stampe. Kbh. 1715. 4.
- Christi Saliggjørende Kundskab. Præd. Kbh. 1735. 4.
- Tholuck, A. Christelige Andagtstimer. Overs. v. C. Levinse. Kbh. 1845.
- Ximer, levede for Evigheden. Opt. 2. Kbh. 1798.
- Xrojel, H. Z. Evangelist Jubel-Sang. Kbh. 1717. 4.
- Udsørlig Beretning, hvorledes er tilgaaet paa Jubel-Festen 1717. Kbh. 1717. 4.
- Ussing, Oplysende Anmærkninger til bedre at forståe og nyttigere at bruge Sangene i den nyeste Psalme-Bog. Sorø 1782.

II. Filosofi. Æsthetik.

- Abbt, E. Doden for Fædrelandet. Overs. af H. C. Zahrtmann. Viborg 1803.
- Adler, A. P. Den isolerede Subjectivitet. D. I. Kbh. 1840.
- Bastholm, C. Philos. Breve over Sielens Tilstand efter Lege-mets Død. Kbh. 1790.
- Batteux, Indledning til de Skjonne Kunster og Videnskaber. Overs. af J. Hvas. Bd. 1—4. Kbh. 1773—74.
- Birckner, M. G. Samlede Skrifter. D. 1—4. Kbh. 1797—1800.
- Brammer, G. P. De notione amicitiae religione Christiana emendanda. Haun. 1836.
- Brucker, J. Historia critica philosophiae. T. I—VI. Lips. 1742—67. 4.
- , Institutiones historiae philos. Ed. 2. Lips. 1756.
- Brochner, H. Benedict Spinoza. Kbh. 1857.
- Chauvin, S. Lexicon rationale s. thesaurus philos. Rotterod. 1692. Fol.
- Cudworth, R. Systema intellectuale hujus universi. Vertit J. L. Mosheimus. T. I—II. Lugd. Bat. 1773. 4.
- Dahl, F. C. B. Om Forskjellen imellem Platoss og Aristotelesses Naturphilos. Kbh. 1854.
- Diogenes von Sinope. Dialogen. Leipz. 1770.
- Dirckinck-Holmfeld, C. Om den aandelige Sandheds Knef-kendelse og Anvendelse i Livet. Kbh. 1827.
- Dolk, S. F. Anständighedslære for Ungdommen, overs. ved K. L. Nahbes. Kbh. 1811.
- Eberhard, F. A. Sittenlehre der Vernunft. Berlin 1781.
- , Allgemeine Geschichte der Philos. Ausg. 2. Halle 1796.
- Engel, F. F. Anfangsgründe einer Theorie der Dichtungsarten aus deutschen Mustern entwickelt. Th. 1. Berlin u. Stettin 1783.
- England, G. Untersuchung über die Sittenlehre der Alten. Aus dem Engl. Halle 1775.
- Erasmus, D. De civilitate morum puerilium. Hafn. 1662.
- , Stultitiae laus. Basil. 1676.
- Ernesti, J. A. Initia doctrinae solidioris. Ed. 4. Lips. 1758.
- Erz-Räthsel der Vernunft-Skrift und der verzweifelten Metaphysik ic. Meiningen 1789.
- Fog, B. J. Cartesius, den nuere Philosophies Fader. Kbh. 1856.
- Formey, Der Heydnische Philosoph, oder Gedanken des Plinius, mit gelehrten und moralischen Betrachtungen. Aus dem Franz. Th. 1—3. Frankf. u. Leipz. 1761.
- , Begyndelses-Grunde til de Skjonne Videnskaber. Overs. af Frank ved N. H. Weinwich. Kbh. 1787.

- Fogtmann, N. Den menneskelige Billies Frihed. Efter G. F. Bockshammer. Kbh. 1827. 4.
- Fülleborn, G. G. Rhetorit. Ein Leitfaden beim Unterricht. Aufl. 2. Bresl. 1805.
- Gamborg, A. Forskiel imellem Dyd og gode Handlinger. Kbh. 1783.
- Gesner, J. M. Prima lineae isagoges in eruditionem universalem. T. I—II. Lips. 1774—75.
- Gouet, A. N. Undersøgninger om Lovenes, Kunsternes og Videnskabernes Oprindelse og deres Fremgang hos de gamle Højt. Overs. af det franske Sprog ved J. Hvæs. D. 1—3. Kbh. 1768—69.
- Hagen, J. F. Ægteskabet, betragtet fra et ethisk-historisk Standpunkt. Kbh. 1845.
- Hauch, C. Afhandlinger og æstetiske Betragtninger. Kbh. 1855.
- Hegel, G. F. W. Forelæsninger over Historiens Philosophie. Udg. af G. Gans. Opt. 2 ved R. Hegel. Overs. af S. Kat-trup. Kbh. 1842.
- Hennings, A. Philos. Versuche. Th. 1—2. Kopenh. 1779.
- Hervey, J. Meditations and Contemplations. Vol. I. Ed. 13. London 1757.
- Hjort, P. Læren om Billiens Frihed. Forsvaret imod en Mediciners Angreb. Kbh. 1825.
- Hansen, L. Hörnustige Betragtninger over vigtige Gjenstande af Natur og Kunst. D. 1—3. Fredericia 1801—2.
- Ingemann, B. S. Stjernebilledernes Symbolik. En poetisk Anskuelse. Kbh. 1840. 4.
- . Skyhimlen eller den Luke Howardse Skyformationslære, beslagtet som Billedform for Naturpoesien. Kbh. 1840. 4.
- Jakob, L. H. Philosophische Sittenlehre. Halle 1799.
- Zenisch, D. Ueber Grund u. Werth der Entdeckungen des Hrn. Prof. Kant in der Metaphysik, Moral u. Aesthetik. Berlin 1796.
- Kant, I. Die einzige mögliche Beweis vom Daseyn Gottes. Königsb. 1770.
- . Metaphysische Anfangsgründe der Naturwissenschaft. Aufl. 2. Riga 1787.
- . Kritik der reinen Vernunft. Aufl. 3. Riga 1790.
- . Kritik der praktischen Vernunft. Aufl. 2. Riga 1792.
- . Kritik der Urtheilskraft. Aufl. 2. Berlin 1793.
- Kierkegaard, S. A. Om Begrebet Ironi med stadtigt Hensyn til Socrates. Kbh. 1841.
- Kiesewetter, J. G. C. Versuch einer fasslichen Darstellung der wichtigsten Wahrheiten der neuern Philosophie für Uneingeweihte. Aufl. 2. Berlin 1798.
- Locke, J. Versuch vom Menschlichen Verstände. Aus dem Engl. übers. v. H. C. Polleyen. Altenb. 1757. 4.
- Mager, K. W. C. Populær Fremstilling af den Hegelske Philosophies Resultater. Overs. af H. C. Heger. Kbh. 1841.

- Meiners, G. Beytrag zur Geschichte der Denkart der ersten Jahrhunderte nach Christi Geburt in einigen Betrachtungen über die Neu-Platonische Philos. Leipzig. 1782.
- , Grundriß der Geschichte der Menschheit Lemgo 1785.
- , Grundriß der Geschichte der Weltweisheit. Lemgo 1786.
- , Grundriß der Théorie u. Geschichte der schönen Wissenschaften. Lemgo 1787.
- Mendelssohn, M. Phädon oder über die Unsterblichkeit der Seele. Ausl. 3. Berlin u. Stettin 1769.
- und Lavater, J. C. Briefe. 1770.
- Molbech, C. Forelesninger over Historiens Philosophie. D. 1—2. Åbh. 1840—41.
- Mynster, J. P. Disquisitio psychologica de memoria et reminiscentia. Haun. 1849. 4.
- Möller, J. De senectute tanquam imagine mentis Christianæ. Haun. 1816. 4.
- Nielsen, H. Philos. Propædeutik i Grundtræk. Åbh. 1857.
- Dehleenschläger, A. Om Ewald og Schiller. Bd. 1—2. Åbh. 1854.
- Philos. Archiv og Repertorium 1829 (Uden Titelbl.)
- Plessing, F. V. L. Versuche zur Auflärung der Philosophie des ältesten Alterthums. Bd. 1—2. Leipzig. 1788—90.
- Prolegomena philosophiae et Philos. moralis s. practica. (Mspl.). 4.
- Rasmus Rotterdam, Moria eller Daarligheds Verommelse. Udg. af L. Altona 1745.
- Reimarus, J. A. S. Ueber die Gründe der menschlichen Erkenntniß u. der natürlichen Religion. Hamb. 1787.
- Resenius, J. P. Rhetoricarum præceptionum στοιχείωσις, ill. a G. Hilario. Haun. 1735.
- Riisbrigh, B. Praenotiones philos. s. principia philosophandi. Hafn. (1775).
- Röllin, C. Anweisung, wie man die freyen Künste lehren und lernen soll. Aus dem Franz. übers. v. J. J. Schwaben. Ausl. 3. Leip. 1760.
- (Rothe, F.) Kanfer om Kærlighed til Fædrenelandet. Åbh. 1759.
- Sander, L. C. Polyhymnia, Guterpe og Theone: eller, theoretisk Sammenligning af Musik, Rytmik, og Declamerefunk. Åbh. 1813.
- Scaliger, J. C. Poetices libri septem. 1561. Fol.
- Schollmeyer, J. G. Katechismus der sittlichen Vernunft. Ausg. 2. Leipzig. 1802.
- , Moralische Aufgaben für die Jugend. Leipzig. 1802.
- Sibbern, F. C. De præexistentia, genesi et immortalitate animæ. Haun. 1825. 4.
- , Om Poësie og Konst. D. 1. Åbh. 1834.

- Sibbern, F. C. Logik som Xænkelse. Udg. 2. Kbh. 1835.
—, Om den christelige Uttringsfrihed i Kirkelig Henseende. Kbh.
1846. 4.
—, Bidrag til at opflare den christelige og kirkelige Frihed. Kbh.
1847. 4.
—, Nogle Betragtninger over Stat og Kirke. Kbh. 1849. 4.
—, Xænkelse eller Logik i sammentrængt Fremstilling. Kbh.
1854.
Sibbern, G. Den stoiske og epicuræiske Moral. Kbh. 1853.
Stanleius, T. Historia philosophiae. Ex Angl. transl. Lips.
1711. 4.
Steenstrup, M. G. G. Historisk-kritisk Oversigt over Forsø-
gene paa at give en Historiens Filosofi. Kbh. 1854.
Stilling, P. M. Den moderne Atheisme eller den saakaldte
Neohegelianismes Conseqvenser af den hegeliske Philos. Kbh.
1844.
Sulzer, J. G. Allgemeine Theorie der schönen Künste. Th.
1—4. Neue Aufl. Leipz. 1792—94. F. v. Blankenburgs Li-
terarische Zusätze. Bd. 1—3. Leipz. 1796—98. Nachträge.
Bd. 1—8. Leipz. 1792—1806.
Thestrup, C. Collegium logicum. Haun. 1737. (Mspt.) 4.
Thomas, J. Tractatus philosophico-apologeticus de anima
brutorum. 1713.
Tiedemann, D. Griechenlands erste Philosophen. Leipz. 1780.
—, Geist der spekul. Philos. Th. 1—6. Register. Marburg
1791—97.
Treschow, N. Om Philosophiens Natur og Dele. Kbh. 1811.
Undersøgning, hvorvidt de Fordringer, som Hornsten nuomstun-
der gør, kan være grundede. Kbh. 1785.
Weland, J. C. Sittenlehren durch Beispiele aus der Weltges-
chichte erläutert. Bdch. 1—2. Ausg. 2. Braunschweig 1800—1.
Bdch. 3—4. 1796—99.
Werder, K. Logik. Som Kommentar og Supplement til He-
gels „Wissenschaft der Logik“. Afd. 1. Overs. af W. J. B.
Boethe. Kbh. 1842.
Werdermann, J. C. G. Versuch einer Geschichte der Mei-
nungen über Schicksal und menschliche Freiheit. Leipz. 1793.
Villaume, Menneskets Historie. Overs. ved M. Hallager.
Kbh. 1794.
Zeuthen, F. L. B. De notione modestiæ in primis philoso-
phicæ. Haun. 1833.
Zimmermann, J. G. Om Gensomheden. Overs. af D. Wolff.
D. 1—4. Kbh. 1798.

III. Rets- og Statsvidenskab.

A. Retsvidenskab.

- Ahlefeldt-Laurvig**, F. G. F. de, *De cambii trassati indele et vi.* Haun. 1836.
- Afsterne i Struenses og Brandts Proces.** (Mispt.) Fol.
- Ancher**, P. K. *Samlede juridiske Skrifter*, udg. af J. F. B. Schlegel og N. Kyerup. D. 1—3. Kbh. 1807—11.
- Beccaria**, *Abhandlung über Verbrechen und Strafen.* Aus dem Ital. übers. v. J. A. Bergf. Th. 1—2. Leipz. 1798.
- Beverland**, H. *De stolatæ virginitatis jure.* Lugd. in Bat. 1680.
- Bornemann**, F. C. *De crimine raplusi.* Haun. 1839.
- , *Meditationes de natura et origine juris.* Haun. 1845. 4.
- , *To Afhandlinger til den danske Arveret.* Kbh. 1851. 4.
- Casse**, A. L. *De auctoribus delictorum psychologicis.* Havn. 1835.
- , *De damno ab animalibus dato.* Havn. 1840.
- Direckinek de Holmfeldt**, C. P. H. M. V. *Prolegomena de notione proprii rerumque dominii.* Hafn. 1840.
- Dreier**, G. H. *De arresto civili.* Haun. 1836.
- Döderlein**, M. *Undersøgning af den Sats hvorvidt Odels-Retten i Norge er gavnlig eller skadelig for det alm. Bestre.* Christ. 1762.
- Fogtmann**, L. og Hurtigkarl, F. E. *Samling af Forordninger osv., som vedkomme Geistligheden ic.* Udg. 3 ved J. L. A. Kolderup-Rosenvinge. D. 1—3. Kbh. 1838—40.
- Forordning angaaende Hvor mange Latinse Skoler skal vedblive.* Kbh. 1739. 4.
- Forordning om Examina.* Kbh. 1775. 4.
- Forordning angaaende de lærde Skoler.* Kbh. 1809. 4.
- Hall**, C. C. *De indicis eorumque vi ad probationem in causis penalibus efficiendam.* Haun. 1840.
- Heiberg**, P. A. *Procedure og Dom i den af Generalfiskalen anlagde Sag ic.* Kbh. 1795.
- Hofman**, H. de, *Samlinger af Publique og Private Stiftelser, Fundationer og Gave breve ic.* T. I—X. Kbh. 1755—65. 4.
- Hofman**, T. de, *Fundationer paa de Legater, som ere stiftede af P. Lasson etc.* Kbh. 1758. 4.
- Gndfods-Retten.** Kbh. 1776. 4.
- Kall**, J. C. *Observationes de jure non scripto.* Haun. 1828.
- Kanutus**, episcop. Viburg. *Quedam breves expositiones et legum et jurium concordantiae et alligationes circa leges iuciae.* 1566.
- Kolderup-Rosenvinge**, J. L. A. *Antiquam legum regis Canuti Magni versionem Latinam ed. et ill.* Haun. 1826. 4.

- Kolderup, Nosenvinge, J. L. A. Supplement til Samlinger af Lovbud og Collegialbreve, som vedkomme Geistigheden etc. Kbh. 1846.
- Krieger, A. F. De legibus ad ordines provinciales referendis. Haun. 1841.
- Larsen, J. C. Om Islands hidtilværende statsretlige Stilling. Kbh. 1855. 4.
- Larsen, J. C. Forfatnings- og Valglove for det danske Monarchie og dets enkelte Landsdele. Kbh. 1856.
- Normann, C. F. De jure representationis. Hafn. 1828.
- Ny forbedret Fundation for Communitetet og Regnen. Kbh. 1777. 4.
- Nørregaard, L. Natur- og Folke-Rettens Første Grunde. Kbh. 1776.
- Paulsen, P. D. C. De antiqui populorum juris hereditarii nexus cum eorum statu civili. Havn. 1824.
- Petersen, C. P. N. De collatione bonorum, ad heredes ab intestato restricta. Haun. 1825.
- Rothe, A. B. Mémoire sur l'origine et l'organisation des Commissaires conciliateurs en Dano-Mare. Copenh. 1803.
- Scheel, A. W. De limitibus inter civilem jurisdictionem et militarem exercitui terrestri demandatam. Haun. 1828.
- , De publicis actionibus et inquisitionibus in causis poenaliibus. Hafn. 1836.
- Schlegel, F. A. W. Naturrettens eller den almindelige Retts-lære Grundfætninger. D. 1—2. Udg. 2. Kbh. 1805.
- Schwarzkopf, C. F. Kgl. Rescripter og Resolutioner, Love og Expeditioner Geistigheden i Danmark vedkommende. Ny Række. Bd. 1—3. Kbh. 1855—57.
- Schönau, J. C. Forsey paa en Historie om Naturens Ret. Kbh.
- Sigurdsson, J. Om Islands statsretlige Forhold. Kbh. 1855.
- Valdemar den andens jydske Lov efter den Flensborgske Codex udg. af P. G. Thorsen. Kbh. 1853.
- Wandall, J. Samling af de udfemne og endnu gjældende Kgl. Forordninger osv. for saavidt samme angaae Geistigheden i Danmark. D. 1—2. Aalborg 1782—84.
- Bedel, C. og Brandis, D. Udvælg af forskellige constitutionselle Forfatninger. Kbh. 1848.
- Ørsted, A. S. Formularbog. Udg. 5. Kbh. 1844.

B. Statsvidenskab. Statistik. Økonomi.

- Barfod, F. Danmarks gejstlighed, En personalhistorisk-statistisk årbog. Arg. 1—2. Kbh. 1849—50. 4.
- Bergsøe, A. F. Den danske Stats Statistik. Bd. 1—4. Kbh. 1844—53.

- Budget for Aarene 1841—44 og 1846—48. Kbh. 4.
- Crome, A. F. W. Ueber die Größe und Bevölkerung der sämtlichen europ. Staaten. Leip. 1785.
- , Europens Produkte. Abth. I. Aufl. 4. Tübing. 1805.
- Den nye Matrikel for Jordeiendomme i Danmark. Indført 1 Jan. 1844. Kbh. Fol.
- En Gammel Mans Bref Til En Ung Prints. D. 1—2. Stockholm 1756.
- Hüberk, J. R. Om Bevægelsen i den danske Befolkning. Kbh. 1840.
- Giersing, N. Om Agerdyrknings- og Forst-Institutet paa Mørupgaard. Slagelse 1831.
- Kann, Ch. Statistisk Tabel over alle Jordens Lande. Opl. 2. Kbh. 1857.
- Kayser, C. J. Om Arbeidets Ordning. Kbh. 1857.
- Materialien zum Statistik der Dänischen Staaten. Bd. 1—3. Flensb. u. Leipz. 1784—91.
- Meden, A. P. Om Fattigvæsenet i Sønder-Exanders Sogn. Odense 1809. 4.
- Nyerup, R. Historisk-statistisk Skildring af Tilstanden i Danmark og Norge i ældre og nyere Tider. Bd. 1—4. Kbh. 1803—6.
- Olrif, C. M. Afhandling om Alsborgs Handel. Kbh. 1773.
- Oluffsen, C. Lærebog i den danske Landoeconomie. Nyt Opl. Kbh. 1814.
- Regnskabs-Oversigt for Aarene 1841—46. Kbh. 1843—48. 4.
- Saavedra, D. Idea Principis Christiano-Politici 101 Symbolis expressa. Amstelod. 1659.
- Schytte, A. Staternes udvortes Regierung. D. 1—5. Kbh. 1773—76.
- , Staternes udvortes Regierung. D. 1—2. Kbh. 1774—75.
- , Danmarks og Norges naturlige og politiske Forfatning. D. 1. Kbh. 1777.
- Sinding, P. C. Forsøg til en fort oeconomist-statistisk Beskrivelse over alle de geistlige Embeder i Hertugd. Slesvig osv. Kbh. 1848.
- Smith, A. Undersøgelse om National-Velslands Natur og Aar-sag. Af det Eng. overs. af F. Drabøe. D. 1—2. Kbh. 1779—80.
- Statistisk Bureau, Meddelelser. Saml. 2—3. Kbh. 1855—56.
- Statistisk Tabelverf. H. 1—18. Kbh. 1835—49. Fol. Ny Række Bd. 1—14. Kbh. 1850—57. 4.
- Statistisches Tabellenwerk. H. 1—2. Kopenh. 1842—46. Fol. für 1844—46. Kopenh. 1847. Fol.
- Suhr, Bloch. Kaldslexicon. Kbh. 1851.
- Thaarup, F. Archiv for Statistik, Politik og Huusholdnings-Bidenstaber. Bd. 1—3. Kbh. 1795—96.

Trap, J. P. Kongl. Dansk Hof- og Stats-Calender for Ma-
rene 1849—50 og 1853—58. Kbh.
Ussing, H. Kirkesatsningen i de fgl. danske Stater. D. 1—4.
Sørse 1786—89.

IV. Lægevidenskab.

- Ahrensen, A. A. B. De methodo endermatica. P. 1—2.
Haun. 1836.
- Baden, G. L. Lægevidenskabens Historie. Christiania 1823.
- Ballin, S. J. Observationes de cholera Asiatica institutae.
Haun. 1832.
- , De febre puerperali maligna. Haun. 1836.
- Bang, O. L. Det Kgl. Frederiks Hospital i Kbhvn. Kbh.
1840. 4.
- Beer, G. J. Sunde og svækkede Djnes Pleje. Overs. af J.
C. Tode. Kbh. 1801.
- Bendz, H. C. B. De anastomosi Jacobsonii et ganglio Ar-
noldi. Haun. 1833. 4.
- , De connexu inter nervum vagum et accessorium Willisii.
Haun. 1836. 4.
- Bendz, J. C. De fistula urethro- et vesico-vaginali. Haun.
1836.
- Bondesen, V. Om den traumatiske Skulderluxations Væsen
og Theori. Kbh. 1853.
- Brandes, L. De rheumatismo gonorrhoeico. Haun. 1848.
- , De ophthalmia rheumatico-gonorrhœica. Haun. 1850.
- Bremer, F. A. De vita et opinionibus Th. Paracelsi. P. 1—2.
Haun. 1836.
- Bricka, T. F. G. De malleo humido in homines translato. P.
1. Haun. 1840.
- , Under hvilke Betingelser funne Ansamlinger af pus i de Ind-
vælde, sem indeholdes i de tre store Caviteter, blive Ejenstand
for chirurgisk Diagnosistik og Behandling? Kbh. 1844.
- Brünniche, A. Om den akute Tuberkulose. Kbh. 1857.
- Buntzen, A. De apparatu permanente amylaceo in ossium
fracturis adhibito. Haun. 1840.
- Christensen, M. De exploratione veneficij chemica arsenico
facti. P. 1—2. Haun. 1836.
- Dahlerup, E. A. De ulcere ventriculi perforante. P. 1—2.
Haun. 1840—41.
- Djørup, M. De fungo articulari. Haun. 1836.
- Drejer, J. L., De retroversione uteri. P. 1—2. Haun. 1826
—28.
- Engelsted, S. Anatomisk-clinisk Undersøgelse om Tuberku-
losens Helbredelighed. Kbh. 1854.

- Eschricht, D. F., *De functionibus nervorum faciei et olfactus organi.* Hafn. 1825.
—, *Om de uvilkaarlige Livsvittringers Forhold til de vilkaarlige, og om deres Afhængighed af Nervesystemet.* Kbh. 1845. 4.
Fenger, C. ÅE. *Quid faciant ætas annique tempus ad frequen- tiam et diurnitatem morborum hominis adulti.* Havn. 1840.
—, *De erysipelate ambulanti.* Havn. 1842.
Hannover, A. *De cartilaginibus, musculis, nervis auris ex- ternæ atque de nexus nervis vagi et nervi facialis.* Haun. 1839. 4.
Hansen, C. P. M. *Conspiclus remediorum et operationum, haemorrhagiis externis coercendis inservientium.* P. 1—2. Haun. 1832.
Hansen, E. *Kort Fremstilling af den i praktiske Øiemed anvendelige Undersøgelse med Øienspeilet.* Kbh. 1857.
Hassing, M. *De syphilide kali hydriodico tractata.* Haun. 1845.
—, *De colica scortorum.* Haun. 1848.
Hempel, C. F. *De monstris acephalis.* Hafn. 1850. 4.
Hornbeck, H. B. *Annotationes in Dysenteriam.* Haun. 1825.
—, *De sanguine.* Haun. 1832.
Hornemann, J. C. ÅE. *De effectu atque usu maiorum do- sium calomellis.* Haun. 1838.
—, *De rationibus dosum calomellis, imprimis majorum, zoo- chemicis.* Haun. 1839.
Howitz, F. *Om Ventilationen af Hospitaler.* Kbh. 1857.
Hübertz, J. R. *Beretning om Cholera-Epidemien i Kjøben- havn 1853.* Kbh. 1855.
Høegh-Guldberg, O. C. *De delirio tremente.* P. 1—2. Haun. 1836.
Kayser, C. *De versione in caput in situ foetus obliquo.* Haun. 1840.
—, *De eventu sectionis cæsareæ.* Haun. 1841.
Krabbe, H. *Om Phosphorsyre-mængden i Urinen.* Kbh. 1857.
Lehmann, H. *De rationibus physiologicis et pathologicis humoris aquei oculi humani.* P. 1. Haun. 1846.
Levy, M. M. *De balneis Russicis.* Haun. 1832.
—, *De symodia s. monstrositate sireniformi.* Haun. 1833.
Melchior, N. G. *De strabismo.* Haun. 1839.
—, *De myotomia oculi.* Haun. 1841.
Mourier, F. F. *De inflammatione cornea transparentis scro- phulosa.* P. 1—2. Haun. 1832—33.
Müller, J. C. *Meditationes nonnullae de cephalotomy s. perfo- ratione crani.* Haun. 1836.
Panum, P. L. *Om fibrinen i Blm. og om dens Coagulation i Sædelethed.* Kbh. 1851.
Ravn, N. E. *Om Svangerskabstidens Grændser.* Kbh. 1856.

- Reumert, L. J. A. De symptomatibus inflammationis venæ cavæ. Haun. 1840.
- Reumert, L. L. De auscultatione obstetricia eiusque vi in forcipem applicandam. Haun.
- Saxtorph, J. C. De funiculi umbilicalis prolapsu. P. 1—2. Haun. 1840.
- Schleisner, P. A. Forsøg til en Nosographie af Island. Kbh. 1849. 4.
- Sommer, A. G. De signis mortem hominis absolutam ante putredinis accessum indicantibus. P. 1—2. Haun. 1833.
- Sommerfeldt, J. O. C. De hydrocephalo acuto. P. 1—2. Haun. 1836.
- Speyer, C. L. Toxicologia acidi nitrici. P. 1. Hafn. 1828.
- Stadfeldt, S. A. N. Nogle lagttagelser om Glykosurien. Kbh. 1857.
- Stein, S. A. W. De thalamo et origine nervi optici in homine et animalibus vertebratis. Haun. 1834. 4.
- , De neuromate quodam nervi ischiadicæ. Haun. 1846. 4.
- Svitzer, E. Annotationes in colotomiam. Hafn. 1826.
- , Conspectus instrumentorum, quæ ad trepanationem sunt adhibita. Hafn. 1828.
- Trier, M. De symptomatologia meningitidis cerebralis acutæ. Haun. 1847.
- Trier, S. M. De ictero. P. 1—2. Hafn. 1825—27.
- Udfast til en Medicina ruralis eller Medicinens Haandbog for Landmanden. Øvers. af J. Smith. Kbh. 1794.
- Uldall, F. A. De dentitione infantili cum adjuncta disquisitione de spasmis et antispasmodicis. Haun. 1833.
- Weis, J. C. De anatomia pathologica pedis equini et vari Arhusii 1842.
- , De tenotomia talipedibus applicata. Hafn. 1844.
- With, G. C. De carne mammalium domesticorum ægrotantium judicanda. Haun. 1840.

V. Naturlære og Astronomi.

- Andersen, N. Beskrivelse og kortfattet Veiledning til Brugen af et Stjernekaart for Kjøbenhavns Horizont. Kbh. 1856.
- Biering, C. S. Populær Lærebog i Mechanif. Kbh. 1844.
- Bode, J. E. Vorstellung der Gestirne auf XXXIV Kupferlafeln nach der Pariser Ausg. des Flamsteadschen Himmelsatlas. Berlin u. Stralsund 1782. 4.
- , Anleitung zur Kenntniß des gesürnten Himmels. Berlin 1792.
- Grandjean, H. W. Forelæsninger over Naturlæren. Øvers. af J. G. Urup. D. 1—4. Kbh. 1834—36.
- Burnetius, T. Telluris theoria sacra, Originem & Mutationes Generales Orbis Nostri complectens. Amstelæd. 1694. 4.

- Bürja, A. Grundlehren der Hydrostatis. Berlin u. Liebau 1790.
—, Grundlehren der Dynamik. Berlin 1791.
—, Grundlehren der Hydraulik. Berlin 1792.
Fallesen, L. S. De natura et proprietatibus quibusdam caloris. Haun. 1833. 4.
Gunnlaugsen, B. Regulae quaedam simpliciores ad computandum motum lunae. Monast. Videy. 1828. 4.
—, Töblur vñr Solarinna synilega gang á Íslandi. Videy. Klaustr. 1836. 4.
Hauch, A. W. Begyndelses-Grunde til Naturlæren. D. 1—2. Kbh. 1794.
—, Det physiske Cabinet. D. 1. H. 1—2. Kbh. 1836—38. 4.
Holten, C. Læren om Naturens almindelige Love. Kbh. 1857.
Horrebow, C. Elementa astronomiae sphæricæ. Ed. 2. Hafn. 1783.
Høyer, K. Chemie til Skolebrug. Kbh. 1855.
Jürgensen, C. Sur le mouvement du pendule simple et sur celui d'un corps solide autour d'un point fixe. Copenh. 1835.
Jürgensen, U. Regler for Tidens nøjagtige Afmaaling ved Uhre. Kbh. 1801. 4.
Laanesætninger af de optiske Videnskaber og af Aerometrien. (Uden Titelbl.)
Laurent, J. P. Barmelæren fremsat i Læresætninger og Eksempler. Kbh. 1850.
Mundt, C. E. Lærebog i Astronomien for Skoler. Kbh. 1855.
Münster, G. S. Anvisning til at virke Salt af Xang. Hafnus 1808. 4.
Müller, F. Lehrbuch der Physik und Meteorologie. Als Aufl. 3 der Bearb. von Pouillet's Lehrbuch der Physik. Bd. I. Braunschweig 1847.
—, Bericht über die neuesten Fortschritte der Physik. Bd. 1. Braunschw. 1849.
Olufsen, C. F. R. De parallaxi lunæ. Haun. 1840. 4.
—, Tentamen de longitudine speculæ Havniensis. Haun. 1850. 4.
Pedersen, F. De longitudine speculæ Hafniensis. Hafn. 1835. 4.
Petersen, C. L. Naturlæren's chemiske Deel, overs. efter J. Müllers Grundriß der Physik u. Meteorologie. Kbh. 1851.
—, Lyslære, overs. efter J. Müllers Grundriß der Physik &c. Kbh. 1852.
Ramus, C. Grundtræk af Astronomien. Udg. af A. Steen. Kbh. 1857.
Secharling, E. A. De chemicis calculorum vesicariorum rationibus. Haun. 1839. 4.
Schjellerup, H. C. F. C. Populær Astronomi. Kbh. 1855. Atlas 4.

- Schoedler, F. Naturens Bog. Tri Bearb. paa Norrl. Christ. 1851.
- Schrader, J. G. F. Begyndelses-Grunde til Experimental-Naturlæren. Opl. 2 ved L. W. Gilbert. Overs. af F. Sætorph. Kbh. 1805.
- Schumacher, C. A. Nordlyset. Et naturvidenskabeligt Maanedsskrift. Bd. 1. Kbh. 1849.
- Silberschlag, F. E. Geogenie oder Erklärung der mosaischen Erdschaffung nach physikalischen und mathem. Grundsätzen. Th. 1—3. Bierl. 1780—83. Kritische Beylage zu dem dritten Theile der Geogenie. Gött. u. Leipzig. 1784. Philosophisch-physikalische Fragmente über die Geogenie. Th. 1. Bresl. 1783.
- Silfverberg, G. Chemist Physik til Brug ved Skoleundervisningen. Kbh. 1847.
- . Mechanist Physik til Brug ved Skoleundervisningen. Kbh. 1848.
- Thomsen, J. Kortfattet Lærebog i den uorganiske Chemie. Kbh. 1850.
- . Vandringer paa Naturvidenskabens Geheet. Kbh. 1856.
- Ursin, G. F. Populært Foredrag over Astronomien. Opl. 2. Kbh. 1838.
- . Mechanik. Kbh. 1848.
- Udtag af Astronomien.
- Westergaard, H. B. Kortfattet Lærebog i den uorganiske Chemie. Kbh. 1853.
- Wolffsen, C. Allerhand nützliche Versuche, da durch zu genauer Erfahrung der Natur und Kunst der Weg gebähnet wird. Th. 1—3. Halle 1727—28. 1728.
- (Wünsch, C. F.) Kosmologische Unterhaltungen für die Jugend. Bd. 1—2. Leipzig. 1778—79.
- Zeise, W. C. De chlorido platinæ et alcohole vini sese invicem permutantibus. Haun. 1830. 4.
- Drøsted, H. C. Naturlærens mechaniske Decl. Udg. 2 ved C. Holten. Kbh. 1854.
- 3 Måpt. indeh. den sphær. Astronomi.
En astronomisk Afhandling paa Latin. Haun. 1779. 4.

VI. Mathematik.

- Assens, M. R. G. Arithmetikkens Begyndelsesgrunde. Kbh. 1852.
- Bauer, R. W. Samling af mathem. Opgaver. Kbh. 1856.
- Berg, P. C. Lærebog i Stereometri og Plantrigonometri. Kbh. 1841.
- . Samling af mathem. Opgaver og Øvelsesexemplarer. D. 1. Udg. 2. Kbh. 1847.
- Biering, C. H. Historia problematis cubi duplicandi. Haun. 1844. 4.

- Bondeson, A. *Arithmetica aurea mercatoria*. Eller: *Den Gyldene Siebmands Rejning*. Kbh. (1695.)
- Boucharlat, J. L. *Théorie des courbes et des surfaces du second ordre*. Ed. 3. Paris 1845.
- Broager, P. D. *Arithmetik for Mellemklassen i de lærde Skoler*. Kbh. 1854.
- Bugge, O. *Første Grunde til Regnefunsten og Algebra*. Kbh. 1772.
- Busse, F. G. *Anleitung zum Gebrauche meines Rechenbuches*. Th. 1—2. Ausl. 3. Leipzig. 1800.
- Bürja, A. *Der selbstlernende Geometer oder deutsche Anweisung zum Messkunst*. Th. 1—2. Berlin u. Libau 1787.
- . *Erleichterter Unterricht in der höheren Messkunst, oder deutliche Anweisung zur Geometrie der frummen Linien*. Bd. 1—2. Berlin u. Libau 1788.
- Fester, D. C. *Practisk Geometrie*. Kbh. 1764. 4.
- Hjelte, G. *Lærebog i den elementære Geometri*. D. 2. Udg. 2. Kbh. 1838.
- . *Den elementære Mathematik*. D. 2. Udg. 2. Kbh. 1846.
- Hirsch, M. *Cammlung geometrischer Aufgaben*. Th. 1—2. Berlin 1805—7.
- . *Exemples du calcul littéral et de l'algèbre*. Berl. 1832.
- Jacobi, A. F. G. *Messkunst für Schulen*. Gött. 1803.
- Jacobsen, L. *Practisk Regnebog til Brug i Almueskolerne*. Randers 1839.
- Jürgensen, C. *De certo quodam serierum summabilium generis*. Haun. 1832. 4.
- . *Kortfattet Lærebog i Geometri*. Kbh. 1854.
- . *Begyndelsesgrundene af den mathematiske Analyse og dens Anvendelser*. Kbh. 1855.
- Kielisen, O. W. *Summationsformler for uendelige Rækker*. Kbh. 1825. 4.
- . *Om de bestemte Ligninger*. D. I. Kbh. 1837. 4.
- Koch, J. F. W. *Exemplbuch. Ein Hülfsmittel zur Beförderung des Geschmacks an den Rechenübungen*. H. 1—4. Magdeburg 1802.
- Landé, F. de la. *Logarithmisch-trigonometrische Tafeln*. Herausg. v. H. W. Köhler. Ausg. 2. Leipzig. 1844.
- Langsdorf, F. C. *Ainfangsgründe der reinen Elementar- und höheren Mathematik*. Erlang. 1802.
- Lesebure de Fourcy, *Legons d'Algèbre*. Ed. 5. Paris 1845.
- Lorenz, F. F. *Euklid's Elemente, fünfzehn Bücher, aus dem Griech. übers.* Ausg. 2. Halle 1798.
- Matthisen, S. *Compendium arithmeticum eller Vejviser. Hvor ved manaa korteste og netteste maade fandt ledsgagis til Regnekonstens rette brug*. Udg. 6. Kbh. 1715.
- Meyer, F. G. *Anleitung zum Rechnen*. Halle 1800.

- Mundt, C. Æ. *De accuratione, qua possit quantitas per tabulas determinari.* Haun. 1842. 4.
—, Lærebog i den elementære Geometrie. Kbh. 1851.
—, Lærebog i Trigonometriien, Kbh. 1857.
Øhm, M. *Lehrbuch für den gesammten mathem. Elementar-Unterricht.* Aufl. 2. Leipzig. 1837.
Pedersen, H. *Den geometr. Tegneskole eller practisk An-
viining til en Deel af Geometriens vigtigste Læresætninger
og disses Anwendung i det daglige Liv.* Kbh. 1834. Fol.
Peischelt, M. C. *Italiänische Rechen-Stunden.* Verb. Aufl.
Leipz. u. Zittau. 1786.
—, *Allgemeine Deutsche Rechenstunden.* Zum zweitenmal verb.
v. J. F. Heynatz. Zittau u. Leipz. 1797.
Pöhlmann, J. P. *Die ersten Anfangsgründe der Geometrie.*
Bdch. 1—2. Fürth 1804—6.
Ramus, C. *Tentamen de functionum formis, originibus et
variationibus.* Haun. 1832. 4.
—, *Algebra og Functionslære.* Kbh. 1840.
—, *Elementær Geometrie* Kbh. 1850.
—, *De principio variationis constantium arbitrariarum.* Haun.
1851. 4.
—, *Elementær Algebra.* Kbh. 1855.
Reynaud et Duhamel, *Problèmes et développemens sur di-
verses parties des mathématiques.* Paris 1823.
Sachs, S. *Auflösungen der in M. Hirsch's Sammlung von Bei-
spielen &c. enthaltenen Gleichungen und Aufgaben.* Berl. 1810.
Schmidten, H. G. *De seriebus et integralibus definitis.* Haun.
1825. 4.
Schneekloth, H. *Opgaver til Hovedregning.* Kbh. 1841.
—, *Practisk Regnebog til Hushålls- og Skolebrug.* D. 1. Afsl.
1—2. Udg. 2. Kbh. 1844. D. 2. Afsl. 1—2. Kbh. 1842.
Svar, *Opløsninger og method. Remærkn. til D. 1. Udg. 2.*
Kbh. 1845 og til D. 2. Kbh. 1842.
Simesen, N. G. *Geometrisk Tegnelære.* Afsl. 1. Opl. 2.
Helsingør 1854. Afsl. 2. Helsingør 1848.
Steen, A. *Elementair Arithmetik.* Kbh. 1843.
—, *De vi et natura infiniti mathematici.* Haun. 1845. 4.
—, *Mathematiske opgaver i det indledende cursus.* Kbh. 1849.
Sturm, J. C. *Mathesis compendiaria s. tyrocinia mathem.*
Altdorffii 1703. Fol.
W., G. H. *Die Erlernung der Zeichen-Kunst durch die Geome-
trie und Perspectiv.* Erfurt 1763.
Wegener, A. *Anleitung zum Rechnen im Kopfe.* Leipz. 1800.
Vega, G. *Logarithmisch-trigonom. Tafeln.* Bd. I—II. Aufl.
2. Leipz. 1797. 4.
Versuch das Studium der Mathematik durch Erläuterung einiger
Grundbegriffe &c. zu erleichtern. Womb. u. Würzburg 1805.
Winterfeld, M. A. v. *Anfangsgründe der Mathematik zum*

- Gebrauch in Schulen. Th. 1—2. Aufl. 2. Braunshv. 1800—2.
Th. 3. 1799.
- Wolff, C. v. Auszug aus den Anfangs-Gründen aller Mathem.
Wissenschaften. Neue Aufl. Franckf. u. Leipz. 1755.
- (Wolff, C. v.) Kort Begreb af den Første Grund til alle Ma-
them. Videnkaber. D. 1. Overs. af det Hydste Sprog. Kbh.
1741. 4. (Med haandskrevne Tillæg paa indskudte Blade og
et tilhørende haandskrevet Anhang.)

VII. Naturhistorie.

A. Naturhistorie i Almindelighed. Naturskil- dringer.

- Annales des sciences naturelles. Série III, T. XIII—XX. Paris
1849—53. Série IV, T. I—XI, Paris 1854—56.
- Beudant, R. S., Milne-Edwards, Gussieu, A. v. Popu-
läre Naturgeschichte der drei Reiche. Aus dem Franz. v. L. Carl
u. G. Kistling. Bd. I—XII. Stuttgart. 1844. 16
- Blumenbach, J. J. Handbuch der Naturgeschichte. Ausg. 3.
Gött. 1788.
- Bomare, B. de. Den alm. Natur-Historie i Form af et Dic-
tionnaire. Overs. af H. v. Aphelen. D. 1—8. Kbh. 1767
—70.
- Det kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Skrifter. Række 5.
Naturvidensk. og math. Afsl. Bd. 1—3. Kbh. 1849—53. 4.
- Fchrift, D. F. Folelige Foredrag. Saml. 1—2, 1. Kbh.
1855—57.
- Esmarch, H. P. C. Anfangsgründe der Naturgeschichte. Flensb.
u. Leipz. 1787.
- Fleischer, E. Forsøg til en Natur-Historie. D. 1—10. Kbh.
1796—1804.
- Fogh, C., Lütken C. og Vaupell, C. Tidsskrift for popu-
läre Fremstillinger af Naturvidenskaben. Bd. 1—4. Kbh.
1855—57.
- Funke, C. P. Naturhistorie og Technologie. Bd. 1—3. Overs.
af J. W. Hornemann, C. G. Rahn og F. C. Rielsen. Kbh.
1796—1801. Kobbere til samme (4.) med Forclaring.
- Kroyer, H. Naturhistorisk Tidskrift. Bd. 1—4. Kbh. 1837—
43. Ny Række. Bd. 1—2. Kbh. 1844—49.
- Linné, C. a. Systema naturae per regna tria naturae. Cura
J. F. Gmelin. T. I—III. Lips. 1788—93.
- Petit, E. og Thorntam, A. Tidsskrift for populær Naturvi-
denskab. H. 1—3. Kbh. 1849. (2 Expl.)
- Place, H. P. Veiledning for Naturalie-Samlere. Kbh. 1842.
- Prosch, B. Lærebog i Naturhistorien. Til Brug for Ele-
mentarfæsser. Kbh. 1852.

- Schouw, J. & og Eschricht, D. &. Afbildninger af Dyr og Planter. Kbh. 1844.
- , Naturstildringer. My Udg. (ved F. Jensen). Kbh. 1856.
- Videnskabelige Meddelelser fra den naturhist. Forening i Kjøbenhavn for Aarene 1849—56. Kbh. 1849—57.
- Wiegmann, A. F. A. u Erichson, W. F. Archiv für Naturgeschichte. Herausg. v. F. H. Troschel. Jahrg. 16—22. Berl. 1850—56.
- Ørsted, A. S. De regionibus marinis. Haun. 1844.

B. Zoologi. Fysiologi.

- Blasius, F. H. Fauna der Wirbelthiere Deutschlands und der angrenzenden Länder. Bd. I. Braunschw. 1857.
- Brandt, J. F. u. Ratzeburg, J. T. C. Medizinische Zoologie. Bd. 1—2. Berl. 1829—33. 4.
- Brünnich, M. T. Entomologia. Insektslære. Kbh. 1764.
- , Ornithologia borealis. Hafn. 1764.
- Burmeister, H. Zoologischer Hand-Atlas zum Schulgebrauch. Berl. 1843. Fol.
- Combe, A. Populær Fremstilling af Physiologiens Hovedsætninger. Overs. af G. Blücher. Kbh. 1842.
- Curtmann, W. J. G. u. Walter, G. Das Thierreich. Darmst. 1846.
- Eschricht, D. F. Det menneskelige Vie. Kbh. 1843.
- , Enkøn Foredrag over udvalgte Venner af Læren om Livet. Kbh. 1850.
- Faber, F. Prodromus der isländischen Ornithologie. Kopenh. 1822.
- , Ueber das Leben der hochnordischen Vögel. Leipz. 1826.
- Fabricius, J. C. Entomologia systematica. T. I—IV cum indice. Haun. 1792—96. Supplementum. 1798.
- Giebel, C. G. Die Säugethiere. Leipz. 1855.
- Houch, J. C. Om de tre Organsystemer med Hensyn til Klassificirningen. Kbh. 1831. 4.
- Haugsted, F. C. Thymi in homine ac per seriem animalium descriptionis anatomico-physiologica. P. 1—2. Haun. 1831—32.
- Jüst, A. F. Naturhistorie om Tyrene. Vib. 1801.
- Krauß, J. J. Das Thierreich in seinen Hauptformen. Bd. 1—3. Darmst. 1835—37.
- Kærholling, N. Danmarks fugle. Kbh. 1852. Med Afbildninger. Tavle I—LV. Supplementtafel 1—35. Kbh. 1854. Fol.
- Krøyer, H. Danmarks Fiske. Bd. 1—3. Kbh. 1838—53.
- Lenz, W. O. Zoologie der alten Griechen und Römer. Gotha 1856.
- Lütken, E. F. Tyreriet. En Lærebog til Brug ved Undervisning i de højere Klasser. Kbh. 1855.

- Lüftsen, C. N. Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie. Kbh. 1856.
- , Oversigt over Grønlands Echinodermata. Kbh. 1857.
- Melchior, H. B. Den danske Stats og Norges Pattedyr. Udg. af S. Zahle. Kbh. 1834.
- Nielsen, S. Skandinavisk Fauna. D. 1. Uppl. 2. Lund 1847. D. 4. 1855.
- Prosch, W. Kort fremstilling af de dyriske Livsyntninger og disse Redskaber, til Skolebrug. Kbh. 1847. (2 Expl.)
- , Dyrerigets Naturhistorie. Til Skolebrug. Kbh. 1851. (2 Expl.)
- Reinhardt, J. Quinque mumiae bestiarum Aegyptiacæ descriptæ. Haun. 1824. 4.
- Rennie, G. Fähigkeiten und Kräfte der Vögel. Aus dem Engl. Abth. 1—2. Leipz. 1839. 12.
- Schjødt, J. C. Genera og Species af Danmarks Eleutherata. Bd. 1. Kbh. 1841.
- Schmarda, L. R. Die geographische Verbreitung der Thiere. Bd. 1—3. Wien 1853.
- , Grundzüge der Zoologie. Th. 1. Wien 1853.
- Schmidt, E. O. Hand-Atlas der vergleichenden Anatomie. Jena 1852. Fol.
- , Handbuch der vergleich. Anatomie. Aufl. 2. Jena 1852.
- , Lehrbuch der Zoologie. Wien 1854.
- Smith, L. Konfer om Tyrenes Natur og Bestemmelse og Menskelets Plaletter mod Tyrene. Kbh. 1789.
- Steenstrup, J. J. S. Om Forplantning og Udvikling gennem vekslende Generationsrækker. Kbh. 1842. 4.
- , Undersøgelser over Hermaphroditismens Tilværelse i Naturen. Kbh. 1845. 4.
- The pictorial museum of animated nature. Vol. I—II. Lond. Fol.
- Thornam, C. Afbildninger til Brug ved Undervisningen i Zoologie, udf. efter Universitetets Forelæsningstegninger. H. 1—2. Fol. (2 Expl.)
- Wagner, R. Icones zootomicae. Leipz. 1841. Fol.
- , Lehrbuch der Zootomie. Th. 1—2. Leipz. 1843—47.
- , Icones physiologicae. Herausg. v. A. Ecker. Lief. 1—3. Leipz. 1851—54. Fol.
- Wiegmann, A. N. A. u. Nuthe, G. N. Handbuch der Zoologie. Aufl. 3. Umgearb. v. F. H. Froschel u. G. N. Nuthe. Berl. 1848.
- Wright, F. v. og Sundevall, C. J. Zoologisk Haand atlas til Brug for Skoler. Texten tillæmpet til Brug for de danske Skoler (af C. E. Kjellerup). Kbh. 1851.
- Zimmermann, G. A. W. Geographische Geschichte der Menschen und der allgemein verbreiteten vierfüßigen Thiere. Bd. 1—3. Leipz. 1778—83.

C. Botanik.

- Andersson, N. J. Atlas öfver den Skandinaviska Flörans naturliga familjer. Stockh. 1849.
- Arrhenius, J. Elementar-Kurs i Botaniken. Uppl. 2. Upsal. 1850. Atlas. Uppl. 2. 1850. 4.
- Arrhenius, J. P. Monographia ruborum Sueciae. Upsal. 1840.
- Berg, O. C. u. Schmidt, C. F. Darstellung u. Beschreibung sämmtlicher in der Pharmacopoea Borussica aufgeführten offizinellen Gewächse nach natürlichen Familien. H. 1—7. Berl. 1854—57. 4.
- Berge, F. u. Riecke, B. A. Giftpflanzen-Buch. Aufl. 2. Stuttg. 1850. 4.
- Braun, A. Betrachtungen über die Erscheinung der Verjüngung in der Natur, insbes. in der Lebens- u. Bildungs geschichte der Pflanze. Leipz. 1851. 4.
- Bredsdorff, S. H. Haandbog ved botaniske Excursioner i Egnen om Sørø. H. 1—2. Kbh. 1834—36. 4.
- Candolle, A. P. de. Prodromus systematis naturalis regni vegetabilis. P. I—XIII, 1—2. Paris 1824—52.
- Drejer, S. T. N. Flora excursoria Hafniensis. Hafn. 1838. 12.
- , Lærebog i den botaniske Terminologie og Systemlære. Kbh. 1839.
- , Elementa phyllologiæ. Hafn. 1840.
- , Revisio critica caricum borealium in terris sub imperio Danico jacentibus inventarum. (Særskilt Aftryk af Naturh. Tidsskrift.)
- Endlicher, S. L. Genera plantarum sec. ordines naturales disposita. Cum suppl. I. Vindob. 1836—40. 4.
- , Mantissa botanica sistens generum plantarum suppl. II. Vindob. 1842. 4. Mantissa bot. altera, suppl. III. 1843. 4.
- u. Unger, F. Grundzüge der Botanik. Wien 1843.
- Fries, E. Summa vegetabilium Scandinaviae. Sect. I—II. Upsal. 1845—49.
- Halle, F. S. Die Deutschen Giftpflanzen. Th. 1—2. Berl. 1794—95.
- Hartmann, C. J. Handbok i Skandinaviens Flora. Uppl. 5. Stockh. 1849.
- Hochstetter, C. F. Naturgeschichte des Pflanzenreichs in Böhmen. Stuttg. u. Görling. 1853—54. Fol.
- Hoffmann, H. Pflanzenverbreitung und Pflanzenwanderung. Darmst. 1852.
- Jensen, T. Bryologia Danica eller de Danske Bladmosser. Kbh. 1856.
- Koch, W. D. J. Synopsis Florae Germanicae et Helveticae. Ed. 2. P. I—III. Lips. 1843—45.

- Koch, W. D. J. Taschenbuch der Deutschen und Schweizer Flora. Leipz. 1844.
- Lange, J. Haandbog i den Danske Flora. Kbh. 1851. (2 Expl.) Udg. 2. H. 1—3. Kbh. 1857—58.
- Lyngbye, H. C. Tentamen Hydrophytologiæ Danicæ. Hafn. 1819. 4.
- Martin, A. Die Pflanzennamen der deutschen Flora. Halle 1851.
- Petit, G. Lærebog i Botanik for Skoler. Kbh. 1845.
- Raafn, C. G. Danmarks og Holsteens Flora. D. 1—2. Kbh. 1796—1800.
- Rudolph, L. Atlas der Pflanzengeographie über alle Theile der Erde. Berl. 1852. Tvaerf.
- . Die Pflanzendecke der Erde. Berl. 1853.
- Schleiden, M. J. Grundzüge der wissenschaftlichen Botanik. Aufl. 2. Th. 1—2. Leipz. 1845—46.
- , Grundriss der Botanik. Leipz. 1846.
- , Die Pflanze und ihr Leben. Aufl. 3. Leipz. 1852.
- Schouw, G. F. Grundtræk til en almindelig Plantogeographie. Kbh. 1822.
- , Grindringsord til en Forelæsning over den almindelige Plantelære. Kbh. 1839.
- , Grindringsord til en Forelæsning over de vigtigste i Menneskelivet anvendte Planter. Kbh. 1844.
- Steudel, E. T. Nomenclator botanicus s. synonymia plantarum universalis. Ed. 2. P. I—II. Stuttg. et Tubing. 1840—41. 4.
- Unger, F. Iconographia plantarum fossilium. Wien 1852. Fol.
- Vaupell, C. Bøgens Indvandring i de danske Skove. Kbh. 1857.
- Viborg, G. Esterretning om Sandværterne og deres Anvendelse til at dæmpe Sandflugten. Kbh. 1788.
- Ville, G. Recherches expérimentales sur la végétation. Paris 1855.
- Wildenow, C. L. Udfast til en Lærebog i Botaniken. Overs. af H. Steffens. Kbh. 1794.
- Ørsted, A. S. Afbildninger til Planterigets Naturhistorie med Forklaring. Kbh. 1841.

D. Mineralogi. Geologi.

- Brünnich, M. T. Mineralogie. Kbh. 1777.
- Førchhammer, G. Danmarks geognostiske Forhold. Kbh. 1835. 4.
- Kobell, F. v. Populaire mineralogiske Skizzen, overs. af J. P. Lefolii. Kbh. 1856.

- Puggaard, C. Møens Geologie. Kbh. 1851.
Schumacher, C. F. Versuch eines Verzeichnisses der in den Dänisch-Nordischen Staaten sich findenden einfachen Mineralien. Kopenh. 1801. 4.
Schythe, J. C. Hekla og dens sidste Udbud. Kbh. 1847.
Vaupell, C. De nordsjællandske Skovmoser. Kbh. 1851. 4.
Voigt, G. C. W. Erklärendes Verzeichniß seiner neuesten Cabinets von Gebirgsarten. Aufl. 3. Weimar 1797.
— Praktische Gebirgskunde. Ausg. 2. Weimar 1797.

VIII. Geografi. Topografi. Rejsebeskrivelser.

- Aagaard, K. Physisk, oeconomisk og topographisk Beskrivelse over Thy. Viborg 1802.
Ankjær, S. Geographisk-statistik Haandbog. H. 1—17. Kbh. 1855—57.
d'Anville, G. B. Handbuch der alten Erdbeschreibung. Th. 1—5. Neue Aufl. v. A. H. L. Heeren. Nürnberg. 1800.
—, Handbuch der mittlern Erdbeschreibung. Aus dem Franz. Nürnberg. 1780.
Archenholz. Engeland, overs. af Olivarius. D. 1. Kbh. 1787.
Arnholt, M. C. v. Cronborg Slots og Fæstnings Historie. Helsingør 1836.
Boggesen, A. Den danske Stat. Kbh. 1840.
Bergen, A. Berntsen. Danmarks og Morgis Fructbar Herlighed. Kbh. 1656. 4.
Bergman, E. Physicalische Beschreibung der Erdkugel. Aus dem Schwed. übers. v. L. H. Köhl. Bd. 1—2. Greifsw. 1780. 4.
Bidrag til en oldnord. geogr. Ordbog. Kbh. 1837.
Bille, S. Beretning om Corvetten Galatheas Reise omkring Jorden. D. 1—3. Kbh. 1849—51.
Bing, L. H. Beskrivelse over Kongeriget Norge, Øerne Æland osv. Kbh. 1796.
Blanc, L. G. Handbuch des Wissenswürdigsten aus der Natur u. Geschichte der Erde und ihrer Bewohner. Aufl. 3. Bd. 1—3. Atlas. Halle 1837.
Böll, G. Omrids af den physiske Geogr. Udg. af B. A. Bor- gen. Kbh. 1851.
Granth, E. Oplysende Text og Bemærkninger til Kortet over den finne Bugt. Kbh. 1852.
Bull, H. G. Tillæg og Rettelser til L. H. Bings Beskrivelse over Norge. Kbh. 1813. 4.
Büsching, A. H. Erdbeschreibung. Th. 1—4. Aufl. 8. Th. 5—9. Aufl. 7. Th. 10. Aufl. 5. Hamburg 1787—92.

- Cellarius, C. Notitia orbis antiqui s. geographia plenior.
Ed. 2. ill. L. J. C. Schwartz. T. I—II. Lips. 1731—32. 4.
Charton, G. Reiser i ældre og nyere tid. Paa Dansk ved
H. Sødring. Bd. 1—3. Kbh. 1856—57.
Ebeling, G. C. Erdbeschreibung und Geschichte von Amerika.
Bd. 1—5. Hamb. 1793—99.
Egede, P. Esterretninger om Gronland. Kbh.
Engel, S. Geogr. u. kritische Nachrichten u. Ann. über die
Lage der nördlichen Gegenden von Asien und Amerika. Mie-
tau, Hasenpoth u. Leipzig. 1772. 4.
Erskew, C. Den danske Stat. Kbh. 1855—57.
Falsen, C. M. Geogr. Beskrivelse over Kongeriget Norge osv.
Christiania (1821).
Forchhammer, P. W. Beschreibung der Ebene von Troja.
Mit einer Karte von T. A. B. Spratt. Frankf. a. M. 1850. 4.
Friedenreich, P. C. Grundriss af den topiske Jordbeskrivelse
til Skolebrug. Kbh. 1847.
Friis, S. Roskilde Domkirke. H. 1—2. Kbh. 1851—52.
Fyhn, J. F. Esterretninger om Kjøbstaden Kelding. Kbh. 1848.
Galletti, G. A. Vollständiges Geogr. Taschenwoerterbuch.
Leipz. 1807.
Gathen, M. Forseg til en Beskrivelse over Kjøbstaden Rand-
ers. Marb. 1802.
Grund, J. G. Afbildung af Nordmands-Dalen ved Fredens-
borg. Kbh. 1773. Fol.
Hanssen, P. L., Thorup, P. M. og Adler, P. Esterretninger
angaaende Byen Ribe. Saml. 1—8. Ribe 1831—42.
Hartmann, J. M. Erdbeschreibung und Geschichte von Af-
rika. Bd. 1. Hamb. 1799.
Hasselquist, N. Reise nach Palästina. Herausg. v. C. Lin-
næus. Aus dem Schwed. Roskilde 1762.
Hoffmann, S. F. W. Orbis terrarum antiquus. Schul-Atlas
der alten Welt. Leipz. 1837. Tvaerf.
Holberg, L. Geographie eller Jordbeskrivelse, udg. af M. Tonge.
D. 1—7. Kbh. 1759—91.
(Horrebow, N.) Kilforladelige Esterretninger om Øland.
Kbh. 1752.
Humboldt, A. v. Ansichten der Natur mit wissenschaftlichen
Erläuterungen. Bd. 1—2. Stuttg. u. Tübing. 1826.
—, Kosmos, Udkast til en physisk Verdensbeskrivelse. Overs. af
af C. A. Schumacher. Bd. 1—3. Kbh. 1847—53.
—, Reiser i det Europæiske og Asiatiske Rusland. Kbh. 1856.
—, Reise i Amerika. Paa Dansk ved H. Sødring. Kbh. 1856.
Kraft, J. Historist-topograph. Haandbog over Kongeriget Norge.
Christ. 1845—48.
Hüberk, J. M. Beskrivelse over Øro. Kbh. 1834.
—, Et Blif paa Staden Marhus og dens almindelige Historie.
Kbh. 1837.

- Kutschner, F. J. Amerika nach seiner ehemaligen u. jetzigen Verfassung dargestellt. Bd. 1—3. Schleswig 1803—4.
- Köhler, G. D. Kurze und gründliche Anleitung zu der Alten und Mittlern Geographie. Th. 1. Aufl. 2. Nürnberg 1745. Th. 2—3. 1787—65.
- Layard, A. H. Populær Beskrivelse af Opdagelserne i Ninive. Overs. af L. Moltke. Kbh. 1857.
- Mannert, K. Geographie der Griechen und Römer. Th. 1—2. 1. Aufl. 2. Nürnberg 1799—1804. Th. 2, 2—6. 1792—1802. Th. 7. Landsbut 1812. Th. 8—10. Leipzig 1822—25.
- Meinert, A. C. Naturen og Menneskelivet, en folkelig Jordbeskrivelse. Bd. 1—2. Kbh. 1854—55.
- Merleker, K. F. Lehrbuch der historisch-comparativen Geogr. In vier Büchern. Tarmst. 1839—43.
- Milling, J. C. Alm. geogr. Haandlexicon. Bd. 1—2. Kbh. 1831—35.
- Mummé, H. P. Bidrag til Odense Byes Historie. Odense 1857.
- Müller, S. C. Jordbeskrivelse for Begyndere. Halvd. 2. Kbh. 1855.
- Niebuhr, C. Beschreibung von Arabien. Kopenb. 1772. 4.
- Norrmann, G. P. H. Geogr. und Histor. Handbuch der Völker-, Völker- und Staatenkunde. Bd. 1, Abth. 1—5. Bd. 2, Th. 1—4. I. Hamburg 1785—98.
- Oberlinus, J. J. Orbis antiqui monumentis suis illustrati primae lineae. Argentor. 1776.
- Petersen, N. M. Haandbog i den gammel-nordiske Geogr. D. 1. Kbh. 1834.
- Petersen, T. E. Et Besøg i Jerusalem og Omegn. Kbh. 1857.
- Pontoppidan, C. J. Forklaring over Construktionen af Korset over Skandinavien. Kbh. 1782.
- . Geogr. Oplysning til Cartet over det sydlige Norge i trende Afd. Kbh. 1785.
- Pontoppidan, G. Theatrum Daniæ veteris et modernæ, Oder Schau-Bühne des alten u. jetzigen Dänemarck's. Bremen 1730. 4.
- . Den Daniske Atlas ic. D. I—II. Kbh. 1763—64. 4.
- Reichard, C. T. Orbis terrarum antiquus cum thesauro topogr. Norimb. 1824. Fol.
- Relandus, H. Palaestina ex monumentis veteribus illustr. Norrh. 1716. 4.
- Rimstad, C. B. Geogr. Lærebog til Skolebrug. D. 1. Kbh. 1850.
- . Lærebog i Geographie til Brug ved Underv. Kbh. 1857.
- Rinf. H. Grenland, geogr. og statistisk beskrevet. Bd. 1. Kbh. 1857.
- Roos, A. v. Grundzüge der Erd-, Völker- und Staatenkunde. Abth. 1. Aufl. 3. Berlin 1847. Abth. 2—3, 1. Aufl. 2. 1838—40. Abth. 3, 2. 1845.
- Schade, G. Beskrivelse over Den Mers. Malb. 1811.

- Schmidt, S. N. Slesviq's Land og Høst, physisk, topogr. og localhistorisk fremstillet. Åabenraa 1852.
- Schouw, J. F. Specimen geographiae physicæ comparativæ. Haun. 1828. 4.
- , Europa. Kbh. 1832.
- , Prøver af en Jordbeskrivelse. Kbh. 1851.
- Schonning, G. Beskrivelse over den tilforn meget prægtige og vidtberømte Dom-Kirke i Throndhjem. Throndhj. 1762. 4. Anhang. Throndhj. 1762. 4.
- Sommerfeldt, C. Geographie til Ungdommens Brug. Kbh. 1776.
- Stadfeldt, S. M. Chorographisk og Deconomist Beskrivelse over Randers Kjøbstad. Kbh. 1804. 4.
- Stern, S. Statistik-Topogr. Beskrivelse over Kbhvns Amt. D. I. Kbh. 1839.
- , Statistik-Topogr. Beskr. over Hoved- og Residentsstaden Kjøbenhavn. H. 1—3. Kbh. 1839—41.
- Stieler, A. Hand-Atlas über alle Theile der Erde. Gotha 1840. Bericht nebst ausführliche Erläuterungen. Gotha 1834. Suppl. v. H. Brockhaus. Gotha 1840.
- Trap, J. P. Statistik-topographisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark. H. 1—5. Kbh. 1856—57.
- Ungewitter, F. H. Neueste Erdbeschreibung und Staatenkunde. Ausl. 2. Bd. 1—2. Tresd. 1848.
- Ursin, M. R. Stiftsstaden Viborg. En topogr., hist. og statistisk Beskrivelse. Viborg 1849.
- Vett, B. v. Kjøbenhavn, historisk-topogr. Beskrivelse. Afsl. 1. H. 1. Kbh. 1855. 4.
- Wedel, L. M. Indenlandske Rejse gjennem de betydeligste og sjønneste Egne af de danske Provindser. H. 1—2. Kbh. 1803.
- Wendelboe, F. F. Beskrivelse af Mindesmærker i Sorøe Academies Kirke, udg. med en historisk Indledning om den gamle Klosterkirke af H. F. J. Estrup. Kbh. 1836. 4.

IX. Historie.

A. Verdenshistorie. Historien i Almindelighed.

- Allgemeine Welthistorie, die in England durch eine Gesellschaft von Gelehrten ausgefertigt worden. Übers. Th. 1—30. Halle 1744—66. 4. Fortsetzung Th. 31—63. 1771—1803. 4. Sammlung v. Erläuterungsschriften u. Zusätzen. Th. 1—6. 1747—65. 4.
- Arndt, C. M. Versuch in vergleichender Völkergeschichte. Leipzig 1833.
- Becker, K. F. Verdenshistorie, omarb. af J. G. Woltmann. Overs. af J. Rüse. L. 1—10. Forts. af K. A. Menzel.

- Overs. af J. Küse. D. 11—12. Kbh. 1822—29. Egvende Udg. ved J. W. Loebell. Med Weltmanns, Menzels og C. Arndts Fortsættelser. Overs. af J. Küse. D. 1—16. Kbh. 1841—56.
- Berghaus, H. Die Gaudenkmäler aller Völker der Erde. Ein Handbuch zur Erläuterung der allg. Völkergeschichte. Bd. 1—2. Brüssel u. Leipzig. 1849. 4.
- Bossuet, J. B. Einleitung in die allg. Geschichte der Welt. Uebers. v. J. A. Cremer. Th. 1—5, 1—2. Leipzig. 1757—72.
- Böttiger, K. W. Verdenshistorien i Levnetsbeskrivelser. Overs. af A. C. Lund og H. Brechner. D. 1—8. Kbh. 1840—45.
- Dolz, J. C. Leitfaden zum Unterrichte in der allg. Menschen- geschichte für Bürgerschulen. Aufl. 4. Leipzig. 1805.
- Estrup, H. J. J. Lærebog i den almindelige Verdens-Historie. Serie 1836.
- Gatterer, J. C. Einleitung in die synchronistische Universalhi- storie. Gött. 1771.
- Versuch einer allg. Weltgeschichte bis zur Entdeckung Ameri- kens. Gött. 1792.
- Guldborg, O. Verdens Historie. D. 1, Bd. 1—2. D. 2, Bd. 1. Kbh. 1768—72.
- Held og Corvin, Illustreret Verdenshistorie. Bearb. af P. M. Munch. Bd. 1. Bd. 2. H. 1—18. Christiania 1849—51.
- Janus, J. G. Opuscula ad historiam et chronologiam spec- tantia. Ed. C. A. Klotz. Halæc. 1769.
- Kall, A. Den alm. Verdens Historie fortæg forf. til Brug for Skolerne. Kbh.
- Kruse, Atlas und Tabellen zur Uebersicht der Geschichte alter europ. Länder u. Staaten. Fortges. v. F. Kruse. Aufl. 5. Halle 1834.
- Loewenberg, J. Hist.-geogr. Atlas zu den allg. Geschichts- werken von Rotteck, Poelitz u. Becker. Freib. im Breisg. 1839.
- Morery, L. Le grand dictionnaire historique. T. I & III. Am- sterd. & La Haye 1702. Fol.
- Møller, S. Hvori bestaaer Misbrugen af den saakaldte prag- matiske Historie. Kbh. 1808.
- Offenhaus, L. Compendium Historiae Universalis. Ed. 4. Rec. J. M. Schroeckh. P. 1—2. Lips. 1778.
- Rotteck, G. v. Allg. Weltgeschichte für alle Stände. Aufl. 3. Bd. 1—4. Stuttgart. 1833.
- Ryan, G. Geschichte der Wirkungen der verschiedenen Religionen auf die Sittlichkeit u. Glückseligkeit des Menschengeschlechts. Aus dem Engl. übers. v. C. B. Kindervater. Leipzig. 1793.
- Schiern, F. Historiske Studier. D. 1—2. Kbh. 1856—57.
- Wachsmuth, W. Allgemeine Culturgeschichte. Th. 1—3. Leipzig. 1850—52.
- Weber, G. Allg. Weltgeschichte. Bd. 1. Leipzig. 1857.

- Weber, G. Lærebog i Verdenshistorien. Paa Dansk ved G. Levinse. Kbh. 1847.
- Vergilius, Polydor. De rerum inventoribus libri octo. Frau-
cos. 1599. 12.
- Vossius, G. J. Ars historica: de historicis Græcis, de histo-
ricis Latinis, Historiæ univers. epitome: opuscula et epistolæ.
Amstel. 1699. Fol.

B. Oldtidens Historie.

- Armeillon, Histoire du commerce et de la navigation des
Egyptiens, Sous le Règne des Ptolémées. Paris 1766.
- Apel, H. C. Geschichte des römischen Staats. Leipz. 1843.
- Boehr, H. Lærebog i den gamle Historie til Brug for Skoler.
Udg. 2. Kbh. 1849.
- Bredow, G. G. Untersuchungen über einige Gegenstände der
alten Geschichte, Geogr. u. Chronol. Allona 1800.
- . Haandbog i den gamle Hist. Overs. af H. H. Laurberg.
Kbh. 1809.
- Bucholcerus, A. Catalogus consulum Romanorum: mon-
strans continuam annorum seriem. Gorlicii (1590). 4.
- C., S. De l'état et du sort des colonies des anciens peuples.
Philad. 1779.
- Clinton, H. Fasti Hellenici. Ex altera Angl. exempl. ed.
conv. a C. G. Kruegero. Lips. 1830. 4.
- Crevier, Histoire des empereurs Romains. T. 1—12. Paris
1749—55.
- Curtius, E. Griechische Geschichte. B. I. Berlin 1857.
- Drumann, W. Geschichte Roms in seinem Uebergange von
der republ. zur monarch. Verfassung. Nach Geschlechtern.
Th. 1—5. Königsb. 1834—41.
- Elberling, C. G. Narratio de P. Cladio Pulchro. Haun. 1839.
- Friedler, F. Geographie und Geschichte von Altgriechenland und
seinen Kolonien. Leipz. 1843.
- Flemmer, J. M. De itineribus et rebus gestis Hadriani Imp.
Haun. 1836.
- Gibbon, E. The History of the decline and fall of the Roman
empire. Vol. 1—12, and Notes. A new ed. Basil. 1787—89.
- Haltauß, K. Geschichte Roms im Zeitalter der punischen Kriege.
Bd. 1. Leipz. 1846.
- Heeren, A. H. C. Haandbog i de gamle Staters Historie.
Overs. v. G. Sverdrup. Kbh. 1800.
- Hoffmann, E. Historiae Antiquae usque ad Caesaris Augu-
sti obitum libri XII. Ed. 2 Vindob. 1856.
- Huet, Histoire du commerce et de la navigation des anciens.
Ed. 3. Paris 1727.
- Ingerslev, A. og Holm, E. Den peloponnesiske Krig fortalt
esther Thukydides og Xenofon. Kbh. 1854.

- Jablonski, P. E. Pantheon Aegyptiorum s. de diis eorum
commentarius. P. I—III. Francof. ad Viadr. 1750—52.
- Kiepert, H. Historisch-geogr. Atlas der alten Welt. Aufl. 8.
Weimar 1848.
- Kortüm, F. Römische Geschichte. Heidelb. 1843.
- Mably, Anmerkungen über die Geschichte Griechenlands. Aus
dem Franz. Zürich 1767.
- Madvig, J. N. Blik paa Oldtidens Statsforfatninger med Hen-
syn til Udviklingen af Monarchiet. Kbh. 1840. Fol.
- Meiners, G. Geschichte der Wissenschaften in Griechenland und
Rom. Bd. 1—2. Lemgo 1781—82.
- . Geschichte der Verfalls der Sitten, der Wissenschaften und
Sprache der Römer. Wien u. Leipz. 1791.
- Meursius, J. Regnum Atticum. Amstel. 1633. 4.
- Mommsen, Th. Römische Geschichte. Bd. 1—3. Berlin
1854—56.
- Müller, A. O. Die Etrusker. Abth. 1—2. Breslau 1828.
- Müller, P. E. De genio, moribus et luxu aevi Theodosiani.
Hafn. 1797.
- Niebuhr, B. G. Römische Geschichte. Th. 1 & 3. nebst Re-
gister. Berl. 1828—32. Th. 4—5. Gera 1844—45.
- . Vorträge über römische Geschichte. Herausg. v. M. Isler.
Bd. 1—3. Berl. 1846—48.
- . Vorträge über alte Geschichte. Herausg. v. M. Niebuhr.
Bd. 1—2. Berl. 1847—48.
- Pelloutier, S. Histoire des Celtes. Nouv. éd. par M. de
Chiniac. T. 1—8. Paris 1770—71.
- Perizonius, J. Origines Babylonicae et Aegyptiacæ. T. 1.
Ed. 2. ed. C. A. Dukerus. Traj. ad Rhén. 1736.
- Pfizer, G. Geschichte der Griechen für die reisere Jugend.
Stuttg. 1847.
- Pignorius, L. Characteres Aegyptii, hoc est, sacrorum, qui-
bus Aegyptii utuntur, simulachrorum accurata delineatio.
Francof. 1608. 4.
- Raumer, F. v. Vorlesungen über die alte Geschichte. Aufl. 2.
Bd. 1—2. Leipz. 1847.
- Reimer, F. A. Handbuch der ältern Geschichte. Aufl. 4. Braun-
schweig 1802.
- Savary, Zustand des alten und neuen Egyptens. Aus dem
franz. v. J. G. Schneider. Berlin 1786. Fortsetzung, Briefe
über Griechenland. Leipz. 1789.
- Schmidt, W. A. Geschichte der Denk- und Glaubensfreiheit im
ersten Jahrh. der Kaiserheerschaft und des Christenthums. Berl.
1847.
- Schultz, J. M. Apparatus ad annales criticos rerum Graeca-
rum collecti spec. II. Kiliae 1826. 4.
- Stanian, T. Histoire de Grèce. Trad. de l'Anglois. T. 1—3.
Amsterd. 1744.

- Thomisen, G. Tiberius og Philip II, en historisk Sammenligning. Kbh. 1852.
- Chrige, S. B. Lærebog i den gamle Historie til Brug for de lærde Skolers øverste Kløsser. Kbh. 1854.
- Wegener, C. F. De aula Attalica literarum artiumque sautrice. Haun. 1836.
- Wezel, J. C. F. Handwörterbuch der alten Welt- und Wölfer-Geschichte. Th. 1—2. Liegnitz 1804.
- , Alterthumskunde, vorgestellt in Tabellen. Liegnitz 1804.
- Whitte, J. K. De rebus Chiorum publicis ante dominationem Romanorum. Haun. 1838.

C. Middelalderens og den nyere Tids Historie i Almindelighed.

- Ander sen, C. P. Middelalderens og den nyere Historie. Bd. 1—2. Kbh. 1833.
- Bischoff, J. W. Pragmatische Darstellung der Europäischen Staatshandel vom Tode Friedrichs des Großen bis zum Tode Josephs des Zweiten. Helmst. 1790.
- Bohr, H. Lærebog i Middelalderens Hist. til Brug for Skolernes Mellemklasier. Kbh. 1846.
- Büsching, A. W. Magazin für die neue Hist. und Geogr. Th. 1—21. Halle 1779—87. 4.
- Eichhorn, J. G. Geschichte der drey letten Jahrhunderte. Bd. 1—6. Gött. 1803—4.
- Estrup, H. F. J. Bidrag til Kundskab om Frankriges, Danmarks og Sverriges indbyrdes politiske Forhold mellem Aarne 1663 og 1689. Kbh. 1823. 4.
- Fabri cius, H. Historisk Atlas til Middelalderen og den nyere Tid. Kbh. 1853.
- Geschichte der Kreuzzüge. Aus dem Franz. Bd. 1—2. Leipzig 1782.
- Guizot, Den europ. Civilisations Historie. Overs. af Franz v. E. Moltke. Kbh. 1847.
- Heeren, A. H. Geschichte des Studiums der klassischen Literatur seit dem Wiederaufleben der Wissenschaften. Bd. 1—2. Gött. 1797—1801.
- Helyot, P. H. Ausführliche Geschichte aller geistlichen und weltlichen Kloster- und Ritterorden für benderley Geschlecht. Aus dem Franz. Bd. 1—8. Leipzig 1753—56. 4.
- Histoire des navigations aux terres australes. T. 1—2. Paris 1756. 4.
- Ingerslev, C. F. Europas Historie i den nyeste Tid, populært fortalt. Kbh. 1854.
- Krause, J. C. Geschichte der wichtigsten Begebenheiten des heutigen Europa. Bd. 1—5. Halle 1789—98.

- Langberg, G. Ærkebeg i Verdenshistorien til Brug for de høiere Skoler. D. 1—2. Odense 1849—50.
- Lind, P. G. Christendommens Indfærdelse paa de occid. Folkeslags sociale Forhold fra Aar 500—814. Kbh. 1858.
- Weiners, G. Geschichte der Ungleichheit der Stände unter den vornehmsten Europ. Rölkern. Bd. 1—2. Hannov. 1792.
- Weiners, G. Hist. Vergleichung der Sitten und Verfassungen ic. des Mittelalters und denen unsers Jahrhunderts. Bd. 1—3. Hannov. 1793—94.
- . Lebensbeschreibungen berühmter Männer aus den Zeiten der Wiederherstellung der Wissenschaften. Bd. 1—3. Zürich 1795—77.
- . Geschichte der Entstehung und Entwicklung der hohen Schulen unsers Erdtheils. Bd. 1—4. Gött. 1802—5.
- Rasmussen, J. L. De Arabum Persarumque commercio cum Russia et Scandinavia medio ævo. Haun. 1825. 4.
- Robertson, W. Geschichte der Regierung Kaiser Carls des V. Aus dem Engl. Bd. 1—2. Braunschw. 1770.
- Robmann, G. L. Etindringer af den næste Tids Historie. D. 1—6. Odense 1847—55.
- Schiern, F. Europas Folkestammer. D. 1. Kbh. 1851.
- (Voltaire) Le Siècle de Louis XIV. Publié par M. de Francheville. T. 1—2. Berl. 1751.

D. De skandinaviske Folks og Rigers Historie.

I. Samlinger af Dokumenter, Tidsskrifter.

- Allen, C. F. Breve og Aktstykker til Oplysning af Christiern den Andens og Frederik den Førstes Historie. Bd. 1. Kbh. 1854.
- Becker, P. W. Samlinger til Danmarks Historie under K. Frederik den Tredies Regjering. D. 1—2. Kbh. 1847—57.
- Becker, T. A. Orion. Historisk-geogr. Maanedsskrift. Bd. 1—4. Kbh. 1839—41. Historisk Kvartalskrift. Bd. 1—2. Kbh. 1843—51.
- . Historisk Museum eller Tidsskrift for utrykte hist. Kildeskrifter, ifær Danmark vedkommende. Bd. 1, N. 1. Kbh.
- Knudsen, H. Diplomatarium Christierni Primi. Samling af Aktstykker, Diplomer og Breve henh. til K. Christiern den Førstes Hist. Udg. af C. F. Wegener. Kbh. 1856. 4.
- Langebek, J. Scriptores rerum Danicarum medii ævi. T. I—III. Hafn. 1772—74. T. IV—VI ed P. F. Suhm. 1776—86. Fol.
- Molbeck, G. Historiske Aarbeger til Oplysning og Veiledening i Nordens, særdeles Danmarks Historie. D. 3. Kbh. 1851.
- . Hist. Tidsskrift. Bd. 1—6. Kbh. 1840—45.

- Molbeck, G. og Westergaard, N. L. Nyt hist. Tidsskrift. Bd. 1—6. Kbh. 1847—56.
- Møller, G. Minnesyne. Eller Samling af fædrelandstte Minde-
der og Skildringer. Bd. 1—4. Kbh. 1830—33.
- Paludan-Müller, C., Møller, C. H. og Mohmann, F. L. Aktstykker til Oplysing især af Danmarks indre Forhold i al-
dre Tid. Saml. 1—2. Odense 1841—45. 4.
- Paludan-Müller, C. Aktstykker til Nordens Historie i Gre-
veseidens Tid. Saml. 1—2. Odense 1852—53.
- Wegener, C. F. Aarsberetninger fra det kgl. Geheimearchiv,
inneh. Bidrag til dansk Hist. af utrykte Kilder. Bd. 1. Kbh.
1852—55. 4.

2. Andre Skrifter.

- Allen, C. F. Haandbog i Fædrelandets Historie. Udg. 2. Kbh.
1842.
- , De rebus gestis Christiani Secundi exsulis. P. 1. Hafn.
1844.
- , Det danske Eprog og det nationale Liv i Hertugd. Slesvig
eller Sønderjylland. Udg. 1. Kbh. 1857.
- Archenholz, Memoires concernant Christine reine de Suède.
T. 1—4. Amsterd. et Leipz. 1751—60. 4.
- Authentische und höchstmerkwürdige Aufklärungen über die Ge-
schichte der Grafen Struensee und Brandt. Aus dem Franz.
Mspt. übers. Germanien 1788.
- Bardenfleth, Udfast til en militair Beskrivelse over Slaget paa
Kjøbenhavns Nihed 1801. Kbh.
- Barfod, F. Fortællinger af Fædrelandets Historie. Udg. 2.
Kbh. 1858.
- Bartholin, T. De Holgero Dano. Hafn. 1677.
- , Antiquitatum Danicarum de causis contemptæ a Danis ad-
huc gentilibus mortis libri tres. Hafn. 1689. 4.
- Becker, P. W. De rebus inter Joannem et Christianum II,
Daniae Reges, ac Ludovicum XII et Jacobum IV, Galliae Sco-
tiæque Reges actis. Hafn. 1835.
- Behr, P. G. Historisk Udsigt over Tilsstanden i Danmark for
300 Aar siden. Kønne 1836.
- Cragius, N. Annalium libri VI. Additi S. J. Stephanii Hi-
storiae Danicæ libri duo. Hafn. 1737. Fol.
- Dahlmann, F. C. Geschichte von Dänemark. Bd. 1—3.
Hamb. 1840—43.
- Daugaard, J. B. Om de danske Klostre i Middelalderen. Kbh.
1830. 4.
- Dichman, Samlinger Sætaten ialmindelighed og Sæfædet-Afa-
demiet isærdeleshed vedkommende. Saml. 1. Kbh. 1801.
- Engelstoft, L. Om den Priis, Oldtidens Skandinaver satte
paa Legemsøvelser. Kbh. 1801. 4.

- Estrup, H. F. G. Tygesstrup, som det var og som det er. Kbh. 1838.
- Fabricius, A. K. Lærebog i Danmarks, Norges og Sverrigs Historie til Brug for højere Skoler. Kbh. 1852.
- . Illustreret Danmarkshistorie for Høfelt. D. 1—2. Kbh. 1854—55.
- Falsen, C. M. Norges Historie under Kong Harald Haaragger og hans mændlige Descendenter. D. 1—4. Christiania 1823—24.
- Førstrup, M. P. og Axelson, L. Dagbog fra det 16de, 17de og 18de Årh. Udg. af J. Becher. Aalb. 1813.
- Fane, A. Norges Hist. til Brug ved Ungdommens Undervisning. Opl. 3. Chr. 1842.
- Garde, H. G. Den dansk-norske Sømagts Historie 1700—1814. Kbh. 1852.
- Gebhardi og Christiani, Kongerigerne Danmarks og Norges samt Hertugd. Slesvigs og Holsteins Hist. Norge Bd. 1—2. Danm. Bd. 1—6. Hertugd. Bd. 1—6. Odense 1777—98. 4.
- Gjessing, C. Nye Samling af Danse-, Norske- og Fjeldske Jubel-Lædere. D. 1. Kbh. 1779. 4.
- Gise, M. F. Beretning om den ypperlige Kgl. Danske Ridder-orden kaldet af Elephanten. Kbh. 1721.
- Hagerup, E. Om Oluf den Hellige. Norges Konge. Kbh. 1805.
- Hammerich, F. Danmark i Valdemarernes Tid. Bd. 2. Kbh. 1848. Danmark under de nordiske Rigers Foren. Bd. 1. Kbh. 1849. Danm. u. Kong. af den ældre oldenborgske Linie. Kbh. 1854. D. u. Adelsvælden. Bd. 1—2. Kbh. 1854—55.
- . Det tredie slesvigiske Felttog. Kbh. 1851.
- . Den slesvigiske Treårskrig. Haderslev 1852.
- Hegewisch, D. H. Schleswigs u. Holsteins Geschichte unter dem K. Christian IV. Kiel 1801.
- . Schleswigs u. Holsteins Geschichte unter den K. Friedrich III. u. Christian V. Kiel 1802.
- Helweg, L. De Danske Domkapitler. Kbh. 1855.
- Herthedal og det gamle Dannemark. Kbh. 1745. 4.
- Hofman, L. de. Historiske Esterretninger om velfortiente Danske Adelsmænd. Overs. D. 1—3. Kbh. 1777—79. 4.
- Holberg, L. Dänische und Norwegische Staatsgeschichte ins Deutsche übers. durch L. C. Borquem. Copenh. u. Leipzig. 1750. 4.
- Holst, H. P. Thorvaldsens Museum med Omrids af Thorvaldsens Livsforhold etc. Kbh. 1851. 4.
- Huitfeld, A. Danmarks Rigis Krönike. Kbh. 1650—52. Fol. (2 Expl.)
- Jahn, H. F. Danmarks politist-militaire Historie under Unionssongerne. Kbh. 1835. 4.
- Jahn, F. H. F. De danske Auxiliairtropper. Afd. 1—2. Kbh. 1840—41.
- Klee, F. Om Nordens ældste Beboere og deres efterladte Minder. Kbh. 1852.

- Klee, F. Steen-, Bronze- og Jernculturens Minder, esterviste fra et almindeligt culturhistorisk Standpunkt i Nordens nuværende Folke- og Sprogeiendommeligheder. Kbh. 1854.
- Knudsen, H. Joachim Monnow, udvalgt Bisep til Næsby. Kbh. 1840.
- Krieger, A. F. Antistævigholstenske Fragmente. H. 1—16. Kbh. 1848—51.
- Lange, C. C. M. De næste Klostres Historie i Middelalderen. Udg. 2. Christ. 1856.
- Mallet, Indledning udi Danmarks Riges Historie. Overs. Kbh. 1756. 4.
- Malling, O. Store og gode Handlinger af Danne, Norske og Holsteiner. Kbh. 1783.
- Mellin, G. H. Den skandinaviska nordens historia. D. I. Stockh. 1850.
- Meursius, J. Historia Danica a J. Grammio illustrata. J. Lamius rec. Florent. 1746. Fol.
- Mollerus, J. Cimbria literata s. scriptorum ducatus utrinque Slesvicensis et Holsatice Historia literaria tripartita. T. I—3. Haun. 1744. Fol.
- Mumme, H. P. Begivenhederne i Højen under de franske og spanske Troopers Ophold her i Landet i Året 1808. Odense 1848.
- Mülertz, A. F. De commodis quibusdam quae per reformationem ad patriam nostram redundarunt. Othin. 1817.
- Müller, L. C. Danmarks Historie. Bd. 1—3. Kbh. 1836—40.
- Müller, P. E. Vita Andreæ Sunonis archiepiscopi Lundensis. Haun. 1830. 4.
- Neumann, J. De fatis primatus Lundensis. Haun. 1799.
- Paludan-Müller, C. P. Observationes criticæ de foedere inter Daniam, Sveciam et Norvegiam auspiciis Margaretae reginæ icto. Haun. 1840.
- , Grevens Feide. D. 1—2. Kbh. 1853—54.
- Petersen, B. v. En historisk Beretning om de dansk-vestindiske Øer St. Croix, St. Thomas og St. Jan tildeels efter Engelsk. Kbh. 1855.
- Petersen, N. M. Danmarks Historie i Hedenold. Opl. 2. D. 1—3. Kbh. 1854—55.
- (Pontoppidan, E.) Gesta et vestigia Danorum extra Daniam. T. I—III. Lips. et Hafn. 1740—41. 4.
- Rapport over Slaget ved Idsted. Kbh. 1850.
- Rapport over Fæglningen ved Midsunde. Kbh. 1850.
- Rapport over Frederiksstadts Forsvar. Kbh. 1850.
- Rhode, P. Samlinger til de danske Øers Laaland og Falsters Historie. Bd. 1. Kbh. 1776.
- Roches, J. B. de. Histoire de Dannemarc. Nouv. éd. T. 1—7. Amsterd. et Leipz. 1755.
- (Roger) Lettres sur le Dannemarc. Génève 1757.

- Rothe, L. A. Om Holger Danse. Kbh. 1847. 4.
- Rørdam, H. De danske og norske Studenters Deltagelse i Kjøbenhavns Forsvar mod Karl Gustav. Kbh. 1855.
- Saxonis Grammatici Historiae Danicæ libri XVI. Ed S. J. Stephanus. Soræ 1644. Fol.
- , Historia Danica. Ed. P. E. Müller et J. M. Velschow. P. I., Vol. I—II. Haun. 1839.
- , Den Danske Krønicke. Overs. af A. G. Bedel. Kbh. 1851.
- Schiern, F. E. Origines et migrationes Cimbrorum. Haun. 1842.
- Schöning, G. Afhandling om de Nortes og endeele andre Nordiske Folks Oprindelse. Sorøe 1769. 4. (2 Expl.)
- , Norges Riges Historie. D. 1—3. Sorøe 1771—81. 4.
- Sibbern, N. P. Bibliotheca historica Dano-Norvegica s. de scriptoribus rerum Dano-Norveg. Hamb. & Lips. 1716.
- Subm, P. F. Historie om de fra Norden udvandrede Folk. Bd. 1—2. Kbh. 1772—73 4.
- , Critisk Historie af Danmark udi den bedenske Tid. Bd. I—IV. Kbh. 1774—81. 4. Tabeller. Kbh. 1779. Fol.
- , Historien af Danmark, Norge og Holsten udi tvende Udtog. Kbh. 1776.
- , Historie af Danmark. T. I—XIV. Kbh. 1782—1828. 4. (Af T. I—III 2 Expl.)
- Thestrup, C. Danmarks og Norges Krigs-Armatur. Kbh. 1756. 4.
- Thorup, P. N. Historiske Efterretninger om Ribe Cathedralskole. D. I. H. 1. Udg. af L. Thorup. Ribe 1846.
- Bedel Simonsen, Borgrunnerne. H. 1—2. Kbh. 1813.
- Velschow, J. M. De institutis militaribus Danorum regnante Valdemaro secundo. P. I. Havn. 1831.
- Wegener, C. F. Indbydelse til Sørgfesten for Høisalig K. Frederik den Sjette. Kbh. 1840 4.
- , Mindeblad om K. Christian den Ottende. Kbh. 1848. 4.
- , Ueber die unzertrennliche Verbindung Schleswigs mit Dänemark in staatsrechtlicher Beziehung. Copenh. 1848.
- , Ueber das wahre Verhaeltniss des Herzogs v. Augustenburg zum Holsteinischen Aufruhre. Aufl. 3. Copenh. 1849.
- , Om Landsheibeden over det Gamle Rendsborg paa Eiderøen. Kbh. 1849.
- , Von der Landeshoheit über das alte Rendsburg auf der Eiderinsel. Kopenh. 1850.
- , Actmæssige Bidrag til Danmarks Historie i det nittende Aarh. D. I. Kbh. 1851.
- , Actenmaessige Beitrage zur Geschichte Daenemarks im neunzehnten Jahrh. Th. 1. Kopenh. 1851.
- , Om Udgravningen af Asserbo og Søborgs Ruiner. Kbh. 1852.
- , Biographiske Antegnelser om Laurids Engelstoft. Kbh. 1852.

- Wegener, C. F. *Erieo Christiano Werlauffio semisæcularia munera sui sacra facienti gratulatur.* Haun. 1855.
Weistriß, Ph. v. *Lebensbeschreibung Encho v. Brahes.* Aus der Dän. Spr. Th. 1—2. Kopenh. u. Leipz. 1756.
Werfel, J. *Efterretninger om de Danske vestindiske Øers Indtagelse af den Engelsk-vestindiske Flade.* Kbh. 1801.
Werlauff, G. C. *De hellige tre Kongers Kapel i Roskilde-Domkirke.* Kbh. 1849. 4.
Worm, O. *Danicorum Monumentorum libri VI.* Hafn. 1643. 4.
Worsaae, J. J. A. *Om Danebrog.* Kbh. 1849.
—, *Minder om de Danske og Nordmændene i England, Skotland og Irland.* Kbh. 1851.
(Orsted, H. C.) *Mindekrift om H. M. Kong Christian den Ottende.* Kbh. 1848. 4.

E. De andre europæiske Folks og Staters Historie.

- Allgemeine Geschichte der Vereinigten Niederlände. Aus dem Holl. Th. 1—8. Leipz. 1756—67. 4.
Archenholz, J. W. v. *Geschichte des siebenjährigen Krieges in Deutschland.* Bd. 1—2. Berl. 1793.
Arnholz, W. C. v. *Gustav Adolphs Deeltaqelle i Trediveaarskrigen.* Ester H. v. Bülow. Helsingør 1834.
Bertramus, C. *Britannicarum gentium historiæ antiquæ scriptores tres: Ricardus Corinensis, Gildas Badonicus, Nennius Banchorensis.* Haun. 1757.
Blanc, L. *Histoire de dix ans 1830—40.* T. 1—7. Brux. 1843.
Bower, M. *Unvarthenische Historie der Römischen Päpste.* Aus dem Engl. v. J. M. Rambach. Th. 1—10. Magdeb. u. Leipz. 1751—80. 4.
Bret, J. J. le. *Staatsgeschichte der Republik Benedig.* Th. 1—3. Riga 1769—77. 4.
Burigny, *Histoire générale de Sicile.* T. 1—2. La Haye 1745. 4.
—, *Historie der Staatsveränderungen des Kaiserthums zu Constantinopel.* Aus dem Franz. Th. 1—2. Hamb. 1754.
Daniel, G. *Histoire de France.* T. I—XVII. Paris 1755—57. 4.
Das alte und neue Corsica. Nürnberg 1736. 4.
Der Britische Plutarch oder Lebensbeschreibungen der größten Männer in England und Irland. Aus dem Engl. Bd. 1—6. Leipz. u. Büllichou 1764—68.
Eylert, R. J. *Charakterzüge und historische Fragmente aus dem Leben des Königs von Preußen Friedrich Wilhelm III.* Th. 1—2. Magdeb. 1843—45.
Ferreras, J. de. *Histoire générale d'Espagne,* trad. de l'Esp. par M. D'Hermilly. T. 1—10. Amsterd. 1751.
Gebauer, G. C. *Portugisische Geschichte.* Leipz. 1759.

- Hallam, H. The constitutional history of England. Ed. 4. Vol. I—II. London 1842.
- Hegewisch, D. H. Allgemeine Uebersicht der deutschen Kulturgeschichte bis zu Maximilian I. Hamb. 1788.
- Hume, D. Histoire de la maison de Stuart sur le trône d'Angleterre. T. 1—3. Londres 1760. 4.
- , Histoire de la maison de Tudor sur le trône d'Angleterre. Trad. de l'Angl. T. 1—2. Amsterd. 1763. 4.
- , Histoire de la maison de Plantagenet sur le trône d'Angleterre. Trad. de l'Angl. T. 1—2. Amsterd. 1765. 4.
- Husti, G. H. G. Abhandlung von den Römischen Feldzügen in Deutschland. Leipz. 1748. 4.
- Kantemir, D. Geschichte des osmanischen Reichs. Aus dem Engl. Hamb. 1745.
- Lamartine, A. de. Girondiernes Historie, overs. af E. Oversteu. D. 1—8. Kbh. 1847—48.
- Macaulay, T. B. Englands Historie fra Jacob den Andens Thronbestigelse. Ved W. Bauditz. Bd. 1—3. Kbh. 1855—56.
- Machiavelli, N. Historiae Florentinæ libri octo. Lugd. Bat. 1645. 12.
- Ma-Geoghegan, Histoire de l'Irlande ancienne et moderne. T. 1—3. Paris 1758 & 62. Amsterd. 1763. 4.
- Müller, G. Die Geschichten schweizerischer Eidgenossenschaft. Th. 1—4. Leipz. 1786—1805.
- Muratorius, L. A. Antiquitates Italicæ medii ævi. T. 1—6. Mediol. 1738—42. Fol.
- , Geschichte von Italien. Th. 1—9. Leipz. 1745—50. 4.
- (Rink, E. G.) Monumenta Paderbornensia ex historia Romana, Francica, Saxonica eruta. Ed. 3. Francof. et Lips. 1713. 4.
- Scharling, C. A. De Stedingis. Hafn. 1828.
- Schmidt, M. G. Geschichte der Deutschen. Neue Aufl. Bd. 1—12. Frankenthal 1785—88.
- , Neuere Geschichte der Deutschen. Bd. 1—8. Frankenthal 1785—89.
- Schottischer batow, M. Russische Geschichte. Aus dem Russ. overs. v. C. H. Hase. Th. 1—2. Danzig 1779.
- Scott, W. En Bedstefaders Fortællinger eller Den myere Skotlands Historie. Overs. af L. H. Wiumh. D. 1—3. Kbh. 1837. —39.
- Solignac, Allgemeine Geschichte von Polen. Fortges. v. C. F. Pauli u. J. S. Joachim. Bd. 1—2. Halle 1763—65. 4.
- Struvius, B. G. Corpus historiae Germanicae. Ed. C. G. Buden. T. 1—2. Dresden 1755. 4.
- Thiers, A. Histoire de la révolution Française. Ed. 9. T. 1—10. Paris 1839.
- , Histoire de la révolution Française du consulat et de l'empire. Vol. 1. (uden Tittelbl.) Brux. 1845.

- Thoynas, de Rapin, Histoire d'Angleterre. T. 1—12. La Haye 1724—35. 4.
Tittel, G. A. Deutschland und die besondere Deutsche Staaten in Tabellen Synchronistisch-Historisch-Genealogisch entworfen. Frankf. a. M. 1773. 4.
Wade, J. British History. Ed. 2. London 1841.

F. De andre Verdensdeles Historie.

- Bancroft, G. De forenede Staters Historie. Overs. af C. Wulff. D. 1—6. Kbh. 1853—55.
Block, Rimelig Formodning at de oprindelige Amerikanere nedstamme fra en mongolsk Årt. Kbh. 1804.
Deguignes, Histoire générale des Huns, des Turcs, des Mongols et des autres Tartares occidentaux. T. 1—4. Paris 1756—58. 4.
Dow, A. Die Geschichte von Hindostan aus dem Pers. übers. Th. 1—3. Leipzig 1772—74.
Histoire philosophique et politique des Etablissements & du Commerce des Européens dans les deux Indes. Nouv. Ed. T. 1—6. Amsterd. 1773—74. T. 7. Maestricht 1774. Analyse. Leyde 1775. Suppléments. T. 1—4. La Haye 1781.
Ludolfus, J. Historia Æthiopica s. brevis et succincta description regni Habessinorum. Francof. ad M. 1681. Fol. Commentarius. Frane. ad M. 1691. Fol.
Neuere Geschichte der Polar-Länder. Th. 1—5. Berl. 1778—79.
Robertson, W. Geschichte von Amerika. Aus dem Engl. übers. v. J. F. Schiller. Bd. 1—2. Leipzig. 1777.

G. Historiske Hjælpevidenskaber.

- Baringius, D. E. Clavis diplomatica. Ed. 2. Hanov. 1754. 4.
Boeckh, A. Epigraphisch-chronologische Studien. Zweiter Beitrag zur Geschichte der Mondeycelen der Hellenen. Leipzig. 1856.
Brömmel, F. Genealogische Tabellen zur Geschichte des Mittelalters. Basel 1846. Tvaerf.
Burke, B. A genealogical and heraldic Dictionary of the Peerage and Baronetage of the British empire. Ed. 19. Lond. 1857..
Chytraeus, D. Chronologia historiæ Herodoti et Thueydidis. Rostoch. 1573
Gatterer, J. G. Abriss der Chronologie. Gött. 1777.
—, Abriss der Genealogie. Gött. 1788.
—, Praktische Diplomatik. Gött. 1799.
Bielmstiernes Medaille- og Mynt- samt Skilderie- og Kobber-Samling. Kbh. 1786. 4.

- Hübner, G. Genealogische Tabellen. Th. 1—4. Leipzig. 1733—66. Supplement-Tafeln. Lief. 1—6. Køpenh. 1822—24. Tværft.
- Ideler, L. Lehrbuch der Chronologie. Berl. 1831.
- Königsfeldt, J. P. F. Genealogiske Tabeller over europæiske Fyrstehuse i Middelalderen og den nyere Tid. Kbh. 1837. Tværft.
- , Genealogiske Tabeller over den oldenborgske Stamme. Kbh. 1840. Tværft.
- , Genealogisk-historiske Tabeller over de nordiske Rigers Kongeslægter. Udg. 2. Kbh. 1856. 4.
- Lengnich, G. C. L. Genealogier over adelige og borgelige Familier. Saml. 1, H. 1—8. Saml. 2, H. 1—4. Kbh. 1845.
- , Genealogie over Familien Stampe osv. 2 Hæfter. Kbh. 1839.
- , Personalhistoriske Bidrag, vedkommende Danmarks og Norges Geistlighed i ældre og nyere Tid. Kbh. 1853.
- Lesage, A. Atlas historique, généalogique, chronol., géogr. Paris 1802. Fol.
- Lexicon over adelige Familier i Danmark, Norge og Hertugdømerne. Bd. 1—2. Kbh. 4.
- Lydyat, T. Emendatio Temporum compendio facta. Hagae Com. 1654. 12.
- Perizonius, J. Aegyptiarum originum et temporum antiquissimorum investigatio. Traj. ad Rh. 1736.
- Petavius, D. Rationarium temporum. Ed. recentiss. Lugd. Bat. 1724.
- Rask, R. Den gamle ægyptiske Tidsregning. Kbh. 1827.
- Seyffarth, G. Berichtigungen der Roemischen Griechischen Persischen Aegyptischen Hebraeischen Geschichte und Zeitrechnung etc. Leipzig. 1855.
- Zeilmann, A. Stamtable over Familien Zeilmann og Descendenter. 1843.
- Thesaurus, E. Inscriptiones quotquot reperiri potuerunt. Ed. E. P. Pancaulus. Ed. 4. Francof. & Lips. 1688. 4.
- Weiss, H. Kostümkunde. Handbuch der Geschichte der Tracht, des Baues und Geräthes. Lief. 1—6. Stuttg. 1857.

X. Filologi.

A. Almindelig Sproglære. Sprogsammenligning.

Bopp, F. Vergleichende Grammatik des Sanskrit, Zend usw. Ausg. 2. Bd. 1. Berl. 1857.

Diez, W. Grammatik der romanischen Sprachen. Th. 1—3. Bonn 1836—44.

- Fistaine, G. Principia nomina neo-latina formandi declinandi. Hahn 1848. 4.
- Jenisch, D. Philosophisch-kritische Vergleichung und Würdigung von vierzehn älteren und neueren Sprachen Europas. Berl. 1796.
- Klee, F. De almeenculturhistoriske Principer for de europæiske Sprogs Dannels. Kbh. 1857.
- Kuhn, A. Zeitschrift für vergleichende sprachforschung auf dem gebiete des Deutschen, Griechischen und Lateinischen. Bd. 1—6. Berl. 1852—57.
- Lange, F. De casuum universis causis et rationibus. Haun. 1836.
- , Almindelig Grammatik. H. 1 Kbh. 1840.
- Munch, P. A. Sammentignende Fremstilling af det danske, svenske og tydise Sprogs Formlære. Christ. 1848.
- Rask, R. K. Samlede tildels forhen utrykte Afhandlinger. D. 1—3. Kbh. 1834—38.
- Repp, T. G. De sermone. Haun. 1826.

B. Orientalske Sprog.

- Zend-Avesta. Zoroasters lebendiges Wort. Th. 1—3. Riga 1776—77. 4.
- Unhang zum Zend-Avesta. Von J. F. Kleufer. Bd. 1—2. Leipz. u. Riga 1781—83.
- Zendavesta or the religious books of the Zoroastrians ed. and transl. by N. L. Westergaard. Vol. 1. Copenh. 1852—54. 4.
- Kalidasas, Sakuntala, overs. og forkl. af M. Hammerich. Udg. 2. Kbh. 1858.
- Schmidt, M. N. De sacrificiis religionis Indo-Brahmanicae. Haun. 1828.
- Epistolae quaedam et particula prima Agrumiae ejusque commentariornm Arabice et Lat. ed. notisque ill. a C. Schnabel. Amstel. 1755. 4.
- Carmen Maksura dictum Abi Bekri Mohammedis cum scholiis ed. L. N. Boisen. Haun. 1828. 4.
- tausend und eine Nacht. Arabische Erzählungen. Überset. v. G. Weil. Bd. 1—4. Stuttg. u. Tübingen 1838—41.
- Erpenius, Grammatica Arabica. Cui accedunt Loemanni Fabulae et adagia quaedam Arabum. Amstel. 1686. 4.
- Lindberg, J. C. De inscriptione Melitensi Phoenicio-Graeca. Haun. 1828.

C. Den klassiske Oldtidssvidenskab i Almindelighed.

- Bogler, C. Metrik in Beispielen. Darmst. 1843.
- Fülleborn, G. G. Encyclopædia philol. Ed. 2 cur. J. S. Kauffmann. Vratisl. 1805.

- Funke, G. P. Neues Real-Schullexicon. Th. 1—5. Braunschweig 1800—5.
- Gedanken über die beste Art die classischen Schriften der Alten mit der Jugend zu lesen. Berl. 1765.
- Hederich, B. Neales Schul-Lexicon. Aufl. 2. Leipzig. 1731. (2 Expl.)
- , Gründliches Antiquitäten-Lexicon. Leip. 1743.
- Hermann, K. F. Culturgeschichte der Griechen und Römer. Herausg. v. G. Sommer. Th. 1—2. Gött. 1857.
- Ingerslev, C. F. Realordbog til Brug for Disciplene i de lærde Skoler. Kbh. 1851.
- Schoß, Ueber das Studium des Alterthums. Halle 1766.
- Kort Udsigt over det philologisk-historiske Samsunds Virksomhed i Aarene 1854—57. 3 Hæfter. (Mspt.)
- Kraft, J. K. u. Müller, C. Real-Schullexicon für die jugend. Altona 1848.
- Lehmann, C. A. O. L. Allgemeiner Mechanismus des Periodenbaues. Danzig 1833.
- Lübbker, F. Reallexikon des classischen Alterthums für Gymnasien. Abth. 1. Leipzig. 1853.
- Lund, G. F. G. De parallelismo syntaxis Græcæ et Latinæ usu casus genitivi demonstrato. Haun. 1845.
- Petersen, F. C. De arte poetas veteres Græcos Romanosque in nostras linguas convertendi. Haun. 1827. 4.
- Schaff, J. C. L. Encyclopädie der classischen Alterthumskunde. Th. 1—2. Magdeb. 1806—8. Ausg. 4. Th. 1—2. Magdeb. 1839.
- Tregder, P. H. Haandbog i den græske og latinske Litteraturhistorie til Skolebrug. Udg. 2. Kbh. 1856.

D. Græske Forfattere, Oversættelser, oplysende Skrifter.

1. Forfattere, enkeltvis.

- Aelianus, Claudius. Varia historia cum notis et interpr. Lat. Cur. A. Gronovio. Lugd. Bat. 1731. 4.
- , Varia historia et fragmenta. Cur. C. G. Kuehn. T. I—II. Lips. 1780. (2 Expl.)
- , De natura animalium libri XVII. Cur. A. Gronovio. P. I—II. Heilbr. 1765. 4.
- Aeschinis et Demosthenis Orationes duæ contrariæ et J. Sturmii commentar. Altors 1581.
- Aeschinis Socratici Dialogi tres Græce et Latine. Verit et notis ill. J. Clericus. Amstelod. 1711.
- , Dialogi tres cura J. F. Fischeri. Lips. 1753.
- Aeschylus Tragoediae quae supersunt ac deperditarum fragm.

- Rec. C. G. Schütz. Hal. Sax. 1782. Commentarius Vol. I—V.
Hal. 1782—1821.
- Aeschylī Tragoediae.** Rec. G. Hermannus. T. I—II. Lips.
1852.
- Septem ad Thebas ex rec. G. Hermanni ed. F. Ritschelius.
Elberf. 1853.
- Petersen, F. C. Observationes in **Æschyli Eumenides.** P. I.
Haun. 1827. 4.
- Aesop. Fabularum Aesop. collectio.** Ed. J. G. Hauptmann.
Lips. 1741.
- **Fabulae Aesop. Graecae** ed. J. M. Heusinger. Ed. 2. Cur
C. A. Klotzius. Isenaci 1771.
- Alciphronis rhetoris Epistolae.** Ed. J. A. Wagner. T. I—II.
Lips. 1798.
- **Briete. Erstes Buch.** Ueberf. v. S. F. Herel. Altenb. 1767.
- Anacreontis et Sapphus Carmina Graece.** Rec. F. G. Born.
Lips. 1789.
- **Odæ et fragmenta Graece et Lat. cum notis** J. C. de Pauw.
Traj. ad Rh. 1732. 4.
- **Carmina et fragmenta Graece cum notis** ed. L. H. Teucherus.
Lips. 1799.
- **Digte, udq., overs. eg oplyste ved S. Meissling.** Kbh. 1826.
- Ανθολογία διαφόρων επιγραμμάτων.** Interpr. E. Lubino. 4.
Huschke, J. G. Analecta critica in anthologiam Graecam.
Jen. et Lips. 1800.
- Antoninus Imperator, M.** Eorum quæ ad se ipsum libri
XII. Glasg. 1744.
- Antonini Liberalis Transformationum congeries interprete**
G. Xylandro. T. Munckerus rec. Amstelod. 1676.
- Apollodori Atheniensis Bibliothecae libri tres.** Rec. a C. G.
Heyne. Goett. 1782.
- Apollonii Rhodii Argonauticon libri IIII.** Cum annot. H. Stephani.
1574. 4.
- Apostolius, Michael.** παροιμιαι. Cum P. Pantini versione.
Lugd. Bat. 1673. 4.
- Appiani Alexandrini Romanarum historiarum** P. I—II. A.
Tollius ed. Amstelod. 1670.
- Roman. histor. quæ supersunt. Coll. J. Schweighäuser.
Vol. I—III. Lips. 1785.
- Aristæneti Epistolæ Græcæ.** Cum Lat. interpr. et notis. Pa-
ris 1639.
- Aristo Chius. Paradoxon Stoicum.** Opera J. B. Carpzow. Lips.
1742.
- Aristophanis Comoediae undecim Graece et Lat. cum notis**
S. Bergleri. Cur. P. Burmanno. T. I—II. Lugd. Bat. 1760. 4.
- Nubes cum schol. antiqu. Cum præf. J. A. Ernesti. Lips.
1759.

- Aristophanis Nubes Graece et Latine ed T. C. Harles. Lips. 1788.
- Huglene. Overs. og oplyst af N. L. Bibe. Christ. 1856.
- Ernesti, J. A. Observaliones philologico-criticae in Aristophanis Nubes et Flavii Josephi antiquitates Judaicas. Lips. 1795.
- Aristoteles Graece ex rec. I. Bekkeri. Vol. I-II. Berol. 1831. Latine interpretibus variis. Berol. 1831. 4.
- De poetica liber Graece et Lat. Ex rec. C. C. Harles. Accedunt notae F. Sylburgii. Lips, 1780.
- Bojesen, E. F. De problematis Aristotelis. Hafn. 1836.
- Brandis, C. A. Scholia in Aristotelem. Berol. 1836. 4.
- Sibbern, W. G. Bidrag til at oplyse nogle ontologiske Udtryk i Aristotles's Metaphysik. Kbh. 1848. 4.
- Arriani Historia Indica. Rec. et ill. F. Schmieder. Hal. Magd. 1798.
- Epictet. Uebers. v. G. G. Schultes. Zürich 1766.
- Athenæi Deipnosophistarum libri quindecim cum J. Dalechampi Latina interpr. Lund. 1612. Fol.
- Axiochus Graece rec. J. F. Fischerus. Lips. 1758.
- Bionis et Moschi Idyllia rec. J. A. Schier. Lips. 1752.
- og Moschus's Smaadigte overs. af F. G. Gundelach. Kbh. 1807.
- Bion fra Smyrna, Idylliske Digte. Udg., overs. og oplyste ved S. Meisling. Kbh. 1824.
- Callimachi Hyanni et epigrammata ex rec. J. A. Ernesti. Cur. C. F. Loesnerus. Lips. 1774.
- Gebes Gemälde und Epiftets Handbuch griech. für Anfänger herausg. v. G. H. Jacob. Hamb. 1784.
- πιναξ Ace. interpr. Lat. ex edit. J. Gronovii. Glasg. 1757.
- Zoyle. Overs. af H. Gottschalch. Kbh. 1763.
- Coluthi Raptus Helenae. Rec. J. D. a Lenep. Leovard. 1747.
- Henrichsen, R. J. F. De carminibus Cypriis. Haun. 1828.
- Demosthenis Opera rec. Graece et Lat. cum indicibus ed. I. T. Voemelius. Paris 1843. 4.
- Orationes selectae comment. in usum schol. instructae ab J. H. Bremi. Sect. II. Goth. et Erf. 1834.
- Filippiske Taler. Til Skolebrug bearb. af G. F. W. Lund. Kbh. 1853.
- Contiones. Rec. J. T. Voemelius. Hal. Sax. 1857.
- Oratio pro corona. Rec. E. C. F. Wunderlich. Ed. 2. Gott. 1820.
- Tale for Ktesison om Krandsen. Til Skolebrug bearb. af G. F. W. Lund. Kbh. 1853.
- Flemmer, G. Demosthenes's Kamp med Philip. Historisk Bindledning til Demosthenes's politiske Taler. Kbh. 1846.
- Dictys Cretensis et Dares Phrygius de bello Trojano cum interpr. Annæ Daceræ. Ed. J. Perizonius. Amstelæd. 1702.

- Dionis Cassii Nicaei Romanae historiae libri. G. Xylandro
interpr. Lugd. 1559.
- Historiae Romanae quae supersunt. Ed. H. S. Reimarus.
Vol. I—II. Hamb. 1750—52. Fol.
- Diодори Siculi Bibliothecae historicae libri qui supersunt ac
deperditorum fragm. Ed. H. C. A. Eichstädt. Vol. I. Hal.
Sax. 1800.
- Diogen Laertios philosophise Historie. Översi af B. Rüschbrigh.
Bd. I—2. Kbh. 1812.
- Dionysii Halicarnassensis Opera omnia Graece et Lat. Ed.
J. J. Reiske. T. I—VI. Lips. 1774—77.
- Epieteti Enchir. una cum Cebetis Thebani tabula. A. Ber-
kelius rec. Delph. Bat. 1683.
- Enchiridium una cum Cebetis Thebani tabula. Ed. J. C.
Schröderus. Delphis 1723.
- Haandbog. Översi af G. B. Hee. Odense 1787.
- Euripidis Tragoediae fragmenta epistolae ex ed. J. Barnesii.
Cur. C. D. Beckius. T. I—III. Lips. 1778—88. 4.
- Tragoediae XIX Graece et Lat. Heidelb. 1597.
- Översi af C. Wilster. Kbh. 1840.
- Eustathii de intervallis et praescriptionibus libellus. Graece
et Lat. ed. L. H. Teucherus. Ed. 2. Lips. (1791.)
- Gennadii Anecdotum de providentia Dei ed. cum præf. B.
Thoriacius. Haun. 1825. 4.
- Georgii Logothetae Acropolitae Chronicon Constantinopoli-
tanum Graece et Lat. Lugd. Bat. 1614.
- Valesius, H. Notæ et animadversiones in Harpocrationem.
Lugd. Bat. 1682. 4.
- Thoriacius, B. Symbo'æ ad antiquitates Æthiopicas ex He-
liodoro. Haun. 1824. 4.
- De sacris et sapientia Æthiopum juxta Heliodorum.
Haun. 1825. 4.
- Herodiani Historiarum libri VIII. Ed. H. Stephanus. 1581. 4.
- Hist. libri VIII. Edinb. 1724.
- Herodoti Halicarnassei Historiarum libri IX. Ed. G. Junger-
mannus. 1618. Fol.
- Histor. libri IX. Ed. A. Kall. Vol. I. Haun. 1778.
- Histor. libri IX. Ed. G. H. Schaefer. T. I—III. Lips. 1800—3.
- Musae. Ed. J. C. F. Baehr. Vol. I—4. Lips. 1830—35.
- Til Skolebrug bearb. af H. M. Flemmer og E. Flemmer. B.
I. Kbh. 1854.
- Ιστορίης αποδεξις. Mit erkl. Anm. v. K. W. Krüger. B.
1—2. Berl. 1855—56.
- Histoire trad. du Grec. T I—IV & VII—IV. Paris 1802.
- Histor. liber secundus. (Titelbl. mgl.)
- Historie, Fragment. Udg. af G. Kraag. Odense 1826.
- Hesiodi Ascreai quae exstant. Ed. J. T. Krebsius. Lips. 1746.
- Quae extant. Cur. C. F. Loesnero. Lips. 1778.

- Hesiodi *Theogonia*. Ed. a F. A. Wolf. Hal. Sax. 1783.
— *Scutum Herculis cum schoenis Graecis*. Ed. C. F. Heinrich. Vratisl. 1802.
— Werke und Orfeus der Argonaut von J. H. Voss. Heidelb. 1806.
- Hesychii Lexicon. Auct. N. Schow. Lips. 1792.
- Hieroclis *Asteia* Graece et Lat. Rec. J. A. Schier. Lips. 1750.
- Hippocratis Opera. Rec. A. deHaller. T. I—IV. Lausann. 1784.
- Homeri Operum tomus posterior s. *Odyssea*. Juxta ed. S. Clarke. Amstelaed. 1743.
- Opera omnia ex rec. et cum notis S. Clarkii. Ed. J. A. Ernesti. Vol. I—IV. Lips. 1759—64.
- Carmina cur. C. G. Heyne. T. 1—8. Lips. 1802. T. 9. Indices confecti ab E. A. G. Graefenhan. Lips. 1822.
- Werke. Verteutscht v. R. A. Küttner. Bd. 1. Leipzig. 1781.
- *Ilias*. Sec. rec. Wolsii cum praef. G. Hermanni. Lips. 1826.
- *Ilias*. Mit erkl. Anm. von G. C. Crusius. H. I—6. Hannov. 1840—42.
- *Ilias* verdeutsch durch. F. L. Graf zu Stolberg. Bd. 1—2. Flensb. u. Leipzig. 1778.
- *Iliados rhapsodia prima*. Ed. L. Sahl. Haun. 1783.
- *Iliade*. Sjette Sang. Af C. C. Guldberg. Odense 1824.
- *Iliade overs.* af C. Wilster. D. 1—2. Kbh. 1836.
- *Odyssea et carmina minora*. Sec. rec. Wolsii cum praef. G. Hermanni. Lips. 1827.
- *Odyssea*. Mit erkl. Anm. von G. C. Crusius. H. I—6. Hannov. 1837—39.
- *Odyssea*. Ed. G. A. Koch. P. I—II. Lips. 1848.
- *Odyssee overs.* af C. Wilster. D. 1—2. Kbh. 1837.
- *Odysseens 6te Sang og Juvenals 6te Satire fordanskede af P. G. Fibiger*. Kbh. 1822. 4.
- *Odysseus's Eventyr i Styflopens Hule*, fordansket af O. Worm. Horsf. 1829. 4.
- Bornemann, A. P. De tautologia Homeri. Hal. Magd. 1736. 4.
- Hundrup, J. G. Real-Lexicon over de Homeriske Digte. Kbh. 1848.
- Ilgen, C. D. Disquisitio actionis principis in Iliade Homer. P. 1. Lips. 4.
- Ingersley, C. F. De carminum Homericorum origine et historia et de discrepantiis Iliadis observationes. Haun. 1833.
- Et Par Ord om de Homeriske Digte. Kbh. 1835.
- Klotzius, C. A. Epistolae Homericæ. Altenb. 1764.
- Koes, G. H. C. Probe eines Griechisch-Deutschen Wörterbuchs über den Homer und die Homeriden. Copenh. 1806.
- Naegelsbach, C. F. Anmerkungen zur *Ilias*. Nürnb. 1831. Aufl. 2. Nürnb. 1850.

- Naegelsbach, C. F. Die homerische Theologie in ihrem Zusammenhange dargestellt. Nürnb. 1840.
- Nitzsch, G. W. Erklärende Anm. zu Homers Odyssee. Bd. 1—3. Hannov. 1826—40.
- Povelsenius, S. L. Emendationes locorum aliquot Homerorum. Haun. 1846.
- Ruhnkenius, D. Epistola critica I in Homeridarum hymnos et Hesiodum. Lugd. Bat. 1748.
- Seber, W. Index vocabulorum in Homeri non tantum Iliade atque Odyssea sed cæteris etiam quotquot extant poëmatiſ. 1604. 4.
- Seybold, D. C. Super Odyssea Homerica. Hal. ad Sal. 1769.
- Thortsen, C. A. De physiognomia Homeri. Haun. 1836.
- Wölfer, S. H. W. Ueber Homerische Geographie und Weltfunde. Hannov. 1830.
- Wolf, F. A. Vorleungen über die vier ersten Gesänge von Homer's Ilias, herausg. v. L. Usteri. Bd. 1—2. Bern 1830—31.
- Josephus Hebraeus, Flavius. Opera omnia Graece et Lat. Cur. F. Oberthür. T. I—III. Lips. 1782—85.
- Isoeratis Orationes et epistolæ. Cum Lat. interpr. H. Wolfii. Ed. postr. Col. Allobr. 1613.
- Panegyricus. Rec. et ill. S. F. N. Morus. Lips. 1766.
- Libanii sophistae Orationes et declamationes. Rec. et ill. J. J. Reiske Vol. 1. Altenb. 1784. 4.
- Epistolarum adhuc non editarum centuria selecta, cum versione et notis J. C. Wolfii. Lips. 1711.
- Petersen, F. C. De Libanio. P. 1—4. Haun. 1827—28. 4.
- Longinus, Dionysius. De sublimitate ex rec. Z. Pearceii. Ed. S. F. N. Morus. Lips. 1769.
- Morus, S. F. N. Libellus animadversionum in Longinum. Lips. 1773.
- Luciani Samosatensis Opera Graece Latine cum notis selectis. Cur. J. P. Schmidius. T. I—VII. Mitav. 1776—80.
- Opera omnia. Ed. F. Schmieder. T. I—II. Hal. Magd. 1800—1.
- Udgvalgte Skrifter. Til Skolebrug udg. af O. Fibiger. Kbh. 1855.
- Pseudosophista s. Soloecista cum notis & animadversionibus J. G. Graevii. Amstelod. 1668.
- De somnio s. vita Luciani Graece et Lal. ex rec. Ti. Hemsterhusii. Cur. J. A. Schier. Lips. et Guelpherb. 1762.
- Lyceophronis Chalcidensis Alexandra, s. Cassandra cum vers. Lat. G. Canteri. 1596.
- Lysiae et Aeschinis Orationes selectae comment. in usum schol. instructae a J. H. Bremi. Goth. et Erf. 1826.
- Oratorum Graecorum Vol. V et VI, Lysiae primum et secundum. Ed. J. J. Reiske. Lips. 1772.

- Marciani Heracleotæ Orbis descriptio cum interpr. Lat. et notis E. Vindingii. Hafn. 1662.
- Maximi Tyrii Dissertationes. Ex interpr. D. Heinsii. Rec. et ill. J. Davisius. Cantabr. 1703.
- Menandri et Philemonis Reliquiae Græce et Lat. cum notis H. Grotii et J. Clerici. Amst. 1709.
- Moeridis Atticistæ Λεξεις Αττικων και Ελληνων e rec. et cum notis J. Hudsoni. Accedit Timaei sophistæ Λεξικον περι των παρα Πλατωνι λεξεων e rec. D. Ruhnqvenii. Cur. J. F. Fischerus. Lips. 1756.
- Musæ Digt om Hero og Leander samt Pervigilium Veneris. Udg., overs. og oplyste ved S. Meissling. Kbh. 1825.
- Onosandri Strategicus. Interpr. N. Rigaltio. 1604. 4.
- Rigaltius, N. Ad Onosandri Strategicum notae. 1600. 4.
- Orphei Argonautica hymni etc. Rec. J. M. Gesnerus cur. G. C. Hambergero. Lips. 1764.
- Palaephati libellus de incredibilibus Graece. Ed. J. F. Fischerus. Ed. 3. Lips. 1772. Ed. 6. 1789.
- Fischer, J. F. Prolusiones quibus libellus Palaephati de incredibilibus emendatur. Lips. 1771.
- Pausaniae Graeciae descriptio accurata cum notis J. Kuhnii. Lips. 1696. Fol.
- Phile de animalium proprietate restitutus a J. C. de Pauw. Traj. ad Rh. 1730. 4.
- Philonis Judæi Opera omnia Graece et Lat. Ad ed. T. Mangey ed. cur. A. F. Pfeiffer. Vol. I—V. Erlang. 1785—92.
- Phocylidis Carmina Graece et Lat. Rec. J. A. Schier. Lips. 1751.
- Πινδαρου Περισσος. III. E. Schmidius. 1616. 4.
- Pindari Carmina et fragmenta Graece. Ed. C. D. Beckius. T. I—II. Lips. 1792—95.
- Carmina cum lect. variet. et adnot. iterum cur. C. G. Heyne. Vol. I—II. Gott. 1798.
- Olympische Siegshymnen. Verdeutscht von F. Gedike. Berl. u. Leipzig. 1777.
- Pythische Siegshymnen. Mit erklär. u. frit. Ann. verdeutscht v. F. Gedike. Berl. u. Leipzig. 1779.
- Heyne, C. G. Additamenta ad lect. variet. in Pindari carminum ed. notatam. Gott. 1791. 4.
- Hezel, W. F. Erläuterung auserlesener Oden Pindars. Riga 1805.
- Platonis Opera quæ extant omnia. Ex nova J. Serrani interpr. Ed. H. Stephanus. Vol. I—III. 1578. Fol.
- Opera omnia rec. et comm. instruxit G. Stallbaum. Vol. I, Sect. 1. Ed. 2. Goth. et Erf. 1833.
- Opera omnia. Rec. et comm. instr. G. Stallbaum. Vol. I—IX. Goth. et Erf. 1834—42.

- Platonis Opera quae seruntur omnia. Rec. I. G. Baiter. J. C. Orellius A. G. Winckelmannus. Turici 1839. 4.
- Dialogi quatuor Euthyphro Apol. Socratis Crito Phaedo Graece e rec. H. Stephani. III. J. F. Fischer. Lips. 1760.
- Dialogi IV Meno Crito Alcibiades uterque. Cur. Biester. Berol. 1780.
- Dialogi quatuor Lysis Charmides Hippias Maior Phaedrus. Annot. perp. ill. L. F. Heindorf. Berol. 1802.
- Libri quatuor Gorgias Apol. Socratis Charmides Hippias Maior schol. in usum ed. L. F. Heindorffus. Ed. 2. Berol. 1825.
- Parmenides cum quatuor libris prolegomenorum et comm. perp. Ed. G. Stalbaumius. Lips. 1841.
- Udvægte Dialoger, udg. til Skolebrug af F. W. Wiehe. H. 1—3. Kbh. 1848—51.
- Eutyphron. Overs. og ledsgæt med en Indledning. Af G. H. Røffær. Odense 1829.
- Timæos overs. og oplyst af C. J. Heise. Kbh. 1855.
- Ast, F. De Platonis Phaedro. Accessit epistola H. C. A. Eichstadii. Jen. 1801.
- Petersen, F. G. Platons Forestillinger om Staternes Oprindelse, Statsforfatninger og Statsbestyrrelse. Kbh. 1854. 4.
- Procli Commentarius in Parmenidem. Emendatius ed. G. Stalbaumius. Lips. 1841.
- Plutarchi Chæronensis Omnium quæ exstant operum T. I—II. Cum Lat. interpr. et notis. Lutet. Par. 1624. Fol.
- Vol. II—XII. Lips. 1775—82.
- Parallelæ, id est, vitæ illustrium virorum Græcorum et Romanorum. G. Xylandro interprete. Francof. 1600. Fol.
- Levnetsbeskrivelser overs. og forsyneede med Ann. ved S. Tetens. D. 1, 3, 4. Kbh. 1800—11.
- Udvægte Biographier. Til Skolebrug udg. af C. Berg. Kbh. 1857.
- Commentarius quomodo adolescens poetas audire debeat. Graece et Lat. Rec. G. T. Krebsius. Lips. 1746.
- Polybii Historiarum quae supersunt cum notis variorum. Ed. J. A. Ernesti. T. I. Lips. 1764. T. II—III. Vindob. 1763.
- Foerster, C. C. Locos quosdam Polybii proponit atque examinat. Lips. 1755.
- Procli Diadochi Paraphrasis in Ptolemæi libros IV de siderum effectionibus, a L. Allatio in Lat. conversa. Lugd. Bat. 1635.
- Procopius ex rec. G. Dindorfii. Vol. I—III. Bonnæ 1833—38.
- Pythagoræ Carmina aurea, Phocylidae poema admonitorium, Theognidis Guomologia, Coluthi Helenæ raptus, Tryphiodori De Troiæ excidio conv. et expos. a M. Neandro. Basil. (1559). 4.

- Pythagorae Carmen aureum Graece et Lat. C. Barlaei orationes II patheticæ. Miscella quaedam. Ed. J. C. Knauthius. Argent. 1720.
- Hieroclis Comm. in aurea Pythagoreorum carmina; J. Curterio interpr. Lond. 1654.
- Sibyllina oracula. Cum praef. S. Castalionis. (Titelbl. mgl.)
- Sophoclis Tragödiæ septem ex ed. R. F. P. Brunck. T. I—III. Argent. 1786—89.
- Trag. septem ac. deperditorum fragm. Ed. C. G. A. Erfurdt. Vol. I—II. Lips. 1802—3.
- Tragoediae. Rec. et expl. E. Wunderus. Vol. II, Sect I—II. Goth. et Erford. 1836—37.
- Tragoediae ex rec. G. Dindorfii. Ed. 2. Lips. 1849
- Uebers. v. C. Graf zu Stolberg. Bd. 1—2. Leipz. 1787.
- Electra. Ed. C. G. A. Erfurdt. Lips. 1803.
- Electra in usum schol. ed. G. Dindorfius. Ed. 2. Lips. 1850.
- Ajax Flagellifer Latinus factus per J. Lonicerum. Witteb. 1668.
- Antigone. Overs. af P. G. Fibiger. Abb. 1816.
- Tre Tragedier. Overs. af N. B. Dorph. Abb. 1851.
- Elektra. Overs. af N. B. Dorph. Abb. 1851.
- Alas. Overs. af N. B. Dorph. Abb. 1852.
- Filoktetes. Overs. af N. B. Dorph. Abb. 1852.
- Trachinerinderne. Overs. af N. B. Dorph. Abb. 1852.
- Lessing, G. E. Leben des Sophokles. Herausg. v. J. J. Eschenburg. Berl. 1790.
- Stephanus De urbibus, quem primus T. de Pinedo Latii jure donabat. Amstel. 1678. Fol.
- Holstenius, L. Notæ et castigationes in Stephanum Byzantium de urbibus. Accedunt Scymni Chii fragm. Ex rec. T. Kykii. Ultraj. 1691. Fol.
- Stobaeus, Joannes. Eclogarum physicarum et ethicarum libri duo. Ed. A. H. L. Heeren. P. I, T. I—II. Gott. 1792—94.
- Sermones. Ed. N. Schow. P. I. Lips. 1797.
- Strabonis Geographia cum notis Casauboni et aliorum. T. I—II. Amstel. 1707. Fol.
- Caucasiarum regionum et gentium descriptio comm. perp. ill. C. Rommel. Lips. 1804.
- Stratonis aliorumque Graeca epigrammata nunc primum a C. A. Klotzio ed. Altenb. 1764.
- Suidæ Lexicon, Graece et Latine. Ed. L. Kusterus. T. I—III. Cantabr. 1705. Fol.
- Toup, J. Opuscula critica, in quibus Suidas et plurima loca etc. cum explicantur tum emaculantur. P. I—II. Ed. 2. Lips. 1780—81.
- Symposium. Centum aenigmata vetera diu sub. Symposii poetæ nomine circumlata. Rec. J. F. Heynatz. Francof. ad V. 1775.

- Synesius Om Hjyrstevælden. Øveri. v. S. Bloch. Kbh. 1797.
- Theocritus, Bio, Moschus. Rec. H. L. Ahrens. Lips. 1850.
- , Bion u. Moschos v. J. H. Voss. Tübing. 1808.
- Reliquiae Graece et Lat. Ex rec. et cum animadv. T. C. Harles. Lips. 1780.
- Idyllia ex rec. Valkenaerii. Goth. 1789.
- Theodorus Metochita. Specimina operum vulgata ab J. Bloch. Haun. 1790.
- Theophrasti Eresii Graece et Lat. opera omnia. D. Hein-sius ed. Lugd. Bat. 1613. Fol.
- Charakteres ethici Graece cum vers. Lat. I. Casauboni et no-tis J. C. de Pauw. Traj. ad Rh. 1737.
- Moralische Charaktere mit. erkl. Anm. v. J. D. Büchling. Halte. 1792.
- Charakteres. Ed. J. G. Schneider. Jenæ 1799.
- Beskrivelser eller Afbildninger paa Folkes Sæder overs. af H. Gottschalch. Alab. 1768.
- Les caracteres avec les caracteres ou les mœurs de ce siècle par M. de la Bruyere. Par M. Coste. T. I—2. Dresde 1755.
- Thucydidis De bello Peloponnesiaco libri octo. Iidem Lat. ex interpr. L. Vallæ ab H. Stephano nuper recognita. Fran-cof. 1594. Fol.
- De bello Pelop. libri octo Graece et Lat. Vol. I—VI. Bip. 1788—89.
- De bello Pelop. libri octo. Ed. E. F. Poppo. P. I—III. Lips. 1821—35.
- De bello Pelop. libri octo. Rec. et expl. F. H. Bothe. T. I. Lips. 1848.
- Συγγραφη. Mit erfl. Ann. herausg. v. R. W. Krüger. Bd. 1—2. Ausg. 2. Berl. 1855.
- Historie, Udalig. Til Skolebrug udg. af C. Berg. Kbh. 1852.
- Orationes cum animadv. et indice C. L. Baueri. Lips. 1759.
- Historie, første Bog. P. Arnesens Øvers. udg. af C. Berg. Kbh. 1854.
- Benedict, T. F. Commentarii critici in Thucydidis octo li-bros. Lips. 1815.
- Göller, F. De situ et origine Syracusarum ad expl. Thucydidis potissimum historiam. Lips. 1818.
- Xenophontis Quæ extant opera. Opera J. Leunclavii. T. I—II. Lutet. Par. 1625. Fol.
- Opera Graece et Lat. ex rec. E. Wells. Gura C. G. Thieme. Vol. I. III. IV. Lips. 1763—64.
- Scripta comment. ill. a B. Weiske. Vol. I—VI. Lips. 1798—1804.
- Opera omnia rec. F. A. Bornemann. Vol. I. Goth. et Erf. 1828.
- Κυρου παιδειας βιβλια οκτω. Rec. et expl. J. C. Zeunius. Lips. 1780.

- Xenophon. *Kύρου αναβάσις.* Mit erfl. Ann. herausg. v. K. B. Krüger. Ausg. 2. Berl. 1845.
— Historiae Graecae libri septem. Rec. J. G. Schneider. Lips. 1791.
— Memorabilium Socratis dictorum libri IV. Rec. J. A. Ernesti. Ed. 5. Lips. 1772.
— De Socrate commentarii. Rec. et expl. R. Kühner. Goth. 1841.
— Sokratiske Mærkværdighederr. Efter den græske Original ved F. Bloch. Opl. 2. Kbh. 1802.
— Oeconomicus Apologia Socratis Symposium Hiero Agesilaus cum animadv. J. A. Bachii. Lips. 1749.
— Finanz-Project eller Midler til at forøge Athenens Indkomst. Med Indledn. og oplys. Ann., af D. Wolff. Kbh. 1802.
— Om Socratis Forsvars Tale, overs. ved H. Gottschalch. Aalb. 1781.
— Philosophen som Selskabsmand. Scene af Oldtidslivet. Efter det Græske ved W. L. Kall. Kbh. 1854.
Gramm, J. Historia deorum ex Xenophonte s. antiquitatum Xenophontearum prodromus. Haun. 1716. 4.
Hindenburg, C. F. Ani. madversiones, quibus Xenophontis memorabilium Socratis dictorum et factorum libri emendantur illustrantur. Lips. 1769.
Zonaras, Joannes. Annales ex rec. M. Pinderi. T. I—II. Bonn. 1841—44.
Zosimi Historiae Graece et Lat. Rec. J. F. Reitemeier. Lips. 1784.

2. Samlinger af Forfattere. Udvalg.

- Bos, L. Animadversiones ad scriptores quosdam Græcos. Franek. 1715.
Collectanea Græca minora cum notis. Ed. 3. Edinb. 1796.
Deliciae Graecae ex antiquissimis et optimis autoribus in usum schol. collectae. Magd. 1732. 4.
Gesner, J. M. Chrestomathia Graeca, Lat. vertit et notis ill. C. J. Bouginé. Ed. 2. Francof. et Lips. 1794.
— Griechische Chrestomathie. Uebers. u. erl. v. J. D. Büchling. Leipzig. 1795.
— Græsk Chrestomathic. Udg. af N. L. Nissen. Kbh. 1802.
Harles, T. C. Chrestomathia Graeca poetica. Add. Aristophanis comoedia Plutus inser. e. rec. Bergleri. Cob. 1768.
— Anthologia Graeca poetica. Norimb. 1775.
Historiae poeticae scriptores antiqui Graece et Latine. Paris 1675.
Meissling, S. Digte fra Oldtiden, overs. og oplyste. H. 1—7. Kbh. 1827—32.
Oratores Attici. Rec. J. G. Baiter et H. Saupius. Fasc. 1—3. Turici 1838—40. 4.

- Palmerius, J. Exercitationes in optimos fere auctores Græcos. Traj. ad Rh. 1694. 4.
Poetae lyrici Graeci. Rec. T. Bergk. Ed. 2. Lips. 1853.
Rhetores Graeci ed. C. Walz. Vol. I—IX. Stuttg. et Tub. 1832—36.
Stoll, H. W. Anthologie Griechischer Lyriker. Abth. I—II. Hannov. 1851.
Vitarum scriptores Graeci minores ed. A. Westermann. Brunsv. 1845.

E. Latinske Forfattere, Oversættelser, oplysende Anmærkninger.

1. Forfattere, enkeltvis.

- Apuleius, Metamorphoses, den ellevte Bog. Overs. af C. P. Andersen. Slagelse 1827.
Madvig, J. N. De Apuleji fragmentis de orthographia. Haun. 1829. 4.
Avienus, Fl. Fabulæ. Ed. H. Cannegieter. Amstelod. 1731.
Aurelius Victor, S. Historia Romana. Ed. S. Pitiscus. Ultraj. 1696.
— Hist. Rom. Rec. J. F. Grüner. Coburgi 1757.
Ausonius, D. Magnus. Opera. Rec. J. Tollius. Amstelod. 1671.
Boetius, Severinus. Consolatio philosophiæ. Oder Christlich-vernuft-gemessen Trost etc. Verteutscht. Lüneb. 1697.
Caesar, C. Julius. Quæ exstant cum sell. varior. comm. Ed. A. Montanus. Lugd. Bat. 1651.
— Commentarii de bellis. Rec. et ill. C. E. C. Schneider. P. 1. Hal. 1840.
— Commentaires de la traduction de N. F. d'Ablancourt. Berl. 1748.
— Commentaries of his Wars in Gaul, and Civil War with Pompey etc. Made English by M. Bladen. London 1732.
— Historische Nachrichten vom gallischen, bürgerlichen, alex., afr. u. span. Kriege. Uebers. v. G. Æ. Wagner. Stuttg. 1765.
— Uebersetzung. (Mainz 1785.) (Titelblad mgl.)
— Commentariorum de bello Gallico Libri VII atque VIIIus A. Hirtio auctore. Ed. B. Thorlacius. Haun. 1812.
— Commentar. de bello Gallico libri VIII. Gramm. u. hist. erklär. v. C. G. Herzog. Aufl. 2. Leipz. 1831.
— Comment. de bello Gall. Ed. G. A. Koch. Lips. 1848.
— Comment. de bello Gall. Erkl. v. F. Kraner. Leipz. 1853.
— De bello Gallico comment. libri VII. Til Skolebrug udg. af J. E. Bødtker. Kristiania 1857.
— Comm. de bello civili libri III. Krit. u. histor. erkl. v. C. G. Herzog. Leipz. 1834.

- Caesar, C. Julius. *Comin. de bello civili.* Ed. G. A. Koch.
Li ps. 1848.
- Elberling, C. G. *Observationes criticæ ad. C. Jul. Cæsar is comm. de bello civili.* Haun. 1828.
- Forchhammer, J. N. G. *Quaestiones criticae de vera comment. de bellis civili,* Alex., Afr., Hisp. emendandi ratione. Haun. 1852.
- Carmina et fragmenta carminum familiae Caesareae, hoc est Cæsaris Germanici, quæ exstant, opera omnia etc. Rec. J. C. Schwartz. Coburgi 1711.
- Cato, Dionysius. *Disticha de moribus.* Cur. O. Arntzenio. Traj. ad Rh. 1735.
- Cato, M. Porcius. Quæ exstant ab A. Popma coll. et rest. Lugd. Bat. 1590.
- Catullus, C. Valerius. *Opera.* Ex. rec. J. Vossii. Ed. 2. Lugd. Bat. 1691. 4.
- *Carmina ill.* a F. G. Doering. T. I—2. Lips. 1788—92.
- Catulli, Tibulli et Propertii opera. Birmingh. 1772. 4.
- Cicero, M. Tullius. *Opera omnia.* Ed. C. Schrevelius. Basil. 1687. 4.
- *Opera, quæ supersunt, omnia.* Ed. J. Verburgius. Vol. I—II. Venet. 1731.
- *Opera omnia ex rec. J. A. Ernesti.* Vol. 2—4. Hal. Sax. 1773—76.
- *Scripta quæ manserunt omnia.* Rec. R. Klotz. P. I, Vol. I. Lips. 1851.
- *Opera rhetorica et orationes quæ supersunt omnes ad ex. Londinense ed.* T. I—IV. Berol. 1748. (2 Expl.)
- *Opera rhetorica.* Rec. et ill. C. G. Schütz. Vol. I—III. Lips. 1804—8.
- *De oratore.* Kritisch bericht. u. mit Commentar herausg. v. K. G. Kuniss. Leipz. 1837.
- *De oratore libri tres.* Rec. F. Ellendt. Vol. I—II. Regim. 1840.
- *De orat. libri tres. Scholarum in usum explic.* F. Ellendt. Isleb. 1841.
- *De oratore.* Forsøg til en Oversættelse af J. Grønlund. Odense 1839.
- *Brutus s. de claris oratoribus liber.* Rec. F. Ellendt. Regim. 1844.
- *Ad M. Brutum orator ex rec. Ernesti.* Ed. G. B. Schirach. Hal. 1766.
- *Verrinarum libri septem.* Rec. C. T. Zumptius. Berol. 1830.
- *Verrin. libri septem.* Rec. et explan. C. T. Zumptius. Berol. 1831.
- *Selectae orationes cum Cellarii argumentis.* Jen. 1722.
- *Udvalgte Taler, Bearb. til Skolebrug af H. H. Lefolii.* D. I, 1 & 3. D. 2, 1—2. Kbh. 1851—56.

- Cicero, M. Tullius. Auserlesene Reden. Herausg. v. F. W. Doering. Braunschw. 1797.
- Orationes pro S. Roscio etc. Rec. J. B. Steinmetz. Mönchgut. 1832.
- Pro Archia, Milone et Ligario orat. Uebers. v. K. G. Schelle. Bd. 1—3. Leipz. 1797—1803.
- De lege agraria contra P. Servilium Rullum orationes tres. Lutet. 1552. 4.
- Oratio pro P. Quintio, cum F. Sylvii comm. (Paris 1532.) 4.
- Rede für Sextus Roseius aus Ameria. Mit Einleit. u. Commentar v. E. Osenbrüggen. Braunschw. 1844.
- Oratio pro P. Sulla. Explan. C. Hahn. Lips. 1845.
- Pro A. Licinio Archia poëta oratio. Til Skolebrug udg. af J. E. Bædkær. Krist. 1853.
- Oratio pro Cu. Plancio. Emend. et explan. E. Wunderus. Lips. 1830. 4.
- Für den T. Annianus Milo, übers. u. erläut. Halle 1794.
- Orationem pro M. Marcello *Noctes* suspicione liberare conatus est O. Wormius. Haun. 1803.
- Madvig, J. N. De Q. Asconii Pediani et aliorum commentariis. Haun. 1828.
- Ciceronis Epistolae quotquot supersunt ex ed. Lond. editae. Berol. 1747. (2 Expl.)
- aliorumque ad ipsum epistolae selectae. Ed. S. N. J. Bloch. Havn. 1818.
- , Plinii, Manutii et Mureti epistolæ pro rerum varietate selectæ cura M. Junii. Aug. Vind. 1777.
- Breve. Ester Søpfles Udgvalg udg. af S. T. Kielsen. Kbh. 1853.
- Vermischte Briefe. Uebers. v. A. C. Borheef. Bd. 1. Ausg. 2. Franff. a. M. 1801. Bd. 2—5. 1782—89.
- Manutius, P. In epistolas M. T. Ciceronis quæ familiares vocantur commentar. Francof. 1580.
- , Comment. in epistolas ad M. Brutum et ad Q. fratrem. Francof. 1580.
- Hagen, J. W. Commentor über Ciceros vermischt Briefe. Bd. 1—3. Nürnberg 1798—1805.
- Wesenberg, A. S. Emendationes M. T. Ciceronis epistolæ. Haun. 1840.
- Cicero. Opera philosophica ad ex. Lond. edita. Berol. 1745.
- De officiis libri III. Cato Maior, vel De Senectute: Lælius, vel De Amicitia: Paradoxa Stoicorum sex etc. Venet. 1572. Fol.
- De off. libros tres et de claris oratoribus librum ed. S. Monrad. Havn. 1777.
- De off. libri III. Ed. I. Verburgius. Amstelaed. 1724.
- De off. libri tres. Til Skolebrug bearb. af G. F. W. Lund. Kbh. 1849.

- Cicero. Lære om Pligterne. Overs. v. L. Sahl. Kbh. 1776.
— Abhandlung über die menschlichen Pflichten, übers. v. C. Garve.
Auszg. 4. Bresl. 1792.
- Garve, C. Philosophische Anmerkungen und Abhandlungen zu
Ciceros Büchern von den Pflichten. Ausg. 4. Bd. 1—3.
Bresl. 1792.
- Cicero. De republica quae supersunt et sex orationum par-
tes. Hal. 1824.
- Madvig, J. N. De loco Ciceronis in libro IV. de republica.
Haun. 1830. 4.
- Cicero. Cato Major et Somnium Scipionis. Κατων και
ονειρος του Σκιπιωνος ερμηνεια Θεοδωρου. Erl. v. J. A. Göz.
Nürnberg. 1801.
- Cato Major s. de senectute dialogus. Til Skolebrug bearb.
af G. F. W. Lund. Kbh. 1851.
- Dialog über das höhere Alter, übers. v. C. A. G. Schreiber.
Halle 1799.
- Laelius s. de amicitia dialogus. Til Skolebrug bearb. af
G. F. W. Lund. Kbh. 1851.
- Laelius oder das Gespräch von der Freundschaft. Uebers.
v. R. A. Hedwig. Leipzig 1798.
- Tusculanarum disputationum libri quinque. Ed. et ill. I. G.
C. Neide. Lips. et Jen. 1798.
- Tusc. disp. libri quinque. Rec. P. H. Tregder. Haun. 1841.
- Tusc. disp. libri quinque. Til Skolebrug bearb. af F. C. L.
Trojel. Kbh. 1854.
- De finibus bonorum et malorum libri quinque. Rec. et enarr.
J. N. Maduigius. Haun. 1839.
- Thorup, P. N. Locii aliquot in Ciceronis libris de finibus
bon. et mal. explicati etc. Rip. Cimbr. 1836.
- Madvig, J. N. Emendationes in Ciceronis libros de legibus
et Academicis. Hafn. 1826.
- Corradus, S. Quaestura. Partes duae quarum altera de Cice-
ronis vita et libris item de ceteris Ciceronibus agit altera
Ciceronis libros permultis locis emendat. Lips. 1754.
- Ernesti, J. A. Clavis Ciceroniana. Ed. 3. Hal. 1769 (2
Expl.) Ed. 4. Hal. 1777.
- Keller, F. L. Semestrium ad M. T. Ciceronem libri sex. Vol.
I. Turici 1842—43.
- Nizolius, M. s. Thesaurus Ciceronianus. Francof. 1613. Fol.
Claudii Claudiani quae exstant ed. C. Barthius. Francot.
1650. 4.
- Cornelius Celsus, A. De medicina libri octo. Ed. T. J. ab
Almeloveen. Ed. 2. Basil. 1748.
- Cornelius Nepos. Les vies des grands capitaines Grecs et
Romains, trad. par M. le Gras. Berl. 1746.
- Vitae excellentium imperatorum, ed. G. A. Koch. Lips.
1848.

- Cornelius Nepos. Liber de excellentibus ducibus etc. Med ophylende Ann. (af C. A. Bjørset og C. Henrichsen). Bergen 1856.
- Udg. til Skolebrug af C. Kerrn og C. P. J. Krebs. Kbh. 1856.
- Gottschalek, J. Programma philol. de uno Corn. Nepotis loco et tribus Velleji Patervuli. Aalb. 1770. 4.
- Schlegel, J. H. In Corn. Nepotem observationes criticae et historicæ. Haun. 1778. 4.
- Curtius Rufus, Q. De rebus gestis Alexandri Magni regis Macedonum libri superstites. Ed. H. Snakenburg. Delphis et Lugg. Bat. 1724. 4.
- De rebus gestis Alexandri Magni libri superstites cum. suppl. J. Freinsheimii. Berol. 1746.
- De rebus Alexandri Magni recte tandem captui juventutis accommodatus, Øder: Deutliche ic. Erklärung des Q. Curtii durch E. Sicerum. Augsb. 1757. (2 Expl.)
- De la vie et des actions d'Alexandre le grand. De la trad. de M. de Vaugelas. Amsterd. 1665.
- sampt Joan. Freinsheims tilleg om de tu store Monarchs Darii og Alexandri Magni Bedrifter. Pars I. Øvers. af M. Wingard. Kbh. 1704.
- Freinsheimius, J. Commentarii in libros superstites Q. Curtii Ruti. Argent. 1639.
- Perizonius, J. Q. Curtius Rufus restitutus in integrum et vindicatus. Lugg. in Bat. 1703.
- Eutropius. Breviarium Romanæ historiae cum metaphrasi Graeca Paeanii. C. Cellarius rec. Ed. 4. Jen. 1726.
- Brev. hist. Rom., cum metaphr. graeca Paeanii. Rec. S. Havercampus. Lugg. Bat. 1729.
- Brev hist. Rom. denuo rec. et curis sec. ill. J. F. Grüner. Coburgi 1768.
- Brev. hist. Rom. ab u. c. ad Valentem Aug. In usum schol. Haun. 1776.
- Florus, L. Annacius. Rerum Romanarum ed. nova, accur. J. Freinshemio. Argent. 1636.
- Ex rec. N. Blanckardi. Lugg. Bat. 1648.
- Rerum Rom. epitome. Interpr. et notis ill. Anna Tanaquilli Fabri filia. Paris 1674. 4.
- Epitome rerum Rom. Ed. C. A. Dukerus. Lugg. Bat. 1722.
- Epitome rerum. Rom. Accedit L. Ampelii liber memorialis cur. J. P. Miller. Berol. 1750.
- Det er: Romæ Opførsel, Uittagelse og merkelige Bedrifter. Øvers. af M. Wingard. Kbh. (1699).
- Frontinus, Sex. Julius. Libri quatuor strategematicon cur. F. Oudendorpio. Ed. 2. Lugg. Bat. 1779.
- Gaii institutionum commentarii quattuor. Ex rec. et cum comment. J. F. L. Goeschennii. Opus absolvit C. Lachmannus. Bonn. 1841.

- Gellius, A. Noctium Atticarum libri XX prout supersunt. III.
J. F. et Jac. Gronovii. Lugd. Bat. 1706. 4.
- Horatius Flaccus, Q. Opera omnia a P. G. Chabotio explicata, a J. J. Grassero illustr. Col. Munatian. 1595. Fol.
- cum commentariis selectissimis variorum et scholiis integris J. Bond. Ed. C. Schrevelius. Lugd. Bat. 1653.
- Opera interpretatione et notis ill. L. Desprez. Paris 1691. 4.
- Oeuvres, trad. avec des notes par Dacier. T. I—X. Paris 1691.
- Poemata cum comment. J. Min-Eilii. Francof. et Hafn. 1695.
- Oeuvres, trad. par le P. Tarteron. Ed 4 par P. Coste. T. I. Amsterd. 1710.
- Ex rec. et cum notis atque emendat. R. Bentleyi. Ed. 3. Amstelaed. 1728. 4.
- Opera ad ex. Londin. a J. Pine tabulis aeneis incisum edita. Berol. 1745.
- Opera curante J. P. Millero. Berol. 1761.
- Samtlige Værker. Overs. og med en oplysende Commentar forsynede ved S. Baden. D. I. Kbh. 1792.
- Opera ill. C. G. Mitscherlich. T. I—2. Lips. 1800.
- Rec. J. C. Orellius. Vol. I—2. Turici 1837—38.
- Ad codd. saeculi noni decimique exactum comment. ill. F. Ritter. Vol. I—II. Lips. 1856—57.
- Oden und Epoden. Für den Schulgebrauch erkl. v. C. W. Nauck. Leipz. 1854.
- Oder og Breve, udg. til Skolebrug af E. Lembecke. Kbh. 1855.
- Oden. Uebers. v. C. H. K. Herzlieb. Th. 1—3. Stendal 1787—91.
- Hekeldichten en Brieven. Uit Latynsch Dicht in Nederduitsch Ondicht overgebragt door R. Huydecoper. Amsterd. 1726. 4.
- Breve udi to Høger paa Dansk Vers ved C. H. Biering. Kbh. 1757.
- Förste Epistel paa Danske Vers ved C. H. Biering. Kbh. 1757.
- Pars sexta operum, carmina secularia digesta nunc primam, etc. ed. J. P. Anchersen. Hafn. 1749. 4.
- Om Digtekonsten, paa Dansk udg. af L. Smith. Trondhjem 1784. 4.
- Baden, S. Forelæsninger over Horaz's Digtekonst. Kbh. 1791.
- Düntzer, H. Kritik u. Erklärung der Satiren des Horaz. Braunschw. 1841.
- Kritik u. Erklär. der Epistelen des Horaz. Th. 1—2. Braunschw. 1843—44.
- Nachträge u. Berichtigungen zur Erklärung des Horazischen Gedichte. Braunschw. 1846.
- Ernesti, J. H. M. Clavis Horatiana. Vol. I—3. Berol. 1802—3.

- Feldbausch, F. S. Zur Erklärung des Horaz. Bd. I. Heidelb. 1851. Bd. 3. 1853.
- Grotewold, G. F. Schriftstellerische Laufbahn des Horatius. Haun. 1849.
- Klotz, C. A. Lectiones Venusinac. Lips. 1770.
- Justinus. Historiæ Philippicæ ex rec. J. G. Graevii. Wratisl. 1688.
- Hist. Phil. Berol. 1748.
- Hist. Phil. ex rec. J. G. Graevii accur. J. F. Fischer. Lips. 1757.
- Hist. Phil. Ed. A. Gronovius. Ed. 2. Lugd. Bat. 1760.
- De hist. Phil., et totius mundi originibus, interpr. et notis ill. P. J. Cantel. Paris 1777. 4.
- Gottschalch, J. Programma super locis quibusdam Justineis etc. Aalb. 1778.
- Juvenalis, D. Junius et A. Persius Flaccus. Satyrae: Cum veteris scholiastæ, & variorum comment. Accur. C. Schrevelio. Lugd. Bat. 1648.
- et A. Persius Flaccus. Satyrae. Argumenta et chrestomathias add. J. P. Miller. Berol. 1749.
- Satyrae cum comment. C. F. Heinrichii. Vol. I—II. Bonnae 1839.
- übers. u. mit Ann. für Ungelehrte verschen v. C. F. Bahrdt. Neue Aufl. Berl. 1787.
- Satyra XIV. Ed. C. Falsterus. Hafn. (1731). 4.
- Xiende Satyra. Førsteg til en Dansk Øvers. efter Falsters Maade ved G. G. Lund. Kbh. 1754. 4.
- 3die og 4de Satire. Førsteg af P. G. Fibiger. Kbh. 1823. 4.
- Madvig, J. N. De locis aliquot Juvenalis. Haun. 1830. 4.
- Livius, T. Historiarum libri qui extant. Interpr. et notis ill. J. Dujatius. T. I—VI. Venet. 1714—15. 4.
- Hist. libri qui supersunt ex ed. et cum notis J. Clerici etc. T. I—III. Lips. 1735.
- Hist. ab u. c. libri, qui supersunt, omnes. Cur. A. Drakenborch. T. I—VII. Amstelaed. Lugd. Bat. 1738—46. 4.
- Hist. ab u. c. libri, qui supersunt, omnes cur. J. P. Millero. T. I—III. Berol. 1751. (T. I defekt.)
- Operum omnium Vol. I—III. Animadversionibus ill. F. A. Stroth. Gothae 1784. Rec. et suas observationes aspersit F. G. Doering. Gothae 1796—1801.
- Rerum Romanarum ab u. c. libri ad cod. mspt. fidem emendati ab C. F. S. Alschefski. Vol. I—II. Berol. 1841—43.
- Hist. libri qui supersunt, cum indice rerum. Nova ed. ster. T. I—VI. Lips. 1848. 12.
- Ab u. c. libri. Erklaert v. W. Weissenborn. Bd. I. Leipzig. 1853.
- Romeriske Historie. Førsteg til en Øvers. af R. Møller. Pent. 1—4. Kbh. 1800—5.

- Livius, T. Rerum Rom. libri I—III. Til Skolebrug udg. af C. F. Ingwerslev. Kbh. 1853.
- Rerum Rom. libri XXI—XXIII. Til Skolebrug udg. af C. F. Ingwerslev. Kbh. 1854.
- Ab u. e. libri XXXI—XXXII. Til Skolebrug bearb. af E. Flemmer. Kbh. 1855.
- Excerpta. Ed. . . . aden? (Uden Titelbl.)
- Madvig, J. N. De Livii libri XLIII initioe cod. Vindob. emendando Haun. 1852. 4.
- Morhofius, D. G. De Patavinitate Liviana. Kiloni. 1685. 4.
- Ruperti, G. A. Commentarius perpetuus in T. Livii histor. libros qui supersunt omnes eorumque epitomas. Vol. I—II. Gott. 1807—8.
- Schaefer, G. H. Glossarium Luvianum. Ex schedis A. Ernestii. Lips. 1804.
- Tomasinus, J. P. T. Livius Patavinus. Patav. 1630. 4.
- Walchius, G. L. Emendationes Liviinae. Berol. 1815.
- Lucretius Carus, T. De rerum natura libri sex. Ed. A. Forbiger. Lips. 1828.
- Manilius, M. Astronomicon libri quinque. J. Scaliger rec. Lutet. 1579.
- Astronomicon. Interpr. et notis ac figuris. ill. M. Fayus. Paris 1679. 4.
- Marcellus Palingenius Stellatus. Til Erindring om Reformationens Aarhundred af F. Plum. Odense 1817. 4.
- Martialis, M. Valerius. Epigrammatum libri XIV. Interpr. et notis ill. V. Collesso. London. 1720.
- Nemesianus M. Aurelius Olympius. Eclogae IV et T. Calpurnii Siculi Eclogae VII. Ad Nemesian. Carthag. cum notis selectis et P. Burmanii integris. Mitav. 1774.
- Orosius, Paulus. Adversus paganos historiarum libri septem. Rec. et ill. S. Havercampus. Lugd. Bat. 1738. 4.
- Ovidius Naso, P. Opera omnia. Studio B. Cnippingii. T. I—III. Lugd. Bat. 1670 & Amstelod. 1683.
- Opera. Interpr. et notis ill. D. Crispinus. T. I—IV. Lugd. 1689. 4.
- Opera omnia. Cur. J. P. Millero. T. I—IV. Berol. 1757 (2 Expl.)
- Opera ad opt. ed. collata. Vol. I—III. Bip. 1783.
- Metamorphoseon libri XV. In sum schol. ed. N. Elert. Havn. 1781.
- Metamorphoses. Nach Voss'ns Auswahl. Zum Gebrauche für Schulen herausg. v. F. S. Feldbausch. Ausg. 3. Carlsruhe 1848.
- Metamorphoses. Udvælg til Skolebrug udg. af W. A. Bloch. H. I—2. Kbh. 1855—57.
- Libri metam. XV. Jordanskede og med nogle fåa Ann. forsynede af E. Fleischer. Kbh. 1752.

- Ovidius. Verwandlungen, übers. v. A. Mode. Th. I—2. Berl. 1791.
- Hervondlinger, et fortællende Digt i femten Sange. Overs. og oplyst af G. Meissling. Åbh. 1831.
- Forvandlinger. Første Deel, indeh. de fem første Bøger, ford. af J. Benzon. Odense 1816.
- Lenz, C. G. Erklærende Ann. zu Ovids Metam. zum Gebrauche auf Schulen. Abth. I—2. Braunschw. 1792.
- Ovidius. Heroum et Heroidum epistolæ. Det er Elskende Hørst-inders Sorg- og Klage-Breve. Og Elskende Hørsters og Hærst-inders Kærligheds Breve. Overs. af G. Rose. Åbh. 1703. 4.
- Fastorum libri VI. Cum notis selectissimis variorum. Accur. C. Schrevelio. Lond. 1699.
- Festkalender, übers. v. G. P. Krebs. Franff. a. M. 1799.
- Neapolis, C. Anaptyxis ad Fastos. Antwerp. 1639. 4.
- Ovidius. Tristium libri V eum notis. Adorn. H. Braun. Aug. Vind. 1761.
- Tristium libri V. Ex Ponto libri III ex rec. P. Burmanni. Ed. T. C. Harles. Erlang. 1772.
- Epistolæ ex Ponto in usum schol. ed. (N. Elert.) Hafn. 1776.
- Breve fra Pentus. Overs. og med Ann. oplyste af N. Schyth. Åbh. 1802.
- Papinius Statius, P. Opera ad opt. ed collata. Bip. 1785.
- Pedo Albinovanus, C. Elegiæ III et fragmenta cum interpr. et notis J. Scaligeri. Amstelæd. 1703.
- Persius Flaccus, A. Satyrac. Lutet. 1613. 4.
- Satyren. Text u. Ueberl. Bon G. G. Filleborn. Züllich. u. Freystadt 1794.
- Overs. med høfsøjet Text og oplysende Ann. Af P. G. Jibiger. Åbh. 1826.
- Satirer. Overs. og forfl. af O. Werm. Udg. R. Möller og N. B. Dorph. Åbh. 1840.
- Petronius Arbiter, T. Satyricon quae supersunt cur. P. Burmanns. Traj. ad Rh. 1709. 4.
- Schilderung eines römischen Gastmähl's zur Zeit des Kaisers Nero. Nach dem Latein. Berl. 1843.
- Chrestomathia Petronio-Burmanniana. Florent. 1734.
- Phaedrus. Fabularum Æsopiarum libri V. Cura D. ab Hoogstraten. Amstelæd. 1699.
- Fabul. Æsop. libri quinque. Interpr. et notis ill. P. Daniellius. Paris 1726. 4.
- Fabul. Æsop. libri quinque. Cum novo comment. P. Burmanni. Leid. 1727. 4.
- Fabulae Aesopiae. P. Syri sententiae. Dionysii Catonis disticha de moribus cur. J. P. Miller. Berol. 1753.
- Fabul. Æsop. libri V. Ex rec. P. Burmanni. Ed. J. G. S. Schwabe. P. I—III. Hal. 1779—81.

- Phaedrus. Fabulae Aesopiae libri V. Ed. G. A. Koch. Lips. 1848.
- Funccius. J. N. Pro Phaedro eiusque fabulis apologia. Lips. et Rintel. 1747.
- Trossius, L. De codice quo amplissimus continetur Phaedri paraphrastes epistola. Hammone 1844.
- Plautus, M. Accius. Comoediae ex rec. J. Gruteris. 1621. 4.
— T. Maccius. Comoediae. Ex rec. et cum apparatu critico F. Ritschelii. T. I—III, 1—2. Elberf. 1849—54.
- Plautus ved F. H. Guldberg. D. 1—4. Sbh. 1812—13.
- Pareus, J. P. Lexicon Plautinum. Francof. 1614.
- Plinius Secundus, C. Naturalis historia cum interpr. et notis J. Harduini etc. Rec. J. G. F. Franzius. Vol. I—X. Lips. 1778—91.
- Hist. nat. libri XXXVII cur. C. H. Weisio. Lips. 1841. 4.
— Naturgeschichte überl. v. G. Greße. Bd. 1—12. Francof. a. M. 1781—88.
- Gesner. F. M. Chrestomathia Pliniana oder Ausserlesene Stellen aus C. Plinii Secundi Historia Naturali. Zena 1723.
- Petersen, F. C. Observationes in Plinii Hist. natur. XXXIV, 19, t. Haun. 1824. 4.
- Plinius Caecilius Secundus, C. Epistolarum libri decem eiusdem gratiarum actio sive panegyricus cum adnot. perp. J. M. Gesneri. Lips. 1739.
- Epist. et Panegyricus cur. J. P. Millero. Berol. 1750.
- Epist. libri X. Ill. a J. Veenhusio. Lugd. Bat. 1669.
- Epist. udi ti Bøger. Overs. Part I. Ved T. Schmidt. Sbh. 1754.
- Panegyricus. Ed. C. G. Schwarzius. Norimb. 1746. 4.
- Lovtale. Overs. (Titelbl. mgl.)
- Pomponius Mela. De situ orbis libri III. Cur. A. Gronovio. Ed. 2. P. I—II. Lugd. Bat. 1748.
- Propertius, Sex. Aurelius. Elegiarum libri quatuor curis sec. J. Broukhusii. Amstelaed. 1727. 4.
- Elegies, trad. par M. de Longchamps. Amsterd. 1772.
- Quintilianus, M. Fabius. Institutionum oratoriuarum libri duodecim et quae adiungi solent. Cum variorum notis T. I—II. Lugd. Bat. 1663.
- De oratoria institutione libri duodecim. Rec. C. Capperonius. Paris 1725. Fol.
- De instit. orat. libri duodecim. Ill. a J. M. Gesnero. Gott. 1738. 4.
- Opera ad opt. ed. collata. Vol. I—IV. Bip. 1784.
- Liber X—XII. (Titelbl. mgl.)
- Lehrbuch der schönen Wissenschaften in Prosa. Aus dem Lat. Unter der Aufsicht des Hrn Schirach. Eb. I. Helmst. 1775.
- Beltalenhedslære, de tre første Kapitler. Overs. af F. Grenlund. Sbh. 1826.

- Quintilian. Undervisning i Weltalenheden. Ziende og Ellevte Bog. Overs. ved J. Baden. Kbh. 1776—77.
- Undervisning i Talekunsten. Ziende Bog. Overs. v. H. S. Gottschalck. Kbh. 1776.
- Undervisning i Weltalenheden. Ellevte og Tolvte Bog. Overs. af J. S. Frimann. Kbh. 1777—79.
- Sallustius Crispus, C. Opera omnia quæ exstant. Cum commentariis etc. Lugd. Bat. 1677. Ed. noviss. Amstelod. 1690.
- Quæ exstant. Cura S. Havercampi. T. I—II. Amstelaed. 1742. 4.
- Opera mit Anm. v. E. W. Fabri. Bd. I—2. Nürnb. 1831—32.
- Catilina et Jugurtha. Til Skolebrug bearb. af O. Fibiger. Kbh. 1854.
- Historie, om deng Romerske Borgeris Catilinæ, og de Numidiers Kongis Jugurthæ Kriger med de Romere. Overs. af S. H. Wallenberg. Kbh. 1702.
- Catilina und Jugurtha. Uebers. v. J. K. Höck. Ausg. 2. Frauf. a. M. 1796.
- De conjuratione Catilinae liber. Erkl. u. übers. v. C. G. Herzog. Leipz. 1828.
- Von der Zusammenrottung des Catilina übers. v. L. Abbt. Neue Aufl. Frankf. a. M. 1767.
- De bello Jugurthino liber. Erkl. v. C. G. Herzog. Leipz. 1840.
- Jugurthinske Krig overs. Et Fors. af R. Möller. Kbh. 1812.
- Meineke, A. C. Wörterbuch zum Sallustius. Lemgo 1802.
- Seneca, L. Annaeus et P. Syrus. Mimi. Studio et opera J. Gruteri. Lugd. Bat. 1708.
- Tragoediae. J. F. Gronovius rec. Amstelod. 1662.
- Philosophus et M. Senecæ Suasoriæ. T. I—III. Lugd. Bat. 1639.
- Opera quæ exstant omnia a J. Lipsio emendata et ill. Antwerp. 1652. Fol.
- Oeuvres. Traduction de Lagrange. T. 1—6. Essai sur la vie de Séneque etc. Tours an 3.
- Silius Italicus, C. Punicorum libri septemdecim. Cur. A. Drakenborch. Traj. ad Rh. 1717. 4.
- Punic. libri septemdecim. e rec. A. Drakenborch cur J. P. Schmidius. Milav. 1775.
- Punic. libri septemdecim ad opt. ed collati. Bip. 1784.
- Punic. libri septemdecim varietate lectionis et perp. adnot. ill. a G. A. Ruperti. Vol. I—II. Gott. 1795—98.
- Solinus, C. Julius. Polyhistor. Ex ed. C. Salmasii accur. A. Goezio. Lips. 1777.
- Salmasius, C. Plinianæ exercitationes in Caii Julii Solini Polyhistora. Item Caii Julii Solini Polyhistor ex vet. libris emend. P. I—II. Paris 1629. Fol.

- Suetonius Tranquillus, C. XII Caesares et in eos L. Torrentii comm. Antverp. (1591). 4.
— Opera omnia in usum Delphini. Lond. 1718.
— Chrestomathia illustratus a J. P. Millero. Berol. 1762.
— Ex rec. et cum anim. J. A. Ernesti. Ed. 2. Lips. 1775.
— Opera. In usum schol. Vol. I. Posn. et Lips. 1805.
Sulpiciae Satira. Ed. J. Gurlittus. Hamb. 1819. 4.
Symmachus, Q. Aurelius. Epistolarum lib. X castigatiss. Paris 1604. 4.
Tacitus, C. Cornelius. Opera interpr. et notis ill. J. Pichon. T. I—IV. Venet. 1707—8. 4.
— Opera. T. I—IV. Bip. 1779—80.
— Opera. Ed. C. Oberlinus. T. 1—2. Lips. 1801.
— Oeuvres. De la trad. de N. P. d'Ablancourt. T. 1—2. Amsterd. 1670.
— Fors. til en Overs. af J. Baden. Kbh. 1766.
— Agricola et Germania. Udg. til Skolebrug af W. A. Bloch. Kbh. 1854.
— Julius Agricola, ein biograph. Aufsatz, übers. (v. G. F. Arbst.) Meissen 1800.
— Julius Agricolæ Levnet. Overs. og forfl. af D. Worm. Udg. af R. Møller og N. V. Dorph. Kbh. 1838.
— De situ moribus et populis Germaniæ libellus. Ed. ab. J. G. H. Lips. 1743.
— De situ, moribus et populis Germaniæ libellus cum perp. et pragm. comm. Ed. J. C. Dithmarus. Ed. 3. Francof. ad Viadr. 1766.
— Von Deutschlands Lage, Sitten u. Völkern. Mit erfl. Ann. und einem geographisch-historischen Wörterbuche v. J. H. M. Ernesti. 2 Vände. Nürnb. u. Altdorf 1791—92.
— Ueber Lage, Sitten und Völkerschaften Germaniens. Aus dem Lat. Nebst einem Kommentar von K. G. Anton. Neue Aufl. Görsliz 1799.
Böttiger, G. Lexicon Taciteum. Berol. 1830.
Brotier, G. Supplementa libr. VII, VIII, IX et X Annalium C. Cornelii Taciti. Pragæ 1774.
Gordon, T. Discours historiques, critiques et politiques sur Tacite. Trad. de l'Angl. par D. S. L. Nouv. éd. T. 1—3. Amsterd. 1751.
Gruterus, J. Varii discursus; siue prolixiores comm. ad aliquot insignia loca Taciti atque Onosandri. 1604. 4.
Ryckius, T. Ad C. Cornelium Tacitum animadversiones. Lugd. Bat. 1686.
Vermulæus, N. Observationum politicarum ex Cornelii Taciti operibus syntagma. Lovan. 1651.
Terentius Afer, P. Comoediae sex. Lugd. Bat. 1644.
— Comedies, avec la trad. et les remarques de Md. Dacier. T. 1—3. Amsterd. 1724.

- Terentius Afer, P. *Comoediae sex, cum interpr. et comm. perp.* Cur. A. H. Westerhovius. *Hagae Comitum* 1732.
— *Com. sex* cur. J. P. Millero. *Berol.* 1749. (2 Expl.)
— *Com. sex*, sec. ed. *Westerhovianam* ed. G. Magnaeus. T. I—II. *Hafn.* 1780.
— *Comoediae*. Ed. C. G. Elberling. *Haun.* 1834.
— *Lustspiele*. Uebers. v. C. B. Kindervater. Th. 1—2. *Sena u. Leipzig.* 1799.
Perlet, F. C. G. *Ausführlicher Commentar über die Andria nebst Text und Einleitung in den ganzen Terenz.* *Ronneb. u. Leipzig.* 1805.
Schulze u. Heusinger, Erklärende Anm. zu den Schauspielen aus dem Terenz. *Braunschw.* 1790.
Tibullus, Albius. *Carmina*. Ed. C. G. Heyne. Ed. 2. *Lips.* 1779.
— *Werke, der Sulpicia Elegien und einige eleg. Fragm. anderer; übers.* v. D. F. Koreff. *Paris* 1810. 4.
Valerius Flaccus Setinus Balbus, C. *Argonauticon libri octo ad opt. ed. collati.* *Bip.* 1786.
Valerius Maximus. *Libri novem dictorum factorumque memorabilium.* Ed. A. Torrenius. *Leid.* 1726. 4.
Valerius Probus, M. *Libellus de interpretandis Romanorum literis, civiumque Romanorum nominibus.* ill. H. Ernestius. *Soræ* 1647. 4.
Varro, M. Terentius. *Opera quæ supersunt.* Ed. 3. 1581.
— *De lingua Latina libri qui supersunt cum fragmentis ejusdem.* Vol. I—II. *Bip.* 1788.
Stephanus, H. *Ad M. Terentii Varronis assertiones anal. sermonis Lat. appendix.* 1591.
Vegetius Renatus, Fl. et alii scriptores antiqui de re militari. *Vesal.* 1670.
Velleius Paterculus. *Historiae Romanae duo voll.* per B. Rhenanum dig. (Basil. 1521.) 4.
— *Historiæ Romanæ ad M. Vinicium cos. libri duo.* Interpr. et notis ill. R. Riguez. *Paris* 1675. 4.
— *Quae supersunt ex hist. Rom. libris cur.* J. P. Millero. *Berol.* 1756.
— *Quae supersunt ex hist. Rom. voll. duobus.* Cur. P. Burmanno. Ed. 2. *Rotterod.* 1756.
— *Quae supersunt ex hist. Rom. voll. duobus rec. et comm. perp.* ill. J. F. Gruner. *Coburgi* 1762.
— *Quae supersunt ex hist. Rom. libris duobus recensere et comm. perp. illustrare coepit C. D. Jani continuavit J. C. H. Krause.* *Lips.* 1800.
Verrius Flaccus, M. *Quae extant et Sex. Pompei Festi de verborum significatione libri XX.* 1593.
Virgilius Maro. P. *Opera omnia.* *Venet.* 1555. Fol.
— *Opera omnia cum comm. F. Taubmanni cur. et ed. C. Taubmanno.* 1614. 4.

- Virgilius. Opera argumentis et chrestomathia ill. J. P. Millerus. Berol. 1753. (2Expl.)
— Opera perp. adnot. ill. a C. G. Heyne. Repetit J. Baden. T. I—II. Havn. 1778—80.
— Variet. lect. et perp. adnot. ill. a C. G. Heyne. Ed. 4. Cur. G. P. E. Wagner. Vol. I—V. Lips. 1830—41.
— Werke v. J. H. Voss. Bd. I & 3. Braunschw. 1799.
— Ländliche Gedichte übers. u. erkl. v. J. H. Voss. Bd. I—4. Altona 1797—1800.
— Om Landbrug, ledsgaget med oplys. Num. ved F. Frechland. Kbh. 1813.
— Æneis. Til Skolebrug bearb. af O. Fibiger. H. I—3. Kbh. 1855—57.
— Aeneis. Til Skolebrug bearb. af G. F. W. Lund. D. I—II. Kbh. 1856.
— Æneis ins Deutsche übers. v. F. Spaltenberger. Münch. 1796.
— L'Enéide, trad. par J. Delille. T. I—2. Paris 1804.
— Æneide. Af det lat. overs. ved F. H. Schönheyder, D. I—2. Kbh. 1812.
— Appendix. Cur. F. Lindenbruch. Lugd. Bat. 1595.
Ludewig, F. A. Clavis Virgiliana. P. I—II. Berol. 1805.
Nöhden, G. H. Erklärende Anm. zu Virgils Aeneis. Th. I—3. Braunschw. 1794.
Vitruvius Pollio, M. De architectura libri decem. Dig. et ill. a J. de Laet. Amstelod. 1649. Fol.

2. Samlinger af Forfattere, Udvalg.

- Artis medicæ principes. Rec. præf. est A. de Haller. T. V—XI. Lausannæ. 1772—74.
Auctores finium regundorum. N. Rigaltii observ. et notae. Lutet. 1614. 4.
Auctores Latinae linguae in unum redacti corpus. Notae D. Gothofredi. 1585. 4.
Classici Romanorum scriptores. Vol. I—VIII. Gott. 1803—8.
Commentarii perpetui. Vol. I—VII. 1803—5.
Corpus grammaticorum Lat. veterum coll. F. Lindemannus. T. I—IV, 1. Lips. 1831—40. 4.
Eclogae veterum poetarum Lat. ex rec. ed. majoris quam cur. F. G. Doering. Gotha 1792.
— cum adnot. F. G. Doeringii. Gotha 1793.
Flemmer, E. Udvalg af Sølvalderens prosaiske Forfattere. Kbh. 1853.
Historia antiqua hoc est, Myrsili Lesbij liber de origine Haliae & Tyrrhenorum, M. Porci Catonis etc. etc. 1599.
Historiae Augustae scriptores VI. C. Salmasius rec. Paris 1620. Fol.
— Tom. II. Lugd. Bat. 1671.

- Historiae Romanae scriptores Lat. minores. T. I—II. Francof.
1588. Fol.
— Ed. accurata. Bip. 1789.
- Lenz, C. G. Erklärende Anm. zu den Auszügen aus den episch-
erzählenden Dichtern der Römer. Braunschw. 1797.
- Mythographi Latini. Ed. T. Munckerus. T. 1—2. Amstelod.
1681.
- Mythologia metrica & moralis, siue, Fabularum XV autores La-
tini & veteres plerique. Hamb. 1698.
- Poetae Latini rei venaticae scriptores et bucolici antiqui. Lugd.
Bat. & Hagae com. 1728. 4.
- Poetarum aliquot Lat. carmina selecta carminumve partes. Cur.
J. N. Maduigius. Denuo ed. J. L. Ussing. Haun. 1851.
- Schirach, G. B. Clavis poetarum classicorum. P. I—II.
Hal. 1768—69.
- Scriptores rei rusticae veteres Latini cur. J. M. Gesnero. T.
I—II. Lips. 1735. 4.
- Selectae profanis scriptoribus historiæ. P. I—2. Berol. 1728.
- Ussing, S. L. Fortæflning til S. N. Madvig's Udvælg af lat.
Digtteres Arbeider. Kbh. 1854.
- Valett, J. J. M. Römische Thalia oder Gespräche aus Plau-
tus und Terenz. Ronneb. u. Leipz. 1803.

3. Nyere Latinister.

- Antonius, P. Programmata. Ed. J. A. Maier. Hal. 1735.
- Baden, J. Laudatio Henrici de Stampe. Haun. 1789. 4.
- , Opuscula Latina. Havn. 1793.
- , Orationes, quas in rectoratu academico habuit. Acc. Lau-
datio P. F. Submii. Hafn. 1799.
- Balzacius, J. L. G. Carminum libri tres. Ejusdem epistolæ
selectæ. Ed. A. Menagio. Paris 1650. 4.
- Baudius, D. Epistolarum centuriæ tres et orationes. Ed.
nova. Amstel. 1642. 12.
- Baumgarten, S. J. Opuscula. Ed. G. C. Bakius. Fasc. I—2.
Hal. Magd. 1740—46.
- Bergendalinus, J. S. Pia otia. Hafn. 1670.
- Buchnerus, A. Orationes panegyricæ. Ed. O. Prætorius.
Wittenb. 1669. 4.
- Epistolæ. Ed. 2. Dresd. 1680.
- Carmina. Havn. 1775. 4.
- Casaubonus, J. Epistolæ. Hag. Com. 1638. 4.
- Cellarius, C. Dissertationes Academicae. Cura J. G. Walchii.
Lips. 1712.
- Clericus, J. Ars critica. Vol. I—III. Amstel. 1712.
- Crenius, T. Analecta philologico-critico-historica. Amstel.
1699.

- Crenius, T. Animadversiones philologicæ et historicæ. P. I—XII. Lugd. Bat. 1697—1704.
- Exercitat. philologico-historicarum fascis I—II. Lugd. in Bat. 1697—98.
- Museum philologicum et historicum. Lugd. Bat. 1699.
- Creuzer, F. Meletemata e disciplina antiquitatis. Lips. 1817.
- Crucius, J. Suada Delphica s. orationes XLV. Amstel. 1653. 12.
- Cuperus, G. Observationum libri tres. Ultraj. 1670.
- Dissertationum ludicrarum et amoenitatum scriptores varii. Lugd. Bat. 1638. 12.
- Einaris, H. Poemata Latina. Haun. 1783.
- Engelstoft, L. In solenni domus Borrichianæ inauguratione. Elegi. Hafn. 1825.
- Carmen quo domui regiae gratulatur. Haun. 1828.
- Ernesti, J. A. Opuscula oratoria etc. Lugd. Bat. 1767.
- Opuscotorum oratoriorum novum vol. Lips. 1791.
- Opuscula oratorio-philologica. Lips. 1794.
- Faber, T. Epistolæ. P. post. Ed. 2. Salmurii 1674. 4.
- Facciolatus, J. Orationes X. De optimis studiis. Cur. S. J. Apino. Lips. 1725.
- Folieta, U. De linguae Latinae usu et praestantia libri tres. Ed. J. L. Mosheim. Hamb. 1723.
- Frommannus, E. A. Opuscula philologici atque historici argumenti. T. I. Coburgi 1770.
- Gronovius, J. F. Observationum libri tres. Ed. 2. Lugd. Bat. 1662.
- Gudius, M. et Sarravins, C. Epistolæ. Cur. P. Burmanno. Ultraj. 1697. 4.
- Harles, T. C. Opuscula varii argumenti. Hal. 1773.
- Kappius, J. E. Clarissimorum virorum orationes selectae. Lips. 1722.
- Klotzius, C. A. Opuscula philologica et oratoria. Ed. C. E. Mangelsdorfius. Hal. 1772.
- Klotzius, J. C. De libris auctoribus suis fatalibus. Lips. 1761.
- Lackmannus, A. H. Epistolæ diversi argumenti. Hamb. 1728.
- La Crozius, Thesauri epistolici. Ed. J. L. Uhlius. T. I. Lips. 1742. 4.
- Leigh, M. Epigrammata sacra. Amstel. 1696.
- Lipsius, J. Opera omnia. T. I—IV. Antverp. 1637. Fol.
- Madvigius, J. N. Versus choriambici. Haun. 1829. 4.
- Opuscula Academica. Haun. 1834.
- Maioragius, M. A. Orationes et præfationes. Ed. D. Cæsar. Lips. 1593.
- Manitius, F. Collectio tractationum diversi argumenti. Hal. Magd. 1801.
- Meierotto, J. H. L. De rebus ad auctores quosdam classicos pertinentibus dubia. Berol. 1785.

- Melanthon, P. Opera. T. I—IV. Argent. 1544—58. T. I—IV.
1559—60. T. V—VI. Witeb. 1572—71.
- Declamationes. T. I—III. Argent.
- Epistolarum farrago. A J. Manlio coll. Basil. 1565.
- Epistolae selectiores aliquot ed. a C. Peucero. Witeb. 1565.
- Alter libellus epistolarum. Witeb. 1574.
- Epistolarum liber I—II ed. a C. Peucero. Witeb. 1570.
- Liber continens epistolas ad J. Camerarium. Lips.
- Menckenius, J. B. Orationes Academicæ. Ed. F. O. Menckenius. Lips. 1734.
- Möller, J. Oratio funebris in memoriam F. Münteri. Haun. 1830. 4.
- Morhofius, D. G. Venerum et funerum liber. Kiloni 1677.
- Müller, P. E. Oratio funebris in memoriam Ovenii Malling. Haun. 1830.
- Muretus, M. A. Opera omnia. Ed. D. Ruhnkenius. T. I—IV. Lugd. Bat. 1789.
- Orationes, epistolæ et poemata. Ed. J. Thomasius. Lips. 1707.
- Variarum lectionum libri XVIII. Ed. nova. Vol. I. Hal. Sax. 1791.
- Variarum lectionum libri. Rec. G. A. Koch. Lips. 1841.
- Peoporus, M. Carolo Secundo votum candidum Vivat Rex. Ed. 2. Lond. 1669.
- Netitus, S. Miscellaneorum libri novem. Paris 1630. 4.
- Rosæus, A. Virgilii evangelisantis Christiados libri XIII. Lond. 1638.
- Rutgersius, J. Variarum lectionum libri sex. Lugd. Bat. 1618. 4.
- Sacchinus, F. Libros cum proiectu legendi ratio. Lips. 1738.
- Salmasius, C. Epistolarum liber primus. Accur. A. Clementio. Lugd. Bat. 1656. 4.
- Santolius Victorinus, J. P. Opera poëtica. Amstel. 1696.
- Scaliger, J. C. Exotericarum exercitationum libri XV de subtilitate. Francof. 1576.
- Scheller, J. J. G. Observationes in priscos scriptores quosdam. Lips. 1785.
- Schuppius, J. B. Volumen orationum solennium et panegyricarum. Giess. 1656. 4.
- Scioppius, G. De arte criticâ. Amstel. 1662.
- Sintenis, C. H. Prolusiones scholasticae. Servestae 1800.
- (Sporon) Carmina. (Haun.)
- Styrzelius, J. G. Epistolæ quædam selectæ. Ed. G. T. Strobelius. Norimb. 1768.
- Thortacius, B. Hexametri. Haun. 1825. 4.
- Hexametri. Haun. 1828. 4.
- Turnebus, A. Opera. T. I—III. Argent. 1600 Fol.

- Wesselingius, P. Observationum variarum libri duo. Amstel. 1727.
Victorius, P. Variarum lectionum libri XXXVIII. Florent. 1682. Fol.
Wormius, O. Epistolæ. T. I—II. Haun. 1751.
Wytenbach, D. Vita Davidis Ruhnkenii. Lugd. Bat. et Amstel. CIÖCICCIC.

F. Litteraturhistorie.

1. Græsk.

- Creuzer, G. J. Die historische Kunst der Griechen. Leipz. 1803.
Fabricius, J. A. Bibliotheca Græca s. Notitia scriptorum veterum Græcorum. Vol. I—XIV. Hamb. 1708—28.
Fibiger, P. G. De poetris Græcis. Hafn. 1816.
Fuhrmann, W. D. Handbuch der classischen Literatur der Griechen. Bd. 1—2, 1—2. Leipz. 1804. Halle 1807. Rudolst. 1808.
Hankius, M. De Byzantinarum rerum scriptoribus Græcis. Lips. 1677. 4.
Harles, T. C. Introductio in historiam linguae Graccae. Altenb. 1778. Ed. 2. T. 1—2, 1—2. Altenb. 1792—95. Supplementa. T. 1—2. Jen. 1804—6.
Haupt, C. G. Vorschule zum Studium der griechischen Tragiker. Berl. 1826.
Henrichsen, M. G. J. Om de saakaldte politiske Vers hos Græferne. Kbh. 1838. 4.
Petersen, F. C. Haandbog i den græske Litteraturhistorie. Afd. 1. Kbh. 1826.
Westermann, A. Geschichte der griechischen Beredsamkeit. Leipz. 1833.

2. Latinsk.

- Bähr, J. C. F. Geschichte der Römischen Literatur. Ausg. 3. Bd. 1—2. Carlsruhe 1844—45.
Borrichius, O. Conspectus præstantiorum scriptorum Latinæ linguae. Ed. nova. Havn. 1730.
Bories, C., Flemmer, E., Schwartz, S. y M. Tabulae chronologicae et synopticae litterarum Romanarum. T. 1—2. Haun. 1848.
Fabricius, J. A. Bibliotheca Latina mediæ et infimæ ætatis. Vol. I—VI. Hamb. 1734—46.
— Bibl. Latina nunc melius delecta diligentia J. A. Ernesti. T. I—III. Lips. 1773—74.
Harles, T. C. Introductio in historiam linguae Latinae. Brem. 1761.
— Introductio in notitiam litteraturae Romanae in primis scriptorum Latinorum. P. I. Ed. 2. Lips. 1794. P. II. Norimb. 1781.

- Harles, T. C. *Brevior notitia litteraturae Rom. imprimis scriptorum Lat.* Lips. 1789. *Supplementa.* P. 1—2. Lips. 1799—1801.
— *Brevior notitia litt. Rom. imprimis script. Lat. ordini temporis adcommodata in usum schol.* Lips. 1803.
Westermann, A. *Geschichte der römischen Beredtsamkeit.* Leipzig. 1835.

G. Mythologi.

- Erläuterte Geschichte von dem Geschlechte des Jupiters nicht weniger als von den Argonautischen und andern Helden usw. Frankf. u. Leipzig. 1753. 4.
Gerhard, E. *Griechische Mythologie.* Th. 1—2. Berl. 1854.
Gottschalch, H. En fort Ahandling om de poetiske Guder og Helte. Overs. Aalb. 1777.
Gruber, F. G. u. Mayer, F. *Allgemeines Mythologisches Lexicon.* Abth. 1—2. (4 Vde.) Weim. 1803—11.
Grundtvig, N. F. S. *Græsk og Nordisk Mythologi for Ungdommen.* Kbh. 1847.
Hartung, J. A. *Die Religion der Römer.* Th. 1—2. Erlang. 1836.
Hauch, C. Om flere af den ældre Verdens religiøse Myther. Kbh. 1845. 4.
Hederich, W. *Gründliches Lexicon mythologicum.* Leipzig. 1741.
Hesster, M. W. *Die Religion der Griechen und Römer.* Brandenb. 1845.
Historia deorum fatidicorum, valum Sibyllarum, Phoebadum etc. Francol. 1680. 4.
Jablonski, P. E. *De Memnone Graecorum et Aegyptiorum.* Francol. ad V. 1753. 4.
Moritz, K. P. *Götterlehre oder mythologische Dichtungen der Alten.* Ausg. 2. Berl. 1795.
Nösselt, F. *Græsk-romersk Mythologie, samt en kort Fremstilling af den nordiske Mythologie ved A. Enkebølle.* Kbh. 1856.
Pomey, F. *Pantheum mythicum s. fabulosa deorum historia.* Lips. 1759.
Preller, L. *Griechische Mythologie.* Bd. 1—2. Leip. 1854.
Rinck, W. F. *Die Religion der Hellenen.* Th. 1—2. Zürich 1855. (Th. 1 in duplo.)
Selden, J. *De Dis Syriis syntagma II. Opera A. Beyeri.* Amstel. 1680.
Stoll, H. W. *Haandbog i Græfernes Religion og Mythologie.* Overs. af H. Schmith. Kbh. 1850.
Tregder, P. H. *Haandbog i den græske Mythologi til Skolebrug.* Kbh. 1853.

- Wilster, C. F. De religione et oraculo Apollinis Delphici.
Haun. 1827.
- Winther, G. Mythologisk Håndbog. Kbh. 1847.

H. Arkæologi.

- Barré, L. Herculaneum et Pompei. Musée secret. Paris 1840.
- Brunn, H. Geschichte der griechischen Künstler. Th. I—2, I.
Braunschw. 1853—56.
- Brandsted, P. O. Reisen und Untersuchungen in Griechenland. Buch 1—2. Paris 1826—30. 4.
- Eggeling, J. H. Mysteria Cereris et Bacchi in vasculo ex uno onyche. Brem. 1682. 4.
- Ernesti, J. H. Archaeologia literaria. Ed. 2. Opera et studio G. H. Martini. Lips. 1790
- Forchhammer, P. W. Topographie von Athen. Kiel 1841.
- Hirt, A. Die Geschichte der bildenden Künste bei den Alten. Berl. 1833.
- Horner, J. Bilder des griechischen Alterthums. Zürich 1823. 4.
- Kaiser, A. Herculaneum und Pompeji. Vollst. Samml. der Malereien, Mosaiken und Bronzen. Bd. 1—6. Hamb. 1841.
- Leake, W. M. Topographie Athens. Ausg. 2. Uebers. v. J. G. Baiter u. H. Sauppe. Zürich 1844.
- Lens, A. Das Kostüm der meisten Völker des Alterthums. Aus dem Franz. übers. v. G. H. Martini. Dresd. 1784. 4.
- Müller, L. Den macedoniske Konge Philip II's Mynter. Kbh. 1855.
- Müller, C. O. u. Oesterley, C. Denkmäler der alten Kunst. Th. I, H. 1—5. Gött. 1835. Th. II, H. 1—4.
- Münster, F. Erklärung einer griechischen Inschrift, welche auf die Samothracischen Mysterien Beziehung hat. Kopenh. 1810.
- Overbeck, J. Gallerie heroischer Bildwerke der alten Kunst. Bd. 1. Braunschweig 1853. Lithogr. Tafeln.
- Pompeji in seinen Gebäuden, Alterthümern und Kunstwerken dargestellt. Leipz. 1856.
- Overbeke, B. d'. Les restes de l'ancienne Rome. T. I—III. La Haye 1763. Fol.
- Stieglitz, C. L. Archäologie der Baukunst der Griechen u. Römer. Th. 1—2. Weim. 1801.
- Stuart u. Revett, Alterthümer von Athen nebst andern Monumenten Griechenlands. Deutsch bearb. v. L. Bergmann. Weim. 1838.
- Thierich, F. Ueber die Epochen der bildenden Kunst unter den Griechen. Aufl. 2. Münch. 1829.
- Thorlacius, B. Vas pictum Italico-Græcum descr. Haun. 1826. 4.

Thorlacius, B. Monument. Sicul. Spec. 1—2, I. Haun. 1829. 4.

Ussing, J. L. De nominibus vasorum Græcorum. Haun. 1844. — De Parthenone eiusque partibus. Haun. 1849. 4.

Wieseler, F. Theatergebäude u. Denkmäler des Bühnenwesens bei den Griechen und Römern. Gött. 1851. 4.

II. Antikviteter.

1. Græske.

Bödth, A. Die Staatshaushaltung der Athener. Bd. 1—2. Berl. 1817. (2 Expt.)

Bojesen, E. F. De harmonica scientia Græcorum. P. I. Hafn. 1833.

Brünings, C. Compendium antiquitatum Graecarum e profanis sacrarum. Francof. ad M. 1759.

Corsini, E. Dissertationes IV agonisticae. Lips. 1752.

Cragius, N. De republica Lacedæmoniorum libri IIII. 1593. 4.

Hansen, J. B. De iureiurando veterum. Tolos. 1614. 4.

Heßler, A. W. Die athenäische Gerichtsverfassung. Cöln 1822.

Hermann, K. F. Lehrbuch der griechischen Staatsalterthümer. Aufl. 2. Heidelb. 1836.

— Antiquitatum Laconicarum libelli qualuor. Marb. et Lips. 1841. 4.

— Lehrbuch der gottesdienstlichen Alterthümer der Griechen. Heidelb. 1846.

Krause, J. H. Die Gymnastik und Agistik der Hellenen. Bd. 1—2. Leipz. 1841.

— Die Pythien, Nemeen und Isthmien. Leipz. 1841.

Meier, M. H. E. u. Schömann, G. F. Der Attische Process. Halle 1824.

Meursius, J. Areopagus. Sive, de senatu Areopagitico. Lugd. Bat. 1624. 4.

Nitsch, P. F. A. Beschreibung des Zustandes der Griechen. Th. 1—4. Aufl. 2 von G. G. S. Köpfe. Erfurt 1806.

Petersen, F. C. De statu culturæ, qualis æstatibus heroicis apud Græcos fuerit. Haun. 1826. 4.

Pfeiffer, J. P. Libri IV antiquitatum Graecarum gentilium. Ed. 2. Regiom. & Lips. 1707. 4.

Platner, E. Der Process und die Klagen bei den Attikern. Th. 1—2. Darmst. 1824—25.

Potter, J. Griechische Archäologie, oder Alterthümer Griechenlands. Aus dem Engl. übersj. von J. J. Nambach. Th. 1—3. Halle 1775—78.

Reinesii Syntagma inscriptionum antiquarum. Lips. 1682. Fol.

- Sahl, L. *Onomatologia Græca archæologica politica, sacra militaris, oeconomica.* Haun. 1782.
Schneider, G. C. V. *Das Attische Theaterwesen.* Weim. 1835.
Schoemann, G. F. *Antiquitates juris publici Graecorum.* Gryphisw. 1838.
— *Griechische Alterthümer.* Bd. 1. Berl. 1855.
Wachsmuth, W. *Hellenische Alterthumskunde.* Ausg. 2. Bd. 1—2. Halle 1846.
Zumpt, C. G. *Ueber den Stand der Bevölkerung und die Volksvermehrung im Alterthum.* Berl. 1841.

2. Romerske.

- Adam, A. *Handbuch der römischen Alterthümer.* Aus dem Engl. übers. v. S. L. Meyer. Bd. I—II. Erlang 1805—6.
Adler, G. C. *Ausführliche Beschreibung der Stadt Rom.* Altona 1781. 4.
Alexandri ab Alexandro *Genialium dierum libri sex.* Francof. 1646.
Bachofen, J. J. *De Romanorum judiciis civilibus de legis actionibus de formulis et de condictione.* Gott. 1840.
— *Das Nexum, die Nexi und die Lex Petillia.* Basel 1843.
Bartholin, B. *Commentarius de pænula.* Ed. 2. Hafn. 1670. 4.
Beaufort, La république Romaine ou plan général de l'ancien gouvernement de Rome. T. 1—2. La Haye 1766. 4.
Bergier, N. *Histoire des grands chemins de l'empire Romain.* Ed. 2. T. 1—2. Brux. 1736. 4.
Bierregaard, J. B. F. *De libertinorum hominum conditione libera republica Romana.* Haun. 1840.
Cilano, G. C. M. v. *Ausführliche Abhandlung der römischen Alterthümer.* Herausg. v. G. C. Adler. Th. 1—4. Altona u. Hamb. 1775—76.
Curtius, M. C. *Commentarii de senatu Romano post tempora rei publicae liberae. Praefatus est C. A. Klotzius.* Hal. 1768.
Engelbregt, C. A. *De legibus agrariis ante Gracchos.* Lugd. Bat. 1842.
(Frands, O.) En fort Beskrivelse over Rom's Stad, og det Nømerste Øfsl. i de ældre Tider. T. I—II. Kbh. 1752.
Giøe, S. *Disquisitio antiquaria columnam religionis ex theologia civili Romanorum veterum illustratam sistens.* Havn. 1785.
Göttling, K. W. *Geschichte der Römischen Staatsverfassung von Erbauung der Stadt bis zu C. Cæsar's Tod.* Halle 1840.
Gronovius, J. F. *De sestertii libri IV.* Amstel. 1656.
Heineccius, J. G. *Antiquitatum Romanarum jurisprudentiam illustrantium syntagma.* Ed. 4. Argent. 1734.

- Henzen, G. Inscriptio[n]um Latinarum selectarum amplissima collectio. Vol. III. Turici 1856.
- Hüllmann, K. D. Römische Grundverfassung. Bonn. 1832.
- Keil, F. G. Das alte Rom oder ausführliche Darstellung der Sitten und Gebräuche der alten Römer. Naumb. 1846.
- Kirchmannus, J. De funeribus Rom. libri quatuor. Hamb. 1605.
- Marcilius, T. Legis XII tabularum collecta ed. nova. Paris. 1600.
- Meursius, J. Roma luxurians. Sive, de luxu Romanorum, liber singularis. Item, Mantisa. Ed. nova. Hafn. 1631. 4.
- Meyer, J. L. Lærebog i de romerske Oldsager. Overs. af det Engelsk. Åbh. 1799.
- Münker, J. W. Merkwürdige Alterthümer durch Num. erläutert von G. P. Nussbiegel. Abth. 1. Nürnberg. 1767. 4.
- Nieupoort, G. H. De ritibus Romanorum. Ed. nova. Argent. 17(43?).
- Ritsch, P. J. A. Beschreibung des Zustandes der Römer. Th. 1. Erfurt 1794. Th. 2. Neue Ausg. v. J. H. M. Ernesti. Erf. 1796.
- Notitia succincta numismatum imperialium Romanorum. Dresden. 1792. 4.
- Perizonius, J. Animadversiones historicae. Typis repet. cur. T. C. Harles. Altenb. 1771.
- Pitiscus, S. Lexicon antiquitatum Romanarum. T. I-II. Leov. 1713. Fol.
- Rosinus, J. Romanarum antiquitatum corpus absolutissimum. Accurante C. Schrevelio. Lugd. Bat. 1663. 4.
- Ruperti, G. F. F. Handbuch der römischen Alterthümer. T. 1—2. Hannov. 1841—42.
- Scriverius, P. Respublica Romana. Lugd. Bat. 1626.
- Selchow, J. H. C. de, Elementa antiquitatum juris Romani publici et privati. Gott. 1757.
- Thortacius, B. De privatis Romanorum sacris. Hæn. 1825. 4.
- Tomasinus, J. F. De donariis ac tabellis votivis. Patav. 1654. 4.
- Wagner, A. De facialibus et jure faciali populi Romani. Helmst. 1734. 4.

K. Sproglære, Ordbøger.

1. Græsk.

a. Grammatik og Stileovelser.

Bloch, S. N. J. Læren om de enkelte Lyd og deres Betegnelser i det gamle græske Sprog. H. 1—3. Åbh. 1829—31. 4, — Om den græske Accentuations Væsen. Åbh. 1832. 4.

- Bloch, S. N. G. Prøve af en nyudarbeidet Skolegrammatik i det græske Sprog. Kbh. 1833. Forts. Prøve. 1834.
— Kortfattet fuldstændig Skolegrammatik i det Græske Sprog. Kbh. 1835.
- Bos, L. Ellipses Graecae. Norimb. 1763.
- Devarius, M. Liber de Graecae linguae particulis. Ed. J. G. Reusmann. Lips. et Schleiz. 1775.
- Dresigius, S. F. Commentarius de verbis mediis N. T. Ed. J. F. Fischer. Lips. 1755.
- Facius, J. F. Compendium dialectorum Graecarum in usum schol. Norimb. 1782.
- Fischerus, J. F. Libellus animadversionum, quibus J. Velleri grammatica Graeca emendatur etc. Lips. 1750.
- Franke, F. Aufgaben zum Ueberschen in das Griechische. Leipz. 1840.
- Golius, T. Grammatica Graeca. Ed. nova. Hafn. 1775.
- Haaß, J. G. Griechischer Speccius oder kleine Uebers. ins Griechische. Leipz. 1801.
- Henrichsen, R. J. ß. Om den Nygræske eller saakaldte Neuchlinske Udtale af det Helleniske Sprog. Kbh. 1836. 4.
- Hoogeveen, H. Doctrina particularum Graecarum. Ed. C. G. Schütz. Lips. 1788.
- Krüger, R. W. Griechische Sprachlehre für Schulen. Th. 1—2, 1. Berl. 1845—46.
- Madvig, J. N. Syntax der griechischen Sprache für Schulen. Braunsch. 1847.
— Græsk Ordsomningslære. Udg. 2. Kbh. 1857.
- Meissling, S. Undersøgelse om det heroiske Versmaals Skæbne. Kbh. 1816.
- Montfaucon, B. de. Palæographia Graeca s. de ortu et progressu literarum Graecarum. Paris 1708. Fol.
- Müllach, F. W. A. Grammatik der griechischen Vulgarsprache in historischer Entwicklung. Berl. 1856.
- Munthe, C. ß. Det Græske Sprogs Grammatica til Skolernes Brug. Kbh. 1744.
- Possart, F. Neugriechische Grammatik nebst einer kurzen Chrestomathie und einem Wörterbuch. Leipz. 1834.
- Stephanus, H. De abusu linguae Graecae admonitio. Ed. F. G. Roloffius. Berol. 1736.
- Télfy, J. Studien über die Alt- und Neugriechen und über die Lautgeschichte der griechischen Buchstaben. Leipz. 1853.
- Zhiersch, ß. Griechische Grammatik vorzüglich des Homerischen Dialektes. Aufl. 3. Leipz. 1826.
- Tregder, P. H. Græsk Formlære til Skolebrug. Udg. 2. Kbh. 1850. Udg. 3. 1855.
- Walch, J. E. I. Introductio in linguam Graecam. Ed. 2. Jen. 1772.

- Weller, J. Grammatica Graeca. Ed. 2. Ed. J. F. Fischerus. Lips. 1781.
- Werner, G. A. Anleitung zum Uebersehen in die griechische Sprache. Stuttg. 1804.
- Wezel, J. C. W. Kurze auf Analogie zurück geführte Griechische Sprachlehre. Liegn. u. Leipz. 1802.
- Wiehe, F. G. De vestigiis et reliquiis synonymicæ artis Graecorum. Haun. 1856.
- Vigerus, F. De praecepsis Graecae dictionis idiotismis. Ed. J. C. Zeunius. Lips. 1777.
- Wolle, C. De verbis Graecorum mediis commentationes L. Kusteri, I. Clerici, S. Clarkii et E. Schmidii. Ed. 2. Lips. 1752.

b. Ordbøger.

- Bentzius, J. Thesaurus elocutionis oratoriae Græcolatinus novus. Basil. 1581. Fol.
- Budaeus, G. Commentarii linguae Graecæ. Colon. 1530. Fol.
- Buttmann, P. Lexilogus. Bd. 1—2. Berl. 1818—25.
- Flemmer, H. M. Auctarium lexici Græci Schneideriani. P. 1—III. Haun. 1830—32. P. V. 1837.
- Hederich, B. Lexicon Graecum. (Titelbl. mgl.)
- Kall, A. Specimen supplementi thesauri Græcæ linguæ Stephaniani. Hafn. 1760.
- Meursius, J. Glossarium Græcobarbarum. Lugd. Bat. 1610. 4.
- Scapula, J. Lexicon Græcolatinum s. Epitome thesauri Græcæ linguæ ab H. Stephano constructi. Genev. 1616. 4. — Ed. nova. Amstel. 1652. Fol.
- Stephanus, H. Thesaurus Graecæ linguae Vol. I—IV. (Paris). Fol.—Edd. C. B. Hase et G. et L. Dindorfii. Vol. I, 1—6. Vol. II—VIII, 1—5. Paris 1831—54. Fol.

2. Latin.

a. Grammatik, Stilevelser, Læsebøger.

- (Anchersen, S.) Grammaticæ Latinæ præcepta in compendio. Det er: Kort og tydelig Undervisning udi det Latiniske Sprog, forfattet til at bruges i Skolerne. Oppl. 3. Åbh. 1761.
- Boden, G. Grammatica Latina det er Anvisning til det latiniske Sprog. Åbh. 1782.
- Bang, T. Observationum philol. libri duo, ad illustr. J. D. Jersini Grammaticæ Latinæ præcepta adornati. Haun. 1640.
- Bauer, G. L. Anleitung zum richtigen und guten Ausdrucke der lat. Sprache. Aufl. 3. Breslau 1798.
- Bloch, S. N. S. Elementarbog i det lat. Sprog til Begynderes Brug. Første Cursus. Åbh. 1832.

- Borgen, B. De første Afsnit af det lat. Sprogs Syntaxis. Kbh. 1837.
- Om Brugen af Adjekt. og Pronom. i det lat. Sprog. Kbh. 1838.
- Cellarius, C. Curæ posteriores de barbarismis et idiotismis sermonis Lat. Cizæ 1680.
- Orthographia Latina. Ed. T. C. Harles. T. 1—2. Altenb. 1768.
- Compendium grammaticæ latinæ oder kürzer Auszug aus der Grammatica Marchica. Erfurth 1746.
- Gellendorf, A. Lateinische Grammatik für die untern Klassen. Leipzig. 1838.
- Gellendorf, F. G. Materialien zum Uebersetzen aus dem Lat. Höfigsb. 1842.
- Funecius, J. N. De lectione auctorum classicorum ad comparandam Lat. linguae facultatem necessaria. Ed. 2. Leimo 1735. 4.
- Grammatica Marchica Latina. (Titelbl. mgl.)
- Grotewold, A. Ausführliche Grammatik der lat. Sprache zum Schulgebrauche. Th. 1—2. Hannov. 1829—30.
- Gryfar, C. J. Theorie des lat. Stils. Köln 1831.
- Guntherus, C. Latinitas restituta s. de vitiis Lat. sermonis. P. 1—2. Jen. 1701—8.
- Hand, F. Praktisches Handbuch für Uebungen im lat. Stil. Zena 1838.
- Lehrbuch des lat. Stils. Ausg. 2. Zena 1839.
- Henrichsen, R. J. F. Opgaver til Oversættelse fra Latin. Kbh. 1839.
- Opgaver til Lat. Stile. Ny Samling. 2d. 1—3. Kbh. 1850.
- Kreim, F. C. Zusammenstellung der wichtigsten Regeln der lat. Syntax. Aufl. 2. Stuttg. 1835.
- Formenlehre der lat. Sprache. Aufl. 5. Stuttg. 1840.
- Lauts, U. H. Beiträge zur Würdigung der bisherigen Grammatiken der lat. Sprache. Th. 1—2. Leipzig. 1798.
- Lindau, W. Die Partikeln daß, ut, quod u. w. Halle 1831.
- Lindner, F. H. Abhandlung über die lat. Ellipsen. Frankf. a. M. 1780.
- M., F. S. Grammatisch-kritisches Handbuch für angehende Lehrer in der lat. Sprache. Halle 1796.
- Meierotto, F. H. V. Lat. Grammatik in Beispielen. Berl. u. Stett. 1785.
- Nissen, H. F. H. Latinæ Grammatik. D. 1—2. Kbh. 1839.
- Popma, A. De differentiis verborum itemque de usu antiquae locutionis libri retractati ab J. C. Messerschmid. Dresd. et Lips. 1769.
- Rizhaub, F. A. Neue lat. Sprachlehre. Braunschw. 1798.
- Kleine lat. Sprachlehre für Anfänger. Braunschw. 1798.
- Rothe, C. F. Lat. Stilübungen. Th. 1—2. Stuttg. 1807.

- Ruddimannus, T. *Institutiones grammaticae Latinae cur.* G. Stallbaum. P. 1—2. Lips. 1823.
- Sanetius, F. *Minerva s. de causis linguae Latinae.* Amstel. 1714.
- Scheller, F. J. G. *Anleitung die alten lat. Schriftsteller philologisch u. kritisch zu erklären.* Herausg. v. Kloß. Halle 1770.
- *Praecepta stili bene Latini.* P. 1—2. Lips. 1779. (2 Expl.)
- *Ausführliche lat. Sprachlehre oder sogenannte Grammatik.* Leipz. 1779.
- *Kurzgefasste lat. Sprachlehre oder Grammatik für die Schulen.* Aufl. 3. Leipz. 1785.
- Schirlitz, S. C. *Die lat. Stylübungen in den obern Classen methodisch und praktisch unterstützt.* Bd. 1—2. Francof. a. M. 1834.
- Seyfert, E. J. A. *Auf Geschichte und Kritik gegründete lat. Sprachlehre.* Th. 1—5. Brandenb. 1798—1802.
- Silfverberg, A. L. E. *Latinsk Læsebog for Begyndere.* Odense 1848.
- Siwers, B. *Grammatica Lat. minor.* 1710.
- Spiller, J. *Grammatisch geordnete Stoffsammlung zu lat. Memorirübungen.* Aufl. 2. Bresl. 1844.
- Sudendorf, W. *Regeln über das lat. Verbum in seinen Compositionen und Anomalien.* Leipz. 1841.
- Thortsen, C. A. *De coniunctivo modo eiusque usu in lingua Lat.* Haun. 1827.
- Tregder, P. H. *De casuali nominatum Lat. declinatione.* Haun. 1839.
- Tursellinus, H. *De particulis Latinae orationis.* Ed. 5. Lips. 1769.
- Weissenborn, W. *Syntax der lat. Sprache für die obern Klassen.* Eisenach 1835.
- Werner, G. A. *Praktische Anleitung zur lat. Sprache.* Th. 1—2. Aufl. 5 u. 4. Stuttg. u. Tüb. 1802—3.
- Vollbeding, J. C. *Liber compendiosus ad solidam et accuratam cognitionem contrariorum, dissimilitudinum et affinitatum in lingua Lat. congestus.* Cothen. 1801.
- Vossius, G. J. *Aristarchus s. de arte grammatica libri septem.* Ed. C. Foertsch. P. 1—2. Hal. Sax. 1833—34. 4.
- Zumpt, C. G. *lateinische Grammatik.* Auflg. 9. Berl. 1844.

b. Ordbøger, Synonymik.

- Arnesen, P. *Mn Lat. Ordbog, til Brug for den studerende Ungdom.* Kbh. 1848.
- Baden, F. *Latin-Dansk og Dansk-Lat. Ordbog.* D. 1—3. Kbh. 1786—88. (2 Expl., begge dels.)
- Bernhold, J. G. S. *Zu gründliche und vernünftige Erfahrung der lat. Sprache eingerichtetes Wörterbuch.* Dnolzb. 1757. 4.

- Brissonius, B. De verborum significatione s. dictionarium juridicum cura J. G. Heineccii. Hal. Magd. 1743. Fol.
- Coldingius, P. J. Latinsk-dansk Lexicon. Fol. (Titelbl. mgl.)
- Doederlein, L. Handbuch der lat. Synonymik. Leipz. 1840.
- Dumesnil, G. Versuch einer allgemeinen lat. Synonymik in einem Handwoerterbuche der synonym. Wörter der classisch-lat. Sprache. Aus dem Franz. Bearb. v. J. C. G. Ernesti. Th. I—3. Leipz. 1799—1800.
- Faber, B. Thesaurus eruditionis scholasticae. Ed. 2. T. I—II. Francof. et Lips. 1749. Fol.
- Forcellini, A. Totius Latinitatis lexicon consilio et cura J. Facciolati. Ed. in Germania prima. T. I—IV. Lips. 1835. Fol. Appendix. Patav. 1841.
- Greund, W. Wörterbuch der lat. Sprache. Bd. 1—4. Leipz. 1834—40.
- Gesammtwörterbuch der lat. Sprache. Abth. I—2. Bresl. 1844—45.
- Gesner, J. M. Novus linguae et eruditionis Romanae Thesaurus. T. I—IV. Lips. 1749. Fol.
- Hedderich, W. Primituarium Latinitatis probatae et exercitiae oder vollständigstes deutsch-lat. Lexicon, verb. v. J. J. Schwanen. Bd. 1—2. Leipz. 1777.
- Ingerslev, C. H. Latinsk-dansk og Dansk-latinsk Ordbog til Skolebrug. 2 Bind. Abb. 1849—50.
- Janus, D. H. Philologisches Lexicon der reinen und zierlichen Latinität. Leipz. 1730.
- Kärcher, E. Handwörterbuch der lat. Sprache. Stuttg. 1842.
- Kirschius, A. F. Cornucopiae linguae Lat. et Germanicæ selectum. Ed. noviss. Ratisb. et Vienn. 1759.
- König, G. M. Gazophylacium Latinitatis s. lexicon novum Latino-German. Norimb. 1668. 4.
- Kloß, W. R. Handwörterbuch der lat. Sprache. Bd. 1—2. Braunschweig 1853—57.
- Krafft, W. R. Deutsch-lat. Lexicon. Bd. 1—2. Stuttg. 1843—44.
- Krebs, J. P. Antibarbarus der lat. Sprache. Aufl. 2. Frankf. a. M. 1837.
- Latinsk-lysk Lexicon. (Gött. 1734.) Fol. (Titelbl. mgl.)
- Laurenberg, J. Antiquarius in quo præter antiqua et obsoleta verba dicendi formulæ insolentes exponuntur. Lugd. 1622. 4.
- Martinius, M. Lexicon philologicum, præcipue etymologicum et sacrum. Cura J. G. Graevii. Traj. ad Rh. 1697. Fol.
- Noltenius, J. F. Lexicon Lat. linguae antibarbarum. T. I—II. Lips. et Helmst. 1744.
- Perottus, N. Cornucopiae s. Lat. linguae commentarii locupletissimi. Basil. 1532. Fol.

- Reyher, A. *Theatrum Latino-Germanico-Graecum s. lexicon linguae Latinae.* Recogn. C. Juncker. Lips. et Francof. 1712. Fol.
Scheller, G. S. G. *Kleines lat. Wörterbuch.* Leipzig. 1780. Aufl. 2. 1781.
— Ausführliches und möglichst vollständiges Lat.-deutsch. Lexicon oder Wörterbuch. Abth. 1—5. Aufl. 3. Leipzig. 1804. Deutsch-Lateinisches Lexicon. Bd. 1—2. Aufl. 3. Leipzig. 1805.
Schenberg, P. *Lexicon Latino-Suecanum.* Norcop. et Lin-cop. 1747. 4.
Schmalfeld, F. *Lat. Synonymik für Schüler.* Aufl. 3. Eisleb. 1839.
Schönsleider, W. *Apparatus eloquentiae, in quo Latinæ linguae opes repräsentantur.* Francof. 1724.
Schulz, F. *Lat. Synonymik.* Arnšberg 1841.
Weber, J. A. *Lexicon encycloicum oder kurzgefasstes Lat.-Deutsches und Deutsch-Lat. Universal Wörter-Buch.* Th. 1—2. Chem-nitz 1734.
Vossius, G. J. *Etymologicum linguae Latinæ.* Amstel. 1662. Fol.

3. Italiske Dialekter.

- Aufrecht, S. T. u. Kirchhoff, A. *Die umbrischen Sprachdenkmäler.* Bd. 1—2. Berl. 1849—51. 4.
Huschke, P. E. *Die Oskischen und Sabellischen Sprachdenkmäler.* Elberf. 1856.
Kirchhoff, A. *Das Stadtrecht von Bantia.* Berl. 1853.
Mommsen, T. *Die unteritalischen Dialekte.* Leipzig. 1850. 4.

XI. Nyere Sprog og Literatur.

A. Oldnordisk. Islandsk.

1. Litteratur.

- Edda Snorra Sturlusonar. Utg. af S. Egilssyni. Reykj. 1848.
Eyrbyggia-Saga s. Eyrnorum historia. Ed. G. J. Thorkelin. Havn. 1787. 4.
Hervarar Saga på Gammel Götska med Olai Vereli Uttolkning och Notis. Uppsal 1672. Fol.
Hervararsaga og Heidrekskongs. Hoc est historia Hervöræ et regis Heidreki, ill. S. Biörnonis. Hafn. 1785. 4.
Islands Landnamabok. Hoc est liber originum Islandiae. Haun. 1774. 4.
Islendinga Sögur eptir gömlum handritum. Bd. 2. Kpmh. 1830.

- Íslendinga Sögur udg. efter gamle Haandskrifter. Bd. 1—2.
Kbh. 1820—47.
- Íslenzkir Annálar s. Annales Islandici ab a. Ch. 803 ad a. 1430.
Hafn. 1847. 4.
- Kongs-Skugg-Sio utløgd i Daunsku og Latinu. Udg. af H. Einersen. Sorøe 1768. 4.
- Speculum Regale. Konungs-Skuggsjá. Konge-Speilet. Christ. 1848.
- Magnus Konongs Laga-Bæters Gula-Things-Laug. Havn. 1817. 4.
- Müller, P. E. Sagabibliothef. Bd. 1—3. Þbb. 1817—20.
- Nials-Saga. Historia Niali et filiorum Latine redditia. Haun. 1809. 4.
- Nordiske Ærthids Sagaer, overs. af C. C. Knæm. Bd. 1—3. Þbb. 1829—30.
- Oldnordiske Sagaer, udg. i Óvers. Bd. 1—12. Þbb. 1826—37.
- Orkneyinga Saga s. Historia Orcadensium. Ed. J. Jonæus. Hafn. 1780. 4.
- Pétursson, P. Sorgar-hátid i minningu dauda Kristjáns konungs attunda. Reykjavík 1848.
- Saga Sverris, Hakonar Sverrissonar, Guttorms Sigurdarsonar og Inga Bárdarsonar Noregs Konunga cur. B. Thorlacius et E. C. Wertauff. Havn. 1813. Fol.
- Schimmelmann, J. Die Ísländische Edda, übers. Stett. 1777. 4.
- Scripta historica Islandorum Latine redditia. Vol. 1—10. Hafn. 1828—41.
- Theen Gambla Skáne Laqh. Stockh. 1676. Fol.
- Viga-Glums Saga, sive vita Viga-Glumi. Havn. 1786. 4.

2. Oplysende Skrifter og Hjælpemidler.

- Annaler for nordisk Oldkyndighed. 1836—39. 1846—50. 1852—55. Kbh.
- Antiquarisk Tidsskrift. 1843—45. H. 3. Kbh. 1845 1846—48.
H. 1—2. Kbh. 1847. 1849—51. H. 3. Kbh. 1852. 1852—54.
H. 1—3. Kbh. 1854. 1855—57. H. 1. Kbh. 1857.
- Antiquitates Americanæ. Samling af Efterretninger om de gamle Nordboers Opdagelsesreiser til America. Hafn. 1837. 4.
- Atlas for nordisk Oldkyndighed fremstillende Prøver fra Bronzealderen og fra Jernalderen. Atlas de l'Archéologie du Nord. Copenh. 1857. Fol.
- Dorph, C. Omrids af den nordiske Mythologi til Skolebrug. Kbh. 1853.
- Egilsson, S. Lexicon poëticum antiquæ linguæ septentrionalis. Fasc. I—III. Hafn. 1854—56.
- Gislason, K. Dönsk Ordabók med íslenzkum Pydingum. Kpmh. 1851.

- Grundtvig, N. F. S. Nordens Mythologi eller Sindbilled-Sprog. Udg. 2. Kbh. 1832.
- Grönlands historiske Mindesmærker. Bd. 1—2. Kbh. 1838.
- Søammerich, M. Om Magnarefsmythen. Kbh. 1836.
- Henneberg, K. Hvad er Edda? Eller: Raisoneret kritisk Undersøgelse over de tvende ved Gallehuus fundne Guldhorn. Aalb. 1812. 4.
- Forsvar for Skriflet Hvad er Edda? Aalb. 1813.
- Ingemann, B. S. Grundtræk til en Nord-Slavisk og Vendisk Gudelære. Kbh. 1824. 4.
- Magnussen, F. Priscæ veterum borealium mythologiæ lexicon. Haun. 1828. 4.
- Müller, P. G. Om det islandiske Sprogs Bigtighed. Kbh. 1813.
- Müller, L. C. Islandsk Læsebog med tilhørende Ordforklaring. Kbh. 1837.
- Munch, P. A. og Unger, Oldnorsk Læsebog med tilhørende Glossarium. Krist. 1847.
- Munch, P. A. Kortfattet Fremstilling af den ældste Nordiske Runeskift. Christ. 1848.
- Nordmændenes Gudelære i Hedenold. Christ. 1847.
- Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed. Bd. 1—3. Kbh. 1832—36.
- Petersen, N. M. Nordisk Mythologi. Kbh. 1849.
- Rafn, C. C. Antiquités de l'Orient, monuments runographiques. Livr. 1. Copenh. 1856.
- Ramus, J. Ulysses et Othinus unus et idem. Hafn. 1702.
- Randulff, E. N. Tuba Danica, Hoc est dissertatio theologica de aureo cornu in Cimbria invento. Haun. 1644. Fol.
- Rask, R. Kortfattet Vejledning til det oldnordiske eller gamle islandske Sprog. Opl. 2. Kbh. 1854.
- Rothe, L. A. Om Druiderne, deres Væsen og Lære. Kbh. 1828. 4.
- Stuhr, P. F. Von dem Glauben, dem Wissen und der Dichtung der alten Scandinavier. Kop. 1815.
- Wiborg, K. F. Fremstilling af Nordens Mythologi. Kbh. 1843.
- Worm, O. RVNNR s. Danica literatura antiquissima, vulgo Gothicæ dicta luci redditæ. Hafn. 1636.
- Worsaae, J. J. A. Afbildninger fra det kgl. Museum for Nordiske Oldsager i Kjøbenhavn. Kbh. 1854. 4.

B. Dansk.

1. Litteratur.

- Abrahamsen, Nyerup og Rabbe. Udvælgte Danske Viser fra Middelalderen. D. 1—3. Kbh. 1812—13.
- AnderSEN, H. C. Samlede Skrifter. Bd. 1—23. Kbh. 1854—57.

- Arøboe, A. C. Hexaemeron rhythmicō-danicum. Det er:
Verdens første Uges sex Dages præctige og mægtige Gierninger.
Kbh. 1661. 4.
- Bang, O. L. Mindetale over Kong Frederik den Sjette. Kbh. 1840.
— Kan Udsaldet af Statens og Menneskets Sygdomme forudnæ-
ges efter de samme Grundsatninger. Tale. Kbh. 1840.
- Baggesen, J. Danske Værker. Udg. 2 ved A. Baggesen. Bd.
1—6. Kbh. 1845.
- Barfod, F. Fædrelandshistoriske Digte. Udg. 2. Kbh. 1850.
- Bøye, C. L. Udvælgte og samlede Poetiske Skrifter. Bd. 1—4.
Kbh. 1850—51.
- Bruun, J. N. Einer Lambeisveler. Et Sørgespil. Kbh. 1772.
— Jonathan. Et Digt. Bergen 1796. 4.
- Breger, et Heltedigt. Kbh. 1774. 4.
- Gistrup, H. F. S. Samlede Skrifter. Bd. 1—3. Kbh. 1851.
- Ewald, J. Adam og Eva eller Den ulykkelige Prøve. Et
dram. Stykke. Kbh. 1769.
— Samtlige Skrifter. Bd. 1—4. Oppl. 2. Kbh. 1814—16.
- Udvælgte Skrifter. Udg. v. F. L. Liebenberg. Kbh. 1855.
- Grundtvig, N. F. S. Danske Kampesvær til Skole-Brug. Kbh.
1847.
- Grundtvig, S. Danmarks gamle Folkeviser. D. 1—2. Kbh.
1853.
- Hansen, Frans. Poësiens Misbrug: Apologie for det danske
Sprog imod de Danske: Testament over lille Soldan: Og Docti-
malé pingunt, Eller De Lærde skrive ilde. Kbh. 1731.
- Hansen, F. S. Poetiske Skrifter. Udg. af F. L. Liebenberg.
D. 1—2. Kbh. 1857.
- Harvestreng, H. Dansk Lægebog, udg. af C. Molbech. Kbh.
1826.
- Hauch, C. Bajazet og Ziberius. En Sørgespil. Udg. 2. Kbh. 1852.
— Hamadryaden, et romantisk Eventyr i blandet Form. Udg. 2.
Kbh. 1856.
— Lyriske Digte. Udg. 2. Kbh. 1854.
- Saga om Thorvald Bidførle. D. 1—2. Kbh. 1849.
- Psycho Brahes Ungdom. Drama. Kbh. 1852.
- Robert Fulton. En Fortælling. D. 1—2. Kbh. 1853.
- Heiberg, J. L. Poetiske Skrifter. Bd. 1—8. Kbh. 1848—49.
- Helte, W. Curieuse poetiske Skrifter. Kbh. 1759. 4.
- Hertz, H. Tyrslig, et nordisk Digt. Kbh. 1849.
— Digte fra forskellige Perioder. D. 1—2. Kbh. 1851.
- Dramatiske Værker. Bd. 1—13. Kbh. 1854—56.
- (Holberg, L.) Nicolai Klimii iter subterraneum. Hafn. et Lips.
1741.
- Holberg, L. Niels Klims underjordiske Reise. Overs. af N.
B. Dorph. Udg. 2. Kbh. 1857.
- Adskillige store Heltes og berømmelige Mænds sammenlignende
Historier og Bedrifter. T. I—II. Kbh. 1742.

- Holberg, L. Adskillige Heltinders og navnfundige Damer's sammenlignende Historier. T. I—II. Kbh. 1745.
- Tre latinske breve om sit Liv og Levnet. Oversat 1745. Udg. af J. Levin. Kbh. 1857.
- 120 Epistler. Udg. af F. Fabricius. Kbh. 1858.
- (Holberg, L.) Den Danske Skueplads. T. 1—5. Kbh. T. 6—7. 1753—54.
- Werlauff, E. C. Historiske Antegnelseer om Holberg's Lytspil. Bd. 1. Kbh. 1838.
- Ingemann, B. S. Samlede Skrifter. Udg. 1, Bd. 1—6. Udg. 2, Bd. 1—12. Udg. 3, Bd. 1—6. Udg. 4, Bd. 1—12. Kbh. 1843—52.
- Cantate og Jubelpsalme til Festen paa Sorøe Academic den 31te Oct. 1836. Kbh. 4.
- Ganjen, R. Enfalte Grundtræk til Billedet af den gode Fyrste paa Thronen. En Tale. Aalb. 1809.
- Genudsen, S. Helden-Geschichte, Eller: En Disputaă om Dueller. Kbh. 1755.
- Skræmer, C. C. Thalia i sin Tempel i Anledning af Kong Christian den 7des Fødselsfest. Kbh. 1769.
- Langebef, J. Sørgetale over Kong Christian den VI. Kbh. 1746.
- Lolle, P. Samling af danske og latinste Ordsprog, optrykt og ophist af N. Myerup. Kbh. 1828.
- Mau, E. Fire Hundrede Fortællinger for Skolen og Livet. Kbh. 1847.
- Michaels tre danske Niimværker. Udg. af C. Molbech. Kbh. 1836.
- Molbech, C. Blandede Småskrifter. Bd. 1—2. Kbh. 1836.
- Blandede Skrifter. Anden Samling. Bd. 1—4. Kbh. 1854. — 56.
- Münster, J. P. Blandede Skrifter. Bd. 1—6. Kbh. 1852 — 57.
- Meddeleser om mit Levnet. Kbh. 1854.
- Moller, P. M. Efterladte Skrifter. Udg. 2. Bd. 1—6. Kbh. 1848—50.
- Nye Originale Skuespil. Bd. 1—2. Kbh. 1776—78.
- Oehlenschläger, A. Wallings Død. Cantate. Kbh. 1830.
- Gamle danske Folkeviser. Kbh. 1840.
- Mindedigt over Kong Frederik den Sjette. Kbh. 1840. Fol.
- Samlede Værker. Bd. 1—25. Kbh. 1841—46.
- Grindringer. Bd. 1—4. Kbh. 1850—51.
- Paludan-Müller, F. Adam Homo, Et Digt. Revid. Udg. D. 1—3. Kbh. 1849.
- Ungdomsskrifter. Udg. 2. Kbh. 1854.
- Mythologiske Digte. Udg. 2. Kbh. 1857.
- Tre Digte. Udg. 2. Kbh. 1857.
- Pram, C. Stærkredder, Et Digt. Kbh. 1785.

- Kahbek, K. L. Nordiske Fortællinger. Bd. 1—2. Kbh. 1819—21.
- Kauff, H. K. Morstabslesning for den danske Almue. Kbh. 1839—41. (Def.)
- Keenborg, T. Poetiske Skrifter. D. 1—2. Kbh. 1769.
- Rothe, E. Karen Biørns Minde. Kbh. 1796.
- Gamse, O. J. Efterladte digteriske Skrifter udg. ved K. L. Kahbek. Opl. 3. Bd. 1—2. Kbh. 1805.
- Schaldemose, J. Danske Fabler. Samlede og udg. Kbh.
- Schjøth, J. R. Tale i Antledning af Formælingen imellem Kronprinds Frederik og Prindsesse Maria Sophia Friderica. Fridericia 1790.
- Skuespil til Brug for den danske Skueplads. Bd. 1—6. Kbh. 1775—80.
- Gneedorffs samtlige Skrifter. Bd. 1—9. Kbh. 1775—77.
- Stauffeldt, S. Digte, udvalgte og udg. ved F. L. Liebenberg. Kbh. 1855.
- (Guhm, P. F.) Zitirus. En Hyrde-Vildragelse. Kbh. 1774.
- Syngespil for den Danske Skueplads. Bd. 1—5. Kbh. 1776—81.
- Syv, P. Kiernefulde Ordsprog, udsøgte og ordnede ved N. Nyerup. Kbh. 1807.
- Tullin, C. B. Samtlige Skrifter. B. 1—3. Kbh. 1770—73.
- Wergeland, H. Samlede Skrifter. Udg. af H. Lassen. Bd. 1—9. Christ. 1852—57.
- Wessel, J. H. Samtlige Skrifter. D. 1—2. Kbh. 1787.
- Værker. Udg. af P. L. Møller. Kbh. 1848.
- Winther, C. Nejneke Høs. Overs. Kbh. 1849.
- Nye Ligtninger. Kbh. 1853.
- Walger, en. Walgsitser, lithophanerede. Kbh. 1850.
- Dristed, H. C. Samlede og efterladte Skrifter. Bd. 1—9. Kbh. 1851—52.

2. Litteraturhistorie, Sproglære, Ord- og Læsebøger.

- Aasen, J. Ordbog over det norske Volkesprog. Krist. 1850.
- Baden, T. Forelæsninger over det danske Sprog, eller resonne-
ret dansk Grammatik. Opl. 2. Kbh. 1792.
- Baden, T. Roma Danica. Ed. 2. Cur. T. Badenio. Hafn. 1835.
- Tillæg til den anden Udg. af Roma Danica. Kbh. 1837.
- Bloch, S. N. F. Huldstændig dansk Sproglære. D. 1. Opl. 2. Odense 1817.
- Bondesen, N. B. T., Dorph, C. og Krarup Vilstrup. Danst Læsebog til Skolebrug. II. Kbh. 1855.
- Borgen, B. A. Vejledning til Afstattelse af Udarbejdelses i Mo-
dersmalet. Opl. 4. Kbh. 1847. (4 Expl.)

- Borgen, B. A. og Nung, G. F. F. Dansk Læsebog. Kursus 1—3. Kbh. 1853—55.
- Brandt, C. J. Gammeldansk Læsebog. I. Kbh. 1857.
- Bøgh, M. F. G. Udtog af den danske Sproglære til Brug ved Undervisning. Opl. 4. Kbh. 1825.
- Dahl, F. P. F. Aftvunne Bemærkninger om „Roma Danica.“ Kbh. 1838.
- Dansk Ordbog, udg. af Videnskabernes Selskabs Bestyrelse. T. 1—6. Kbh. 1793—1848.
- Dyrlund, F. Udsigt over de danske Sprogarter. Kbh. 1857.
- En Dansk Donat for Børn. Kbh. 1761.
- Ersléw, L. H. Almindeligt Forfatter-Lexicon for Kongeriget Danmark for 1814—40. Bd. 1—3. Kbh. 1843—53. Supplement. H. 1—4. Kbh. 1854—56.
- Erempeksamling til Indsøelse af Dansk Verslæres Elementer. Fredericia 1851.
- Fjor, C. Haandbog i den danske Litteratur. Udg. 4. Kbh. 1854. (2 Expl.)
— Dansk Sprog- og Rettskrivnings-Lære. Kbh. 1858.
- Hagerup, E. Om det danske Sprog i Angel. Kbh. 1854.
- Jensen, J. Forsøg til en dansk Rettskrivningslære. Kbh. 1834.
- Kinch, J. F. Dansk Sproglære til Skolebrug. Ribe 1856.
- Lefolii, H. H. Kortfattet dansk Sproglære til Skolebrug. Kbh. 1857.
- Levin, J. Dansk Lydlære og Dansk Kjønslære. Kbh. 1844.
- Søkke, J. Modersmalets Formlære i udførlig Fremstilling. Krist. 1855.
- Meyer, L. Fremmedord-Bog. Udg. 3. ved F. P. F. Dahl. Kbh. 1853.
- Molbech, C. Dansk Ordbog. D. 1—2. Kbh. 1833.
- Dansk Dialect-Lexicon. Kbh. 1841.
- Dansk Glossarium eller Ordbog over forældede danske Ord. H. 1—3. Kbh. 1851—56.
- Müller, P. G. Dansk Synonymif. D. 1—2. Kbh. 1829.
Udg. 2 ved F. P. F. Dahl. Kbh. 1853.
- (Nyergaard, R.) Levninger af Middel-Alderens Digtekunst. H. 1—2. Kbh. 1780—84.
- Nyergaard, R. Lürdorphiana eller Bidrag til den danske Literair-historie, uddragne af B. W. Lürdorphs efterladte Samlinger. D. 1. Kbh. 1791.
- Petersen, N. M. Bidrag til den danske Literaturs Historie. I—III. 1. Kbh. 1853—55.
- Nogle Bemærkninger om Modersmalet. Kbh. 1852. 4.
- Rahbek, K. L. og Nyergaard, R. Den danske Digtekunsts Middealder. D. 1—2. Kbh. 1805—8.
- Udsigt over den danske Digtekunst under Kong Frederik den Femte. Kbh. 1819.

- Raupach, B. De præsentii rei sacræ et litterariae in Dania statu. Hamb. 1717.
- Sporon, B. G. Genstydige Danske Ords Bemærkelse. Stykke 1. Opl. 2. Kbh. 1778.
- Thortsen, C. A. Forsøg til en dansk Metrif. D. 1—2. Kbh. 1833—34.
- Historisk Udsigt over den danske Litteratur indtil Åar 1814. Kbh. 1839.
- Thue, H. J. Læsebog i Modersmaalet for Norske og Danske. Krist. 1846.
- Wegener, C. F. Om Anders Sørensen Vedel. Kbh. 1846. 4.
- Verlauff, E. C. og Duken, N. Prissskrifter angaaende det danske Sprog i Hertugdømmet Slesvig. Kbh. 1819.
- Wilster, C. Om Hexametret og dets Behandling i det danske Sprog. Kbh. 1833. 4.
- Worm, J. Forsøg til et Lexicon over danske, norske og islandiske lærde Mænd. D. 1. Helsingør 1771. D. 2—3. Kbh. 1773—84.

C. Engelsk.

1. Litteratur, Oversættelser.

- Atheniensiske Breve eller Brevverxling ført af den persiske Konges Agent i Athen under den peloponniske Krig. Overs. af J. C. Winther. Bd. 1—3. Kbh. 1806.
- Bidulph, Miss S., Mémoires, extraits de son journal et traduits de l'Anglois. T. 1—3. Amsterd. 1762.
- Brooke, Daaren af Stand eller Historien om Henrik, Græve af Moreland. Overs. D. 1—5. Kbh. 1779—81.
- Gibbon, E. Miscellaneous Works. By John Lord Sheffield. Vol. 1—7. Basil 1796—97.
- Hervey, J. Meditations and contemplations. Vol. II. Ed. 13. Lond. 1757.
- Milton, J. Paradise lost. Lond. 1746.
- Pamela eller den belønnede Dyd, overs. af L. (B. J. Lodde). Part 1—4. Kbh.
- Philips, The distrest mother. A tragedy. Ed. 5. Lond. 1725.
- Pope, A. Essai sur l'homme, poème philosophique, en cinq langues. Nouv. Ed. Strash. 1772.
- Richardson, S. Sir Carl Grandisons Historie i en Samling af Breve. Overs. D. 1—7. Kbh. 1780—82.
- Rowe, N. Tamerlane; a tragedy. Lond. 1757.
- Shakespear, Cymbeline. A tragedy. Lond. 1762.
- The life and death of Thomas Lord Cromwell. Lond. 1734.
- (Sterne) Noricks folsomme Reise igennem Frankrig og Italien. Overs. v. H. J. Birch. D. 1—2. Kbh. 1775.
- The Spectator. Vol. 1—8. Ed. 5. Lond. 1720.

2. Litteraturhistorie, Sproglære, Læse- og Ordbøger.

- Bailey, N. Dictionary. Englisch-Deutsches und Deutsch-Englisches Wörterbuch. Umgearb. v. A. Fahrenfrüger. Th. I. Leipz. u. Jena 1801.
- Bamberger, J. P. Biographische und litterarische Anecdote von den berühmtesten grossbritannischen Gelehrten des achtzehnten Jahrhunderts, aus dem Engl. ausgearb. Bd. 1—2. Berl. 1786—87.
- Bertram, C. The royal English-Danish Grammar eller Gründig Anvisning til det Engelske Sprogs Kundstab. T. I—III. Kbh. 1753.
- Craik, G. L. Sketches of the history of literature and learning in England. Vol. I—VI. Lond. 1844—45.
- Hjort, P. Om det engelske Konjugationssystem. Kbh. 1843. 4.
- Latham, R. G. The English language. Ed. 3. Lond. 1850.
- Listov, J. Engelsk Læsebog. Afd. 2. Kbh. 1857.
- Rosing, S. Engelsk-Dansk Ordbog. Kbh. 1853.
- Thompson, J. English Miscellanies. Vol. I—2. Ed. 3. Gott. 1755.
- Thomsen, G. E. Om Lord Byron. Kbh. 1845.
- Walker's pronouneing dictionary of the English language. By B. H. Smart. Ed. 3. Lond. 1849.
- Wittrup, E. Engelsk Læsebog for Viderekomme. Christ. 1854.

D. Tysk.

1. Literatur, Oversættelser.

- Faß, Gedichte, ausgefert. v. J. H. Koenig. Leipz. u. Berl. 1727.
- (Claudius). Asmus omnia sua secum portans oder sämmtliche Werke des Wandbecker Pothen. Th. 1—7. Hamb. (1774).
- Cramer, J. A. Sämmtliche Gedichte. Th. 1—3. Leipz. 1782—83.
- (Dusch). Briefe zur Bildung des Geschmack's. Th. 1—6. Wien 1770—74.
- Gellert, G. F. Vermischte Gedichte. Leipz. 1770.
- Schriften. Sammlung der besten deutschen prosaischen Schriftsteller und Dichter. Th. 1—9. Carlsruhe 1774.
- Mandelige Dider og Sange. Overs. af J. C. Heilmann. Odense 1775.
- Fabler og Fortællinger. Overs. v. B. J. Lodde. Opl. 2. Kbh. 1779.
- Gessner, S. Sämmtliche Schriften. Bd. 1—3. Carlsruhe 1787.

- Gessner, S. Samtlige Skrifter, overs. ved H. J. Birch. D. 1—2. Kbh. 1781.
- Gleim, F. W. Sämmtliche Schriften. Aufl. 2. Bd. 1—3. Leipz. 1802.
- Goethes sämmtliche Werke. Bd. 1—40. Stuttg. u. Tüb. 1840.
- Hagedorn, F. v. Poetische Werke. Th. 1—3. Hamb. 1757. Th. 1—5. Hamb. 1800.
- Hauff, W. Sämmtliche Werke. Bd. 1—10. Stuttg. 1837.
- Kleist, E. C. v. Sämtliche Werke. Th. 1—2. Carlsruhe 1776.
- (Klopstock). Der Messias. Bd. 1—5. Halle 1760—73.
- Mahlmann, A. Sämmtliche Schriften. Bd. 1—7. Leipz. 1839—40.
- Weisner, A. G. Skizzen. Th. 1—8. Carlsruhe 1785—86.
- Alcibiades. Th. 1—4. Carlsruhe 1786—88.
- (Miller, F. M.) Siegwart, en Klosterhistorie. Overs. af H. J. Birch. D. 1—3. Kbh. 1778.
- (Müller) Siegfried v. Lindenbergs. Fordanstet. D. 1—4. Kbh. 1786.
- Romiske Romaner, samlede af Hdskr., som tilhøre den brune Mand og Forf. til S. v. Lindenbergs. Bd. 2—8. Kbh. 1786—93.
- Nationalbibliothek der Deutschen Classsiker. Bd. 1—100. Supplementbd. 1—20. Hildburgh. u. Neu-York.
- Paul, Jean. Sämmtliche Werke. Bd. 1—65. Berl. 1836.
- Rabené, G. W. Satiren. Aufl. 9. Th. 1—4. Leipz. 1766.
- Schillers sämmtliche Werke. Bd. 1—12. Stuttg. u. Tüb. 1847.
- (Schummel, F. G.) Spitsbart, en komitragisk Kildragelse fra vojt pædagogiske Maah. Overs. Viborg 1781.
- Zeck, L. Gesammelte Novellen. Bd. 1—11. Berl. 1852—54.
- Triller, D. W. Poetische Betrachtungen. Th. 1—6. Hamb. 1750—55.
- Voss, J. H. Idyllen. Königsb. 1801.
- (Wezel.) Wilhelmine Arend oder die Gefahren der Empfindsamkeit. Bd. 1—2. Carlsruhe 1783.
- Wieland, C. M. Zödris, ein heroisch comisches Gedicht. Carlsruhe 1777.
- Oberon. Ein Gedicht. Carlsruhe 1782.
- Oberon, et Helledigt, paa Dansk ved F. Stoud. Kbh. 1792.
- Geschichte der Abderiten. Th. 1—2. Neue Ausg. Carlsruhe 1783.
- Agathon. Th. 1—4. Carlsruhe 1785.
- Sämmtliche Werke. Bd. 1—25. Leipz. 1794—96.
- Attisches Museum. Bd. 1—3. Leipz. u. Luzern 1798—99.

2. Litteraturhistorie, Sproglære, Stiløvelser, Læse- og Ordbøger.

- Abrahams, N. C. L. Kort Omruds af den tydste Literaturs Historie. Åbh. 1852.
- Adelung, J. C. Deutsche Sprachlehre für Schulen. Aufl. 4. Berl. 1801.
- Bresemann, F. Hand-Wörterbuch der deutschen und dänischen Sprache. Th. 2. Koph. 1850.
- Bruun, C. F. Tydsk Grammatik til Skolebrug. Horsens 1854.
- Et Par Kapitler af den tydste Syntax. Til Skolebrug. Åbh. 1857.
- Fries, G. Ausführliche deutsche Sprachlehre. Th. 1. Koph. 1834.
- Gronberg, B. C. Tydsk Stileøvelsebog for Begyndere. Opl. 4. Åbh. 1844.
- Hamberger, G. C. Das gelehrte Teutschland oder Lexicon der jetzt lebenden teutschen Schriftsteller. Fortges. v. J. G. Meusel. Ausg. 4. Bd. 1—4. Lemgo 1783—84. Nachträge v. J. G. Meusel 1—5. Lemgo 1786—95.
- Harms, C. Schleswig-Holsteinischer Gnomon, ein allgemeines Lesebuch. Aufl. 2. Kiel 1843.
- Heinsius, Z. Volkssthumliches Wörterbuch der Deutschen Sprache. Bd. 1—4. Hannov. 1818—22.
- Herzog, D. G. Stoff zu stylistischen Uebungen in der Mutter-sprache. Aufl. 2. Halle 1839. Aufl. 3. Halle 1844.
- Heyse, F. C. A. Handwörterbuch der deutschen Sprache, aus- geset. v. A. W. L. Heyse. Th. 1—2. Magdeb. 1833—49.
- Allgemeines verdeutschendes und erläarendes Fremdwörterbuch. Neu bearb. v. A. W. L. Heyse. Ausg. 11. Hannov. 1853.
- Jürs, J. u. Rung, G. F. F. Deutsche Dichter v. Klopstock bis auf die neueste Zeit. Koph. 1843.
- og Stung, G. F. F. Methodisk ordnede Materialier til Brug ved Oversættelse fra Dansk til Tydsk. Første Kursus. Åbh. 1846.
- Lassen, H. C. F. Udvælg af den tydste Grammatiks Formlære. Odense 1854.
- Tydsk Læsebog for Mellemklasser. Odense 1856.
- Opgaver til tydste Stile for Skolernes højere Klasser. Odense 1857.
- Løkke, F. Tydsk Grammatik. Krist. 1856.
- Manicus, E. Tydsk Sproglære til Skolebrug. Hadersl. 1853.
- Müller, G. H. Deutsch-dänisches Wörterbuch. Revid. v. F. Høegh Guldberg. Th. 1—3. Kiel 1807—10.
- Møller, M. Exempelsamling til Øvelse i al Slags tydsk pro-faats Stil. Åbh. 1805.
- Nehm, W. Methodisches Handbuch für den Unterricht in den deutschen Stylübungen. Esseen 1838.

- Povessen, S. *Tydsk Læsebog for Begyndere.* Kbh. 1853.
Reisler, C. G. *Fuldständig Tydsk og Dansk Ord-Bog.* T. 1—2. Kbh. 1807. (D. i mgl. Tiletbl.)
Rung, G. F. F. *Det tydiske Sprogs Bevingsformer.* Udg. 2. Kbh. 1843.
(—) *Det vigtigste af det tydiske Sprogs Syntar.* (Kryft som Mpt.) Kbh.
Sander, L. C. *Udvalgte smaae Blomster af Tydsklands prosaiske og poetiske Litteratur.* Kbh. 1814.
Schaefer, J. W. *Handbuch der Geschichte der deutschen Litteratur.* Th. 1—2. Brem. 1842—44.
Scheller, J. J. G. *Gedanken von den Eigenschaften der deut. Schreibart.* Halle 1772.
Schlez, J. F. *Briefmuster für das gemeine Leben.* Ausl. 3. Heilbr. u. Rothenb. 1802.
Scholz, C. G. *Die Styl-Schule oder Stoff und Aufgaben zu mundlichen und schriftlichen Gedankendarstellungen.* Kurs. 1. Ausl. 2. Halle 1839. Kurs. 2. Halle 1836.
Schulze, J. D. *Ideenmagazin für Lehrer zu zweckmäßigen schriftlichen Arbeiten für ihre Schüler.* Weissenf. u. Leipz. 1804.
Simonsen, E. C. *Tydsk Formlære til Skolebrua.* Kbh. 1856.
Sintenis, K. H. *Handbuch der Materialien zu deutschen und lateinischen Abhandlungen aus der classischen Philologie.* Züllich. 1808.
Tuxen, L. R. *Det plattyske Folkesprog i Angel.* Kbh. 1857.
Weigand, F. L. K. *Wörterbuch der deutschen Synonymen.* Ausg. 2. Bd. 1—3. Mainz 1852.
Wiedemann, W. J. *Bermischte Aussähe zum Dictiren beim deutschen Sprachunterricht.* Bd. 1. Ausl. 2. Quedlinb. 1805.
Wüsseler, E. *Gammlung vollständiger Entwürfe zu Aussäzen.* Ausl. 2. Wesel u. Leipz. 1841.

E. Fransk.

1. Litteratur, Oversættelser.

- Boileau Despréaux. *Oeuvres.* T. 1—3. Paris 1757. 12.
— *Oeuvres.* T. 1—2. Paris VII. 12.
Chateaubriand, F. A. de. *Les martyrs ou le triomphe de la religion chrétienne.* T. 1—3. Paris 1809.
Corneille, P. *Chefs-d'œuvre.* T. 1—3. Paris VIII. 12.
— *Chefs-d'œuvre avec les remarques de Voltaire.* T. 1—5. Paris 1805. 12.
Corneille, T. *Chefs-d'œuvre.* Paris VIII. 12.
Crébillon, fils, *Oeuvres completes.* T. 1—8. Maestr. 1779.
Delille, J. *L'homme des champs ou les géorgiques françoises.* Strasb. 1800.

- Delille, J. Variantes de l'homme des champs et morceaux ajoutés par l'auteur. Paris 1805.
- Dithyrambe sur l'immortalité de l'âme. Paris 1802.
- La conversation, poème. Paris 1812. 12.
- Fenelon, S. de la Motte, The Adventures of Telemachus, from the French by J. Hawkesworth, corrected and revised by G. Gregory. Vol. I—2. Lond. 1795. 4.
- Florian, Oeuvres complètes. Nouv. éd. T. 1—13. Leips. 1799—1803.
- Fontaine, de la, Contes et nouvelles en vers. T. 1—2. Lond. 1755. 12.
- Friedrich II. Hinterlassene Werke. Bd. 1—15. Berl. 1788.
- La Pucelle d'Orléans, Poème. 1762.
- Maintenon, Frau v. Briefe. Uebers. Frankf. u. Leipz. 1755.
- Mainvilliers, G. S. de. La Petreade ou Pierre le créateur. Amsterd. 1762.
- Malherbe, Poésies. Paris VIII. 12.
- (Mercier.) Das Jahr 2440. Ein Traum aller Träume. Lond. 1772.
- Merimée, P. Colomba suivi de la mosaïque. Nouv. éd. Paris 1845.
- Molière. Oeuvres. T. 2 & III. Amsterd. 1679. 12.
- Oeuvres. Ed. nouv. T. I—III. VI. Amsterd. 1691. 12.
- Montesquieu. Oeuvres. Nouv. éd. T. 1—6. Amsterd. et Leipz. 1759.
- Lettres familières à divers amis d'Italie. 1767.
- Motte, de la. Odes. Ed. 4. T. 1—2. Paris 1713—14.
- (Prévot d'Exiles) Mémoires et aventures d'un homme de qualité. T. 1—8. Amsterd. 1745.
- Mémoires d'un honnête-homme. T. 1—2. Dresden 1753.
- Racine. Oeuvres. T. 1—2. Amsterd. 1700. 12.
- Rousseau. Oeuvres choisies. Paris 1744. 12.
- Emile ou de l'éducation. T. 1—4. La Haye 1762.
- La nouvelle Héloïse ou lettres de deux amis. T. 1—4. Neuch. 1764.
- Esprit, maximes et principes. Neuch. 1764.
- Oeuvres. Nouv. éd. T. 1—10. Neuch. 1764—79.
- Oeuvres posthumes. T. 1—9. Genève 1781—82.
- Second supplément à la collection des œuvres. T. 1—3. Genève 1789.
- Töpffer, R. Rosa et Gertrude. Paris 1847.
- Veaux, de la. Les veilles du château. Nouv. ed. T. 1—4. Berl. 1784—85.
- Vigny, A. de. Cinq-Mars. Paris 1846.
- Voltaire. Commentaire sur l'esprit des loix de Montesquieu. 1778.

2. Litteraturhistorie, Sproglære, Stiløvelser, Ord- og Læsebøger.

- Abrahams, L. *De Roberti Wacii carmine; quod inscribitur Brutus.* Hafn. 1828.
- Ampère, J. J. *Histoire de la littérature Française au moyen age.* Introduction. Paris 1841.
- Bjerring, C. *Praktiske Materialier til Indøvelse af den franske Ærmlære.* Kbh. 1848.
- Blom, H. *Franç Sproglære til Skolebrug.* Bergen 1854.
- Borring, L. S. *Franç Stiløvelser.* Udg. 2. Kbh. 1836.
- *Grammaire Française à l'usage des Danois.* Copenh. 1838.
- *Franç Grammatik.* Udg. 4. Kbh. 1839.
- *Franç Lærebog til Brug for Mellemclassen.* Udg. 3. Kbh. 1839.
- *Dictionnaire Français-Danois.* Copenh. 1853.
- Dictionnaire de l'Academie Française.* Ed. 6. T. 1—2. Paris 1835. 4. Complément. Paris 1842. 4.
- Dictionnaire universel des synonymes de la langue Française.* Ed. 2. T. 1—3. Paris 1802.
- Fistaine, G. *Dialogues Français-Danois.* Fransk-danske Samtaler. Kbh. 1856.
- *Lectures variées ou recueil de morceaux historiques et autres.* Copenh. 1858.
- Hasse, Q. *Nouveau dictionnaire de poche français-danois et danois-français.* Nyeste Fransk-Dansk og Dansk-Fransk Haandlexicon. Bd. 1—2. Fredericia 1805—8
- Hirzel, C. *Praktische franzößische Grammatik.* Ausg. 14 v. C. v. Drelli. Marau 1844.
- Ingerslev, G. J. *Materialier til at indøve den Franske Ærmlære.* Udg. 2. Randers 1845.
- Landais, N. *Dictionnaire classique de la langue Française.* Ed. 5. Paris 1845.
- Lassen, H. C. F. *Ovgaver til Indøvelse af den franske Grammatiks Elementer.* Afh. 1—2. Odense 1814—45.
- *Franç Lærebog for Begyndere.* Odense 1815.
- *Franç Extemporal læsning for Skolernes høiere Klæsser.* Odense 1851.
- Le Nord, revue de la littérature Française. Série I. Nr. 1—26. Copenh. 1845.
- Mozin. *Franzößische Sprachlehre.* Ausg. 10. Stuttg. u. Tüb. 1830.
- Richelet, P. *Nouveau dictionnaire François.* T. 1—2. Genève 1710. 4.
- Rothe, A. *Les romans du renard examinés, analysés et comparés.* Paris 1845.
- Roux, F. *Dictionnaire nouveau François et Allemand, Allemand et François.* Jene 1744.

- St. Félix, L. de. Journal dédié aux jeunes personnes. T. 1.
Nr. 1—3. Copenh. 1854.
- Scævolæ Samarthanī elegia doctorum in Gallia virorum.
Ed. nova. Jenæ 1696.
- Schwan, C. F. Nouveau dictionnaire de la langue Allemande
et Françoise. T. 1—3. Mannh. 1782—87. Supplément.
Mannh. 1798.
- Nouv. dict. de la langue Françoise et Allemande. T. 1—4.
Mannh. 1787—93.
- Gibbern, A. Franske Stijlevesser. Afjñ. 1—2. Kbh. 1848.
- Wiedemann, F. C. Leichte Aufgaben zur Uebung der Jugend
im Franzößisch-Schreiben. Halle 1805.
- Wolff, O. L. B. et Schütz, C. Nouveau Musée Français.
Année VII—XIV. Bielel. 1847—54.
- Wolff. Fransdansk Lexicon. (Titelbl. mgl.)

F. Italiænsk.

1. Litteratur, Oversættelser.

- Ariosto, L. Orlando furioso. Rived. e corr. da C. L. Fernow. T. 1—5. Jena 1805.
- Boeace. Contes et nouvelles. Trad. libre. T. 1. Amsterd. 1697.
- Castilioneus, B. Aulici liber tertius sec. veterem vers. Gallicam ed. et ill. N. C. L. Abrahams. Haun. 1848. 4.
- Dante Alighieri. La divina commedia, da C. L. Fernow. T. 1—3. Jena 1807.
- Guddomelige Komedie. Overs. af C. K. F. Molbech. D. 1—2. Kbh. 1851—55.
- Gli amanti gelosi. Dramma comico per musica. Lond. 1756.
- Petrarca, F. Rime, da C. L. Fernow. T. 1—2. Jena 1806.
- Tasso, T. La Gerusalemme liberata, da C. L. Fernow. T. 1—2. Jena 1809.

2. Litteraturhistorie, Sproglære, Ordbøger.

- Alberti de Villanova, Nuovo Dizionario Italiano-Francese & Nouveau dictionnaire François-Italien. Ed. 1. Marseille 1796. 4.
- Heneke, J. J. Nuovissimo Dizionario Italiano - Tedesco e Tedesco-Italiano. Oder neuestes Italiänisch-Deutsches und Deutsch-Italiänisches Woerterbuch. Th. 1—2. Augsb. 1806.
- Mocenini, G. D. W. Italiensk Grammatik for Danske. Kbh. 1805.
- Enchiridio della lingua e letteratura Italiana presente. Copenaghen 1811.

Schade, C. B. Nuovo dizionario manuale. Neues vollständiges italienisch-deutsches und deutsch-italienisches Handwörterbuch. Th. 1—2. Leipzig. 1820.

G. Andre europæiske Sprog.

Cervantes Saavedra, M. de. Den sindrige Herremands Don Quixote af Mancha Levnet og Bedrifter. Overs. af C. D. Biehl. T. 1—4. Kbh. 1776—77.

De Danorum rebus gestis secul. III & IV poema Danicum dialecto Anglosaxonica. Ed. G. J. Thorkelin. Havn. 1815.

Lomonosow, M. Russische Grammatick aus dem Russischen übers. v. J. L. Stavenhagen. St. Petersb. 1764.

Meisling, S. Grundtrækene af det spanske Sprogs Grammatik. Kbh. 1841.

Munch, P. A. Det gotiske Sprogs Formlære. Christ. 1848.

Rask, R. Frisisk Sproglære. Kbh. 1825.

Stephens, G. Tvende old-engelske Digte med Oversættelser. Kbh. 1853. 4.

XII. Pædagogik. Skole- og Universitetseterretninger.

A. Pædagogik.

Albanus, A. Om pædagogiske Straffe og Belønninger. Forfandt ved G. S. Brondsted. Odense.

Bloch, S. R. F. Tanker og Erfaringer det lærde Undervisningsvæsen angaaende. H. 1—4. Næsbyh. 1839.

Borch, K. A. Raisommeret Plan til et Opdragelses-Institut for unge Fruentimre, anlagt i Sorø. Sorø 1792.

Børstældighederne i det lærde Skolevæsen. Kbh. 1789.

Büsching, A. F. Undervisnings-form, hvorledes Informatorer og Hovmestere skal forholde sig. Kbh. 1760.

Campe, F. H. Allgemeine Revision des gesammten Schul- und Erziehungswesen. Th. 1—15. Hamburg. Wolfenbüttel. Wien u. Braunschw. 1785—91.

— Revisions-Bæk. Overs. af J. Werfel. Opl. 2. D. 1—18. Kbh. 1799—1806.

Campius, J. H. Compendium artis vivendi. Hamb. 1778.

— Robinson Secundus. Tironum causa latine vertit P. J. Lieberkühn. Zulich. 1785.

(Clausen, H. M.) Med Immatricationen af academiske Vor- gere ved Kjøbenhavns Universitet. Kbh. 1837. (Trykt som Mspt.)

- Curtmann, W. J. S. Die Schule und das Lehrn. Friedb. 1842.
Danz, J. C. L. Ueber den methodischen Unterricht in der Geschichte auf Schulen. Leipz. 1798.
- Döderlein, L. Reden und Aufsätze. Erlang. 1843.
- Ehlers, M. Gedanken von den zur Verbeßerung der Schulen nothwendigen Erfordernissen. Altona u. Lübeck 1766.
- Engelstoft, L. Om den Academiske Borgerreis' Betydning, Hæder og Pligter. Åbh. 1809.
- Forsandens og Hiertets Dannelsse nyttig og nødvendig endog for Kjøbmænd. En Øvers. Aalb. 1799.
- Fritz, T. Esquisse d'un système complet d'instruction et d'éducation et de leur histoire. T. 1—3. Strash. 1841—43.
- Frost, P. N. Tale ved Comtesse Wedel Jarlsbergs Pigeinstitut's Indvielse. Aalb. 1808.
- Gad, C. P. Et Ord for Borgerstolen i Danmark. Noesf. 1841.
- Guts Muts. Neue Bibliothek für Pädagogik, Schulwesen und die gesammte neueste pädagogische Literatur Deutschlands. Jahrg. 1812, Bd. 1—2. Schnefenthal. 1812, Bd. 3. 1813, Bd. 1—3. 1814 u. 1815, Bd. 1—3. 1816, Bd. 1—3. Neustadt an der Orla. Fortsetz. 2, Bd. 1—5. Neust. an der Orla (1817—20). (4 Hæfter mgl.)
- Hartmann, J. D. Ueber die moralische Bildung der Jugend auf Schulen. Berl. 1790.
- Hjort, P. Lanfer til noiere Eftertanke om lærde Underviisning og dens Formaal. Åbh. 1829. 4.
- Hoffmeister, K. Romeo, oder Erziehung und Gemeingeist. Bdch. 1—3. Essen 1834.
- Jansen, R. Den gavnlige Indflydelse, vore Søndagskoler have paa Statens Velstand og Hæder. Aalb. 1810.
- Jørgensen, J. Pädagogikens Historie. Åbh. 1848.
- Kalkar, C. H. Om Religionsunderviisning i lærde Skoler. Odense 1834.
- Kleine Beschäftigungen für Kinder. Copenh. 1765.
- Klinger, J. S. Verstandesübungen. Bdch. 1—5. Hof 1797—1800.
- Kraft, O. Om Dymuntringerne for en Skole-Lærer. Aalb. 1781.
- Lehne, W. F. Udkast til en Theoretisk Pädagogik. Øvers. af S. N. S. Bloch. Odense 1803.
- Locke, De l'éducation des enfans. Trad. de l'Anglois par Coste. Amsterd. 1727.
- (Lorenz) Beitrag zur Methodik. Berl. 1788.
- Lütken, C. Om almindelig Dannelsse og dens Midler. Åbh. 1830. 4.
- Münster, S. P. Tale ved Indvielsen af Frederiksborg lærde Skoles nye Bygning. Åbh. 1836.
- Niemeyer, A. H. Grundsätze der Erziehung und des Unterrichts. Th. 1—3. Ausg. 5. Halle 1805—6.

- Oculum animumque delectans emblematum repositorium. Aug- und Gemüt belustigendes Sinn-Bilder-Cabinet. Nürnberg. 1718.
- Pauli, A. J. Versuch einer vollständigen Methodologie für den gesamten Kursus der öffentlichen Unterweisung in der lateinischen Sprache und Litteratur. Th. 1—3. Tübingen 1785—99.
- Reesewijk, F. G. Vorgerens Øydragelse til den sunde Forstandes Brug og en almene myttig Virksomhed. Overs. Åbh. 1774.
- Røse, C. A. Das Wichtigste, welches ein Jüngling zu prüfen hat, ehe er die Universität bezieht. Grimma 1834.
- Salzmann, C. G. Om de fræstilste Midler, ved hvilke man kan bibringe Børn Religion. Overs. Åbh. 1789.
- Sander, L. C. Bidrag til Pædagogiken og dens Historie. Bd. 1—2. Åbh. 1804—6.
- Schulz, O., Striezel, F. L., Ue, H. W. Schulblatt für die Provinz Brandenburg. Jahrg. II. H. 1—4. Berl. 1846.
- Schumacher, G. F. Genrebilder aus dem Leben eines siebenzigjährigen Schulmannes. Schleswig 1841.
- Seebode, G., Jahn, J. C., Klotz, R., Dietsch, R. Neue Jahrbücher für Philologie und Pädagogik oder Kritische Bibliothek für das Schul- und Unterrichtswesen. Jahrg. 15—21, Bd. 16—63. Leipz. 1835—51 (2 Hæfter mangle) Supplementbd. 3—11. Leipz. 1834—45. 15—16. 1849—50. (1 H. mgl.)
- Gibbern, F. C. Hvad det har at betyde at komme til Universitetet. Køle. Åbh. 1836.
- Sintenis, C. H. Praeceptor Socratus in usum futurorum scholæ magistrorum descriptus. Lips. 1777.
- Tauber, J. H. Oratio de disciplina scholastica. Othenis 1787.
- Quonodo sit opus instituendi in scholis, quas vulgo dicunt Latinas, publice tractandum. Othenis 1788.
- (—) Nogle utorgribelige Tanfer om den nærværende Gjæring i Undervisningsstager. Åbh. 1795.
- Thorup, P. N. Skoletaler. H. I. Ribe 1831.
- Ueber Schulen und Schulanstalten in Dänemark. Kop. 1789.
- Borübungen zur Erweckung der Aufmerksamkeit und des Nachdenkens. Th. 1—2. Neue Aufl. Berl. u. Stett. 1799—98.
- Th. 3—4. 1781—82.
- Weiller, K. Ueber den nächsten Zweck der Erziehung nach Kantischen Grundsätzen. Regnsb. 1798.
- Winther, G. H. Quibus artibus et conatibus ludi reales, qui vocantur, in Germania apud protestantes ad initium huius seculi instituti sint. Haun. 1846.

B. Akademiske Esterretninger.

- Acta Academica præsentem Academiarum, gymnasiorum et scholarum statum illustr. ad annum 1731—38. Lips.
- Acta academica inter gaudia ab nuplias principis regii Friedri. Hafn. 1774. Fol.

- Aclæ literaria universitatis Hafniensis anno 1778. Hafn.
- Bang, O. L. Forhandlinger ved Kjøbenhavns Universitets Fest i Anledning af Kong Christian den Ottendes og Dronning Caroline Amalias Salving og Kroning. Kbh. 1840. Fol.
- Claussen, H. M. Historisk Æremættelse af Kjøbenhavns Universitets Virksomhed i Rektoratet 1837—38. Kbh. 1839.
- Engelstoft, L. Universitets og Skole-Annaler. 1806—11. 12 Bd. Kbh.
— Efterretninger angaaende Kjøbenhavns Universitet, Sorø Academie og de lærde Skoler. Aarg. 1. 1823. Kbh.
- Estrup, H. F. J. Om Undervisning og Opdragelse ved Sorø Academie. Kbh. 1832. 4.
- Forelæsninger og Præsler ved Kjøbenhavns Universitet 1846—51. Kbh. 4.
- Forelæsninger og Øvelser ved Kjøbenhavns Universitet 1852—57. Kbh.
- Index lectionum quæ in univ. regia Hauniensi habebuntur. 1845—47. Haun. 4.
- Index scholarum et exercitationum, quæ in univ. regia Havniensi habeb. 1847—51. Haun. 4.
- Linde, A. C. P. Meddelelser angaaende Kjøbenhavns Universitet, den polyt. Læreanstalt, Sorø Academie og de lærde Skoler osv. for 1849—56. H. 1. Kbh.
- Lister over dem, der have taget 1ste og 2den Examen ved Kjøbenhavns Universitet og Algangsexamen ved de lærde Skoler.
- Scheel, A. W. Om Kjøbenhavns Universitets Collegier og Stipendier for de Studerende. Kbh. 1844. 4.
- Gelmer, H. P. Akademiske Tidender. Bd. 1—4. Kbh. 1833—41.
- Kjøbenhavns Universitets Årbøger for 1837—47 og Suppl. for 1848. H. 1. Kbh.
- Statuta Selecta e Corpore Statutorum univers. Oxoniensis. (Oxon.) 1661.
- Tauber, E. G. Udsigt over Sorø Academies Forfatning 1623—1665. Kbh. 1827. Fol.
- Werlauff, E. C. Udsigt over Kjøbenhavns Universitets-Bygnings Historie. Kbh. 1836. Fol.
- Aclæ solennia, quibus tertium jubilæum sacrorum in regno Daniæ reformatorum in aula academica celebrat universitas regia Hauniensis. Haun. 1837. Fol.
- Kjøbenhavns Universitet fra dets Stiftelse indtil Reformationen. Kbh. 1850. 4.

C. Skolevæsen. Skoleefterretninger.

1. Forskjellige Skrifter.

- Bugge, F. M. Det offentlige Skolevæsens Forfatning i adskillige tydse Stater osv. Bd. 1—3. Christ. 1839.

- Christens, C. F. Beretning om det lavere Skolevæsen i Hol-
land og Sveits. Kbh. 1854.
- Fogh, C. Esterretninger om det engelske Almueskolevæsen.
Kbh. 1855.
- Praktiske Retninger i det engelske Almueskolevæsen. Kbh.
1855.
- Ingerslev, C. F. Om det lærde Skolevæsens tilstand i nogle
Lydiske Stater og i Frankrig. Kbh. 1841.
- Krarup, T. Series conrectorum Århusiensium. Alb. 1770. 4.
- Nesewich, F. Nachricht von der gegenwärtigen Einrichtung und
Unterricht auf dem Paedagogio zu Kloster Bergen. Magdeb.
1776.
- Rietz, J. E. Skånska skolväsendets historia. Lund 1848.
- Sibbern, F. C. Til Minde om Herlovianeren H. V. Melchior.
En Tale. Kbh. 1834.
- Til Minde om A. W. Brorson. Tale. Kbh. 1836.
- Stockholm, F. R. Folkeskolevæsenet i Schweiz. Kbh. 1857.
- Tauber, E. G. Historia scholæ cathedralis Arhusiensis. Arhus.
1817.

2. Skoleprogrammer, indeholdende Skoleefterret- ninger.

a. Skoler i Kongeriget Danmark.

Aalborg Kathedralskole for 1781 (Krafft, O. Tale). 1836
(Golding, P. H. Thucydides' Platæa, overs.) 1840—41 og 1844
(Tauber, E. Biographiske Notitser om Disciple af Skolen, H.
1—3). 1842 (Biering, C. H. Populær Lærebog i den almin-
delige Naturlære, Bd. 1, 1.). 1843 (Biering, C. H. Plan og
Methode for Undervisningen i Mathematik ved de lærde Skoler).
1845 (Golding, P. H. Nogle latinske Synonymer). 1846 (Treg-
der, P. H. Kort Udsigt over den græske Kunsts Historie til
Skolebrug). 1847 (Jermiin, H. C. Ledetraad for den første
Undervisning i dansk Sproglære). 1848 (Tregder, P. H. Om
Skolens Bygninger). 1848 (Povelsen, S. L. Om Lydighedens
Betydning for Opdragelsen). 1849. 1850 (Povelsen, S. L.
Om Opdragelse til Sandruhed) 1851. 1852. 1853 (Povel-
sen, S. L. De udvidede Skoler og Undervisningen i Tysk)
1854. 1855. 1856. 1857.

Aarhus Kathedralskole for 1824 (Blache, H. H. Om Naturen
og Forsynet, et Brudstykke af Cicero, overs. og oplyst). 1825
(Blache, H. H. Om Bigtigheden af Forældres og Læreres for-
enede Bestræbeller). 1836—37 (Blache, H. H. Historiske Efter-
retninger om Skolen). 1838 (Blache, H. H. Jens Stougaard.
En Nekrolog). 1839 (Blache, H. H. Nogle Ord om det lærde
Skolevæsen). 1840 (Røgind, F. Videnskabens Forhold til Li-
vet og Skolen). 1841 (Blache, H. H. Fragmentariske Bemærk-

ninger det lærde Skolevæsen angaaende). 1842. 1843 (Møgind, G. Om Afhandlingen i de lærde Skolers Indbydelsesfrister). 1844 (Blache, H. H. Nogle Ord om den paatænkte Uldvidelse af de lærde Skoler). 1845 (Møgind, G. Om den formale Dannebille). 1846 (Blache, H. H. Om den Ruthardtske Methode i Syproundervisningen). 1847 (Møgind, G. Om danske Læsebøger for Begyndere). 1848. 1849. 1850 (Blache, H. H. Historiske Efterretninger om Skolens Bygninger). 1851 (Blache, H. H. Bidrag til Besvarelser af det Spørsgsmål, om der paalægges Disciplene i de lærde Skoler meer end tilbørligt Arbeide). 1852—57.

Aarhус videnskabelige Realskole for 1841 (Lassen, N. C. N. Oversigt over de danske phanerogame Planter. Afd. 1). 1843—50. 1851 (Høvgaard, O. A. Det attiske Metshvæsen med Hensyn til Religionsforselser). 1852 (Thisted, W. Et Brev fra Pomevji). 1853

Borgerdydskolen i Kjøbenhavn for 1840. 1841 (Rimestad, G. W. Marco Polos Beskrivelse af det østlige asiatiske Høiland). 1844. 1847. 1849—57.

Borgerdydskolen paa Kristianshavn for 1840, 1841, 1842 (Krarup, N. B. Om Oprættelse af Glyptier), 1843, 1844 (Hammerich, M. Om de lærde Skolers Reform), 1845 (Hammerich, M. Om Realskolens Væsen), 1846 (Gude, L. Om Religionsundervisningen i den lærde Skoles højere Classer), 1847 (Hammerich, M. Om den rette Grundighed), 1848 (Hammerich, M. Kort Udsigt over det højere Skolevæsen i Sverrig), 1849 (Svenningsen, C. Bidrag til Skolens Statistik), 1850 (Hammerich, M. Bidrag til Forhandlingerne om Landsbyskolen), 1851 (Hammerich, M. Udsigt over de ni sidste Skoleaar), 1852—53 og 1855 (Hammerich, M. Om Undervisningen i Modersmalet, 1—4). 1854 (Hammerich, M. Tydske Vers). 1856 Hammerich, M. Svenske Vers. — Om Afgangsprøven ved de lærde Skoler), 1857 (Hammerich, M. Om Hovedcharacterer ved de lærde Skolers Afgangsprøver).

Den højere Dannelses Anstalt for Damer for 1855.

Fredericia lærde Institut for 1840.

Frederiksborg lærde Skole for 1824 (Dahl, F. P. J. De ratione syntaxeos Latinae in scholarum usum adornandae). 1827 (v. Haven, F. C. Om Syprog). 1835 (v. Haven, F. C. De rebus Aegyptiis) 1836 (Dahl, F. V. F. Historiske Efterretninger om Skolen. H. 1—2). 1836 (Dahl, F. V. F. Om Zoneholdet i det danske Syprog.) 1838—39 (Königsfeldt, J. P. F. Annotationes ad poster. librum Samuelis et prior. libr. Chronicorum synoptice expositos. P. 1—2.) 1838 (Flemmer, H. M. Tale.) 1840 (Niessen, H. F. H. Alphabetisk Fortegnelse over det græske Syprogs uregelmæssige og defektive Verber.) 1841. 1842 (Heramb, T. Kort Udsigt over det romerske Kejserdommes Tid.) 1843 (Trojel, C. Om den rette Orden, hvori

Sprog bør læres). 1844 (Flemmer, H. M. Om samlet Skole-tid). 1845 (Königsfeldt, F. P. F. Prover af en Lærebog i Verdenshistorien). 1846. 1847 (Michelieu, L. de. Om Religionsundervisningen i de lærde Skoler). 1848 (Flemmer, J. M. Annales Ciceroniani). 1849 (Michelieu, L. de. Lærebog i den evangelist-christelige Religion, h. 1). 1850—52. 1853 (Königsfeldt, F. P. F. Chronologisk Oversigt over de mærkeligste Begebenheder i vort Fædrelands Historie fra 1848—53). 1854 (Knæckeborg, G. S. Om Methoden for Undervisningen i Naturhistorie). 1855 (Knæckeborg, G. S. Om Naturhistoriens Værd som Skolefag). 1856—1857.

Friis's Realskole for 1850.

Helsingør's videnskabelige Realskole for 1852 (Lassen, W. Oversigt over Realskolens Historie). 1853—56. 1857 (Hoyer, H. Kort Interpunctionslære).

Herlufsholms lærde Skole- og Opdragelsesanstalt for 1852. 1853 (Rosenorn, P. E. Nogle Verional-Efterretninger om de Disciple, som ere dimitterede i Alarene 1794—1852. — Leth, A. Om Forberedelsen til og Optagelsen i de udvidede Skolers yngste Classer). 1854 (Listov, C. Gustav Adolph Dichmans Minde). 1855—56. 1857 (Leth, A. Nogle Bemærkninger om Opdragelsesanstalter. — Mossin, C. Om Astronomien som Undervisningsfag i de lærde Skoler).

Horsens lærde Skole for 1782 (Kraft, O. Tale). 1836 (Bloch, J. B. Nogle Betragtninger over den christelige Præst's Væsen og Virken). 1837 (Müller, Efterretning om D. Worms Mindejætte). 1840 (Müller, Eil. Minde om Frederik 6). 1841—42. 1843 (Müller, Samling af danske Ord, som kunne tilsiies Molbechs danske Ordbog). 1844 (Bendz, C. F. W. Breve fra forskellige Mænd til D. Worm). 1845. 1846 (Bendz, C. F. W. Jacob Benignus Winstrup's Overgang til den catholiske Kirke). 1847 (Thornam, L. Svereren Nicimer og det vestromerske Kejserrige). 1848 (Bendz, C. F. W. Bidrag til Skolens Historie h. 1). 1849. 1850 (Birch, F. C. C. Kort Oversigt over de i Slesvia og Holsten i 1848 og 1849 førte Forhandlinger angaaende det offentlige Skolevæsen). 1851. 1852 (Birch, F. C. C. Bidrag til Forklaringen af Euripides's Iphigeneia i Aulis). 1853 (Jørgensen, C. Kort Oversigt over Forverdenens Dyr og Planter). 1854 (Schmidt, M. R. Formler for Kastebevægelse). 1855 (Bruun, C. F. Forseg til en tydsk Orddannelseslære til Brug i danske Skoler). 1856. 1857 (Bisted, V. I. S. Tasso's befriede Jerusalem. Sang 1. Overs.).

Kolding lærde Skole for 1821 (Fibiger, P. G. Odysseen, Sang 1—3. oversf.). 1828 Fibiger, P. G. Versus choriambici), 1830 (Fibiger, P. G. Odaria duo, Græcum et Latinum). 1831 (Fibiger, P. G. Poematia duo: Græco-Latinum et Latino-Danicum). 1832 (Fibiger, P. G. Carmina Græce et Latine composita). 1834 (Grønlund, J. Oratio). 1836 (Grønlund, J. De

skadelige Følger af den hidtil brugte Methode ved Elementarundervisningen i det latinske Sprog). 1836 (Bang, J. H. Nogle Bemærkninger, nærmest med henblik til de Former, under hvilke Aabenbaringstvoen fremtræder i det G. L.). 1840. 1841 (Om Undervisningen i Dansk). 1842—44. 1845—46 (Ingerslev, C. F. *Epistola critica ad C. F. S. Alschefski. P. I—II.*). 1845 (Ingerslev, C. F. Bidrag til Skolens Historie). 1847 (Trojel, C. Om dansk Grammatik og danske Grammatikker). 1848 (Schmidt, H. Prøve af en Lærebog i Mythologie). 1849. 1850 & 1852—53 (Ingerslev, C. F. *De vocibus et locis quibusdam in lexicis vulgo minus recte tractatis. P. I—III.*). 1851 (Schmidt, H. Nordisk Mythologie. Et Brudstykke). 1854. 1855 (Ferøth, C. C. Kægelsnittene og Cycloeden. — Ingerslev, C. F. Et par Bemærkninger om fransk Grammatik). 1856 (Ingerslev, C. F. Forbemærkninger til en dansk-latinsk Ordbog).

Metropolitanskolen for 1825 (Jacobsen, C. U. Nogle Bemærkninger om de græske Accenter). 1826 (Nissen, N. L. Hovedtrækene af Nyegræsens Særfjender). 1827 (Nissen, N. L. *Oratio*). 1830 (Ingerslev, C. F. De editoribus Livii nondum satis codicum fidem secutis). 1831 (Nissen, N. L. et Borgen, B. *Duae orationes*). 1836 (Om Bibeloversættelser til Brug for Menigmand, oplyst i et Exempel af Parablen om Sædemanden). 1838 (Nissen, N. L. et Olsen, F. C. *Orationes duae*). 1840 (Mørch, B. H. Om Grænderne for den historiske Undervisning i de lærde Skoler). 1841 (Nissen, N. L. Om den paa-tænkte Udvidelse af Undervisningen ved en Gymnasialeklasse). 1842 (Lund, J. F. Tabeller for Beregning af de til Logarithmer hørende Tal). 1843 (Nissen, N. L. Revision af og Oversigt over de forskellige om samlet Formiddags-Skoletid offentlig fremsatte Meninger). 1844. 1845. 1846 (Borgen, B. Udfast til en Undervisningsplan for de udvidede lærde Skoler). 1847 (Borgen, B. *Evende Skoletaler*). 1848 Birch, J. C. C. Bemærkninger om Sprugundervisningen i de lærde Skoler). 1849 (Helbeck, J. Prøve af en tydsk Ordsæningqlære). 1850 (Berg, C. Om Zo-Mythen, Afsn. I). 1851 Espersen, J. C. *De excerptis et fragm. aliquot Appiani*). 1852 (Berg, C. Nogle Sprugbemærkninger, knyttede til en Kommentar til Feno-phons Hieron). 1853. 1854. 1855 (Kerrn, C. Zo Stykker af Homers Odyssee forsynede med Ann.). 1856 (Krebs, C. P. J. De ni første Capitler af Salomons Ordsprog, bearb. til Skolebrug). 1857 (Fogh, C. Geognostiske Skizze fra Møen).

Nyborg lærde Skole for 1836 (Huldtberg, C. C. Sange. — Bjørn, H. D. Betragtninger over Undervisningsvæsenet).

Nykjøbing Kathedralskole for 1808—9. 1828 (Berg, L. Cicero's Vælius, overs.). 1829 (Berg, L. Kamplegene ved Anchises's Grav, efter Virgil. Overs.). 1831 (Berg, L. Stormen og Carthago efter Virgil). 1832 (Berg, L. Tre Legender, samt

to Øder). 1833 (Berg, L. Gjestevennen af Grillparzer. Overs.). 1835 (Berg, L. Aeneas's Omstakning efter Virgil). 1836 (Berg, L. Rette Meed, Maal og Maade for Ungdommens Undervisning. H. 1—2). 1837 (Berg, L. Macbeth af Walter Scott). 1838 (Rosendahl, E. P. Orationes duae). 1839 (Rosendahl, E. P. Tale). 1840 (Wormius, O. Oratio). 1841 (Rosendahl, E. P. Optegnelser fra Fredericia). 1842 (Rosendahl, E. P. Om Nykøbing Skoles Velgjørere). 1844 (Rosendahl, E. P. Fersøg paa at oversætte Ordene i P. C. Müllers Synonymisk paa Latin). 1845 (En latinisk Tale). 1846 (Lund, G. F. W. Om det oldnordiske Sprog som Undervisningsgjenstand i vore lærde Skoler). 1847 (Rosendahl, E. P. Om de Gamle som den nyere Verdens Lærere). 1848 (Lund, G. F. G. De emendandis Ciceronis libris de officiis). 1849 (Lund, G. F. W. Om det oldnordiske Sprogs Overensstemmelse med det græske og latinske i Ordføringen). 1850 (Buch, J. P. Matematikkens Anvendelse i en methodisk Regneundervisning). 1851 (Lund, G. F. W. Bidrag til Fortolkningen af nogle Steder i Ciceros Cato major og Lætius). 1852 (Buch, J. P. Om alvigende Størrelser). 1853 (Lund, G. F. W. Om den kritiske Behandling af Texten i nogle af Demosthenes's Taler). 1854 (Lund, G. F. W. Om Undervisningen i Latin i tredie Klasse). 1855 (Buch, J. P. Om modsatte Størrelser). 1856. 1857 (Lütken, C. Om Undervisning i Mathematik og Physik i de lærde Skoler).

Odense Kathedralskole for 1786 (Tauber, J. H. Interpretatio Malth. III, 2). 1825 (Krag, J. Spicilegium observationum in Culicem). 1828 (Kalkar, C. H. Fragmentariske Betrægtninger over nogle Xaledeles Oprindelse og Bestæffenhed). 1831 (Paludan-Müller, C. Om St. Hans Kloster i Odense). 1835 (Kalkar, C. H. Quæstionum biblicarum spec. 2). 1837 (Hancz, J. H. Kong Frederik den Anden og Oluf Bagges) 1838—39 (Kalkar, C. H. Udsigt over den idololatrike Cultus, som omtales i Bibelen. Afd. 1—2). 1841 (Paludan-Müller, C. Nogle Ord om den historiske Undervisning i de lærde Skoler). 1842—1843 (Henrichsen, R. J. F. Om Schedographien i de byzantiniske Skoler). 1844 (Henrichsen, R. J. F. Beretninger om Hemers foregivne Grav paa Den Højs). 1846 (Henrichsen, R. J. F. De fragmento Gottorpiensi Luerelii). 1847 (Paludan-Müller, C. Kort Fremstilling af det firkelige Kalendervalsen, H. 1). 1848 (Crone, A. Valdemar Knudsen, Bisshop i Slesvig og Erkebisshop i Bremen). 1849 (Henrichsen, R. J. F. Et mygræsk Digt om Maina og Mainoterne. Text og Overs.). 1850 (Henrichsen, R. J. F. Bidrag til Odense Cathedralskoles Historie, H. 2). 1851 (Crone, A. Bisshop Jacob Madsen Reiles Visitsatsbog). 1852 (Henrichsen, R. J. F. Barnefidernes Magt og Hald under Harun Arraschid). 1853 (Henrichsen, R. J. F. Bidrag til Skoletugtens Historie i Norden). 1854. 1855.

- (Mumme, H. P. Odense Communitet). 1856. 1857 (Bogelsang, Karen Brahes Bibliothef).
- Odense Realskole for 1848 og 1852.
- Randers lærde Skole for 1788 (Schisth, G. N. Tale). 1833—34 (Flemmer, H. M. Hist. Est. om Skolen, H. 1—2). (Engerslev, C. F. Det lærde Skolevesen i Preussen osv.) 1836 (Flemmer, H. M. Auctarium Lexici Græci Schneid. P. IV). 1839 (Borgen, B. Carmen). 1840 (Hundrup, F. E. Om Biblioteker og Bøger i det gamle Rom). 1841 (Borgen, B. Forsøg til en Fremstilling af den lat. Declin. og Aksionslære). 1842—43 (Hundrup, F. E. Real-Lexicon over de homeriske Digte. H. 1—2). 1844—45. 1846 (Thorsten, C. A. Bemærkninger til nogle Steder i Horaties Øder). 1847—57.
- Ribe Kathedralskole for 1824—28, 30, 32, 37 og 43. (Thorup, P. N. og Hanssen, P. E. Blandede Esterretninger om Skolen. Forts. 1—9). 1827 (Hjort, N. S. Vita L. Thuræ). 1829 (Hansen, H. J. Jon Jonsen Therkelsens Levnet af St. Jonsen, overs.). 1840 (Hansen, H. J. Græsses Opløsning af de højere numeriske Ligninger). 1841 (Falster, C. Oratio). 1844 (Adler, P. Esterretninger angaaende Byen Ribe. Saml. 9). 1845 (Tre Taler). 1846 (Bendtsen, C. H. A. Et Par Ord om Reformationen i vort lærde Skolevesen). 1847 (Adler, P. Bidrag til Skildring af Byen Ribe i de forrige Aarb. H. 3). 1848 (Adler, P. Esterretninger ang. Byen Ribe, Saml. II). 1849. 1850 (Küüs, N. E. Prove af en Udg. af Sophokles's Antigone). 1851 (Bendtsen, C. H. A. Fortholdet imellem den flaske Oldtids og Christendommens Moral). 1852 (Thorup, F. E. Om den christelige Dannelsse i de lærde Skoler). 1853 (Kinch, F. Om overslodig Fortids-Betegnelse i Latin). 1854 (Kinch, F. Bidrag til A. Stubbs samlede Digte). 1855—56. 1856 (Bendtsen, C. A. H. Om Skolens Bygninger). 1857.
- Roskilde Kathedralskole for 1824 (Bloch, S. N. F. Forsøg til en sikkert begrundet og afgjørende Bevismaade for det græske Sprogs rigtige Udtale). 1825 (Bloch, S. N. F. Bemærkninger om det Hebraiske Sprogstudiums Stjæbne i Danmark). 1826 (Thrige, J. P. De ira Xerxis). 1827 (Bloch, S. N. J. Spuria nonnulla in orationibus Ciceronis arguuntur). 1836 (Bloch, S. N. F. De nyere Forslag om Oprættelse af heiere Realskoler). 1836 (Friis, S. Om de i 1543 og 1544 afholdte Religionsdisputater i København). 1840—41 (Bloch, S. N. F. Fortsatte Undersøgelser om det gamle Helleniske Sprogs rette Udtale. H. 1—2). 1842 (Bloch, S. N. F. Om en Gymnasial-Indretning af de lærde Skoler). 1842—44 og 1846 (Bloch, S. N. F. Bidrag til Roskilde Domskoles Historie. H. 1—4). 1845 (Bloch, S. N. F. Om Accentuationens Gyldighed i de gamle Sprog). 1847—48 (Bloch, S. N. F. Grundsetninger for Undervisningen i de lærde Skoler. H. 1—2). 1849 og 1851 (Hundrup, F. E. Biographiske Esterretninger om de Candidater, som

ved Kbhvns Univ. have underkastet sig philologisk Embedsexamen. H. 1—2). 1850 (Broager, P. D. Nogle Formler hørende til de regulære Polygoner. — Smith, C. W. Om Indholdet af en dansk Læsebog for Børn). 1852 (Friis, S. Den math. Geographie til Brug for de lærde Skoler). 1853 (Elberling, C. G. Variae Lectiones commentar. C. Julii Cæsar's de bello civili ex cod. Havn. enolatae). 1854—55 (Hundrup, F. E. Biogr. Efterretninger om dem, der ved Kbhvns Univ. have erholdt de høieste akad. Verdigheder. H. 1—2). 1856—57.

Rønne lærde og Realskole for 1838 (Bohr, P. G. Efterretning og Bem. om Skolen fra 1818—38). 1839 (Biering, C. H. Om Mæligheden af, ved chemiske Kunst at forvandle det ene Metal til det andet). 1840 (Sommer, M. En Skoletale). 1841 (Bohr, P. G. Om Methoden ved Indsætelsen af det latinske Sprog. — Latinus prosaist Omfrievning af Horatius's 6 første Æder). 1842 (Ravn, L. E. F. Om Philosophiens Grundproblem). 1843 (Ravn, L. E. F. Ideer til det lærde Skolevæsens Reorganisation). 1844—45. 1846 (Whittle, H. K. Om den provisoriske Undervisningsplan. — Lefelin, H. H. Om Undervisningen i Dansk og Tydsk som Grundlag for den grammatiske Dannelse). 1847 (Whittle, J. K. Collatio codd. II Havniensium cum ed. Elberlingiana G. Julii Cæsar's comm. de bello Gall.). 1848 (Whittle, J. K. Emendatio collationis sup. ann editæ). 1849. 1851 (Whittle, H. K. Et Bidrag til Besvarelsen af det Spørgsmaal: Bør Rønne lærde Skole nedlægges?). 1852—57.

Slagelse lærde Skole for 1823 (Meisling, S. Exercitationes philol.). 1826 (Qvistgaard, J. C. De basi et fundamento dogmatum christianorum in scholis tradendorum). 1828 (Qvistgaard, J. C. Senecæ Herculem surentem versibus danicis expondere conabatur). 1829 (Andresen, S. De Platoniske Legemer analytisk behandlede). 1831—32 (Qvistgaard, S. C. Efterretninger om Slagelse Bye og Skole. 1—2) 1835 (Qvistgaard, S. C. Om N. E. Balle og J. Møller). 1836 (Qvistgaard, S. C. Betænkninger, helligede Kirken og Skolen). 1840 (Elberling, C. G. Narratio de T. Annio Milone). 1841 (Whittle, J. K. De scriptoribus antiquis Chiis). 1842 (Andersen, C. P. Nogle Bemærkninger med Hensyn til Geographien, dens Behandling og Skrifter). 1843—44 og 1846—47 (Elberling, C. W. Anmærkninger til Q. Horatius Flaccus's Breve). 1845 (Ehrige, S. W. De Bremiske Erkebispe's Bestrebelser for at vedsligeholde deres Høihed over den nordiske Kirke). 1848 (Wiehe, F. W. Om Principet for Accentuationen i Græst). 1849 (Fischer, F. C. H. Brudstykke af en mathem. Lærebog). 1850 (Wiehe, F. W. Bidrag til Græst Synonymif). 1851. 1852 (Wiehe, F. W. Kort Tilbageblif paa Skolens Historie).

Sorø Akademies Skole og Opdragelsesanstalt for 1843 (Bojesen, E. F. De tonis s. harmoniis Græcorum). 1844—45

- (Bojesen, E. F. Bidrag til Fortolfningen af Aristoteles's Bøger om Staten. D. 1—2). 1846 (Bojesen, E. F. Locorum philol. fasc 1). 1847 (Bojesen, E. F. De duobus codd. Salustii Hauniensibus). 1848 (Bojesen, E. F. Om den philosophiske Betydning af Ordet *ἀρχή* hos Aristoteles). 1849 (Bojesen, E. F. Om visse charakteristiske Udtryk og Betegnelser hos Aristoteles). 1850 (Jacobsen, F. V. S. Nogle Bidrag til Kundskab om Insectfaunaen omkring Sorø). 1851—52 (Bojesen, E. F. Aristoteles's Statslære. D. 1—2). 1853—55. 1856 (Bojesen, E. Sagnet om de Saliges Øer). 1857 (Johnstrup, F. Om Realundervisningens Fremgang).
- v. Westenske Institut for 1840. 1842 (Borgen, B. A. Om Undervisningen i Mødersmalet). 1843. 1845—51. 1852 (Bohr, H. G. Om en Afgangsexamen for Realskolen). 1853. 1854 Bohr, H. G. En Brevverling med Ministeriet i Anledning af en Afgangsexamen for Realskolen). 1855. 1856 (Bohr, H. G. (Forts. af Sagen om Realskolen). 1857.
- Viborg Kathedralskole for 1807 (Bloch, J. Tale.—Degen, C. F. Bidrag til de etymologiske Undersøgelsers Theorie). 1825 (Hasselbalch, F. Breve af Baumgarten-Crusius). 1830 (Wesenberg, A. S. Adnot. in Cic. Tusc. disp. spec. I). 1836 (Wesenberg, A. S. Kritiske Bemærkninger til Ciceros Tale for Cælius). 1837 (Wesenberg, A. S. Observationes criticae in Ciceronis pro Sestio orat.). 1840 (Wesenberg, A. S. Emendationes Ciceronis epistol.). 1841 og 43—44 (Wesenberg, A. S. Emendationes Cic. Tusc. disp. P. 1—3). 1842 (Ingerslev, C. F. Prøve af en Latinst.-Dansk Ordbog). 1845 (Olien, F. C. Nogle Bemærkninger angaaende Undervisningen i Mødersmaasset). 1846 (Wolle, F. Om Opgaver i Mødersmalet ved Afgangsexamen). 1847. 48. 50. 1851 (Wolle, F. Kort Oversigt over den tydiske Syntax). 1852 (Pedersen, N. Handelsforholdene i Norden under Calmarunionen). 1853—57.
- Vordingborg lærde Skole for 1828 (Westengaard, J. C. Om Skoledisciplin). 1829—36 (Suhr, J. Tale). 1831. 33. 35 (Suhr, J. Enkelte Bemærkninger om det lærde Skolevæsen). 1834 (Petersen, C. S. Bemærkninger med Hensyn til Religionsundervisningen i de lærde Skoler). 1836 (Suhr, J. Christian den Fredies Minde). 1824—25 (Suhr, J. Hist. Est. om Skolen). 1836 (Westengaard, J. C. Nogle eens্থydige danske Ords Bemærkelse). 1838—39 (Lange, F. Brudstykke af en almindelig Grammatik 1—2). 1840 (Suhr, J. Enkelte Bemærkninger om det lærde Skolevæsen). 1841. 1842 (Lange, F. Pronominet, Fragm. af en alm. Gramm.). 1843 (Mynster, J. P. Tale). 1844 (Lembcke, F. Stændernes Forhold i Middelalderen). 1845 (Lembcke, F. Oversigt over Europas Folkestammer). 1846.

b. Skoler i Hertugdømmet Slesvig.

Haderslev lærde Skole for 1844 (Langbehn, Ueber eine zweck-

mäßige Deconomie in der Schulgramm. u. dem Schullexikon der Griech. u. Lat. Sprache). 1845 (Brauneiser, C. A. Ciceros zweite Rede gegen den Verres I, 21—39, übers.). 1846 (Vestquardsen, Ueber den angebl. Unterschied der Part. ~~xxv~~ u. ~~xxv~~). 1847 (Michelsen, Haderslebens Seeweg). 1851. 1852 (Thrige, S. B. Prøver af en Lærebog i Verdenshistorien for de høiere Klasser). 1853 (Fibiger, J. Omrids af den finske Uedentro). 1854 (Fibiger, J. Forsøg til en Forklaring af Fjölsvisnsmaal). 1854—55. 1856 (Lembecke, E. Udvalgte Oder af Horats, overs.). 1857 (Bloch, W. A. Rom under Kongernes Regjering).

Flensborg lærde og Realskole for 1844 (Dittmann, Die drei merkwürdigen Cyclen in unserer Festrechnung). 1845 (Francke, G. C. T. Versuch einer Beantwortung der Frage: Wie soll die Strauß'sche Ansicht vom Christenthum aufgefaßt und widerlegt werden?). 1846 (Köster, H. De scoliis, Fasc. 1). 1847 (Ollsen, P. G. De rerum inventione ae dispositione, quae est in Lysiae atque Antiphontis orationibus). 1849 (Jessen, Ueber den religiösen Standpunkt des Euripides, Abschn. 2. — Lübker, F. Zur Geschichte des religiösen Bewusstseins bei den Hellenen). 1852 (Simesen, J. R. Bidrag til Skolens Udviklingshistorie). 1853. 1854 (Fibiger, O. Bemerkninger til enkelte Steder i Sophokles's Oidipus Tyraunos). 1855 (Silfverberg, G. Kortfattet Lærebog i den uorganiske Chemie). 1856 (Schumacher, C. T. Der Lehrerberuf in seinen Antitomieen). 1857.

Husum lærde Skole for 1844 (Bendixen, De primis, qui Athene exsisterint, bibliopolis). 1845 (Schütt, F. & G. Die nordische Sage von den Wölsungen und Giufungen). 1846 (Schreiter, Einige Gedanken über die Maturitätsprüfungen). 1847 (Lohse, Ueber das Verhalten der Schüler in Bezug auf den mathem. Unterricht). 1848 (Wolf, C. H. A. De praepositione ex nomine apta apud Plautum et Terentium). 1849 (Schütt, F. & G. Versuch einer Darstellung der altdutschen Litteraturgeschichte für Schulen). 1850 (Schreiter, Uebersicht der Reformationsgeschichte der Herzogthümer).

Slesvig Domscole for 1844 (Henrichsen, A. J. F. Epistola critica de consilio convivii Xenophontei). 1845 (Hudemann, Ueber Magos Schicksale und die Begebenheiten vor der Schlacht bei Zama). 1846 (Junglaussen, J. P. A. Andeutungen über locale Anschauungen in der Sprache). 1850 (Gleiss, Andeutungen über Sprachunterricht). 1847 (Lübker, F. Die Oedi-passage und ihre Behandlung bei Sophokles). 1849 (Eine Schulschrift). 1852 (Junglaussen, J. P. A. Beiträge zur neuesten Geschichte der Domschule). 1853 (Grünfeld, Beitrag zur Lehre von der Grösse und Zahl). 1854—55 (Manicus, E. De civitatis Platonicae arte et consilio. P. I—II). 1856 (Johansen, C. Ueber Anschauungsunterricht). 1857.

c. Skoler i Hertugdømmerne Holstein og Lauenburg.

Altona, Gymnasium Christianeum for 1844—47. 1849. 1851—57.
Glückstadt, gelehrte Schnle for 1844—47. 1851—57.
Kieler Stadtschule for 1844—48. 1850—51. 1853—57.
Meldorf, gelehrte Schule for 1844—47. 1849. 1851—57.
Plön, gelehrte Schule for 1844—47. 1851—57.
Ratzeburg, Gymnasium for 1846—49. 1849—57.
Rendsburg, gelehrte Schule for 1844. 1850. 1852—54.
— Realgymnasium for 1855—57.

d. Skoler paa Island.

Bessestad lærde Skole for 1829—30, 1835 og 1838—40 (Egilsson, S. Homers Odyssea, utløgd). 1832 (Egilsson, S. Olafs drápa Tryggvasonar, utgesin). 1833 (Egilsson, S. Brot af Placidus-drapu). 1834 (Gunlögsen, B. De mensura et delineatione Islandiae interioris). 1837 (Scheving, H. Førspialslæiðoth). 1841. 1842 (Gunnlaugsson, B. Njola). 1843 (Scheving, H. Íslenskir mals-háttir). 1844 (Egilsson, S. Þjóður gómul fræði). 1845—46 (Gunnlaugsson, B. Leidarwesir til at theffja stjörnur. Þ. 1—2),
Rejkevig lærde Skole for 1847 (Scheving, H. Íslenskir mals-háttir). 1848 (Egilsson, S. Ritgjördir tilheyrandi Snorra-Eddu). 1849. 1851 (Egilsson, S. Tvö brot af Haustlaung og Thórsdrápu). 1852—56.
Rejkevig Pastoralseminarium for 1856.

e. Skoler i Norge.

Bergens Kathedralskole for 1850 (Holmboe, H. Forandringer ved og Tillæg til Langes græste Grammatik). 1853 (Steen, J. Bemærkninger til nogle af Nutidens Anker mod Skolen). 1854 (Schöning, L. O. Oplysende Ann. til de to første Bøger af Ovids Metam.). 1855—56 (Holmboe, H. Skolens Opgave).
Christiania Kathedralskole for 1850 (Vibe, F. L. Brudsinne af Horelæsninger over den Helleniske Litteraturhist.). 1851 (Müller, C. De 7 første og den 33 Sang af Dantes Inferno, overs.). 1853 (Brock, A. L. Om de gamle Classikeres Berettigelse til den Plads, de nu indtage i Undervisningen). 1854 (Odén, Geometrisk Behandling og Construktion af den regulaire 17 kant.). 1855 (Daa, L. K. Udsigt over Ethnologien). 1856 (Odén, J. Om Cirkelliniens Deling).
Christiania Borger- og Realskole for 1853. 1855 (Hansen, Et Par Afsnit af en Lærebog i Kemi til Skolebrug). 1856 (Hansen, G. Om Sprugundervisningens Ordning og Undervisningsmaaden i Tydsk).
Kongsberg, Middel- og Realskole for 1856. (Saxild, B. Afsnit af en mekanisk Flytt til Skolebrug).
Lillehammers lærde og Realskole for 1856.

Nissens Latin- og Realskole i Christiania for 1853. 1855. 1856.
Skien lærde og Real-Skole for 1850 (Arentz, Om Funktionen
Etm.). 1851 (Musæus, Om den forestaaende Sammenkomst af
Filologer og Skolemænd fra de 3 nordiske Riger). 1853 (Ham-
mer, H. J. Pædagogiske Bemærkninger). 1854 (Stoltenberg, B.
Hjerde Bog af Gliaden, metr. overs.). 1855. 1856 (Arctander,
A. Nogle Oplysninger om "Privata Nyh Elementarskolen i
Stockholm").

Thronshjem Kathedralskole for 1853 (Müller, C. A. Om den
latinske Stil). 1855 (Müller, H. H. Bidrag til Skolens Hi-
storie). 1856.

Tromsø Middel- og Realskole for 1853 (Christie, J. K. De
tyske Verbers Formlære).

f. Skoler i Preussen for 1844—55 i alt 1506, nemlig

Prov.	1844.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.
Brandenb.	20.	21.	19.	20.	18.	18.	19.	19.	19.	19.	19.	19.
Pommeru	9.	8.	6.	7.	7.	6.	7.	7.	8.	9.	8.	9.
Posen	6.	6.	6.	7.	5.	7.	7.	7.	7.	8.	7.	8.
Preussen	17.	15.	17.	16.	17.	17.	17.	17.	16.	16.	16.	16.
Rheinland	21.	19.	20.	20.	20.	20.	20.	20.	21.	22.	22.	22.
Sachsen	22.	22.	21.	22.	22.	22.	22.	21.	21.	22.	22.	21.
Schlesien	25.	25.	21.	21.	20.	21.	21.	21.	22.	21.	21.	21.
Westphal.	11.	12.	12.	12.	11.	10.	12.	13.	11.	13.	11.	11.

131. 128. 122. 125. 122. 121. 123. 124. 126. 129. 128. 127.

XIII. Encyklopædi. Litterærhistorie. Bog- kundskab.

Bayle, P. Dictionnaire historique et critique. T. 1—4. Ed. 3.
Rotterd. 1720. Fol.

Bibliotheca historica instructa a B. G. Struvio, aucta a C. G.
Budero nunc vero a J. G. Meuselio digesta. Vol. I—IX. Lips.
1782—98.

Blount, T. P. Censura celebriorum authorum sive tractatus,
in quo varia virorum doctorum de Clarissimis cuiusque Se-
culi Scriptoribus Iudicia traduntur. Genevæ 1694. 4.

Bure, G. F. de. Bibliographie instructive ou traité de la con-
noissance des livres rares et singuliers. Vol. de Théologie.
Paris 1763. Vol. de la Jurisprud. et des sciences et arts.
1764. Belles lettres. T. I—II. 1765. Histoire, T. 1—3.
1768.

Catalogus historicoo-criticus bibl. Krafftianae. Ulmæ 1753.
Catalogus universalis alter Bücher und Schriften in der Buch-
handlung F. C. Meißners. Bd. 1—3. Wolsenb. 1767—74.
Commentarii de libris minoribus, Vol. 1, p. 1. Bremæ 1766.
Novi comment. Vol. 1, p. 1. 1773.

- Degen, G. J. Versuch einer vollständigen Litteratur der deutschen Uebersehungen der Römer. Abth. 1—2. Altenb. 1794—97. Nachtrag. Erlang. 1799.
- Denis, M. Einleitung in die Bücherkunde. Th. 1—2. Wien 1777—78.
- Engelmann, W. Bibliotheca scriptorum classicorum et Graecorum et Latinorum. Aufl. 6. Leipz. 1847.
- Erichsen, S. Udsigt over den gamle Manuscript-Samling i det store Kgl. Bibliothek. Kbh. 1786.
- Eyring, J. N. Synopsis historiae literariae, qua Orientis, Graeca, Romana, item aliarum linguarum scriptis cultarum literatura tabulis synchronisticis exhibetur. Gott. 1783. 4.
- Fabricius, J. A. Bibliographia antiquaria sive introductio in notitiam scriptorum qui antiquitatis Hebraicas Graecas Romanas et Christianas scriptis illustrarunt. Ed. 3 opera P. Schaffhausen. Hamb. 1760. 4.
- Formey, Conseils pour former une bibliothèque peu nombreuse, mais choisie. Ed. 2. Berl. 1750.
- Freytag, F. G. Analecta litteraria de libris rarioribus. Lips. 1750.
— Adparatus litterarius. T. I—III. Lips. 1752—55.
- Führmann, W. D. Anleitung zur Kenntniß der den Theologie studirenden nothwendigen Bücher. Leipz. 1801.
- Hamberger, G. C. Zuverlässige Nachrichten von den vornehmsten Schriftstellern. Th. 1—4. Lemgo 1756—64.
- Heck, G. G. Bilder-Atlas zum Conversations-Lexikon. Abth. 1—9. Leipz. 1849. Text u. Bilder-Atlas.
- Heinsius, W. Allgemeines Bücher-Lexicon. Bd. 1—4. Leipz. 1793.
- Hennings, J. C. Bibliotheca seu notitia librorum rariorum. P. 1, Kil. 1766.
- Hjelmstiernes Bogsamling. D. 1—2. Kbh. 1782—85. 4.
- Hoffmann, S. F. W. Handbuch zur Bücherkunde für Lehre und Studium der beiden alten klassischen und deutschen Sprache. Leipz. 1838.
- Höttinger, J. H. Bibliothecarius quadripartitus. Tiguri 1664.
- Hübner, G. Curioses und reales Natur-Kunst-Berg-Gewerbe- und Handlungss-Lexicon. 1739.
- Neales Staats-Zeitungss- und Conversations-Lexicon. Neue Aufl. v. G. Schumann. Leipz. 1760.
- Høst, A. F. Dansk Bibliographie for 1849—53. Kbh.
- Jöcher, C. G. Compendiosæ Gelehrten-Lexicon. Aufl. 3. Th. 1—2. Leipz. 1733.
- Kalkar, C. H. Esterretninger om Odense Byes Bibliotheker. Odense 1836.
- Skrift Fortegnelse paa alle de Skrifter, som Tryffesfriheden har givet Anledning til. Aarg. 1—3. Kbh. 1771—72.

- Lambecius, P. Commentar. de august. bibliotheca cæsarea Vindobonensi libri I—VIII. Ed. 2. Opera et studio A. F. Kollarii. Vindob. 1766—82. Fol. A. F. Kollarii Supplementorum liber I posth. 1790. Fol.
- Maanedlig dansk Bogfortegnelse for 1854—55. Kbh.
- Morhofius, D. G. Polyhistor sive de notitia auctorum et rerum commentarii. Lubec. 1688. 4.
- Romberg, J. A. Die Wissenschaften im neunzehnten Jahrh. Bd. 1—3, 1—3. Leip. 1856—57.
- Schulz, J. C. F. Bibliothek der griechischen Literatur. Giesßen 1772.
- Stoile, G. Anleitung zur Historie der Gelahrheit. Ausg. 3. Jena 1727. Neue Zusätze. 1727. 4.
- Introductio in historiam literariam. Latine vertit C. H. Lanius. Jenae 1728. 4.
- Systematisches Verzeichniss der in der philosophischen und paedagogischen Literatur in den Jahren 1785—1795 herausgekommenen deutschen und ausländischen Schriften. 2 Hefte. Jena 1795. Weim. 1799.
- Thaarup, C. Fortegnelse paa danske Oversættelser af græske og latinske Skribenter. Kbh. 1836.
- Wollius, J. C. Monumenta typographica. P. I—II. Hamb. 1740.

XIV. Tidsskrifter af blandet Indhold.

- Acta eruditorum ann. 1682—95 publicata. 14 Vol. Lips. 1682—95. 1.
- Acta litteraria. Scripsit C. A. Klotzius. Vol. I—VII. Altenb. 1764—72.
- Allgemeine Literatur-Zeitung von den Jahren 1812—41. Mit Ergänzungsblättern und Intelligenzblättern. 61 Bde. Halle. 4.
- Blandinger fra Ørse, udg. af C. Lütken, J. H. Wredsdorff, C. Houch. H. 1—10. Slagelse 1831—39.
- Brage og Idun, et nordisk Fjærdingärsskrift, udg. af F. Barfod. Bd. 1—4. Kbh. 1839—41.
- Dansk Literatur-Tidende for Mærene 1811—35. 25 Bd. Kbh.
- Dansk Maanedsskrift. Red. og udg. af M. G. G. Steenstrup. Bd. 1—6. Kbh. 1855—57.
- Dansk Tidsskrift. Udg. og red. af J. F. Scheuw. Bd. 1—4. Bd. 5, Nr. 25—27. Kbh. 1847—51.
- Dansk Ugeskrift. Red. af J. F. Scheuw. Bd. 1—8. Kbh. 1832—36. Næffe 2. Bd. 1—8. 1842—46.
- Dansk Ugeskrift for alle Stænder, udg. af H. Rest og Hollard-Nielsen. Aarg. 1—2. Kbh. 1841—42.
- Det kongelige danske Videnskabers-Selskabs Skrifter for Aar 1800—1808. Bd. 1—5. Kbh. 1801—10. 4.

- Det skandinaviske Litteraturselskabs Skrifter. Aarg. 1—13.
Kbh. 1805—17. Bd. 16. 18. 19. Kbh. 1819—23.
- Histoire de l'académie royale des inscriptions et belles lettres.
T. 1—19. La Haye et Paris 1718—81.
- Journal for udenlandst Litteratur, udg. af G. F. W. Schlegel. B.
Thorlacius. P. E. Müller. L. Engelstoft. H. C. Ørsted. G.
W. Hornemann. Bd. 1—4. Kbh. 1810—11. Bd. 5, H. 1—2.
1812.
- Leipziger Repertorium der deutschen und ausländischen Literatur.
Herausgeg. v. E. G. Gersdorff. Jahrg. 1—15, Bd. 1—60.
Leipz. 1843—57. (5 Hæft. mgl.)
- Maanedsskrift for Litteratur, B. 1—20. Kbh. 1829—38.
- Maanedsskriftet Iris. Udg. af S. Poulsen. 1791—95. 20 Bd.
Kbh. Iris og Nebe, Fortsættelse. 1796—1805. 25 Bd. Kbh.
(4 Hæft. mgl.)
- Maanedsskriftet Kjøbenhavns Selskab. Aarg. 1—3. Kbh. 1787
—90
- Mémoires de literature, tirés des registres de l'académie royale
des inscriptions et belles lettres. T. 1—81. Paris 1772—81.
- Minerva et Maanedsskrift. Udg. ved R. L. Rahbek. 1793—
1803. 44 Dele. Kbh.
- Miscellanea Hafniensia theologiae et philologicae argumenti. Ed.
F. Münter. T. I—II. Hafn. 1818—24.
- Miscellanea Lipsiensia ad incrementum rei litterariae edita. T. I—
XI. Lips. 1716—22 Misc. Lips. nova Vol. I—V. 1742—47.
- Miscellaneae observationes in auctoribus veteres et recentiores.
Vol. I—V. Amslet. 1732—34.
- Nor. Tidsskrift for Videnskab og Litteratur. Udg. af det norske
Studentersamfund. Bd. 3. Christ. 1846.
- Nord og Syd. Red. og udg. af M. Goldschmidt. Bd. 1—7.
Kbh. 1849—51. Ny Næffe. Bd. 1—11. 1852—57. — 1856,
1—4. 1857. 1—4.
- Nordisk Universitets-Tidsskrift. Aarg. 1—2. Kbh., Lund, Christ.,
Upsala 1854—56.
- Norsk Tidsskrift for Videnskab og Litteratur. Aarg. 1—5. Udg.
af G. A. Lange. Christ. 1847—52. Aarg. 1853—54, 1 Udg.
af M. G. Monrad og H. Winter-Hjelm. Kristiania.
- Nye Samling af det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Selskab.
D. 4—5. Kbh. 1793—99. 4.
- Oversigt over det Kgl. danske Videnskabernes Selskabs For-
handlinger i Aarene 1842—57. Kbh. 1843—57.
- Revue des deux mondes. T. 5—12. Paris 1854—57. Annuaire
1858—57. Paris 1854—57.
- Tidsskrift for Litteratur og Kritik. Udg. af J. C. Petersen. Bd.
1—7. Kbh. 1839—42.

XIV. Tegning. Musik. Gymnastik. Blan- dinger.

- Cour, N. G. la. Lærebog i Gymnastik for Borger- og Almueskoler i Danmark. Kbh. 1856.
- Elementarværk i Tegnekonsten. Bd. 1. H. 1—6 (af H. 1—3 2 Expl.) Bd. 3. H. 4—6.
- Erstlev, C. og E. Enstemmige Sange og Choraler til Skolebrug. Opt. 2. Kbh. 1854.
- Exerceer-Reglement for det kgl. danske Infanterie 1846. Kbh.
- G. H. Aftvungne Betænkninger over Nr. 26 af de Kjøbenhavnske Efterretninger om lærde Sager. Helsingør 1767.
- Helsted, F. Veiledning i Tegnekonstens allersørste Grunde. H. 1—8 med Forklaring. Kbh. 1850.
- Hirschfeld, C. C. L. Anmerkungen über die Landhäuser und die Gartenkunst. Leipzig 1773.
- M., J. v. Pasigraphie oder Anfangsgründe der neuen Kunstsprache alles so zu schreiben, dass es in jeder andern gelesen werden kann. Paris 1797. 4.
- Nachtegall, H. Lærebog i Gymnastik til Brug for de lærde Skoler i Danmark. Kbh. 1834. (6 Expl.)
- Philermenei eenfoldige og velmeente Øpmuntring til Sig selv og sine Medborgere om at føsbe den beleylige Zid. Aalb. 1767. Opt. 2. Helsingør 1767.
- Philopon, Kort Plan til en Athandling om Skrive-Sygen. Aalb. 1767.
- Regulativ for den gymnastiske Undervisning ved de lærde Skoler i Danmark. Kbh. 1834. (6 Expl.)

Tillæg.

- S. 4. Nielsen, N. Om Theologiens Naturbegreb. Kbh. 1855. 4.
- V. T. ex versione LXX interpr., ed. L. Bos. Franeq. 1709.
- S. 6. N. T. Syriace. Ed. M. Trostius. Cothen 1621. Fol.
- S. 7. Birch, A. Skriftt Beskrivelse over græske Haandskrifter af det N. T. Kbh. 1785.
- S. 8. Mynster, J. P. De fratre, cuius Paulus 2 Cor. VIII, 18 mentionem facit. Haun. 1846. 4.
- S. 10. Mynster, J. P. Annalium Paulinorum adumbratio. Haun. 1845 4.
— Delineatio status orbis gentilis tempore adnunciatii Evangelii Christi. Haun. 1850. 4.

- S. 11. Clausen, H. N. Bulla reformationis Pauli papæ IIII ad historiam concilii Tridentini pertinens ed. et ill. Haun. 1829. 4.
— De muneris episcopalis in ecclesia evangelica gravitate et pulchritudine. Haun. 1830. 4.
- Engelstoft, C. T. De confutatione Latina, quæ apologiæ concionatorum evangelicorum in comitiis Hau-niensibus a 1530 traditæ opposita est. Haun. 1847. 4.
- S. 12. Mynster, J. P. Initiorum ecclesiæ Christianæ brevis descriptio. Haun. 1852. 4.
- S. 15. Martensen, J. De principiis liturgicis ecclesiæ Lutheranæ. Haun. 1853. 4.
- S. 18. Bjerregaard, G. Om Digtearterne. Efter Dieckhoffs Poetik. Fredericia 1851.
(Berrezen) Krig Civilisationens osv. Fjende. Kbh. 1849. (6 Expl.)
- S. 23. Welschow, H. M. Den Fæmerns statretlige Forhold for Aaret 1826. Kbh. 1854. 4.
- S. 27. Salomonsen, M. Udsigt over Kjøbenhavns Epidemier i den sidste Halvdeel af det attende Aarh. Kbh. 1854.
- S. 28. Lybbaad, Prøver med forsellige af de nyere Slags Stue-Øyne. Kbh. 1803.
- Scharling, E. A. Bidrag til at oplyse de Forhold, under hvilke Chemien har været dyrket i Danmark. Kbh. 1857. 4.
- S. 38. Forchhammer, P. G. Topographia Thebarum Hep-tapylarum. Kiliae 1854. 4.
- S. 41. Meiners, C. u. Spittler, L. E. Göttingisches Histori-sches Magazin. Bd. 1—8. Hannov. 1787—91. Neues Magazin, Bd. 1—3. 1792—94.
- S. 48. Levy, C. E. Christian Johan Berger, en litterær-historisk Skizze. Kbh. 1856. 4.
- S. 54. Madvig, G. M. Om de grammatiske Betegnelser's Tilblivelse og Væsen. Stykke 1—2. Kbh. 1856—57. 4.
- S. 81. Engelstoft, L. Carmen quo Academiae Soranae gra-tulatur. Haun. 1827. 4.
Heynius, C. G. Opuscula acad. collecta. Vol. I—V. Gott. 1785—1802.
- S. 82. Thorup, P. N. Oratio in schola Ripensi habita. Ripi-s. 1827. 4.
- S. 99. Syv, P. P. Almindelige Danske Ordsproge og forte Lærdomme. Kbh. 1682.

Efterretninger

om

Aalborg Kathedralskole

i

Skoletaaret 1857—58

af

Skolnes Rektor.

Afgangsexamen.

Slutningen af forrige Skoleaar indstillede sig til Afgangsexamens anden Del 9 Disciple, nemlig: Karl Kristian Koefoed, Johan Volquart Karsten Formann, Hans Fischer Møller, Gottfred Begtrup, Lars Kristian Bertelsen, Niels Pedersen Bondrup, Harald Bille, Lavrits Borberg og Niels Hancke, der alle i 1855 havde underkastet sig Examens første Del, den førstnævnte ved Rønne højere Realskole, de øvrige her ved Skolen. Samtliges Karakterer til Afgangsexamens tvende Dele ses af omstaaende Tabel. Til første Del af Afgangsexamen indstillede sig 12 Disciple af 6te Klasse, af hvilke 11 blev opflyttede i 7de Klasse. Undervisningsinspektøren Konferensraad Madvig var tilstædte under Examen og deltog i Censuren i Dansk, Latin, Græsk, Historie og Tysk, ligeledes i Følge speciel Foranstaltning af Ministeriet Professor Steenstrup, der deltog i Censuren i Naturlære, Naturhistorie og Geografi. Efter Indbydelse var Pastor Boethe Censor i Religion, Pastor Listov i Hebraisk og Premierlieutn. v. Pfaff i Fransk.

	Naturhist.	Naturlære.	Geometri.	Arithmetik.	Geografi.	Historie.	Religion.	Græsk.	Latin, skriftlig.	Latin, mundlig.	Fransk.	Tysk.	Dansk.	
Koefoed.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	ug.	ug.	mg.	g.	g.	mg.	g.	ug.	Første Kar.
Formann.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	mg.	mg.	g.	g.	mg.	g.	ug.	Første Kar.
Møller.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	mg.	g.	mg.	Første Kar.
Begtrup.	g.	mg.	g.	g.	mg.	g.	mg.	mg.	g.	g.	mg.	g.	mg.	Første Kar.
Bertelsen.	g.	g.	mg.	mg.	tg.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	mg.	g.	mg.	Første Kar.
Bondrup.	g.	mg.	ug.	g.	mg.	mg.	mg.	tg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	Anden Kar.
Bille.	mg.	g.	mg.	g.	g.	g.	g.	g.	g.	g.	mg.	g.	g.	Anden Kar.
Borberg.	mg.	g.	g.	tg.	tg.	g.	mg.	ug.	mg.	g.	g.	tg.	g.	Anden Kar.
Hancke.	g.	g.	mg.	g.	tg.	g.	mg.	tg.	mg.	g.	g.	tg.	mg.	Anden Kar.

For Hebraisk erholdt Formann mg., Bertelsen, Bondrup og Bille g.

Lærerpersonalet.

Kort før Skoleaarets Begyndelse blev Adjunkt A. B. C. Reumert efter at have været Lærer ved Skolen i over 12 Aar kaldet til Sognepræst for Holstebro og Maabjerg Menigheder i Ribe Stift. I hans Sted antoges Cand. Theol. Hans Peter Malmstrøm, Sekondlieutenant i Artilleriets Krigsreserve, foreløbig til Timelærer, hvorefter han under 10 Nov. blev konstitueret som Adjunkt. I Januar 1858 blev endvidere Adjunkt P. G. Behrend efter at have været Lærer ved Skolen i 13 Aar kaldet til Sognepræst for Harritslev og Rakkeby Menigheder i Aalborg Stift, og istæden for ham konstitueredes under 6 Mars Cand. Philol. Jens Kristian Ludvig Dahlenborg som Adjunkt.

Lærefagene

have i Skoleaaret 1857—58 været saaledes fordele:

Rektor, Professor Dr. Tregder: Latin og Græsk i 7de Kl.; i alt	14	Timer.
Overlærer Colding: Dansk i 7de Kl., Latin i 6te og 4de Kl.	19	—
Adjunkt Behrend til 1 Febr.: Tysk i 7de, 6te, 4de og 3die Kl.; Fransk i 7de, 6te, 5te, 3die og 2den Kl.; Religion i 2den og 1ste Kl.	26	—
Adjunkt N. B. Krarup: Hebraisk i 7de Kl.; Hi- storie i 7de, 6te og 5te Kl. og 4de og 3die Realkl.; Geografi i 6te og 5te Kl. og 4de og 3die Realkl.	24	—
Adjunkt Schmith: Dansk i 6te og 4de Kl. og 4de Realkl.; Latin i 3die Kl.; Historie og Geografi i 4de og 3die Kl.; fra 1 Apr. Hist. i 1ste Kl. istæden for Dansk i 4de Realkl.	25	—
Adjunkt Assens: Religion i 7de og 6te Kl.; Na-		

turlære i 7de Kl.; Matematik i 7de Kl. A., 6te og 5te Kl. og 3die Realkl.	26	Timer.
Adjunkt Juel: Naturhistorie i alle Klasser; Fransk i Realklasserne	23	—
Adjunkt Ovesen: Matematik i 7de Kl. B., 4de og 3die Kl. samt i 4de Realkl.; Regning i Re- alklasserne, 2den og 1ste Kl.	27	—
Adjunkt Münster: Tysk og Engelsk i Realklas- serne; Fransk i 4de Kl.; Geografi i 2den og 1ste Kl.; fra 1 Apr. Fransk i 3die og 2den Kl. istæden for Tysk i Realklasserne	24	—
Adjunkt Christensen: Dansk i 5te Kl.; Tysk i 5te, 2den og 1ste Kl.; Historie i 2den og 1ste Kl.; fra 1ste Apr. Religion i 2den og 1ste Kl. ist. for Dansk i 5te og Historie i 1ste Kl. .	23	—
Adjunkt C. M. Krarup: Lat. i 5te Kl.; Græsk i 6te, 5te og 4de Kl.	24	—
Kst. Adjunkt Malmstrøm: Dansk i 3die, 2den og 1ste Kl. samt 3die Realkl.; Religion i 5te, 4de og 3die Kl. samt Realklasserne	26	—
Kst. Adjunkt Dahlenborg: fra 1 Apr. Dansk i 5te Kl. og 4de Realkl.; Tysk i 4de og 3die Kl. og Realklasserne; Fransk i 6te og 5te Kl.	23	—
Timelærer, Tegnelærer Lund: Tegning og Skriv- ning i alle Klasser	24	—
Timelærer, Pianist Nathan: Sang i hele Skolen	4	—
Kst. Adj. Lieutn. Malmstrøm, assisteret af Gym- nastiklærerne Silkeborg og Hartmann, Gymnastik i hele Skolen	6	—
I Febr. og Mars Maaneder bleve de af Pastor Behrend tidligere givne Timer besørgede ved Vikariat af de andre Læ- rere.		

Det hvert Fag tillagte Antal Timer ses af nedenstaaende Tabel,
paa hvilken A og B ved VII Kl. betegner ældste og yngste Af-
deling, S. og R. ved IV og III Kl. Studerende og Realister :

	VII A	VII B	VI	V	IV S	IV R	III S	III R	II	I	Sum
Dansk	3	2	3	3	3	3	3	3	4	6	30
Tysk.....	1	3	2	2	4	3	4	6	6	6	31
Fransk	1	2	2	2	3	3	3	5			21
Engelsk.....					4		4				8
Latin	2	7	8	9	8		9				43
Græsk	1	4	5	5	5						20
Hebraisk.....	2	3									5
Religion	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Historie.....	3	2	2	2	2	2	2	2	3	3	21
Geografi.....	2		2	2	2	2	2	2	3	3	18
Naturhistorie..	3		2	2	2	2	2	2	2	2	17
Naturlære.....	3	3									6
Arithmetik.....	2	2	2	2	2	2	4	4			20
Regning.....						2		2	3	3	10
Geometri.....	2	2	2	2	2	3					13
Tegning.....						2	1	2	2	2	9
Skrivning.....					1	2	2	3	3	4	15
Sang.....	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4
Gymnastik.....	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	6
I alt	35	35	37	37	37	37	37	37	37	35	

Til Gymnastik have Disciplene været inddelte i 3 Hold:
 1ste Hold : 7de, 6te og 5te Kl.; 2det Hold: Realklasserne, 4de
 og 3die Kl.; 3die Hold : 2den og 1ste Kl. I Sang ere de un-
 derviste efter deres Forkundskaber og Stemme uden Hensyn
 til Klasseinddelingen, og særskilte Timer anvendte til fælles
 Sang.

Da ingen Disciple fandtes modne til Opflyttelse i 5te Re-
 alklasse, har Skolen ogsaa i dette Skoleaar manglet denne.

De gjennemgaaede Pensa have i Skoleaaret 1857—58 været følgende:

Dansk.

7de Klasse (Colding). Thortsens Udsigt S. 109—145. Til Vejledning i det oldnordiske Sprog er Fredriksens Læsebog og Rasks kortfattede Vejledning benyttet. Maanedlig en fri Opgave og en Oversættelse af et Stykke i Tacitus, der blev bedømt og rettet med overvejende Hensyn til Dansken. (I alt til Maj Maaneds Udgang 15 skriftl. Arbejder.)

6te Klasse (Schmith). Enkelte Stykker i Flors Haandbog; endvidere et Par af Holbergs Komedier; af Chr. Winther Hjortens Flugt; af Paludan-Müller Amor og Psyche, Dandserinden, Adam Homo. Maanedlig 2 skriftlige Opgaver (i alt til Maj Maaneds Udg. 16), der enkelte Gange have bestaaet i selvstændige Afhandlinger; ellers Opgaver af Historien, fri Fortællinger eller Beskrivelser.

5te Klasse (Christensen, Dahlensborg). Til Oplæsning er benyttet Holsts poet. Læsebog, sidste Halvdel, nogle af Bliechers Noveller, Montanus den Yngre, flere af Holbergs Komedier og et Par af E. Bøghs Forelæsninger. Ugentlig 1 Stil. (I alt til Maj Mds. Udg. 28.)

4de Klasse (Schmith). Til Oplæsning er Flors Haandbog og Ingemanns Kong Erik og de fredløse benyttet. Ugentlig 1 Stil paa Skolen. (I alt til Maj Mds. Udg. 28).

4de Realkl. (Schmith, Dahlensborg). Til Oplæsning er benyttet Vers i Borgens og Rungs Læsebog, 3die Kursus, Ingemanns Valdemar Sejr og flere af Holbergs Komedier. Stil 2 Gange ugentlig, hvoraf den ene paa Skolen, af Indhold som i 4de Kl. (I alt til Maj Mds. Udg. 28 Stile.)

3die Klasse (Malmstrøm). Dorphs nordiske Mythologi. Oehlenschlägers Nordens Guder og Ørvarodds Saga ere oplæste. En Del Vers ere lært efters Borgens og Rungs Læsebog,

3die Kursus. Bojesens Sproglære. Sætningsanalyse. Ugentlig 1 Stil. (I alt til Maj Mds. Udg. 42 Stile.)

3die Realkl. (Malmstrøm). Som 3die Klasse, dog er af Ochlenschläger istæden for Ørvarodds Saga læst St. Hans-Aften-Spil og Roar og Helge. Ugentlig 2 Stile, sædvanlig Gjengivelse af et forelæst Stykke. (I alt til Maj. Mds. Udg. 44 Stile.)

2den Klasse (Malmstrøm). Til Oplæsning er benyttet Borrings og Rungs Læsebog, 2det Kursus, hvorfra en Del Digte er lært udenad. Bojesens Sproglære er gjennemgaaet og indøvet ved Analyse (især Sætninger og Interpunktionen). To Gange ugentlig Diktat. (I alt til Maj Mds. Udg. 55 Gange.)

1ste Klasse (Malmstrøm). Til Oplæsning og Analysering benyttet Borgens og Rungs Læsebog, 2det Kursus, hvorfra ogsaa en Del Digte er lært udenad. Bojesens Sproglære er lært og indøvet ved Analyse. 2 Gange ugentlig Diktat. (I alt til Maj Mds. Udg. 65 Stile.)

Tysk.

6te Klasse (Behrend, Christensen). Hjorts Læsebog S. 415—459; af Jürs og Rungs Deutsche Dichter en Del af de ikke med Stjærne betegnede Digte; Goethes Herrmann und Dorothea og en Del af Schillers Jungfrau von Orleans. Grammatikken er repeteret og en kort Udsigt over Litteraturens Historie meddelet. Stil 1 Gang ugentlig (i alt til Udg. af Maj 36), af og til ogsaa mundtlig Stil.

5te Klasse (Christensen). Hjorts Læsebog S. 315—324 og 415—438; af Jürs og Rungs Deutsche Dichter de med en Stjærne betegnede Digte indtil Uhland. Ordfejningslæren er læst efter: Det vigtigste af det tyske Sprogs Syntax. Ugentlig 1 Stil efter Lorenzens Stiløvelser (i alt til Udg. af Maj 31).

4de Klasse (Behrend, Dahlénborg). Hjorts Læsebog S. 146—183 og 186—205; af Rungs Formlære Adjekt., Pronom.,

Talord, Præpos. og de uregelm. Verber. Stile efter Jürs og Rungs Materialier og Hjorts Børneven. (I alt til Udg. af Maj 41 Stile.)

4de Realkl. (Münster, Dahlenborg). Hjorts Læsebog S. 58—112 og 146—194. Rungs Formlære. Mundtlige Stilevelser efter Jürs og Rungs Materialier (Stykkerne 108—119). Ugentlig i Stil (i alt til Udg. af Maj 24).

3die Klasse (Behrend, Dahlenborg). Hjorts Læsebog S. 21—74. Af Rungs Formlære det halve af Reglerne om Substantivernes Kjøn og de uregelmæssige Verber. Mundtlig og skriftlig Stilelse efter Jürs og Rungs Materialier (Stykkerne 1—16 og 23—46.) (I alt til Maj Mds. Udg. 29 Stile.)

3die Realkl. (Münster, Dahlenborg). Hjorts Læsebog S. 21—59. Af Rungs Formlære de uregelm. Verber. Mundtlig Stilelse efter Jürs og Rungs Materialier (Stykkerne 25—37). Ugentlig i Stil (i alt til Maj Mds. Udg. 26).

2den Klasse (Christensen). Povelsens Læsebog S. 46—104. Simonsens Formlære med Forbigaaelse af Kjønslæren, Læren om de sammensatte Verber og flere Anm. Mundtlig og skriftlig Stil efter de i Læsebogen opgivne danske Exempler. (I alt til Maj Mds. Udg. 27 Stile.)

1ste Klasse (Christensen). Povelsens Læsebog S. 1—46. Det vigtigste af Formlæren indevet uden Benyttelse af Lærebog. Diktat 1 Gang ugentlig (til Maj. Mds. Udg. 27 Gange.)

Fransk.

6te Klasse (Behrend, Dahlenborg). Borrings Études littéraires S. 46—62, 133—167, 342—348 og 355—384. Af Abrahams's Sproglære Ordføjningslæren.

5te Klasse (Behrend, Dahlenborg). Borrings Études littéraires S. 1—46 og 105—133. Af Abrahams's Sproglære Ordføjningslæren.

4de Klasse (Münster). Borrings Læsebog for Mellemklasser S. 204—262. Af Abrahams's Sproglære Formlæren.

4de Realkl. (Juel). Borrings Læsebog for Mellemkl. S. 132—174 og 241—262. Af Abrahams's Sproglære det vigtigste af Bejningslæren. Enkelte Stile paa Skolen efter Sibberns Stileøvelser (i alt til Maj Mds. Udg. 9).

3die Klasse (Behrend, Münster). Borrings Læsebog for Mellemkl. S. 1—53. Af Abrahams's Sproglære det vigtigste af Bejningslæren.

3die Realkl. (Juel). Borrings Læsebog for Mellemklasser S. 1—53. Af Abrahams's Sproglære det vigtigste af Bejningslæren. Enkelte Stile paa Skolen efter Sibbern (i alt til Maj Mds. Udg. 8).

2den Klasse (Behrend. Münster) Borrings Manuel S. 1—13, 23—41 og 81—92. Af Abrahams's Sproglære det vigtigste af Bejningslæren, især Konjugationen.

Engelsk (Münster).

4de Realklasse. Repps English stories S. 35—76. Jævnlig skriftlig Stil (i alt til Maj Mds. Udg. 23 Gange, dels Diktat, dels efter opgivne Exempler; til mundtlig Stil er hele Listovs Elementarbog benyttet).

3die Realklasse. Repps English stories S. 1—18. Rosings Formlære. Af Listovs Elementarbog ere Stykkerne 1—16 benyttede til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Engelsk. I de sidste Maaneder Stil af og til (til Maj Mds. Udg. 14 Gange).

Latin.

7de Klasse (Rektor). Livius, 21de Bog, Cic. Tusc., 2den og 3die Bog; Terentii Andria; Virg. Æn., 6te Bog; Horats's Oder, 3die Bog, og Breve, 2den Bog. Med ældste Afdeling desuden repeteret: Sall. Cat.; Livius, 22de og 23de Bog; Cic. Cat. I—IV og Phil. II; Tusc. 1ste Bog; Virg. Æn., 4de og 5te

Bog; Hor. Od., 2den Bog, og Breve, 1ste Bog. Extemporal-læsning efter Flemmers Udvælg af Sølvalderens pros. Forf. og Henrichsens Opgaver til Overs. Af Bojesens Antiquiteter og Tregders Litteraturhistorie ere de vigtigste Afsnit gjennem-gaaede. Ugentlig 3 Stile (i alt til Maj Mds. Udg. 100).

6te Klasse (Colding). Livius, 2de Bog; Cic. pro Roscio Amer.; Ovids Metam. ved Feldbausch Nr. XXXIV—XXXVI. Ugentlig 2 Stile, og efter Nyaar maanedlig 2 Versioner (i alt til Maj Mds. Udg. 53 skriftlige Arbejder).

5te Klasse (M. Krarup). Sall. Jug.; Cic. pro Rose. Amer. Af Madvigs Ordføjningslære er 1ste Afsnit repeteret og af 2det Afsnit læst det vigtigste til 9de Kap. Ugentlig 2 Stile (i alt til Maj Mds. Udg. 61).

4de Klasse (Colding). Corn. Nep. Miltiad., Themist., Lysand., Hannibal; Cæsar de bello Gall., 4de og 5te Bog. Madvigs Formlære og 30—40 af de vigtigste Regler i Ordføjningslæren. Ugentlig 2 Stile (i alt til Maj Mds. Udg. 58).

3die Klasse (Schmidt). Corn. Nep. Miltiad., Themist. Aristid. Af Madvigs Sproglære er læst det vigtigste af Bejningslæren og nogle Regler af Kasuslæren.

Græsk.

7de Klasse (Rektor). Platons Menon og Euthyron; Tregders Anth. S. 37 til Enden; Hom. Il., 2den og 14de Bog. Med ældste Afdeling er repeteret Tregd. Anth. S. 1—37; Hom. Il., 1ste, 11te, 12te og 13de Bog; Herod., 2den Bog; Platons Apol.; Demosth. Chers.; Xen. Mem., 1ste Bog. Af Tregders Mythologi og Litteraturhistorie er det vigtigste gjennemgaaet, af Bojesens Antiquiteter enkelte Stykker.

6te Klasse (M. Krarup). Herodot, 3die Bog; Hom. Il., 1ste og 14de Bog. Tregders Formlære. Tregders Mythologi er benyttet.

5te Klasse (M. Krarup). Xen. Anab., 2den og 7de Bog; Hom. II. XV, 1—200. Tregders Formlære repeteret.

4de Klasse (M. Krarup). Lunds Læsebog S. 8—24. Af Tregders Formlære det vigtigste.

Hebraisk (N. B. Krarup).

7de Klasse **A.** Genesis, Ruth, 11 Psalmer, Whittes Sproglære. **B.** Genesis, 1—14 Kap. Whittes Sproglære.

Religion.

7de Klasse (Assens). Den kristelige Troslære er gjen-
neungaaet med Benyttelse af Fogtmanns Lærebog. Joannes's
Evang. samt Brevel til Filippenserne er læst i Grundsproget.

6te Klasse (Assens). Fogtmanns Lærebog til § 63 og §
98—104. Herslebs Bibelhistorie.

5te Klasse (Malmstrøm). Balles Lærebog, Kap. 1—5 og
7—8. Herslebs Bibelhistorie fra 5te Periode til Enden. Apost-
lenes Gjerninger efter Bibelen. Det N. T.s Skrifter, tildels ef-
ter Hersleb.

4de Klasse (Malmstrøm). Balles Lærebog, Kap. 3—5 og
7—8. Af Herslebs Bibelhistorie fra de jødiske Sekter til Apost-
lenes Historie. Bibellæsning. Psalmen 480 af den evang. krist.
Psalmebog og Ps. 3, 131, 336, 362, 463 og 482 efter det ny Tillæg
ere lærte udenad.

4de Realkl. (Malmstrom). Balles Lærebog, Kap. 1—5.
Af Herslebs Bibelhistorie det G. T. til det G. T.s hellige Skrifter
og af det ny Testament 3die Periode. Ps. 480 af den evang.
krist. Psalmebog og Ps. 3, 10, 167, 215, 336, 457 og 482 efter
det ny Tillæg ere lærte udenad. Bibellæsning.

3die Klasse (Malmstrøm). Balles Lærebog, Kap. 3—5
og 7 til Nadverens Sakrament. Herslebs Bibelhistorie fra Ri-
gets Deling til 3die Periode i det N. T., undt. det G. T.s hel-
lige Skrifter. Matth. Kap. 5—7 og Joh. 3, 1—21 lærte udenad.

Psalmes 480 af den evang. krist. Psalmebog og Ps. 3, 211, 362, 419, 457, 463 og 482 af det ny Tillæg ere lært udenad.

3die Realkl. (Malmstrøm). Balles Lærebog, Kap. 3—5. Herslebs Bibelhist. fra de jødiske Sekter til Jesu Lidelse. Ps. 480 af den evang. Psalmebog og 3, 131, 141, 336 og 489 efter det ny Tillæg samt Matth. Kap. 5—7 lært udenad. Bibellæsning.

2den Klasse (Behrend, Christensen). Af Luthers lille Katekismus de 10 Bud, Trosartiklerue og Fadervor. Af Herslebs større Bibelhistorie forfra til 6te Periode. Af den evang. krist. Psalmebog ere Ps. 1, 374 og 480 og af det ny Tillæg Ps. 143, 201, 222 og 239 lært udenad. Festdagenes Betydning er gjennemgaaet, og Jesu Lidelseshistorie forelæst kort før Paasken.

1ste Klasse (Behrend, Christensen). Balslevs Bibelhistorie til S. 64. Psalmerne 374, 480 og 560 af evang. krist. Psalmebog og 143, 149, 201, 222, 239 af del ny Tillæg ere lært udenad.

Historie.

7de Klasse (N. B. Krarup). Middelalderens og den nyere Historie til 1789 efter Bohr. Ældste Afdeling har tillige repeteret den gamle Historie efter Thrige og Danmarks Historie efter Allen.

6te Klasse (N. B. Krarup). Af den gamle Historie de makedoniske Rigers Skæbne efter Alexander den store og Romernes Hist. til Aar 100 f. K. efter Thrige; den nyere Hist. fra 1648 til 1789 efter Bohr.

5te Klasse (N. B. Krarup). Den gamle Historie til Alexander den stores Død efter Thrige; den nyere Hist. fra 1517—1648 efter Bohr.

4de Klasse (Schmith). Middelalderens Historie fra Kampen mellem den røde og hvide Rose til 1517 efter Bohr; Allens Danmarks Historic fra Tredie Tidsrum.

4de Realkl. (N. B. Krarup). Den nyere Tid fra Karl I. i England til 1815 efter Kofods fragm. Hist. Danmarks Hist. fra 1448—1730 efter Allen.

3die Klasse (Schmith). Middelalderens Hist. til Frankrig fra 1108 efter Bohr; Danmarks Hist. fra 1241—1536 efter Allen.

3die Realkl. (N. B. Krarup). Middelalderens og den nyere Tids Historie til Nederlandenes Opstand efter Kofods fragm. Hist.; Danmarks Hist. fra 1241—1523 efter Allen.

2den Klasse (Christensen). Allens Danmarks Hist. til 1241; Ingerslevs fragm. Historie fra „De gracchiske Uroligheder“ til „Europa fra 1830—1848“ med Forbigaaelse af de Stykker, der handle om Nordens Historie.

1ste Klasse (Christensen, Schmith). Ingerslevs fragm. Historie til Pompejus.

Geografi.

6te Klasse (N. B. Krarup). Munthes (Velschows) Geografi.

5te Klasse (N. B. Krarup). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Indledning til Europa, Danmark, Norge, Sverrig, Rusland, Holland, Belgien, Afrika, Amerika og Australien.

4de Klasse (Schmith). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Schweiz, Italien, Østerrig, Tyrkiet, Grækenland og Asien indtil China.

4de Realkl. (N. B. Krarup). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Italien, Østerrig, Tyrkiet, Grækenland og Asien.

3die Klasse (Schmith). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Rusland, Preussen, Tyskland, Holland, Belgien, Storbritannien, Spanien og Portugal.

3die Realkl. (N. B. Krarup). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Rusland, Preussen, Tyskland, Holland, Belgien, Storbritannien, Spanien og Portugal.

2den Klasse (Münster). Thriges Geografi til S. 136.

1ste Klasse (Münster). Thriges Geografi til S. 70.

Naturhistorie (Juel).

6te Klasse. Repetition: Plantelæren, Indledning, Menesket og Hvirveldyrene efter Bramsen og Drejer; Bløddyr og Leddyr efter Lütkens Dyreriget med Forbigaaelse af et og andet, navnlig af det smaastilede.

5te Klasse. Efter Bramsen og Drejer er repeteret den alm. Del og læst den specielle Del af Plantelæren; efter Lütkens Leddyr med Forbigaaelse af en Del af det smaastilede.

4de Klasse. Efter Bramsen og Drejer: den alm. Del af Plantelæren; efter Lütkens Dyreriget: Bløddyrene med Forbigaaelse af en Del af det smaastilede.

4de Realkl. Efter Bramsen og Drejer: Plantelæren; efter Lütkens Begyndelsesgrunde: Leddyr.

3die Klasse. Efter Bramsen og Drejer: Indledning, Menesket og Hvirveldyrene.

3die Realkl. Efter Bramsen og Drejer: den alm. Del af Plantelæren samt det linnéiske System; efter Lütkens Begyndelsesgrunde: Leddyr.

2den Klasse. Efter Lütkens Begyndelsesgrunde: Repeteret Pattedyr og Fugle og læst Krybdyr, Padde og Fiske.

1ste Klasse. Efter Lütkens Begyndelsesgrunde: Pattedyr og Fugle.

I samtlige Klasser er alt i det mindste læst to Gange. Enkelte Gange er, navnlig med de øverste Klasser, forelaget Udflygter til Fods i Byens Omegn.

Naturlære (Assens).

7de Klasse A. Ørsteds Naturlære fra almindelig Bevægelseslære til Tonernes Virkning. Det foregaaende samt Petersens kemiske Naturlære til Meteorologien er repeteret. B. Ørsteds Naturlære til almindelig Bevægelseslære. Petersens kemiske Naturlære til Meteorologien.

Mathematik.

7de Klasse **A** (Assens). Steens math. Geografi med Undtagelse af enkelte vanskeligere Paragraffer; hvorimod Læreren paa den anden Side har tilføjet korte Tillæg, navnlig om Refraktionen og Parallaxen. Plangeometrien, Stereometrien, Plantrigonometrien samt Arithmetikken, alt efter Bergs Lærebøger med Tillæg af Læreren er repeteret. Til Maj Mds. Udg. har der været givet 48 skriftlige Opgaver fordelte paa 22 Gange.

7de Klasse **B** (Ovesen). Bergs Arithmetik fra Kjædebrøk til Enden. Mundts Stereometri med Forbigaaelse af sfærisk Geometri. Bergs Plantrigonometri. Til Maj Mds. Udg. 58 skriftlige Opgaver fordelte paa 37 Gange.

6te Klasse (Assens). Bergs Arithmetik indtil Kjædebrøk. Mundts Geometri betydelig forøget ved Tillæg af Læreren. Til Maj Mds. Udg. 36 skriftlige Opgaver fordelte paa 19 Gange.

5te Klasse (Assens). Efter Assens's Arithmetik: Brøk og Decimalbrøk. Læren om Potens og Rod samt Ligninger af Isle Grad med en og flere ubekjendte er gjennemgaaet efter Bergs Lærebog. Bergs Geometri fra Proportionale Linier til Algebraens Anvendelse i Geometrien.

4de Klasse (Ovesen). Assens's Arithmetik; Bergs Geometri til Opgaver.

4de Realkl. (Ovesen). Assens's Arithmetik. Mundts Geometri til Afsn. 1, Kap. 4 (Kap. 3 § 1 er sprunget over).

3die Klasse (Ovesen). Assens's Arithmetik til Decimalbrøk. Praktisk Regning en Gang om Ugen.

3die Realkl. (Assens). Af Assens's Arithmetik de 4 Regningsarter og Brøk. Af Maal er kun medtaget de Sætninger, som ere nødvendige til at forstaa Brøk.

Regning (Ovesen).

4de Realkl. Brøker, Reguladetri, omvendt og sammensat, Rentes-, Procent- og Selskabsregning. Hovedregning.

3die Realkl. Brøker, Reguladetri, ligefrem, omvendt og sammensat. Hovedregning.

2den Klasse. De 4 Regningsarter med Brøker, lidt Reguladetri, Hovedregning.

1ste Klasse. De 4 Regningsarter med hele Tal, benævnte og ubenævnte; Addition og Subtraktion i Brøk; Hovedregning.

Disciplene.

Af de 146 Disciple, som Skolen talte ved sidste Programs Udgivelse, udmeldtes 2 før Examen, nemlig Brødrene J. M. Valeur af 3die Kl. og K. Valeur af 2den Kl., og 9 efter Examen, nemlig E. K. Paludan-Müller, F. J. Poulsen og R. B. Brorson af 5te Kl., V. Bille af 4de Kl., Brødrene V. L. og J. T. Schibbye af 3die Kl., P. U. E. Voetmann og K. G. Bille af 2den Kl. og P. A. Johnsen af 1ste Kl. Efter fuldendt Afgangsexamen dimitteredes 9, saa at der ved det ny Skoleaars Begyndelse fandtes 126 ældre Disciple. Der optoges 38 ny Disciple, saa at Discipeltallet d. 23 Avg. var 164. Senere ere i Årets Løb 9 Disciple udgaaede, nemlig N. A. Færch, V. L. T. Frost og K. D. A. Hansen af 5te Klasse, V. K. Budde af 4de Kl., A. K. Hansen, K. K. E. Oehlenschläger og V. Schröder af 4de Realkl., J. P. Koefoed af 3die Realklasse, W. L. E. Færch af 2den Kl., og 3 bortrevne af Skarlagensfeber, nemlig Brødrene I. E. D. Nathan af 2den Kl. og F. G. B. Nathan af 1ste Kl. og J. A. Warburg af 2den Kl. I Mars Md. optoges endelig 1 ny Discipel, og i Maj ligeledes 1, saa at det hele Discipeltal nu i Juni Maaned er 154. Paa nedenstaaende Liste ere de nuværende Disciple ordnede i Klasserne efter den Gjennemsnitsplads, som tilkommer dem i Følge de Pladser, de i de forløbne Maaneder af Skoleaaret have opnaaet. Faderens Navn er tilføjet i Parenthes, og han er bosat i eller ved Aalborg, naar det modsatte ikke udtrykkelig er angivet. En Stjærne betegner de nyoptagne.

7de Klasse.

1. Konstantin Speyer (Stiftsphysikus Justitsraad Dr. med. S.).
2. Frederik Viggo Erik Frisenberg Thorup Schjøtt (Pastor S i Skallerup i Vendsyssel).
3. Julius Emil Wörmer (Fyrinspektør W. paa Hanstholm).
4. Bartholomæus Hoff (Exam. jur. H. til Vestrup Mølle i Vendsyssel).
5. Kristian Julius Neergaard (Pastor N. i Ugilt i Vendsyssel).
6. Johan Albert Spärek (Justitsr. S. i Kalum i Vendsyssel).
7. Niels Boye Hemme (Møller H.).
8. Johan Severin Jacobsen (Forp. J. paa Rævkjærgaard).
9. Kristian Frederik Adrian Juel (Kammerherre og Kapitain Baron J. til Lundbæk).
10. Søfus Ferdinand v. Haven (Pastor v. H. i Vive).
11. Niels Schiønning Leth (Pastor L. i Visby i Thy).
12. Frederik Karl Ferdinand Ræbild (Propr. R. til Egeberg i Vendsyssel).
13. Niels Munk Plum (Pastor P. i Vester-Hassing).
14. Mikael Marius Ludovico Aagaard (Prokur. Kammeraad A. i Hjørring).
15. Anders Jensen (Husnid. Jens Andersen i Vedsted i Vendsyssel).
16. Niels Frederik Hillerup Færch (Major v. F. i Kbhn.).
17. Thomas Peter Erasmus Wissing (Pastor W. til Dronninglund).
18. Hakon Valdemar Juel (Amtsforvalter Justitsraad J. i Hjørring).

Af disse Disciple ville Nr. 1, 2, 3, 4, 6, 10, 11 og 14 i Aar underkaste sig Afgangsexamens anden Del for, saafremt de bestaa, at dimitteres fra Skolen.

6te Klasse.

1. Emil Staggemeier (Oberst og Bataillonskommandør v. S.).
2. Niels Peter Karl Møller (Pastor M. i Sulsted i Vendsyssel).
3. Jens Nikolaj Halkier (Høker H.).
4. *Hans Otto Kristian Møhl (Herredsfoged Justitsraad M. i Hanherred).
5. Jakob Abel Ingerslev Ingstrup (afd. Møller I.).
6. Nikolaj Kristian Vibroe (Kbmd. Agent W. i Nibe).

5te Klasse.

1. Søren Svendsen (Møller Svend Sørensen, Fæster af Hjermitslevgaards Mølle i Vendsyssel).
2. Andreas Kristian Faarøft (Kbmd. F. i Nykøbing p. Mors).
3. Viktor Thomas Joakim Kieler (Handelsbogholder K.).
4. Petrus Georg Hasselbalch (Propr. H. til Wilsbechsminde i Hanherred).
5. Frederik Avgust Ohrt (afd. Forpagter O.).
6. Bartholomæus Hasselbalch (Broder til Nr. 4).
7. Jens Kristian Larsen (Gaardmd. Lars Kristensen af Rotrup i Kjær Herred).
8. Niels Syndergaard Sødring (Kbmd. S.)
9. Karl Theobald Valdemar Friis (Pastor F. i Tversted i Vendsyssel).
10. Johan Julius Victor Bokkenheuser (Major v. B.).
11. Paschal Michael Poul Egede Kierkegaard (Biskop Dr. K. i Aalborg).
12. Markus Kristian Vilhelm Michelsen (Pastor M. i Vrensted i Vendsyssel).
13. Peter Hiort (Prokurator H. i Lemvig).

14. Karl Henrik Posselt Schmidt (afd. Kbmd. S.; Stiffader Kbund. Terp).
15. John Johnsen (Byfoged Justitsraad J.).
16. Malte Frederik Wissing (Broder til Nr. 18 i 7de Kl.)
17. Lavrits Halkier (Broder til Nr. 3 i 6te Kl.)

4de Klasse.

1. Henrik Nikolaj Clausen Leth (Broder til Nr. 11 i 7de Kl.).
2. Søren Kristian Sørensen (afd. Skipper S. i Frederiksh.).
3. Lars Hastrup (afd. Propr. H. til Lundergaard i Vendsyssel; Stiffader Propr. Keller).
4. Jens Sørensen Carlsen (Bundtmager C. i Frederikshavn)
5. Edvard Avgust Gad (Pastor G. i N.-Sundby).
6. Thorvald Plum (Broder til Nr. 13 i 7de Kl.).
7. Frederik Matthæus Piil (Møller P.).
8. Karl Mønsted Aagaard (afd. Pastor A. i Gunderup; Plejefader Overlærer Colding).
9. Peter Martellus Simoni (Vinhandler S.).
10. Jacques Johan Peter Schibbye (afd. Kbmd. S.)
11. Poul Kristian Edelberg Poulsen (Provst P. til Vestervig i Thy).
12. Henry William Aagaard (Pastor A. i Aaby i Vendsyssel).
13. Frederik Kristian Martin Plum Bendz (Pastor B. i Øster-Hornum).
14. Sigvard Baltzar Hoff (Forpagter H. paa Aldershaab).

4de Realklasse.

1. Hans Peter Jensen Hasselbalch (Propr. H. til Vestrupgaard).
2. Peter Nikolaj Frost Valeur (afd. Kbmd. V.).
3. Daniel Simoni (Broder til Nr. 9 i 4de Kl.).

4. Edvard Martin Warburg (Partikulier W. paa Rørdal).
5. Lavrits Rasmus Waldbuhm (Gartner W.).
6. Niels Steen Julius Panum (Forpagter P. paa Hammel-mose i Vendsyssel).
7. Karl Kristian Claudius Hecksher (forhenv. Kbmd. H.; Stiffader Premierlieutn. v. Kyhnée).
8. Alfred William Kieler (Broder til Nr. 3 i 5te Kl.)
9. John Frederik Frans Cordes (Propr. C. til Pandum).
10. Sigfred Philipson (Kbmd. P.).
11. Frederik Adolf Vilhelm Hartmann (Kbmd. H.).
12. Herman Raffel (Kbmd. Raadmand R.).
13. *Kristian Albert Tram (Pastor T. i Ølby ved Holstebro).

3die Klasse.

1. Bernhard Lucian Paludan-Müller (Provst P.-M. i Thisted).
2. Georg Kristian Madelung (Pastor M. i Sjøring i Thy).
3. Kristen Vilhelm Viktor Møller (Broder til Nr. 2 i 6te Kl.).
4. Frederik Sofus Marinus Christiansen Bang (Plejefader Prokur. B. til Gl. Vraa).
5. *Stefan Tetens Tram (Broder til Nr. 13 i 4de Realkl.)
6. Filip Konrad Schröder (Vicekonsul og Kbmd. S.).
7. *Henrik Thorsen Møller (Pastor M. i Solberg paa Mors).
8. Kristian Jakob Rodtwitt Lund (Pastor L. i Understed i Vendsyssel).
9. Bartholomæus Hasselbalch (Broder til Nr. 1 i 4de Realkl.).
10. Frederik Kristian Nielsen (Kbmd. N.).
11. *Emil Fibiger (Pastor F. i Rosholm i Thy).
12. Axel Valdemar Schibbye (Broder til Nr. 10 i 4de Kl.).
13. *Lorens Konrad Møller (Broder til Nr. 7).

3die Realklasse.

1. Ernst Heinrich Kristian Kieler (Broder til Nr. 3 i 5te Kl.
og Nr. 8 i 4de Realkl.).
2. Karl Sofus Bech (Bogtrykker B.).
3. Severin Peter Winsing Segelcke (Kbmd. S. i Lønstrup).
4. Knud Theil Deden (Propr. v. D. til Vorgaard).
5. Theodor Vilhelm Hansen (Byskriver H. i Allinge).
6. Kristian Peter Deden (Broder til Nr. 4).
7. Iver Svanholm Qvistgaard (Propr. Q. til Mariendal og
til Eget i Vendsyssel).
8. Karl Ludvig Anton Poulsen (Broder til Nr. 14 i 4de Kl.).
9. Malte Sehested Hoff Ahlmann (Propr. A. til Langholt i
Vendsyssel).
10. Niels Kristian Larsen (Skrædderm. L.).
11. Jens Jonas Bech (Bogbinder B.).
12. Karl Kristian Lassen (Kbmd. L.).

2den Klasse.

1. *Nikolaj Flindt (afd. Pastor F.).
2. Henrik Fuglslev Haar (Overlæge H.).
3. Peter Tetens Hald Ellermann (Broder til Nr. 15 i 7de Kl.).
4. Frits Peter Uldall (Herredsfoged Overavditer U. i Hjø-
ring).
5. *Karl Herholdt Octavius Poulsen (Broder til Nr. 11 i
4de Kl. og Nr. 8 i 3die Realkl.)
6. Karl Alexander Ponsaing Reumert (Pastor R. i Holste-
bro).
7. Anders Kristian Sørensen (Propr. S. til Irup i Thy).
8. Harald Blicher Branth (Overkrigskommissair B. til Kla-
rupgaard).
9. *Jens Clausen Thorsen (Overspillemand T.).

10. *Niels Jakob Rødkjær (Klædefabrikør R. på Kjær Mølle).
11. Vilhelm Emil Ørsnes (afd. Sejmager Ø.).
12. Ernst Henrik Tetens (Pastor T. i Romdrup).
13. Jens Kristian Jensen Boethe (Plejefader Pastor B.).
14. Adolf Alexander Branth (Broder til Nr. 8).
15. *Poul Peter Ørum (Skolelærer Ø. i Aars).
16. Peter Frederik Lund (Landmaaler L. i Biersted i Vendsyssel).
17. *Andreas Peter Andersen Wang (Murmester W.).
18. Georg Holger Due (Pastor D. i Volstrup i Vendsyssel).
19. Vilhelm Adolf Uldall (Broder til Nr. 4).
20. *Theodor Prytz (Pastor P. i Aarup i Vendsyssel).
21. Paul Erhard Madelung (Broder til Nr. 2 i 3de Kl.).
22. *Niels Nielsen Færch (Propr. F. til Solberggaard).
23. Karl Emil Mayntzhusen (afd. Malerm. M.).
24. Otto Daniel Warburg (Broder til Nr. 4 i 4de Realkl.).
25. Kristian Frederik Henrik Callisen (Propr. C. til Østeraagaard ved Hals).
26. Vilhelm Avgust Warburg (Broder til Nr. 24 og til Nr. 4 i 4de Realkl.).
27. Josef Nielsen (Pastor N. i Skæve).
28. *Johan Kristian Vilhelm Wendt (afd. Lieutn. W.; Stiffader Pastor Møller i Vadum).
29. Søren Listoe Hoyer Langvad (Plejemoder Fru Schou til Aldershaab).
30. Georg Severin Kayerød Stockfleth (Dyrkæge S.).
31. Lavrits Diderik Mayntzhusen (Broder til Nr. 23).

1ste Klasse.

1. *Janus Kristian Møller (Skrædderm. M.).
2. *Jakob Hansen Bang With (Stiftsprovst W.).

3. *Henrik Isidor Levinsen (Kbmd. L.).
4. *Karl Julius Rodskjær (Broder til Nr. 10 i 2den Kl.).
5. Janus Hansenius Schibbye (Broder til Nr. 10 i 4de og Nr. 12 i 3die Kl.)
6. *Eggert Kristian Ravnkilde (Brygger R.).
7. Ludvig Jakob Emil Phister (Pastor P. i Ø. Brønderslev i Vendsyssel).
8. *Lavrits Høyер (Propr. H. til Sejlstrupgd. i Vendsyssel).
9. *Viggo Andreas Jakob Ingerslev Bastrup (afd. Kbmd. B. i Hobro).
10. Frederik Otto Simony (Skibsrheder S.).
11. *Peter Hartvig Paulus Møller (Broder til Nr. 2 i 6te Kl.).
12. *Søren Haubroe (Kbmd. H.).
13. *Lavrits Fogtmann Rasmussen (Handskemagerm. R.).
14. Vilhelm Frederik Hornemann (Toldkontrollør H. i Hals).
15. *Knud Kristian Eriksen (Gdmd. Erik Larsen i Nejst ved Hjøring).
16. *Harald Balduin Høyér Behrend (Pastor B. i Harritslev i Vendsyssel).
17. *Oluf Adolf Olsen (Pastor O. i Gudum).
18. *Andreas Kristian Theodor Obel (Kbmd. F. Obel).
19. *Lambert Kristian v. Haven (Broder til Nr. 10 i 7de Kl.).
20. Patroclus Marius Rømeling (afd. Premierlieutn. v. R.).
21. Jens Kristian Holm (Farver H.).
22. *Johan Lavrits Jens Sofus Nielssen (Propr. N. til Klavsholm i Vendsyssel).
23. *Peter Berg (Kbmd. B.).
24. *Emil Johan Raffel (Broder til Nr. 12 i 4de Realkl.).
25. *Johannes Herskind (Gaardejer H.).
26. *Morton Kristian Undall (Jægermester U. til Rødslet).
27. *Jens Peter Groth Wendt (Broder til Nr. 28 i 2den Kl.).
28. *Sigvard Lundgrén (Uhrmager L.).
29. *Lavrits Thorvald Edvard Larsen (Broder til Nr. 10 i 3die Realkl.).

Stipendier.

De Beneficier, hvortil Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udnævner efter Rektors Indstilling, have for Skoleaaret 1857—58 været tillagte følgende Disciple:

1. Højeste Stipendum (50 øfl): K. Speyer, J. E. Wørmer, B. Hoff, J. S. Jacobsen og M. J. F. Ellermann.

2. Mellemste Stipendum (35 øfl): F. V. E. F. T. Schjøtt, J. A. Spärck, A. Jensen og J. A. I. Ingstrup.

3. Laveste Stipendum (20 øfl): N. B. Hemme, S. Svendsen, A. K. Faartoft, V. T. J. Kieler, J. K. Larsen, J. J. V. Bokkenheuser, K. H. P. Schmidt, K. T. V. Friis, H. N. C. Leth, E. A. Gad og A. V. H. Schibbye.

4. Fri Undervisning (foruden Stipendiaterne): N. S. Leth, N. P. K. Møller, A. F. Ohrt, P. G. Hasselbalch, B. Hasselbalch (5 Kl.), M. K. V. Michelsen, K. M. Aagaard, J. J. P. Schibbye, J. S. Carlsen, F. M. Piil, V. K. Budde, L. R. Waldbuhm, K. K. C. Hecksher, K. V. V. Møller, T. V. Hansen, K. A. P. Reumert, H. F. Haar, P. T. H. Ellermann, P. F. Lund, K. E. Mayntzhusen og som extraordinær Gratist H. B. H. Behrend, samt fra 1 Jan. 1858 S. K. Sørensen.

Emmanuel Taubers Jubellegat (20 øfl), hvortil Rektor udnævner, nyde S. Svendsen og V. T. J. Kieler.

Det Thuresonske Legat for Sønner, fødte i Aalborg af usormuende Forældre (henved 12 øfl), hvortil Rektor udnævner i Forening med Byens Magistrat, har været tillagt Student H. F. Møller og Disciplene M. J. F. Ellermann, N. B. Hemme, K. H. P. Schmidt, J. J. P. Schibbye og A. V. Schibbye.

Det Moltkeske Legat for Embedsmænds Børn, som gaa i Skole (40 øfl), hvortil Hs. Excell. Geheimekonferensraad Grev Moltke til Bregentved udnævner, har været tillagt N. S. Leth og T. V. Hansen.

Efter Hovedexamen i Juli 1857 tilkjendtes de Kyndeske

Præmier for de to bedste latinske Stile i hver af de tre øverste Klasser (4 øflg): af 7de Kl. J. E. Wørmer og M. M. L. Aagaard; af 6te Kl. J. S. Jacobsen og K. J. Neergaard; af 5te Kl. N. K. Vibroe og J. A. I. Ingstrup.

Af Flidsbelønninger for Dimittender tillagdes den Reitzerske (omtrent 5 øflg) N. P. Bondrup og den Thestrupiske (henved 3 øflg) K. K. Koefoed.

Af Nis Nissens Legat blevet i et Lærermøde den 18 December 1857 Portioner tillagte følgende Disciple:

1. Af de 4 Femtedele, der tillægges uformuende Disciple, som vise god Opsæsel:
  - a) 6 Portioner paa 30 øflg til F. V. E. F. T. Schjøtt, J. E. Wørmer, B. Hoff, M. J. F. Ellermann, S. Svendsen og V. T. J. Kieler.
  - b) 2 Portioner paa 22 øflg 56 β til J. A. I. Ingstrup og J. J. P. Schibbye.
  - c) 9 Portioner paa 20 øflg til J. A. Spärck, A. Jensen, A. F. Ohrt, S. K. Sørensen, E. A. Gad, K. M. Aagaard, A. V. Schibbye, N. Flindt og K. A. P. Reumert.
2. Af den ene Femtedel, der tillægges Disciple, som uden egentlig at behøve Undesstøttelse udmærke sig ved Flid og Sædelighed:
  - a) 1 Portion paa 31 øflg 28 β til A. K. Faarloft.
  - b) 2 Portioner paa 10 øflg til K. Speyer og H. N. C. Leth.
  - c) 10 Portioner paa 5 øflg til K. J. Neergaard, N. P. Møller, P. G. Hasselbalch, B. Hasselbalch (5 Kl.), J. S. Carlsen, L. Hastrup, B. L. Paludan-Müller, G. K. Madelung, K. V. V. Møller og H. F. Haar.

Udtog af Skolens Regnskab

for Finansaaret 1 Apr. 1857—31 Mars 1858.

A. Skolen.

1. Indtægt.

1. Kassebeholdning	2925	ø ^{fl} 21½ /
2. Renter af Kapitaler	65	— 24 —
3. Jordbogsindtægter samt af Kirker og Præ-		
stekald	2711	— 28½ —
samt for næste Finansaar	2795	— 73½ —
4. Skolekontingenter	3154	— „ —
5. Kostpenge af Aalborg Hospital	414	— 8 —
6. Forskjellige Indtægter	123	— 79 —
7. Tilskud fra den alm. Skolefond	6000	— „ —

I alt 18,189 ø^{fl} 42½ /

2. Udgift.

1. Gager	12,229	ø ^{fl} „ /
2. For Timeundervisning	1,445	— 34 —
3. Tilskud til Bibliothek og Samlinger . . .	350	— „ —
4. Bygningernes Vedligeholdelse	173	— 81 —
5. Inventariets Vedligeholdelse	140	— 40 —
6. Godtgjørelse til en Lærer for Embedsbolig	200	— „ —
7. Brændsel og Belysning	465	— 56 —
8. Skatter og Afgifter	1,015	— 49 —
9. Regnskabsførelsen	221	— 79 —
10. Forskjellige Udgifter	433	— 68 —
a) Skoleopvarming	114	ø ^{fl} „ /
b) Rengjøring	94	— 26 —
c) Porto, Protokoller osv.	81	— 67 —

d) Program og Høitideligheder	107	ø	48	/
e) Avertissementer og Retsgebyr	36	—	23	-
12. Extraordinære Udgifter	109	ø	4	/
13. Kassebeholdning	1,405	—	15	1/2 -
				I alt
	18,189	ø	42	1/2 /

B. Bibliothek og Samlinger.

1. Indtægt.

1. Beholdning	216	ø	77	/
2. Renter af en Kapital	2	—	39	-
3. Det Teilmanske Legat	20	—	„	-
4. Tilskud fra Skolens Kasse	350	—	„	-
				I alt
	589	ø	20	/

2. Udgift.

1. Indkjøb af Bøger	492	ø	55	/
2. Indbinding	50	—	34	-
3. Samlingerne	5	—	80	-
4. Regnskabsførelsen	„	—	22	-
5. Beholdning	40	—	21	-
				I alt
	589	ø	20	/

C. Stipendiefonden.

1. Indtægt.

1. Beholdning	6	ø	48	/
2. Oplagspenge i Sparekassen	389	—	16	-
4. Renter af Kapitaler og Oplagspenge	743	—	12	-
				I alt
	1,138	ø	76	/

2. Udgift.

1. Udbetalte Stipendier og Præmier	318	ℳ 83	β	
2. Afsendte Oplagspenge	368	— „	-	
3. Thuresons Legat	70	— 36	-	
4. Renter til Bibliotheket	2	— 39	-	
5. Regnskabsförelsen	14	— 82	-	
6. I Sparekassen	362	— 76	-	
9. Beholdning	1	— 48	-	
	i alt	1,138	ℳ 76	β

D. Emmanuel Taubers Jubellegat.

Til hver Termin indkom i Renter 20 ℳ, der udbetaltes d.
10 Juli 1857 og 10 Jan. 1858.

E. Nis Nissens Legat.

1. Indtægt.

1. I Sparekassen	890	ℳ 93	β
2. Renter af Kapitaler	526	— 56	-
3. Renter af Oplagspenge	31	— 36	-
i alt	1,448	ℳ 77	β

2. Udgift.

1. Udbetalt til Disciple	253	ℳ 22	β
2. Udbetalte Oplagspenge	320	— 95	-
3. I Sparekassen	854	— 56	-
4. Regnskabsförelsen	20	— „	-
i alt	1448	ℳ 77	β

Den naturhistoriske Samling.

er siden Udgivelsen af forrige Skoleaars Program blevet foregået med følgende Gjenstande:

En (noget beskadiget) Hovedskal af Husgeden (*Capra Hircus*). Gave af Discipel J. K. V. Wendt.

En udstoppet Snekok (*Plectrophanes nivalis*). Gave af Lieutenant Warberg.

Brystben med Lustrør o. s. v., samt Hoved og Fødder af Sangsvanen (*Cygnus musicus*). Gave af praktiserende Læge F. J. Horneman i Hjøring.

En Havskildpadde (*Chelonia imbricata*). Kjøbt.

Snuden (Saven) af en Savfisk (*Pristis antiquorum*). Kjøbt.

En Labyrinthkoral (*Maeandrina sp.*). Kjøbt.

Tvende Blomsterkurve af *Dipsacus fullonum* (Kartebolle). Gave af Discipel H. Raffel.

Rettelse og Tillæg til det forrige Skoleaars Program:

S. 38 L. 5 istf. 223 læs 226.

S. 46 Sp. 1 imellem L. 8 og 9 indskydes:

— *araucanus* d'Orb., Chile.

— *graniferus* Botten.. Ostindien.

— *striatus* L., Middelhavet.

Skolebibliothekets

Tilvæxt er for en stor Del optagen paa den medfølgende Fortegnelse. Det øvrige vil blive meddelt næste Aar.

Discipelbibliotheket,

som i de 2 sidste Aar har været bestyret af Adj. M. Krarup, har i disse modtaget følgende Forægelse:

Andersen, En Digters Bazar.

- De to Baronesser.
- Kun en Spillemand.
- O. T.

Bernhard, C., Samlede Noveller og Fortællinger, 7—24 Lev.

Bremer, F., Den nye Verden.

Bulwer, Poul Clifford.

Børnene paa de vogesiske Bjerge.

Campe, Robinson Crusoe.

Dickens, Dombey & Søn.

— Strænge Tider.

Friis, Svenskerne paa Lolland.

Hammerich, Danmark under Adelsvælden II, 1—2 og III, 1—3.

Hertz, Stemninger og Tilstande.

Dr. H., Rejseskizzner.

Scott, W., Rob Roy.

Skandinavisk Folkemagazin for 1852—53.

Tautphœus. Cyrilla.

Ussing, Rejsebilleder.

Indtægt for 1856—57. Bidrag 24 sp , k , β
Kassebeholdning 3 — 5 - 10 -

I alt 27 sp 5 k 10 β
Udgift . . . . . 16 — 2 - 12 -

Beholdning 11 sp 2 k 14 β
Indtægt for 1857—58. Bidrag 33 sp 3 k , β
Kassebeholdning 11 — 2 - 14 -

I alt 44 sp 5 k 14 β
Udgift . . . . . 42 — 3 - 4 -

Beholdning 2 sp 2 k 10 β

Skolens Examina

holdes i Aar saaledes, som nedenstaaende Liste udviser. De til Afgangsexamen hørende Prøver ere betegnede med fed Skrift.

1. Skriftlig Prøve.

Onsd. 23 Juni Kl. 9. **VII A** og VII B. **Overs. fra Latin til Dansk.**

Kl. 4. **VII A.** **Arithmetisk Udarbejdelse.**

Torsd. 24 Juni Kl. 9. **VII A** og VII B. **Dansk Stil.**

Kl. 4. **VI.** **Tysk Stil.**

Fred. 25 Juni Kl. 9. **VII A** og VII B. **Latinsk Stil.**

Kl. 4. **VII A.** **Geometrisk Udarbejdelse.**

Fred. 9 Juli Kl. 8. VII B. Geometr. Udarbejdelse.

VI. Mathem. Udarbejdelser.

V, IV, IV R, III, III R, II, I. Tysk Stil.

Kl. 3. VI, V, IV. Latinsk Stil.

IV R, III R, II, I. Regaing.

Løverd. 10 Juli Kl. 8. VII B. Arithm. Udarb.

VI, V, IV, IV R, III, III R, II, I. Dansk Stil.

Kl. 3. VI. Latinsk Version.

IV R. Engelsk Stil.

2. Mundtlig Prøve.

(Det lille Bogstav efter Klokkeslejetet angiver Værelset.)

Mandag 12 Juli.

8. a. **VII A.** Græsk.
b. III. Fransk.
c. VII B. Naturlære.
d. III R. Naturhistorie.
10. b. I. Tysk.
d. IV. Naturhistorie.
11. a. VI. Historie.
c. IV R. Arithmetik.
12½. a. V. Græsk.
b. II. Dansk.
I. c. III R. Arithmetik.

Onsdag 14 Juli.

8. a. **VII A.** Religion.
b. V. Historie.
c. VII B. Arithmetik.
d. II. Geografi.
11. a. **VII.** Geografi.
b. III. Geografi.
c. IV. Geometri.
d. V. Naturhistorie.
1. a. III R. Fransk.
b. I. Historie.
c. IV R. Tysk.

Fredag 16 Juli.

8. a. VII B. Latin.
b. V. Tysk.
c. **VII A.** Geometri.
d. I. Naturhistorie.
11. a. IV. Geografi.
b. II. Historie.
d. III. Religion.
1. a. VI. Græsk.
b. IV R. Geografi.
c. V. Arithmetik.
d. III R. Religion.

Tirsdag 13 Juli.

8. a. **VII A.** Latin.
b. VI. Religion.
c. III. Arithmetik.
d. IV R. Naturhistorie.
9½. b. V. Latin.
10. c. VI. Arithmetik.
11. a. III R. Historie.
12. b. II. Tysk.
c. IV. Religion.
d. IV R. Fransk.
I. a. VII B. Historie.
- Torsdag 15 Juli.
8. a. **VII A.** Hebraisk.
b. IV. Frausk.
c. V. Geometri.
9. a. VI. Latin.
10. b. IV R. Religion.
10½. a. IV. Græsk.
c. III. Historie.
12. b. II. Fransk.
d. III R. Dansk.
12½. a. I. Religion.
c. **VII A.** Arithm.

Løverdag 17 Juli.

8. a. **VII A.** Historie.
b. VII B. Græsk.
c. I. Geografi.
d. III. Naturhistorie.
11. a. **VII.** Fransk.
b. IV. Latin.
c. VII B. Geometri.
1. a. V. Geografi.
b. III. Tysk.
c. VI. Geometri.
d. III R. Engelsk.

Mandag 19 Juli.	Tirsdag 20 Juli.
S. a. VII B. Hebraisk.	8. a. IV R. Engelsk.
b. VI. Tysk.	b. IV. Tysk.
c. VII A. Naturlære.	d. VI. Naturhist.
9. a. III. Latin.	11. a. IV. Historie.
11. a. IV R. Historie.	b. III R. Tysk.
b. V. Religion.	c. IV R. Geometri.
d. II. Religion.	1. a. III R. Geografi.
1. a. V. Fransk.	b. I. Dansk.
b. VII B. Religion.	d. II. Naturhistorie.
c. IV. Arithmetik.	

Torsdagen den 22 Juli Kl. 10 Form. bekjendtgøres Examens Udfald og foretages Dimission og Omflytning, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Onsdagen den 21 Juli og Mandagen den 23 Avgust Kl. 9 Form. prøves de nyanmeldte Disciple, og sidstnævnte Dags Eftermiddag Kl. 4 begynder Undervisningen i det ny Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningshøjtideligheden indbydes herved Disciplenes Forældre og Værger samt enhver, som interesserer sig for Skolen og dens Gjerning.

1850.